

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KOMUNALNIM DELATNOSTIMA

Član 1.

U Zakonu o komunalnim delatnostima („Službeni glasnik RS”, br. 88/11, 104/16 i 95/18), posle člana 1. dodaju se naziv iznad člana i član 1a, koji glase:

„Značenje izraza

Član 1a

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) komunalna usluga je usluga od opšteg interesa, koja se pruža pravnim i fizičkim licima u okviru određene komunalne delatnosti;

2) korisnik komunalne usluge je fizičko, pravno lice ili preduzetnik koji koristi komunalne usluge na teritoriji Republike Srbije;

3) vršilac komunalne delatnosti je javno preduzeće ili privredno društvo koje je jedinica lokalne samouprave osnovala za obavljanje jedne ili više komunalnih delatnosti, drugo privredno društvo ili preduzetnik kome je odlukom skupštine jedinice lokalne samouprave povereno obavljanje komunalnih delatnosti, kao i privredni subjekt koji je izuzet od poveravanja obavljanja komunalne delatnosti ali ispunjava uslove za obavljanje komunalne delatnosti u skladu sa podzakonskim aktom donetim na osnovu ovog zakona.”.

Član 2.

U članu 2. stav 5. reči: „i propisati uslove i način njihovog obavljanja” brišu se, a posle reči: „člana” dodaju se zapeta i reči: „uz prethodnu saglasnost ministarstva nadležnog za komunalne delatnosti”.

Posle stava 5. dodaju se st. 6. i 7, koji glase:

„Skupština jedinice lokalne samouprave svojom odlukom propisuje uslove i način obavljanja komunalne delatnosti iz stava 5. ovog člana.

Ministar nadležan za poslove komunalnih delatnosti bliže propisuje postupak za pribavljanje saglasnosti iz stava 5. ovog člana.”.

Član 3.

U članu 3. tačka 3) menja se i glasi:

„3) proizvodnja, distribucija i snabdevanje toplotnom energijom obuhvataju pretvaranje primarne energije energenata u toplotnu energiju sagorevanjem i/ili korišćenjem obnovljivih izvora energije, prenošenje toplotne energije za daljinsko grejanje i/ili hlađenje za više objekata ili industrijsku upotrebu pomoću pare, tople vode ili rashladnog fluida kroz distributivne sisteme i prodaju toplotne energije krajnjim kupcima po cenama određenim u skladu sa propisanom metodologijom;”.

U tački 6) reči: „i prodaja” brišu se.

Tačka 9) menja se i glasi:

„9) upravljanje pijacama je komunalno opremanje, održavanje i uređenje prostora namenjenih obavljanju pijačne delatnosti i objekata na pijacama (pijačnog poslovnog prostora, uključujući i kioske, tezge i ostala pijačna prodajna mesta na otvorenom prostoru); davanje u zakup prodajnih prostora na pijacama (poslovni

prostori, tezge, boksovi, rashladne vitrine, rashladne komore, obeležena prodajna mesta); organizacija delatnosti na zatvorenim i otvorenim prostorima koji su namenjeni za obavljanje prometa poljoprivredno-prehrambenih i drugih proizvoda i pružanje pratećih usluga; primena kriterijuma za davanje u zakup prodajnih prostora na pijacama pod uslovima propisanim ovim zakonom i drugim propisima, kao i propisima jedinica lokalne samouprave i vođenje evidencije o korisnicima komunalnih usluga;”.

U tački 13) reči: „čišćenje i kontrolu dimovodnih i ložnih” zamenjuju se rečima: „kontrolu i čišćenje dimovodnih i ložišnih”, a reči: „vađenje i spaljivanje čađi u dimovodnim objektima,” i zapeta, kao i reči: „kao i zakonom kojim je uređena oblast efikasnog korišćenja energije” brišu se.

Član 4.

U članu 4. stav 5. tačka 2) briše se.

Posle stava 5. dodaje se stav 6, koji glasi:

„Ministar nadležan za poslove komunalnih delatnosti može bliže urediti opšte uslove za otpočinjanje obavljanja komunalnih delatnosti iz člana 2. stav 3. tač. 1) i 2) i tač. 4) - 14) ovog zakona, ako to nije uređeno drugim propisima.”

Dosadašnji st. 6. i 7. postaju st. 7. i 8.

Član 5.

Naziv iznad člana 8a i član 8a brišu se.

Član 6.

U članu 9. stav 2. briše se.

Dosadašnji st. 3. i 4. postaju st. 2. i 3.

U dosadašnjem stavu 5, koji postaje stav 4. broj: „4” zamenjuje se brojem: „3”.

Dosadašnji st. 6. i 7. postaju st. 5. i 6.

Član 7.

Posle člana 9. dodaje se član 9a, koji glasi:

„Član 9a

Izuzetno od člana 9. stav 1. ovog zakona, komunalna delatnost iz člana 2. stav 3. tačka 6a) ovog zakona ne poverava se, već je mogu obavljati privredni subjekti koji ispune propisane uslove.

Ministar nadležan za poslove komunalnih delatnosti propisuje uslove koje privredni subjekti iz stava 1. ovog člana moraju da ispune radi obavljanja komunalne delatnosti iz člana 2. stav 3. tačka 6a) ovog zakona, način proveravanja ispunjenosti uslova, način vođenja evidencije privrednih subjekata koji ispune uslove, kao i druga pitanja od značaja za komunalnu delatnost iz člana 2. stav 3. tačka 6a) ovog zakona.

Ministar nadležan za poslove komunalnih delatnosti obrazuje komisiju koja proverava ispunjenost uslova iz stava 2. ovog člana, sastav i nadležnosti komisije koja će proveravati ispunjenost uslova iz ovog stava (u daljem tekstu: Komisija).

Organizacija, sastav, način rada i druga pitanja od značaja za rad Komisije uređuju se podzakonskim aktom iz stava 2. ovog člana.

Na predlog Komisije iz stava 3. ovog člana ministar nadležan za poslove komunalnih delatnosti donosi rešenje o ispunjenosti uslova za obavljanje komunalne delatnosti iz člana 2. stav 3. tačka 6a) ovog zakona.

Za izdavanje rešenja o ispunjenosti uslova za obavljanje komunalne delatnosti iz člana 2. stav 3. tačka 6a) ovog zakona plaća se republička administrativna taksa i prihod je budžeta Republike Srbije.

Rešenje iz stava 5. ovog člana se donosi sa rokom važenja od tri godine.

Na rešenje iz stava 5. ovog člana nije dozvoljena žalba, ali se protiv njega može pokrenuti upravni spor.

Predsednik i članovi Komisije iz stava 3. ovog člana nemaju pravo na naknadu za svoj rad.”.

Član 8.

U nazivu iznad člana 10. posle reči: „obavljanje” dodaju se reči: „i ustupanje”.

U članu 10. stav 1. reči: „urediti zajedničko obavljanje komunalnih delatnosti” zamenjuju se rečima: „o saradnji u oblasti komunalnih delatnosti urediti zajedničko obavljanje komunalnih delatnosti osnivanjem zajedničkog javnog preduzeća ili privrednog društva”.

Posle stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3, koji glase:

„Saradnja jedinica lokalne samouprave podrazumeva i ustupanje obavljanja poslova iz okvira određene komunalne delatnosti iz svoje nadležnosti:

1) kada jedna jedinica lokalne samouprave ustupa obavljanje poslova iz svoje nadležnosti drugoj jedinici lokalne samouprave;

2) kada jedna jedinica lokalne samouprave ustupa obavljanje poslova iz svoje nadležnosti javnom komunalnom preduzeću čiji je osnivač druga jedinica lokalne samouprave.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana koje se odnose na glavni grad, kao jedinicu lokalne samouprave, primenjuju se i na gradske opštine u skladu sa zakonom kojim se uređuje položaj glavnog grada i statutom glavnog grada, i to gradske opštine grada Beograda: Barajevo, Grocka, Lazarevac, Mladenovac, Obrenovac, Sopot i Surčin u kom slučaju je pred korisnicima i drugim subjektima odgovoran grad Beograd, kao jedinica lokalne samouprave.”

Dosadašnji st. 2 - 4. postaju st. 4 - 6.

Član 9.

U članu 11. stav 1. broj: „2” zamenjuje se brojem: „4”.

U članu 11. posle stava 4. dodaje se stav 5, koji glasi:

„Sporazumom o zajedničkom obavljanju komunalne delatnosti uređuje se način rešavanja sporova koji ne trpe odlaganje, kao i sredstva obezbeđenja za neizvršavanje ugovornih obaveza.”.

Član 10.

Posle člana 12. dodaje se član 12a, koji glasi:

„Član 12a

U cilju podizanja kvaliteta komunalnih usluga, efikasnijeg i ekonomičnijeg obavljanja komunalnih delatnosti, jedinice lokalne samouprave mogu svojim odlukama preneti ovlašćenja za obavljanje komunalnih delatnosti ili za upravljanje komunalnom infrastrukturom na Republiku Srbiju, odnosno Vladu.

Vlada, na osnovu odluke jedinice lokalne samouprave o prenošenju ovlašćenja iz stava 1. ovog člana, vrši izbor Nacionalnog upravljača za obavljanje

komunalnih delatnosti i upravljanje komunalnom infrastrukturom (u daljem tekstu: Nacionalni upravljač), a u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje javno-privatno partnerstvo i koncesije.

Nacionalni upravljač je pravno lice koje je Vlada izabrala u skladu sa zakonom kojim se uređuje javno-privatno partnerstvo i koncesije, a po prenetom ovlašćenju jedinice lokalne samouprave na Vladu.”.

Član 11.

U članu 13. stav 4. reči: „koji ispunjava uslove iz člana 8a ovog zakona” brišu se.

Član 12.

U članu 19. stav 1. tačka 5) tačka na kraju se zamenjuje tačkom zapetom.

Posle tačke 5) dodaje se tačka 6), koja glasi:

„6) ometa vršioca komunalne delatnosti u obavljanju komunalne delatnosti.”

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

„Vršilac komunalne delatnosti može obustaviti isporuku određene komunalne usluge na pismeni zahtev korisnika komunalne usluge pod uslovom da se obustava zahteva za period od najkraće godinu dana, a najduže dve godine.”

Dosadašnji st. 2 - 4. postaju st. 3 - 5.

Posle stava 5. dodaje se stav 6, koji glasi:

„Vršilac komunalne delatnosti dužan je da u pismenoj formi obavesti korisnika o mogućnosti obustave komunalne usluge usled nastupanja slučaja iz stava 1. tačka 4) ovog člana i ostavi mu primereni rok koji ne može biti kraći od 30 dana za ispunjenje obaveze, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača.”.

Dosadašnji stav 5. postaje stav 7.

Član 13.

Posle člana 26. dodaju se naziv iznad člana i član 26a, koji glase:

„Metodologija za određivanje cena komunalnih usluga

Član 26a

Vlada bliže uređuje metodologiju za određivanje cena komunalnih usluga kod kojih se može utvrditi krajnji korisnik, osim za komunalnu delatnost iz člana 2. stav 3. tačka 6a) ovog zakona i za one cene koje su uređene drugim propisima.

Vršilac komunalne delatnosti utvrđuje cenu komunalnih usluga na osnovu metodologije iz stava 1. ovog člana.

Saglasnost na cenu komunalnih usluga iz stava 2. ovog člana daje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.”.

Član 14.

Posle naziva glave VIII. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA I SREDSTVA ZA OBAVLJANJE KOMUNALNE DELATNOSTI dodaju se čl. 29a i 29b, koji glase:

„Program izgradnje i održavanja komunalne infrastrukture

Član 29a

Program izgradnje i održavanja komunalne infrastrukture donosi skupština opštine jedinice lokalne samouprave za kalendarsku godinu i naredne dve godine, istovremeno sa donošenjem akta o budžetu.

Program iz stava 1. objavljuje se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave.

Ministar nadležan za poslove komunalnih delatnosti bliže propisuje sadržinu i način donošenja programa iz stava 1. ovog člana.

Godišnji program obavljanja komunalnih delatnosti

Član 29b

Jedinica lokalne samouprave na osnovu prethodno sagledanih potreba, za svaku komunalnu delatnost iz domena zajedničke komunalne potrošnje pojedinačno, donosi godišnji program obavljanja komunalnih delatnosti sa predračunom ukupnih troškova.

Godišnji program obavljanja komunalnih delatnosti je osnov za naručivanje radova i usluga i sastavni je deo ugovora o pružanju usluga.

Godišnji program obavljanja komunalnih delatnosti obavezno sadrži podatak o organu jedinice lokalne samouprave koji je nadležan i ovlašćen da vrši kontrolu kvantiteta i kvaliteta izvršenih usluga.”.

Član 15.

U članu 30. stav 3. reči: „i koriste se preko budžetskog fonda za komunalnu infrastrukturu za izgradnju i investiciono održavanje objekata komunalne infrastrukture, koje osniva jedinica lokalne samouprave u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžetski sistem” brišu se.

Član 16.

U članu 33. stav 1. tačka 3) menja se i glasi:

„3) proverava da li privredni subjekt koji obavlja komunalnu delatnost iz člana 2. stav 3. tačka 6a) ovog zakona obavlja komunalnu delatnost u skladu sa članom 9a ovog zakona;”.

U tački 7) tačka na kraju zamenjuje se tačkom zapetom.

Posle tačke 7) dodaju se tač. 8) i 9), koje glase:

„8) naloži jedinici lokalne samouprave, odnosno vršiocima komunalnih delatnosti da mu se u roku od 15 dana stave na uvid izveštaji iz člana 8. ovog zakona, ugovori, evidencije, i druga dokumentacija nadziranog subjekta od značaja za inspeksijski nadzor;

9) proverava da li su odluke jedinica lokalnih samouprava u skladu sa stavom 4. člana 12a ovog zakona.”.

Član 17.

U članu 34. posle tačke 20a) dodaje se tačka 20b), koja glasi:

„20b) proverava da li vršioci komunalnih delatnosti ispunjavaju uslove iz člana 4. stav 6. ovog zakona;”.

Član 18.

U članu 39. stav 1. tačka 1) reči: „5) i 7)” zamenjuju se rečima: „5), 7) i 8”.

U tački 3) tačka na kraju zamenjuje se tačkom zapetom.

Posle tačke 3) dodaje se tačka 4), koja glasi:

„4) ne postupi u skladu sa članom 28. stav 4. ovog zakona.”.

Član 19.

U članu 41. stav 1. reči: „100.000 do 1.000.000” zamenjuju se rečima: „300.000 do 1.500.000”.

U tački 1) posle reči: „Ministarstvu” dodaju se reč: „izveštaje” i zapeta.

U tački 15) tačka na kraju zamenjuje se tačkom zapetom.

Posle tačke 15) dodaje se tačka 16), koja glasi:

„16) obavlja komunalnu delatnost suprotno članu 9a ovog zakona.”.

Član 20.

U članu 42. stav 1. tačka 14) tačka na kraju zamenjuje se tačkom zapetom.

Posle tačke 14) dodaju se tač. 15) i 16), koje glase:

„15) obavlja komunalnu delatnost suprotno članu 9a ovog zakona;

16) ne dostavi Ministarstvu izveštaj, podatke i obaveštenja iz člana 8. st. 3. i 4. ovog zakona.”.

Član 21.

U članu 43. stav 1. broj: „50.000” menja se brojem: „100.000”.

Član 22.

Posle člana 43. dodaju se glava Xa i član 43a, koji glase:

„ Xa DAN KOMUNALNIH DELATNOSTI

Član 43a

Dan komunalnih delatnosti u Republici Srbiji obeležava se prve subote u septembru mesecu.”.

Član 23.

U nazivu iznad čl. 23. i 38. i u čl. 23. i 38. reči: „komunalna policija” u određenom padežu zamenjuju se rečima: „komunalna milicija” u odgovarajućem padežu.

Član 24.

Podzakonski propisi za sprovođenje ovog zakona biće doneti u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim podzakonskog akta iz člana 13. ovog zakona (novi član 26a), koji će biti donet u roku od godinu od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Jedinice lokalne samouprave dužne su da usklade svoja opšta akta u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu podzakonskih akata iz stava 1. ovog člana.

Jedinice lokalne samouprave dužne su da program iz člana 14. ovog zakona (novi član 29a stav 1) donesu do 1. januara 2025. godine.

Vršioци komunalnih delatnosti dužni su da u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu podzakonskog akta iz člana 4. stav 6. Zakona (odredba člana 4. stav 2. ovog zakona) usklade svoje poslovanje sa tim podzakonskim aktom.

Vršioци komunalne delatnosti iz člana 2. stav 3. tačka 6a) Zakona o komunalnim delatnostima („Službeni glasnik RS”, br. 88/11, 104/16 i 95/18), dužni su da u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu podzakonskog akta iz člana 7. ovog zakona (novi član 9a stav 2) podnesu zahtev za dobijanje rešenja Ministarstvu.

Do donošenja propisa na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona primenjivaće se propisi koji su doneti na osnovu Zakona o komunalnim delatnostima („Službeni glasnik RS”, br. 88/11, 104/16 i 95/18) ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 25.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Pravni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 99. stav 1. tačka 7. Ustava Republike Srbije, koja propisuje da Narodna skupština donosi zakone i druge opšte akte iz nadležnosti Republike Srbije, kao i odredbi člana 97. tač. 6. i 8, kojima je propisano da Republika Srbija, pored ostalog, uređuje i obezbeđuje: jedinstveno tržište, sistem obavljanja privrednih i drugih delatnosti, te druge ekonomske i socijalne odnose od opšteg interesa.

II. RAZLOZI ZA IZMENE I DOPUNE ZAKONA O KOMUNALNIM DELATNOSTIMA I CILJEVI KOJI SE OSTVARUJU

Komunalne delatnosti su delatnosti od opšteg interesa i od izuzetnog su značaja za normalno funkcionisanje zajednice, njenih stanovnika i pravnih lica. Zakon o komunalnim delatnostima („Službeni glasnik RS”, br. 88/11, 104/16 i 95/18), (u daljem tekstu: Zakon) propisuje komunalne delatnosti i uređuje opšte uslove i način njihovog obavljanja.

Ustavom Republike Srbije, članom 190. stav 1. tačka 1) propisano je da opština, preko svojih organa, u skladu sa zakonom uređuje i obezbeđuje obavljanje i razvoj komunalnih delatnosti. Dakle, jedinice lokalne samouprave su u ustavnoj i zakonskoj obavezi da obezbede uslove za obavljanje komunalnih delatnosti u skladu sa zakonom koji reguliše komunalne delatnosti.

Oblast komunalnih delatnosti u pravnom sistemu Republike Srbije uređuje veliki broj propisa. Pored Zakona, ovu oblast regulišu propisi o javnim preduzećima i obavljanju delatnosti od opšteg interesa, o sredstvima u svojini Republike Srbije, o lokalnoj samoupravi, glavnom gradu, energetici, upravljanju otpadom, vodama, putevima, sahranjivanju i grobljima, trgovini, održavanju stambenih zgrada, koncesijama, javnim nabavkama, stranim ulaganjima i drugo.

Cilj donošenja izmena i dopuna Zakona je da se na najbolji mogući način definišu relevantne odredbe i preciziraju najbolja rešenja za prevazilaženje izazova u komunalnom sektoru. Takođe, cilj je da se novim zakonskim rešenjima podigne kvalitet komunalne usluge kao i da se vršiocima komunalne delatnosti omogući poslovanje pod jasnim i transparentnim uslovima. Lokalnim samoupravama kao donosiocima odluka i te kako je potreban jasan zakonodavni okvir, ali i usmerenje i politika transformacije formulisana na republičkom nivou.

Razlog za izmene i dopune Zakona sadržan je u potrebi da se razgraniči nadležnost republičkih komunalnih inspektora i opštinskih, odnosno gradskih komunalnih inspektora. Problemi preklapanja nadležnosti, odnosno nejasnoće u pogledu toga koja je inspekcija nadležna u konkretnom slučaju, imaju negativan uticaj kako na rad komunalnih inspekcija tako i na subjekte kontrole. Zbog toga je neophodno precizirati odredbe koje se odnose na vršenje nadzora nad obavljanjem komunalne delatnosti od strane komunalnih inspektora kako bi se postupak nadzora unapredio i poboljšala efikasnost, kvalitet, pravna sigurnost i racionalnost obavljanja komunalnih usluga.

Kako je Zakonom propisano ovlašćenje jedinice lokalne samouprave da može kao komunalne odrediti i druge delatnosti od lokalnog interesa, javila se potreba da se bliže uredi navedena odredba jer ne propisuje bliže uslove kojih se jedinice lokalne samouprave moraju pridržavati kada delatnost proglašavaju kao komunalnu. Važeće zakonsko rešenje bi u praksi moglo dovesti do toga da jedinica lokalne samouprave proglasi bilo koju delatnost, koja se po njenom mišljenju može podvesti pod delatnošću koja je od značaja za ostvarenje životnih potreba fizičkih i pravnih lica, kao komunalnu delatnost i za to odvajati sredstva iz budžeta.

Takođe, propisivanje ustupanja kao vida međuopštinske saradnje je još jedan od razloga za izmenu i dopunu zakona. Naime, Zakon o lokalnoj samoupravi predviđa ustupanje kao jedan od vidova međuopštinske saradnje jedinica lokalne samouprave. To je po pravilu najjednostavniji vid međuopštinske saradnje obzirom da ne zahteva formiranje novog organizacionog oblika koji bi te poslove obavljao, već se koriste postojeći kapaciteti.

Ovakva vrsta saradnje dobija na značaju pogotovo u slučaju kada pojedine jedinice lokalne samouprave nisu u mogućnosti samostalno da pruže uslugu građanima ili privredi usled nedostatka finansijskih sredstava, odgovarajućeg kadra i uopšte administrativnih kapaciteta i nerazvijene infrastrukture. U tom smislu uvođenje ovog instituta u Zakon značajno će doprineti daljem razvoju, unapređenju i ekonomičnijem obavljanju komunalnih delatnosti ali i dostupnosti komunalnih usluga i kvalitetu života građana.

Još jedan činilac od kog zavisi kvalitet pružanja komunalne usluge jeste održavanje postojeće i izgradnja nove komunalne infrastrukture. U tom smislu, kao neophodnom se ukazala potreba za stvaranjem odgovarajućeg pravnog okvira. Naime, potrebno je da se komunalna infrastruktura posmatra mnogo šire: iz ugla izgradnje nove komunalne infrastrukture i investicionog održavanja postojeće, programa izgradnje komunalne infrastrukture, sredstava za izgradnju, kao i obaveze lokalne samouprave da donosi „Program izgradnje komunalne infrastrukture”. Ovakva vrsta dokumenta na lokalnom nivou je osnov za dugoročno održivo planiranje komunalnih sistema što je preduslov za nesmetano obavljanje delatnosti i pružanje komunalnih usluga u dugom vremenskom roku.

Mnoge jedinice lokalnih samouprava na svojoj teritoriji ne obavljaju sve komunalne delatnosti ili se suočavaju sa ozbiljnim problemima kod pojedinih komunalnih delatnosti koje se obavljaju na njihovoj teritoriji u smislu stvaranja uslova za obezbeđenje odgovarajućeg kvaliteta, obima, dostupnosti i kontinuiteta usluga stanovništvu i privredi, a što je osnovni cilj obavljanja ovih delatnosti. Izmenama i dopunama ovog zakona, omogućena je veća uloga Vlade Republike Srbije kod stvaranja uslova za obavljanje, naročito onih komunalnih delatnosti koje značajno utiču na celokupnu životnu sredinu (npr. prečišćavanje atmosferskih i fekalnih voda, prerada otpadnih voda, upravljanje komunalnim otpadom i sl.). Izmenama i dopunama zakona, olakšaće se poveravanje obavljanja delatnosti i udruživanje jedinica lokalne samouprave radi zajedničkog obavljanja pojedinih delatnosti ili njenog dela.

Kako bi se unapredile komunalne delatnosti na republičkom nivou, neophodne su kontinuirane aktivnosti na jačanju kapaciteta i funkcionalnosti komunalne infrastrukture, obezbeđivanju sredstava za finansiranje izgradnje komunalne infrastrukture, aktivnosti na praćenju kvaliteta komunalnih usluga, kao i preduzimanju mera za kontinuirano vršenje komunalnih delatnosti, u cilju obezbeđenja životnih potreba fizičkih i pravnih lica.

Problemi u vršenju komunalnih delatnosti, vezani su pre svega za nedostatak stručnog kadra (naročito kod delatnosti koje zahtevaju inženjerski, tehnološki kadar i visoku stručnu spremu), zastarelu opremu kao i nedovoljne tehničke kapacitete za efikasno obavljanje komunalnih delatnosti. Primarni cilj mora da bude da se obezbedi kontinuirano pružanje komunalnih usluga građanima i građankama, privredi i ostalim korisnicima.

Takođe, novim zakonskim rešenjima je predviđeno i uvođenje metodologije za utvrđivanje cena komunalnih usluga a sve u cilju da se odluke o promeni cena donose pod istim metodološkim principima i pravilima.

Jedan od razloga za izmene i dopune Zakona jeste i međusobna neusaglašenost sa drugim zakonima, pa je u tom smislu izvršeno preciziranje definicija i sadržaja pojedinih komunalnih delatnosti.

Kako je pogrebna delatnost jedina od komunalnih delatnosti koja je izuzeta od poveravanja, a s obzirom da su komunalne delatnosti od opšteg interesa, izmenama i dopunama zakona je predviđeno da će ministar nadležan za poslove komunalnih delatnosti doneti podzakonski akt, kojim će bliže propisati uslove koje će svaki privredni subjekt koji obavlja komunalnu delatnost pogrebna delatnost biti u obavezi da ispuni, kao i sastav, organizaciju i način rada komisije koja će proveravati ispunjenost ovih uslova. Takođe, predviđeno je da će ministar za poslove komunalnih delatnosti donositi rešenje o ispunjenosti uslova na predlog komisije. Na ovaj način uvešće se jedna vrsta kontrole obavljanja ove komunalne delatnosti jer je izuzeta od poveravanja i dobiće se uvid u broj vršilaca ove komunalne delatnosti. Do sada ni jedinice lokalne samouprave nisu imale podatak ko obavlja navedenu komunalnu delatnost na njihovoj teritoriji kao ni nadležno ministarstvo.

Takođe, ovim izmenama i dopunama je data mogućnost korisniku komunalne usluge da mu se na zahtev obustavi isporuke komunalne usluge pod uslovom da taj zahtev usvoji vršilac te komunalne delatnosti i da se obustava odnosi na period koji ne može biti kraći od godinu dana.

Imajući u vidu da Zakon o komunalnim delatnostima uređuje pitanja koja su od značaja za ostvarivanje životnih potreba fizičkih i pravnih lica, nova zakonska rešenja bi trebala da obuhvate i regulišu sva pitanja koja su u funkciji celovitog obavljanja delatnosti i da budu ne samo funkcionalna sa aspekta korisnika i vršilaca komunalnih delatnosti, već treba da budu održiva i svrsishodna i sa aspekta interesa lokalne zajednice i države u celini.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona izvršena je dopuna Zakona, dodavanjem novog člana 1a kojim je uveden pojmovnik, odnosno značenje izraza u tom zakonu.

Članom 2. Predloga zakona izvršena je izmena člana 2. Zakona, tako što je predviđeno da je neophodna prethodna saglasnost ministarstva nadležnog za komunalne delatnosti kako bi skupština jedinice lokalne samouprave kao komunalne odredila i druge delatnosti od lokalnog interesa, pri čemu skupština jedinice lokalne samouprave svojom odlukom propisuje uslove i način obavljanja komunalne delatnosti, a ministar nadležan za komunalne delatnosti bliže propisuje postupak za pribavljanje saglasnosti.

Članom 3. Predloga zakona izvršena je izmena člana 3. Zakona, tako što je detaljnije dato određenje komunalnih delatnosti, u cilju jasnijeg tumačenja i primene odredaba ovog zakona, i to tako što su preciznije definisani proizvodnja i distribucija toplotne energije, upravljanje pijacama i dimničarske usluge.

Članom 4. Predloga zakona izmenjen je i dopunjen član 4. Zakona, tako što je osnov za donošenje podzakonskog akta prenet na ministra, kao rukovodioca resornog ministarstva, radi lakšeg prilagođavanja sistemu komunalnih delatnosti u jedinicama lokalnih samouprava.

Članom 5. Predloga zakona brisan je član 8a Zakona, koji se u praksi pokazao neprimenjiv.

Članom 6. Predloga zakona u članu 9. , brisan je stav 2. Zakona iz razloga što je ista odredba predviđena novim članom 9a, ovog zakona.

Članom 7. Predloga zakona izvršena je dopuna Zakona, dodavanjem novog člana 9a ovog zakona, kojim su za pogrebnu delatnost, kao izuzetu od poveravanja, predviđeni uslovi koje će morati da ispune svi privredni subjekti radi njenog obavljanja, kao i komisija koju obrazuje ministar nadležan za poslove komunalnih delatnosti i na čiji predlog ministar donosi rešenje o ispunjenosti uslova za obavljanje pogrebne delatnosti. Takođe, predviđeno je da se rešenje donosi sa rokom važenja od tri godine, da nije dozvoljena žalba, ali se protiv njega može pokrenuti upravni

spor, da se plaća republička administrativna taksa, kao i da predsednik Komisije i članovi nemaju pravo na naknadu za svoj rad.

Članom 8. Predloga zakona izmenjen je član 10. Zakona, tako što je preciznije uređeno zajedničko obavljanje komunalnih delatnosti dve ili više jedinica lokalne samouprave, a dopunjen odredbom o saradnji kroz ustupanje obavljanja određene komunalne delatnosti drugoj jedinici lokalne samouprave, odnosno javnom komunalnom preduzeću. U tom smislu novom odredbom preciziran je odnos gradskih opština u odnosu na glavni grad, kao jedinicu lokalne samouprave i precizirano na koje gradske opštine u glavnom gradu se odnose odredbe st. 1. i 2. člana 8. Predloga zakona (Barajevo, Grocka, Lazarevac, Mladenovac, Obrenovac, Sopot i Šurčin).

Članom 9. Predloga zakona izmenjen je i dopunjen je član 11. Zakona, čime je predviđeno da sporazum o zajedničkom obavljanju komunalne delatnosti uređuje način rešavanja sporova koji ne trpe odlaganje, kao i sredstva obezbeđenja za neizvršavanje ugovornih obaveza.

Članom 10. Predloga zakona izvršena je dopuna Zakona, dodavanjem novog člana 12a, kojim se uvodi Nacionalni upravljač kao podrška jedinicama lokalne samouprave u cilju pružanja bolje komunalne usluge komunalnim korisnicima. Predloga zakona izvršena je dopuna Zakona o komunalnim delatnostima kojom se radi podizanja kvaliteta komunalnih usluga predviđa mogućnost da jedinice lokalne samouprave mogu svojim odlukama preneti ovlašćenja za obavljanje komunalnih delatnosti ili za upravljanje komunalnom infrastrukturom na Republiku Srbiju, odnosno Vlada. Vlada će na osnovu odluke jedinice lokalne samouprave o prenošenju ovlašćenja vršiti izbor Nacionalnog upravljača za obavljanje komunalnih delatnosti i upravljanje komunalnom infrastrukturom u skladu sa Zakonom o javno-privatnom partnerstvu čime će se mnogim jedinicama lokalne samouprave pomoći u komunalnoj infrastrukturi, kao i u samom obavljanju komunalnih delatnosti imajući u vidu da je u Republici Srbiji prisutna izrazita neujednačenost finansijskih mogućnosti jedinica lokalnih samouprava tako što se u pojedinim ne mogu stabilno finansirati sve komunalne delatnosti.

Članom 11. Predloga zakona u članu 13. u stavu 4. reči: „koji ispunjava uslove iz člana 8a ovog zakona” brišu se iz razloga usklađivanja sa odredbom člana 5. Predloga zakona kojim je član 8a brisan.

Članom 12. Predloga zakona dopunjen je član 19. Zakona, tač. 6) i 7) čime je proširena odredba stava 1. kojom je data je mogućnost da korisnik uz pismeni zahtev za obustavu isporuke komunalne usluge za period od najmanje godinu dana uz odobrenje vršioca te komunalne delatnosti. Stavom 4. ovog člana predviđeno je da je vršilac komunalne delatnosti dužan da u pismenoj formi obavesti korisnika o mogućnosti obustave komunalne usluge u slučaju da korisnik komunalnu uslugu koristi protivno propisima sa ostavljenim primerenim rokom za ispunjenje obaveze.

Članom 13. Predloga zakona izvršena je dopuna Zakona, dodavanjem novog člana 26a kojim je predviđeno da Vlada propisuje metodologiju za određivanje cena komunalnih usluga, osim za one cene koje su uređene drugim propisima.

Članom 14. Predloga zakona izvršena je dopuna Zakona, dodavanjem novih čl. 29a i 29b kojim se razrađuje program izgradnje i održavanja komunalne infrastrukture na nivou jedinica lokalnih samouprava, kao i godišnji program radova.

Članom 15. Predloga zakona u članu 30. stav 3. Zakona brisane su reči: „i koriste se preko budžetskog fonda za komunalnu infrastrukturu za izgradnju i investiciono održavanje objekata komunalne infrastrukture, koje osniva jedinica lokalne samouprave u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžetski sistem”.

Članom 16. Predloga zakona izmenjen je član 33. stav 1. Zakona, tako što je izvršeno usklađivanje sa predloženim izmenama, kao i usklađivanje sa propisima kojima je uređen inspekcijski nadzor tako što su precizirana ovlašćenja republičkih komunalnih inspektora.

Članom 17. Predloga zakona izmenjen je član 34. Zakona, tako što je izvršeno usklađivanje sa predloženim izmenama Predloga zakona, kao i usklađivanje sa propisima kojima je uređen inspekcijski nadzor tako što su precizirana ovlašćenja opštinskih, odnosno gradskih komunalnih inspektora.

Čl. 18. - 21. Predloga zakona izmenjeni su čl. 39, 41, 42. i 43. Zakona, kojima su predložene izmene koje se odnose kaznene odredbe kako bi se obezbedila efikasnija primena Zakona o komunalnim delatnostima.

Članom 22. Predloga zakona izvršena je dopuna Zakona, dodavanjem nove glave Xa i novog člana 43a kojim je predviđeno da se u Republici Srbiji obeležava Dan komunalnih delatnosti prve subote u septembru mesecu.

Članom 23. Predloga zakona u čl. 23. i 38. Zakona, vrši se usklađivanje sa Zakonom o komunalnoj miliciji tako što se reči: „komunalna policija” u određenom padežu zamenjuju se rečima: „komunalna milicija” u odgovarajućem padežu.

Članom 24. Predloga zakona dati su rokovi za donošenje podzakonskih propisa koji se donose na osnovu odredaba ovog zakona, kao i da do stupanja na snagu propisa utvrđenih ovim zakonom ostaju na snazi propisi koji su doneti na osnovu Zakona o komunalnim delatnostima ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Članom 25. Predloga zakona reguliše se vreme stupanja na snagu zakona.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna finansijska sredstva iz budžeta.

V. PREGLED ODREĐABA ZAKONA KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

ZNAČENJE IZRAZA

ČLAN 1A

POJEDINI IZRAZI UPOTREBLJENI U OVOM ZAKONU IMAJU SLEDEĆE ZNAČENJE:

- 1) KOMUNALNA USLUGA JE USLUGA OD OPŠTEG INTERESA, KOJA SE PRUŽA PRAVNIM I FIZIČKIM LICIMA U OKVIRU ODREĐENE KOMUNALNE DELATNOSTI;
- 2) KORISNIK KOMUNALNE USLUGE JE FIZIČKO, PRAVNO LICE ILI PREDUZETNIK KOJI KORISTI KOMUNALNE USLUGE NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE;
- 3) VRŠILAC KOMUNALNE DELATNOSTI JE JAVNO PREDUZEĆE ILI PRIVREDNO DRUŠTVO KOJE JE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE OSNOVALA ZA OBAVLJANJE JEDNE ILI VIŠE KOMUNALNIH DELATNOSTI, DRUGO PRIVREDNO DRUŠTVO ILI PREDUZETNIK KOME JE ODLUKOM SKUPŠTINE JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE POVERENO OBAVLJANJE KOMUNALNIH DELATNOSTI KAO I PRIVREDNI SUBJEKT KOJI JE IZUZET OD POVERAVANJA OBAVLJANJA KOMUNALNE DELATNOSTI ALI ISPUNJAVA USLOVE ZA OBAVLJANJE KOMUNALNE DELATNOSTI U SKLADU SA PODZAKONSKIM AKTOM DONETIM NA OSNOVU OVOG ZAKONA.

Član 2.

Komunalne delatnosti u smislu ovog zakona su delatnosti pružanja komunalnih usluga od značaja za ostvarenje životnih potreba fizičkih i pravnih lica kod kojih je jedinica lokalne samouprave dužna da stvori uslove za obezbeđenje odgovarajućeg kvaliteta, obima, dostupnosti i kontinuiteta, kao i nadzor nad njihovim vršenjem. Komunalne delatnosti su delatnosti od opšteg interesa.

Komunalne delatnosti su:

- 1) snabdevanje vodom za piće;
- 2) prečišćavanje i odvođenje atmosferskih i otpadnih voda;
- 3) proizvodnja, distribucija i snabdevanje toplotnom energijom;
- 4) upravljanje komunalnim otpadom;
- 5) gradski i prigradski prevoz putnika;
- 6) upravljanje grobljima i sahranjivanje;
- 6a) pogrebna delatnost;
- 7) upravljanje javnim parkiralištima;
- 8) obezbeđivanje javnog osvetljenja;
- 9) upravljanje pijacama;
- 10) održavanje ulica i puteva;
- 11) održavanje čistoće na površinama javne namene;
- 12) održavanje javnih zelenih površina;
- 13) dimničarske usluge;
- 14) delatnost zoohigijene.

Komunalne delatnosti iz stava 3. tač. od 1) do 7) i tač. od 11) do 13) ovog člana su delatnosti od opšteg ekonomskog interesa u smislu propisa o zaštiti potrošača.

Skupština jedinice lokalne samouprave može kao komunalne odrediti i druge delatnosti od lokalnog interesa i propisati uslove i način njihovog obavljanja, u skladu sa stavom 1. ovog člana, UZ PRETHODNU SAGLASNOST MINISTARSTVA NADLEŽNOG ZA KOMUNALNE DELATNOSTI.

SKUPŠTINA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE SVOJOM ODLUKOM PROPISUJE USLOVE I NAČIN OBAVLJANJA KOMUNALNE DELATNOSTI IZ STAVA 5. OVOG ČLANA.

MINISTAR NADLEŽAN ZA POSLOVE KOMUNALNIH DELATNOSTI BLIŽE PROPISUJE POSTUPAK ZA PRIBAVLJANJE SAGLASNOSTI IZ STAVA 5. OVOG ČLANA.

Član 3.

Komunalne delatnosti iz člana 2. stav 3. ovog zakona obuhvataju:

1) snabdevanje vodom za piće je zahvatanje, prečišćavanje, prerada i isporuka vode vodovodnom mrežom do mernog instrumenta potrošača, obuhvatajući i merni instrument;

2) prečišćavanje i odvođenje atmosferskih i otpadnih voda je sakupljanje, odvođenje, prečišćavanje i ispuštanje otpadnih, atmosferskih i površinskih voda sa površina javne namene, odnosno od priključka korisnika na uličnu kanalizacionu mrežu, tretman otpadnih voda u postrojenju za prečišćavanje, crpljenje, odvoz i tretiranje fekalija iz septičkih jama;

~~3) proizvodnja i distribucija toplotne energije – centralizovana proizvodnja i distribucija u više objekata vodene pare, tople ili vrele vode za potrebe grejanja;~~

3) PROIZVODNJA, DISTRIBUCIJA I SNABDEVANJE TOPLOTNOM ENERGIJOM OBUHVATAJU PRETVARANJE PRIMARNE ENERGIJE ENERGENATA U TOPLOTNU ENERGIJU SAGOREVANJEM I/ILI KORIŠĆENJEM OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE, PRENOŠENJE TOPLOTNE ENERGIJE ZA DALJINSKO GREJANJE I/ILI HLAĐENJE ZA VIŠE OBJEKATA ILI INDUSTRIJSKU UPOTREBU POMOĆU PARE, TOPLE VODE ILI RASHLADNOG FLUIDA KROZ DISTRIBUTIVNE SISTEME I PRODAJU TOPLOTNE ENERGIJE KRAJNJIIM KUPCIMA PO CENAMA ODREĐENIM U SKLADU SA PROPISANOM METODOLOGIJOM;

4) upravljanje komunalnim otpadom je sakupljanje komunalnog otpada, njegovo odvoženje, tretman i bezbedno odlaganje uključujući upravljanje, održavanje, saniranje i zatvaranje deponija, kao i selekcija sekundarnih sirovina i održavanje, njihovo skladištenje i tretman;

5) gradski i prigradski prevoz putnika je prevoz putnika unutar naseljenih mesta ili između naseljenih mesta koja se nalaze na teritoriji jedinice lokalne samouprave, koji obuhvata javni linijski prevoz autobusom, trolejbusom, tramvajem, metroom, žičarom, putničkim brodom, skelom i čamcem za privredne svrhe, kao i obezbeđivanje mesta za ukrcavanje i iskrcavanje putnika (stanica, stajališta i plutajućih objekata za pristajanje plovila koja vrše prevoz putnika u domaćoj linijskoj plovidbi i sl. kao saobraćajnih objekata koji se koriste u tim vidovima prevoza);

6) upravljanje grobljima i sahranjivanje je: upravljanje i održavanje groblja; održavanje grobnog mesta i naplata naknade za održavanje grobnog mesta; obezbeđivanje, davanje u zakup ~~i prodaja~~ uređenih grobnih mesta; pokopavanje i ekshumacija posmrtnih ostataka, kremiranje i ostavljanje pepela pokojnika; održavanje objekata koji se nalaze u sklopu groblja (mrtvačnica, kapela, rozarijum, kolumbarijum, krematorijum); održavanje pasivnih grobalja i spomen-obeležja;

6a) pogrebna delatnost je preuzimanje i prevoz posmrtnih ostataka od mesta smrti, odnosno mesta na kome se nalazi umrla osoba (stan, zdravstvena ustanova, instituti za sudsku medicinu i patologiju, ustanove socijalne zaštite i druga mesta) i prevoz do mesta određenog posebnim propisom (patologije, sudske medicine, groblja, krematorijuma, aerodroma, poslovnog prostora pogrebnog preduzeća u kom postoje propisani uslovi za smeštaj i čuvanje pokojnika), organizacija sahrane i ispraćaja sa pribavljanjem potrebne dokumentacije za organizaciju prevoza i sahranjivanja, čuvanje posmrtnih ostataka u rashladnom uređaju i pripremanje pokojnika za sahranjivanje;

7) upravljanje javnim parkiralištima je usluga održavanja javnih parkirališta i prostora za parkiranje na obeleženim mestima (zatvoreni i otvoreni prostori), organizacija i vršenje kontrole i naplate parkiranja, usluga uklanjanja nepropisno parkiranih, odbačenih ili ostavljenih vozila, premeštanje parkiranih vozila pod uslovima propisanim ovim i drugim posebnim zakonom, postavljanje uređaja kojima se po nalogu nadležnog organa sprečava odvoženje vozila, kao i uklanjanje, premeštanje vozila i postavljanje uređaja kojima se sprečava odvoženje vozila u slučajevima predviđenim posebnom odlukom skupštine jedinice lokalne samouprave kojom se uređuje način obavljanja komunalne delatnosti upravljanja javnim parkiralištima, kao i vršenje naplate ovih usluga;

8) obezbeđivanje javnog osvetljenja obuhvata održavanje, adaptaciju i unapređenje objekata i instalacija javnog osvetljenja kojima se osvetljavaju saobraćajne i druge površine javne namene;

~~9) upravljanje pijacama je komunalno opremanje, održavanje objekata na pijacama (pijačnog poslovnog prostora, uključujući i kioske i tezge na otvorenom prostoru), davanje u zakup tezgi na pijacama i organizacija delatnosti na zatvorenim i otvorenim prostorima koji su namenjeni za obavljanje prometa poljoprivredno-prehrambenih i drugih proizvoda;~~

9) UPRAVLJANJE PIJACAMA JE KOMUNALNO OPREMANJE, ODRŽAVANJE I UREĐENJE PROSTORA NAMENJENIH OBAVLJANJU PIJAČNE DELATNOSTI I OBJEKATA NA PIJACAMA (PIJAČNOG POSLOVNOG PROSTORA, UKLJUČUJUĆI I KIOSKE, TEZGE I OSTALA PIJAČNA PRODAJNA MESTA NA OTVORENOM PROSTORU); DAVANJE U ZAKUP PRODAJNIH PROSTORA NA PIJACAMA (POSLOVNI PROSTORI, TEZGE, BOKSOVI, RASHLADNE VITRINE, RASHLADNE KOMORE, OBELEŽENA PRODAJNA MESTA); ORGANIZACIJA DELATNOSTI NA ZATVORENIM I OTVORENIM PROSTORIMA KOJI SU NAMENJENI ZA OBAVLJANJE PROMETA POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENIH I DRUGIH PROIZVODA I PRUŽANJE PRATEĆIH USLUGA; PRIMENA KRITERIJUMA ZA DAVANJE U ZAKUP PRODAJNIH PROSTORA NA PIJACAMA POD USLOVIMA PROPISANIM OVIM I DRUGIM ZAKONSKIM PROPISIMA KAO I PROPISIMA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE I VOĐENJE EVIDENCIJE O KORISNICIMA KOMUNALNIH USLUGA;

10) održavanje ulica i puteva u gradovima i drugim naseljima je izvođenje radova kojima se obezbeđuje nesmetano i bezbedno odvijanje saobraćaja i čuva i unapređuje upotrebna vrednost ulica, puteva, trgova, platoa i sl.;

11) održavanje čistoće na javnim površinama je čišćenje i pranje asfaltiranih, betonskih, popločanih i drugih javnih površina, prikupljanje i odvoženje komunalnog otpada sa tih površina, održavanje i pražnjenje posuda za otpatke na javnim površinama, kao i održavanje javnih česmi, bunara, fontana, kupališta, plaža i toaleta kao komunalnih objekata;

12) održavanje javnih zelenih površina je uređenje, tekuće i investiciono održavanje, rekonstrukcija i sanacija zelenih, rekreativnih površina i priobalja;

~~13) dimničarske usluge obuhvataju čišćenje i kontrolu dimovodnih i ložnih KONTROLU I ČIŠĆENJE DIMOVODNIH I LOŽIŠNIH objekata i uređaja i ventilacionih kanala i uređaja, vađenje i spaljivanje čađi u dimovodnim objektima, pregled novoizgrađenih i dograđenih dimovodnih i ložišnih objekata i uređaja i merenje emisije dimnih gasova i utvrđivanje stepena korisnosti ložišnog uređaja, osim u slučajevima kada navedene poslove obavljaju pravna lica ili preduzetnici ovlašćeni u skladu sa zakonom kojim je uređena oblast cevovodnog transporta gasovitih i tečnih ugljovodonika i distribucije gasovitih ugljovodonika, kao i zakonom kojim je uređena oblast efikasnog korišćenja energije;~~

14) delatnost zoohigijene obuhvata poslove: hvatanja, prevoza, zbrinjavanja, smeštaja napuštenih i izgubljenih životinja u prihvatilište; kontrole i smanjenja populacije izgubljenih i napuštenih pasa i mačaka; neškodljivog uklanjanja i transporta leševa životinja sa javnih površina i objekata za uzgoj, držanje, dresuru,

izlaganje, održavanje takmičenja ili promet životinja do objekata za sakupljanje, preradu ili uništavanje sporednih proizvoda životinjskog porekla na način koji ne predstavlja rizik po druge životinje, ljude ili životnu sredinu; sprovođenja mera za smanjenje populacije glodara, insekata i štetnih mikroorganizama merama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na javnim površinama.

Član 4.

Jedinica lokalne samouprave, u skladu sa ovim zakonom, obezbeđuje organizacione, materijalne i druge uslove za izgradnju, održavanje i funkcionisanje komunalnih objekata i za tehničko i tehnološko jedinstvo sistema i uređuje i obezbeđuje obavljanje komunalnih delatnosti i njihov razvoj.

Komunalnim objektima, u smislu stava 1. ovog člana, smatraju se građevinski objekti sa uređajima, instalacijama i opremom, sama postrojenja, uređaji i instalacije i drugi objekti koji služe za pružanje komunalnih usluga korisnicima, kao i uređeno građevinsko zemljište i dobra u opštoj upotrebi koja se koriste za obavljanje komunalne delatnosti.

Jedinica lokalne samouprave uređuje u skladu sa zakonom uslove obavljanja komunalnih delatnosti, prava i obaveze korisnika komunalnih usluga, obim i kvalitet komunalnih usluga i način vršenja nadzora nad obavljanjem komunalnih delatnosti obezbeđujući naročito:

- 1) odgovarajući obuhvat, obim i kvalitet komunalnih usluga, koji podrazumeva naročito: zdravstvenu i higijensku ispravnost prema propisanim standardima i normativima, tačnost u pogledu rokova isporuke, sigurnost i zaštitu korisnika u dobijanju usluga, pouzdanost, pristupačnost i trajnost u pružanju usluga;
- 2) razvoj i unapređivanje kvaliteta i asortimana komunalnih usluga, kao i unapređivanje organizacije rada, efikasnosti i drugih uslova pružanja usluga;
- 3) saglasnost sa načelima održivog razvoja, koja su definisana posebnim zakonom koji uređuje određenu komunalnu delatnost;
- 4) efikasno korišćenje resursa i smanjenje troškova obavljanja komunalnih delatnosti uspostavljanjem saradnje dve ili više jedinica lokalne samouprave i drugim aktivnostima kada za to postoji mogućnost;
- 5) konkurenciju u obavljanju delatnosti.

Radi korišćenja, čuvanja i održavanja sredstava za obavljanje komunalnih delatnosti, održavanja čistoće i zaštite životne sredine, opšte uređenosti naselja, spoljnog izgleda objekta i uređenosti površina, jedinica lokalne samouprave može da propiše opšte uslove održavanja komunalnog reda i mere za njihovo sprovođenje.

Vlada uređuje:

- 1) merila za obavljanje komunalnih delatnosti, i to za: minimalni obim koji obuhvata područja, odnosno broj stanovnika za koje se pruža određena komunalna usluga; učestalost pružanja komunalne usluge; sadržaj komunalne usluge; pokazatelj kvaliteta i efikasnosti pružanja usluga;
- ~~2) sadržinu, način i uslove za otpočinjanje obavljanja komunalnih delatnosti iz člana 2. stav 3. ovog zakona, kojim se posebno uređuje: stručna osposobljenost kadrova i tehnički kapacitet koje moraju da ispune vršioци komunalnih delatnosti za obavljanje određene komunalne delatnosti, ako to nije uređeno drugim propisima;~~
- ~~3) 2) sadržinu i način vođenja evidencije privrednih subjekata koji obavljaju određenu komunalnu delatnost.~~

MINISTAR NADLEŽAN ZA POSLOVE KOMUNALNIH DELATNOSTI MOŽE BLIŽE UREDITI OPŠTE USLOVE ZA OTOČINJANJE OBAVLJANJA KOMUNALNIH DELATNOSTI IZ ČLANA 2. STAV 3. TAČ. 1) I 2) I TAČ. 4) - 14) OVOG ZAKONA, AKO TO NIJE UREĐENO DRUGIM PROPISIMA.

Jedinica lokalne samouprave može svojom odlukom, u skladu sa statutom, predvideti da gradska opština, mesna zajednica ili drugi oblik mesne samouprave obavlja određene poslove u vezi sa obezbeđivanjem uslova za obavljanje komunalnih delatnosti.

Obezbeđivanje uslova za obavljanje komunalnih delatnosti obuhvata aktivnosti na jačanju kapaciteta i funkcionalnosti komunalne infrastrukture, obezbeđenje sredstava za finansiranje izgradnje komunalne infrastrukture, aktivnosti na praćenju kvaliteta komunalnih usluga, kao i preduzimanje mera za kontinuirano vršenje komunalnih delatnosti u cilju obezbeđenja životnih potreba fizičkih i pravnih lica.

~~Ispunjenost uslova za otpočinjanje obavljanja komunalnih delatnosti~~

~~Član 8a~~

~~Ispunjenost uslova za otpočinjanje obavljanja komunalnih delatnosti iz člana 2. stav 3. ovog zakona, utvrđuje Ministarstvo.~~

~~Ministar nadležan za poslove komunalnih delatnosti obrazuje komisiju koja proverava ispunjenost uslova iz stava 1. ovog člana, a koju čine po jedan predstavnik: ministarstva nadležnog za poslove privrede, ministarstva nadležnog za poslove energetike, ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine, ministarstva nadležnog za poslove vodoprivrede, ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja, ministarstva nadležnog za poslove infrastrukture, ministarstva nadležnog za poslove finansija, ministarstva nadležnog za poslove državne uprave, ministarstva nadležnog za poslove lokalne samouprave, ministarstva nadležnog za poslove veterine, ministarstva nadležnog za poslove zaštite od požara i Ministarstva, koji je ujedno i predsednik komisije (u daljem tekstu: komisija).~~

~~Ako komisija utvrdi da su ispunjeni uslovi iz stava 1. ovog člana, ministar nadležan za poslove komunalnih delatnosti doneće rešenje o ispunjenosti uslova za obavljanje komunalne delatnosti vršilaca komunalnih delatnosti, odnosno ako komisija oceni da nisu ispunjeni uslovi, ministar nadležan za poslove komunalnih delatnosti doneće rešenje o odbijanju zahteva.~~

~~Rešenje iz stava 3. ovog člana donosi se u roku od 30 dana od dana dostavljanja uredne dokumentacije iz stava 1. ovog člana.~~

~~Za izdavanje rešenja o ispunjenosti uslova za obavljanje komunalne delatnosti plaća se republička administrativna taksa i prihod je budžeta Republike Srbije.~~

~~Na rešenje iz stava 3. ovog člana nije dozvoljena žalba, ali protiv njega se može pokrenuti upravni spor.~~

~~Ministarstvo vodi evidenciju privrednih subjekata koji obavljaju određenu komunalnu delatnost.~~

Član 9.

Pod poveravanjem obavljanja komunalne delatnosti podrazumeva se vremenski oročeno ugovorno uređivanje odnosa u vezi sa obavljanjem komunalne delatnosti ili pojedinih poslova iz okvira komunalne delatnosti između jedne ili više jedinica lokalne samouprave i vršioca komunalne delatnosti, koje za cilj ima pružanje komunalnih usluga na teritoriji jedne ili više jedinica lokalne samouprave ili na delu teritorije jedinice lokalne samouprave.

~~Izuzetno od stava 1. ovog člana, komunalne delatnosti iz člana 2. stav 3. tačka 6a) ovog zakona ne poveravaju se, već ih mogu obavljati svi privredni subjekti koji ispunjavaju propisane uslove.~~

Poveravanje obavljanja komunalne delatnosti vrši se na osnovu odluke skupštine jedinice lokalne samouprave o načinu obavljanja komunalne delatnosti i ugovora o poveravanju, osim kada se osniva javno preduzeće.

Pre donošenja odluke o poveravanju komunalne delatnosti na delu teritorije jedinice lokalne samouprave, koja je u skladu sa odredbama posebnih zakona ili podzakonskih akata, proglašena za područje od posebnog značaja u smislu zaštite prirodnih dobara ili proglašena kao turistički prostor u smislu zakona kojima se uređuje turizam, jedinica lokalne samouprave pribavlja mišljenje upravljača tog javnog dobra, odnosno upravljača tog turističkog prostora.

Mišljenje iz stava 4. 3. ovog člana upravljač javnog dobra, odnosno turističkog prostora daje u roku od 30 dana, a ukoliko ne postupi u tom roku, jedinica lokalne

samouprave može doneti odluku iz stava 4. 3. ovog člana i bez mišljenja tog upravljača.

Jedinica lokalne samouprave ne može doneti odluku o poveravanju poslova sahranjivanja, uređivanja i održavanja groblja koje je u svojini crkve ili verske zajednice, bez saglasnosti te crkve ili verske zajednice.

Na postupak poveravanja obavljanja komunalne delatnosti čije se finansiranje obezbeđuje iz budžeta jedinice lokalne samouprave, odnosno čije se finansiranje obezbeđuje u celosti ili delimično naplatom naknade od korisnika komunalnih usluga, primenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje javno-privatno partnerstvo i koncesije.

ČLAN 9A

IZUZETNO OD ČLANA 9. STAV 1. OVOG ZAKONA, KOMUNALNA DELATNOST IZ ČLANA 2. STAV 3. TAČKA 6A) OVOG ZAKONA NE POVERAVA SE, VEĆ JE MOGU OBAVLJATI PRIVREDNI SUBJEKTI KOJI ISPUNE PROPISANE USLOVE.

MINISTAR NADLEŽAN ZA POSLOVE KOMUNALNIH DELATNOSTI PROPISUJE USLOVE KOJE PRIVREDNI SUBJEKTI IZ STAVA 1. OVOG ČLANA MORAJU DA ISPUNE RADI OBAVLJANJA KOMUNALNE DELATNOSTI IZ ČLANA 2. STAV 3. TAČKA 6A) OVOG ZAKONA, NAČIN PROVERAVANJA ISPUNJENOSTI USLOVA, NAČIN VOĐENJA EVIDENCIJE PRIVREDNIH SUBJEKATA KOJI ISPUNE USLOVE, KAO I DRUGA PITANJA OD ZNAČAJA ZA KOMUNALNU DELATNOST IZ ČLANA 2. STAV 3. TAČKA 6A) OVOG ZAKONA.

MINISTAR NADLEŽAN ZA POSLOVE KOMUNALNIH DELATNOSTI OBRAZUJE KOMISIJU KOJA PROVERAVA ISPUNJENOST USLOVA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, SASTAV I NADLEŽNOSTI KOMISIJE KOJA ĆE PROVERAVATI ISPUNJENOST USLOVA IZ OVOG STAVA (U DALJEM TEKSTU: KOMISIJA).

ORGANIZACIJA, SASTAV, NAČIN RADA I DRUGA PITANJA OD ZNAČAJA ZA RAD KOMISIJE UREĐUJU SE PODZAKONSKIM AKTOM IZ STAVA 2. OVOG ČLANA.

NA PREDLOG KOMISIJE IZ STAVA 3. OVOG ČLANA MINISTAR NADLEŽAN ZA POSLOVE KOMUNALNIH DELATNOSTI DONOSI REŠENJE O ISPUNJENOSTI USLOVA ZA OBAVLJANJE KOMUNALNE DELATNOSTI IZ ČLANA 2. STAV 3. TAČKA 6A) OVOG ZAKONA.

ZA IZDAVANJE REŠENJA O ISPUNJENOSTI USLOVA ZA OBAVLJANJE KOMUNALNE DELATNOSTI IZ ČLANA 2. STAV 3. TAČKA 6A) OVOG ZAKONA PLAĆA SE REPUBLIČKA ADMINISTRATIVNA TAKSA I PRIHOD JE BUDŽETA REPUBLIKE SRBIJE.

REŠENJE IZ STAVA 5. OVOG ČLANA SE DONOSI SA ROKOM VAŽENJA OD TRI GODINE.

NA REŠENJE IZ STAVA 5. OVOG ČLANA NIJE DOZVOLJENA ŽALBA, ALI SE PROTIV NJEGA MOŽE POKRENUTI UPRAVNI SPOR.

PREDSEDNIK I ČLANOVI KOMISIJE IZ STAVA 3. OVOG ČLANA NEMAJU PRAVO NA NAKNADU ZA SVOJ RAD.

Zajedničko obavljanje I USTUPANJE komunalne delatnosti

Član 10.

Dve ili više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumom ~~urediti zajedničko obavljanje komunalnih delatnosti~~ O SARADNJI U OBLASTI KOMUNALNIH DELATNOSTI UREDITI ZAJEDNIČKO OBAVLJANJE KOMUNALNIH DELATNOSTI OSNIVANJEM ZAJEDNIČKOG JAVNOG PREDUZEĆA ILI PRIVREDNOG DRUŠTVA, osim ako to nije drugačije uređeno drugim posebnim propisom.

SARADNJA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE PODRAZUMEVA I USTUPANJE OBAVLJANJA POSLOVA IZ OKVIRA ODREĐENE KOMUNALNE DELATNOSTI IZ SVOJE NADLEŽNOSTI:

- 1) KADA JEDNA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE USTUPA OBAVLJANJE POSLOVA IZ SVOJE NADLEŽNOSTI DRUGOJ JEDINICI LOKALNE SAMOUPRAVE;
- 2) KADA JEDNA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE USTUPA OBAVLJANJE POSLOVA IZ SVOJE NADLEŽNOSTI JAVNOM KOMUNALNOM PREDUZEĆU ČIJI JE OSNIVAČ DRUGA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE.

ODREDBE ST. 1. I 2. OVOG ČLANA KOJE SE ODOSE NA GLAVNI GRAD, KAO JEDINICU LOKALNE SAMOUPRAVE, PRIMENJUJU SE I NA GRADSKO OPŠTINE U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE POLOŽAJ GLAVNOG GRADA I STATUTOM GLAVNOG GRADA, I TO GRADSKO OPŠTINE GRADA BEOGRADA: BARAJEVO, GROCKA, LAZAREVAC, MLADENOVAC, OBRENOVAC, SOPOT I SURČIN U KOM SLUČAJU JE PRED KORISNICIMA I DRUGIM SUBJEKTIMA ODGOVORAN GRAD BEOGRAD, KAO JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE.

Ukoliko utvrde interes za zajedničko obavljanje komunalnih delatnosti, opštinsko, odnosno gradsko veće svake jedinice lokalne samouprave donosi odluku o izradi studije opravdanosti.

Studija opravdanosti sadrži:

- 1) detaljan prikaz zatečenog stanja u toj komunalnoj delatnosti, finansijsku analizu sa predračunom potrebnih ulaganja, izvore finansiranja i prethodnu finansijsku ocenu opravdanosti zajedničkog obavljanja komunalne delatnosti;
- 2) analizu tržišta za tu komunalnu delatnost;
- 3) detaljni prikaz ekonomski opravdanih i pravno mogućih modela zajedničkog obavljanja komunalne delatnosti;
- 4) detaljno obrazloženje predloženog modela zajedničkog obavljanja komunalne delatnosti sa osvrtom na prednosti i nedostatke tog modela u odnosu na druge moguće modele, posebno u odnosu na dotadašnji model obavljanja komunalne delatnosti;
- 5) očekivane rezultate predloženog modela, kao i preduslove za postizanje tih rezultata;
- 6) pregled rizika i predloga za njihovo otklanjanje, odnosno predupređivanje.

Kada rezultati studije opravdanosti upućuju na efikasnost i ekonomičnost zajedničkog obezbeđivanja komunalnih delatnosti, zaključuje se sporazum iz stava 1. ovog člana.

Član 11.

Ako se na osnovu rezultata studije iz člana 10. stav 2. 4. ovog zakona utvrdi opravdanost zajedničkog obavljanja komunalne delatnosti, opštinsko, odnosno gradsko veće podnosi skupštini jedinice lokalne samouprave predlog odluke o načinu obavljanja komunalne delatnosti i predlog sporazuma o zajedničkom obezbeđivanju obavljanja komunalne delatnosti.

Odlukom skupštine jedinice lokalne samouprave kojom se prihvata predlog sporazuma o zajedničkom obezbeđivanju obavljanja komunalne delatnosti izuzetno se može ovlastiti opštinsko odnosno gradsko veće za donošenje privremene odluke o pitanjima koja ne trpe odlaganje.

Opštinsko odnosno gradsko veće dužno je odluku iz stava 2. ovog člana dostaviti na prvu narednu sednicu skupštine jedinice lokalne samouprave radi potvrđivanja.

Sporazum o zajedničkom obavljanju komunalne delatnosti smatra se zaključenim kada ga u istovetnom tekstu usvoje sve skupštine jedinica lokalne samouprave u periodu koji ne može da bude duži od tri meseca od dobijanja predloga.

SPORAZUMOM O ZAJEDNIČKOM OBAVLJANJU KOMUNALNE DELATNOSTI UREĐUJE SE NAČIN REŠAVANJA SPOROVA KOJI NE TRPE ODLAGANJE, KAO I SREDSTVA OBEZBEĐENJA ZA NEIZVRŠAVANJE UGOVORNIH OBAVEZA.

ČLAN 12A

U CILJU PODIZANJA KVALITETA KOMUNALNIH USLUGA, EFIKASNIJEG I EKONOMIČNIJEG OBAVLJANJA KOMUNALNIH DELATNOSTI, JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE MOGU SVOJIM ODLUKAMA PRENETI OVLAŠĆENJA ZA OBAVLJANJE KOMUNALNIH DELATNOSTI ILI ZA UPRAVLJANJE KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM NA REPUBLIKU SRBIJU, ODNOSNO VLADU.

VLADA, NA OSNOVU ODLUKE JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE O PRENOŠENJU OVLAŠĆENJA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, VRŠI IZBOR NACIONALNOG UPRAVLJAČA ZA OBAVLJANJE KOMUNALNIH DELATNOSTI I UPRAVLJANJE KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM (U DALJEM TEKSTU: NACIONALNI UPRAVLJAČ), A U SKLADU SA ODREDBAMA ZAKONA KOJIM SE UREĐUJE JAVNO-PRIVATNO PARTNERSTVO I KONCESIJE.

NACIONALNI UPRAVLJAČ JE PRAVNO LICE KOJE JE VLADA IZABRALA U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE JAVNO-PRIVATNO PARTNERSTVO I KONCESIJE, A PO PRENETOM OVLAŠĆENJU JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE NA VLADU.

Član 13.

Skupština jedinice lokalne samouprave odlukama propisuje način obavljanja komunalne delatnosti, kao i opšta i posebna prava i obaveze vršilaca komunalne delatnosti i korisnika usluga na svojoj teritoriji, uključujući i način plaćanja cene komunalne usluge, način vršenja kontrole korišćenja i naplate komunalne usluge i ovlašćenja vršioca komunalne delatnosti u vršenju kontrole i mere koje su kontrolori ovlašćeni da preduzimaju.

Odlukom iz stava 1. ovog člana skupština jedinice lokalne samouprave obavezno određuje i način kontinuiranog izjašnjavanja (najmanje jednom godišnje) korisnika komunalnih usluga o kvalitetu pružanja komunalnih usluga od strane vršilaca komunalnih delatnosti, koje se može organizovati elektronskim putem ili na drugi pogodan način.

Ukoliko su rezultati izjašnjavanja korisnika komunalnih usluga takvi da većina nije zadovoljna pruženom komunalnom uslugom određenog vršioca komunalne delatnosti, jedinica lokalne samouprave pokreće postupak preispitivanja rada tog vršioca komunalne delatnosti i nalaže mu da otkloni nedostatke koji su navedeni u izjašnjavanju korisnika u roku koji ne može biti duži od 90 dana.

Ukoliko vršilac komunalne delatnosti ne postupi u skladu sa stavom 2. ovog člana u pogledu otklanjanja nedostataka kvaliteta pružene komunalne usluge, jedinica lokalne samouprave može raskinuti zaključen ugovor o poveravanju i poveriti obavljanje komunalne delatnosti drugom vršiocu komunalne delatnosti koji ispunjava uslove iz člana 8a ovog zakona.

Odluka skupštine jedinice lokalne samouprave, koja propisuje opšta i posebna prava i obaveze vršilaca komunalne delatnosti i korisnika komunalnih usluga neposredno se primenjuje na sve ugovorne odnose vršilaca komunalne delatnosti sa korisnicima komunalnih usluga kao opšti uslovi poslovanja.

Ukoliko odlukom skupštine jedinice lokalne samouprave o obavljanju komunalne delatnosti nije predviđeno zaključenje pojedinačnih ugovora između vršioca i korisnika komunalnih usluga, smatra se da je ugovorni odnos o pružanju komunalne usluge nastao započinjanjem korišćenja komunalne usluge, odnosno početkom pružanja komunalne usluge u skladu sa propisima kojima se bliže uređuje obavljanje te komunalne delatnosti.

Obaveze korisnika komunalne usluge, uključujući i plaćanje cene komunalne usluge, nastaju započinjanjem korišćenja komunalne usluge, odnosno početkom pružanja komunalne usluge, i kada se ona koristi suprotno propisima kojima se uređuje ta komunalna delatnost.

Član 19.

Vršilac komunalne delatnosti ne može uskratiti komunalnu uslugu korisniku, osim u slučaju kada korisnik:

- 1) izvrši priključenje na komunalnu mrežu bez prethodno pribavljenog odobrenja;
- 2) koristi uslugu protivno propisima;
- 3) neosnovano ometa druge korisnike usluga;
- 4) ne plati komunalnu uslugu u utvrđenom roku;
- 5) nenamenski koristi komunalnu uslugu u vreme snabdevanja uz ograničenje potrošnje (redukciju) o čemu je korisnik blagovremeno obavješten-;
- 6) OMETA VRŠIOCA KOMUNALNE DELATNOSTI U OBAVLJANJU KOMUNALNE DELATNOSTI.

VRŠILAC KOMUNALNE DELATNOSTI MOŽE OBUSTAVITI ISPORUKU ODREĐENE KOMUNALNE USLUGE NA PISMENI ZAHTEV KORISNIKA KOMUNALNE USLUGE POD USLOVOM DA SE OBUSTAVA ZAHTEVA ZA PERIOD OD NAJKRAĆE GODINU DANA, A NAJDUŽE DVE GODINE.

Za komunalne usluge iz člana 2. stav 3. tač. 1) do 4) ovog zakona, rok iz stava 1. tačka 4) ovog člana ne može biti kraći od 60 dana počev od dana dospelosti prvog neplaćenog potraživanja.

Vršilac komunalne delatnosti dužan je da u pismenoj formi obavesti korisnika komunalne usluge o mogućnosti obustave komunalne usluge usled nastupanja slučaja iz stava 1. ovog člana i ostavi mu primereni rok za ispunjenje obaveze.

Jedinica lokalne samouprave bliže uređuje u kojim slučajevima iz stava 1. ovog člana i pod kojim uslovima se može uskratiti komunalna usluga.

VRŠILAC KOMUNALNE DELATNOSTI DUŽAN JE DA U PISMENOJ FORMI OBAVESTI KORISNIKA O MOGUĆNOSTI OBUSTAVE KOMUNALNE USLUGE USLED NASTUPANJA SLUČAJA IZ STAVA 1. TAČKA 4) OVOG ČLANA I OSTAVI MU PRIMERENI ROK KOJI NE MOŽE BITI KRAĆI OD 30 DANA ZA ISPUNJENJE OBAVEZE, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE ZAŠTITA POTROŠAČA.

Vršilac komunalne delatnosti dužan je da najkasnije u roku od dva dana od izmirenja duga za izvršenu komunalnu uslugu i plaćene propisane naknade za ponovno priključenje nastavi pružanje komunalne usluge korisniku.

Saradnja sa policijom i ~~komunalnom policijom~~ KOMUNALNOM MILICIJOM

Član 23.

Kad je to potrebno radi izvršavanja poslova iz nadležnosti vršioca komunalne delatnosti, naplate naknade za izvršenu komunalnu uslugu nakon isteka roka utvrđenog za plaćanje ili pokretanja postupka pred nadležnim prekršajnim, sudskim ili upravnim organima zbog neizvršenja zakonom utvrđenih obaveza od strane korisnika usluga, na obrazloženi zahtev vršioca komunalne delatnosti, policija će dostaviti lične podatke za građane, podatke za vozila i druge podatke iz evidencija koje vodi u skladu sa zakonom.

Vršilac komunalne delatnosti dužan je da formira evidencije podataka o ličnosti korisnika usluge, pribavljene na način iz stava 1. ovog člana ili na osnovu pisane saglasnosti korisnika sadržane u pojedinačnom ugovoru, u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Vršilac komunalne delatnosti u obavljanju poslova saraduje sa policijom, ~~komunalnom policijom~~ KOMUNALNOM MILICIJOM i komunalnom inspekcijom u skladu sa zakonom. Saradnja obuhvata naročito: međusobno obaveštavanje, razmenu informacija, razmenu podataka, pružanje neposredne pomoći i preduzimanje zajedničkih mera i aktivnosti od značaja za obavljanje komunalne delatnosti.

METODOLOGIJA ZA ODREĐIVANJE CENA KOMUNALNIH USLUGA ČLAN 26A

VLADA BLIŽE UREĐUJE METODOLOGIJU ZA ODREĐIVANJE CENA KOMUNALNIH USLUGA KOD KOJIH SE MOŽE UTVRDITI KRAJNJI KORISNIK, OSIM ZA KOMUNALNU DELATNOST IZ ČLANA 2. STAV 3. TAČKA 6A) OVOG ZAKONA I ZA ONE CENE KOJE SU UREĐENE DRUGIM PROPISIMA. VRŠILAC KOMUNALNE DELATNOSTI UTVRĐUJE CENU KOMUNALNIH USLUGA NA OSNOVU METODOLOGIJE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA. SAGLASNOST NA CENU KOMUNALNIH USLUGA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA DAJE NADLEŽNI ORGAN JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE.

VIII. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA I SREDSTVA ZA OBAVLJANJE KOMUNALNE DELATNOSTI

PROGRAM IZGRADNJE I ODRŽAVANJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE ČLAN 29A

PROGRAM IZGRADNJE I ODRŽAVANJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE DONOSI SKUPŠTINA OPŠTINE JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE ZA KALENDARSKU GODINU I NAREDNE DVE GODINE, ISTOVREMENO SA DONOŠENJEM AKTA O BUDŽETU. PROGRAM IZ STAVA 1. OBJAVLJUJE SE U SLUŽBENOM GLASILU JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE. MINISTAR NADLEŽAN ZA POSLOVE KOMUNALNIH DELATNOSTI BLIŽE PROPISUJE SADRŽINU I NAČIN DONOŠENJA PROGRAMA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA.

GODIŠNJI PROGRAM OBAVLJANJA KOMUNALNIH DELATNOSTI

ČLAN 29B

JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA OSNOVU PRETHODNO SAGLEDANIH POTREBA, ZA SVAKU KOMUNALNU DELATNOST IZ DOMENA ZAJEDNIČKE KOMUNALNE POTROŠNJE POJEDINAČNO, DONOSI GODIŠNJI PROGRAM OBAVLJANJA KOMUNALNIH DELATNOSTI SA PREDRAČUNOM UKUPNIH TROŠKOVA. GODIŠNJI PROGRAM OBAVLJANJA KOMUNALNIH DELATNOSTI JE OSNOV ZA NARUČIVANJE RADOVA I USLUGA I SASTAVNI JE DEO UGOVORA O PRUŽANJU USLUGA. GODIŠNJI PROGRAM OBAVLJANJA KOMUNALNIH DELATNOSTI OBAVEZNO SADRŽI PODATAK O ORGANU JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE KOJI JE NADLEŽAN I OVLAŠĆEN DA VRŠI KONTROLU KVANTITETA I KVALITETA IZVRŠENIH USLUGA.

Član 30.

Građenje objekata komunalne infrastrukture finansira se iz:

- 1) prihoda od davanja u zakup, odnosno na korišćenje komunalne infrastrukture i drugih sredstava za obavljanje komunalne delatnosti u javnoj svojini;
- 2) dela naknade za pravo na obavljanje komunalne delatnosti;

- 3) dela cene komunalne usluge namenjene amortizaciji sredstava za obavljanje komunalne delatnosti;
- 4) budžeta jedinice lokalne samouprave;
- 5) sredstava vršioca komunalne delatnosti;
- 6) sredstava prikupljenih emitovanjem dugoročnih hartija od vrednosti (municipalnih obveznica);
- 7) kredita i drugih oblika zaduživanja;
- 8) transfera drugih nivoa vlasti;
- 9) donacija;
- 10) drugih izvora utvrđenih posebnim propisima.

Naknada za davanje sredstava za obavljanje komunalne delatnosti u javnoj svojini u zakup ili na korišćenje ne može biti niža od iznosa amortizacije za sredstva koja su predmet naknade.

Sredstva iz stava 1. tačke 1) ovog člana prihod su budžeta jedinice lokalne samouprave i ~~koriste se preko budžetskog fonda za komunalnu infrastrukturu za izgradnju i investiciono održavanje objekata komunalne infrastrukture, koji osniva jedinica lokalne samouprave u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžetski sistem.~~

Prilikom obezbeđivanja transfernih sredstava drugih nivoa vlasti za izgradnju komunalne infrastrukture vodi se računa o tome da li se poštuju načela sadržana u ovom zakonu, a naročito da cena komunalnih usluga pokriva odgovarajuće troškove, kao i da se delatnost obavlja na načelu efikasnosti koje uključuje i ekonomiju obima, odnosno udruživanje jedinica lokalne samouprave u svim slučajevima kada je to ekonomski opravdano.

Član 33.

U vršenju inspeksijskog nadzora, republički komunalni inspektor je ovlašćen da:

- 1) naloži rešenjem da se komunalna delatnost obavlja u skladu sa zakonom i republičkim propisom donetim na osnovu ovog zakona;
- 2) naloži rešenjem vršenja komunalne usluge u zaštićenom području u skladu sa ovim zakonom;
- 3) ~~proverava da li vršilac komunalne delatnosti ispunjava uslove za obavljanje komunalne delatnosti u smislu ovog zakona;~~
- 3) PROVERAVA DA LI PRIVREDNI SUBJEKT KOJI OBAVLJA KOMUNALNU DELATNOST IZ ČLANA 2. STAV 3. TAČKA 6A) OVOG ZAKONA OBAVLJA KOMUNALNU DELATNOST U SKLADU SA ČLANOM 9A OVOG ZAKONA;
- 4) vrši nadzor nad sprovođenjem zakona i drugih propisa neposrednim uvidom u važeće opšte i pojedinačne akte, evidenciju i drugu dokumentaciju, vrši pregled poslovnih prostorija, objekata, postrojenja i uređaja jedinice lokalne samouprave i vršioca komunalne delatnosti, uzima izjave od odgovornih lica kod jedinice lokalne samouprave i vršioca komunalne delatnosti, kao i od drugih pravnih i fizičkih lica, fotografiše ili sačini video snimak područja na kome se vrši kontrola, kao i da preduzima druge radnje vezane za inspeksijski nadzor u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja;
- 5) naloži rešenjem rok u kome je jedinica lokalne samouprave u obavezi da obezbedi odgovarajuće obavljanje komunalne delatnosti ukoliko se na području jedinice lokalne samouprave komunalna delatnost ne obavlja u skladu sa propisom iz stava 1. tačka 1) ovog člana;
- 6) podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno prijavu za privredni prestup ili krivičnu prijavu;
- 7) preduzima druge mere utvrđene zakonom i podzakonskim propisima-;
- 8) NALOŽI JEDINICI LOKALNE SAMOUPRAVE, ODNOSNO VRŠIOCIMA KOMUNALNIH DELATNOSTI DA MU SE U ROKU OD 15 DANA STAVE NA UVID IZVEŠTAJI IZ ČLANA 8. OVOG ZAKONA, UGOVORI, EVIDENCIJE, I DRUGA

DOKUMENTACIJA NADZIRANOG SUBJEKTA OD ZNAČAJA ZA INSPEKCIJSKI NADZOR;**9) PROVERAVA DA LI SU ODLUKE JEDINICA LOKALNIH SAMOUPRAVA U SKLADU SA STAVOM 4. ČLANA 12A OVOG ZAKONA.****Član 34.**

Opštinski, odnosno gradski komunalni inspektor ovlašćen je da:

- 1) vrši uvid u opšte i pojedinačne akte, evidencije i drugu dokumentaciju vršilaca komunalne delatnosti i drugih pravnih i fizičkih lica;
- 2) sasluša i uzima izjave od odgovornih lica kod vršilaca komunalne delatnosti i drugih pravnih i fizičkih lica;
- 3) pregleda objekte, postrojenja i uređaje za obavljanje komunalne delatnosti i poslovne prostorije radi prikupljanja neophodnih podataka;
- 3a) fotografiše i snimi prostor u kome se vrši inspeksijski nadzor, kao i druge stvari koje su predmet nadzora;
- 4) naloži rešenjem da se komunalna delatnost obavlja na način utvrđen zakonom i propisima na osnovu zakona;
- 5) naloži rešenjem izvršavanje utvrđenih obaveza i preduzimanja mera za otklanjanje nedostataka u obavljanju komunalne delatnosti;
- 6) pregleda objekte, postrojenja i uređaje koji služe korišćenju komunalnih usluga, uključujući i one koje predstavljaju unutrašnje instalacije i pripadaju korisniku komunalne usluge;
- 7) naloži rešenjem korisniku izvršenje utvrđenih obaveza, kao i otklanjanje nedostataka na unutrašnjim instalacijama i da pristupi tim instalacijama prilikom izvršenja rešenja kojim je naložio otklanjanje nedostataka ili isključenje korisnika sa komunalnog sistema;
- 8) izriče novčanu kaznu prekršajnim nalogom u skladu sa zakonom kojim se uređuju prekršaji;
- 9) podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno prijavu za privredni prestup ili krivično delo ukoliko oceni da postoji sumnja da je povredom propisa učinjen prekršaj, privredni prestup ili krivično delo;
- 10) naloži rešenjem uklanjanje stvari i drugih predmeta sa površina javne namene ako su oni tu ostavljeni protivno propisima;
- 11) naloži rešenjem uklanjanje, odnosno premeštanje vozila, kao i postavljanje uređaja kojima se sprečava odvoženje vozila sa površina javne namene ako su ostavljena protivno propisima;
- 12) zabrani rešenjem odlaganje otpada na mestima koja nisu određena za tu namenu;
- 13) zabrani rešenjem spaljivanje otpada izvan za to određenog postrojenja;
- 14) zabrani rešenjem odlaganje komunalnog otpada van za to određenih komunalnih kontejnera;
- 15) zabrani rešenjem odlaganje komunalnog otpada na mestima koja nisu određena kao registrovane komunalne deponije;
- 16) zabrani rešenjem odlaganje otpadnog građevinskog materijala, zemlje i ostalog građevinskog materijala van za to određene lokacije;
- 17) zabrani rešenjem odlaganje otpada i otpadnih materija u vodotoke i na obale vodotoka;
- 18) zabrani rešenjem bacanje gorećih predmeta u komunalne kontejnere i korpe za otpad;
- 19) zabrani rešenjem uništenje ograda, klupa i dečijih igrališta;
- 20) zabrani rešenjem uništenje zelenih površina;
- 20a) zabrani obavljanje komunalne delatnosti subjektu koji tu delatnost obavlja suprotno odredbi člana 9. ovog zakona;
- 20B) PROVERAVA DA LI VRŠIOCI KOMUNALNIH DELATNOSTI ISPUNJAVAJU USLOVE IZ ČLANA 4. STAV 6. OVOG ZAKONA;

21) preduzima druge mere utvrđene zakonom i podzakonskim propisima.

Saradnja sa ~~komunalnom policijom~~ KOMUNALNOM MILICIJOM i republičkim inspeksijskim službama

Član 38.

Komunalni inspektor u obavljanju poslova saraduje sa ~~komunalnom policijom~~ KOMUNALNOM MILICIJOM i inspeksijskim službama Republike Srbije, u skladu sa zakonom.

Saradnja iz stava 1. ovog člana obuhvata naročito: međusobno obaveštavanje, razmenu informacija, pružanje neposredne pomoći i preduzimanje zajedničkih mera i aktivnosti od značaja za obavljanje poslova komunalne inspekcije.

Član 39.

Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u jedinici lokalne samouprave ukoliko:

- 1) ne postupi po rešenju iz člana 33. stav 1. tač. 1), 2), 4), 5), i 7) i 8) ovog zakona;
- 2) ne dostavi Ministarstvu izveštaj, podatke i obaveštenja iz člana 8. st. 1. i 2. ovog zakona;
- 3) ne postupi u skladu sa članom 17. ovog zakona;
- 4) NE POSTUPI U SKLADU SA ČLANOM 28. STAV 4. OVOG ZAKONA.

Za ponovljeni prekršaj iz stava 1. ovog člana učiniocu će se izreći novčana kazna iz stava 1. ovog člana i kazna zatvora do 30 dana.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovornom licu u nadležnom organu uprave, odnosno u jedinici lokalne samouprave, odnosno organizaciji koja vrši javna ovlašćenja, može se uz izrečenu kaznu izreći i zaštitna mera zabrane vršenja poslova u trajanju od šest meseci do tri godine.

Član 41.

Novčanom kaznom od ~~100.000 do 1.000.000~~ 300.000 do 1.500.00 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ne dostavi Ministarstvu IZVEŠTAJE, podatke i obaveštenja iz člana 8. st. 3. i 4. ovog zakona;
- 2) koristi komunalnu uslugu na način suprotan članu 18. ovog zakona;
- 3) odbije da omogući vršiocu komunalne delatnosti intervenciju na komunalnoj infrastrukturi, u cilju redovnog pregleda, popravke ili havarije, u skladu sa članom 21. ovog zakona;
- 4) kao vršilac komunalne delatnosti ne obavesti korisnike komunalne delatnosti o planiranom prekidu obavljanja komunalne delatnosti u skladu sa članom 15. ovog zakona ili ne obavesti nadležni organ uprave jedinice lokalne samouprave o neplaniranom prekidu obavljanja komunalne delatnosti u skladu sa članom 16. ovog zakona;
- 5) kao vršilac komunalne delatnosti obustavi pružanje komunalne usluge iz razloga koji nisu navedeni u članu 19. ovog zakona;
- 6) kao vršilac komunalne delatnosti ne otkloni posledice izvršene intervencije na izgrađenoj komunalnoj infrastrukturi u roku od sedam dana od dana završetka intervencije kako je to predviđeno članom 21. ovog zakona;
- 7) ne omogući komunalnom inspektoru nesmetano obavljanje nadzora, odnosno pregled objekata, postrojenja i uređaja i poslovnih prostorija radi prikupljanja neophodnih podataka u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 3) ovog zakona;
- 8) ne ukloni stvari i druge predmete sa površina javne namene ako su oni tu ostavljeni protivno propisima odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 10) ovog zakona;
- 9) odlaže otpad na mestima koja nisu određena za tu namenu, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 12) ovog zakona;

10) spaljuje otpad izvan za to određenog postrojenja, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 13) ovog zakona;

11) ne odlaže komunalni otpad u za to određene komunalne kontejnere, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 14) ovog zakona;

12) odlaže komunalni otpad na mestima koja nisu određena kao registrovane komunalne deponije, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 15) ovog zakona;

13) odlaže otpad građevinskog materijala, zemlju i građevinski materijal protivno propisima, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 16) ovog zakona;

14) odlaže otpad i otpadne materije u vodotoke i na obale vodotoka, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 17) ovog zakona;

15) obavlja komunalnu delatnost, suprotno članu 9. ovog zakona;

16) OBAVLJA KOMUNALNU DELATNOST SUPROTNO ČLANU 9A OVOG ZAKONA.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 25.000 do 50.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana može se uz izrečenu kaznu izreći i zaštitna mera zabrane vršenja određene delatnosti u trajanju do tri godine, a odgovornom licu da vrši određene poslove u trajanju od šest meseci do tri godine.

Za prekršaj iz stava 1. tačka 8) ovog člana, uz izrečenu kaznu može se izreći i zaštitna mera oduzimanja predmeta.

Član 42.

Novčanom kaznom od 50.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik ako:

1) koristi komunalnu uslugu na način suprotan članu 18. ovog zakona;

2) odbije da omogući vršiocu komunalne delatnosti intervenciju na komunalnoj infrastrukturi u cilju redovnog pregleda, popravke ili havarije, u skladu sa članom 21. ovog zakona;

3) ne ukloni stvari i druge predmete sa površina javne namene ako su oni tu ostavljeni protivno propisima, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 10) ovog zakona;

4) odlaže otpad na mestima koja nisu određena za tu namenu odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 12) ovog zakona;

5) spaljuje otpad izvan za to određenog postrojenja, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 13) ovog zakona;

6) ne odlaže komunalni otpad u za to određene komunalne kontejnere, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 14) ovog zakona;

7) odlaže komunalni otpad na mestima koja nisu određena kao registrovane komunalne deponije, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 15) ovog zakona;

8) odlaže otpad građevinskog materijala, zemlju i građevinski materijal protivno propisima, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 16) ovog zakona;

9) odlaže otpad i otpadne materije u vodotoke i na obale vodotoka, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 17) ovog zakona;

10) baca goreće predmete u komunalne kontejnere i korpe za otpad, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 18) ovog zakona;

11) uništava ograde, klupe i dečija igrališta, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 19) ovog zakona;

12) uništava zelene površine, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 20) ovog zakona;

13) ne omogući inspektoru obavljanje kontrole i ne postupi po rešenju inspektora kojim je naređeno izvršavanje utvrđenih obaveza i preduzimanja mera za otklanjanje nedostataka;

14) obavlja komunalnu delatnost, suprotno članu 9. ovog zakona;

15) OBAVLJA KOMUNALNU DELATNOST SUPROTNO ČLANU 9A OVOG ZAKONA;

16) NE DOSTAVI MINISTARSTVU IZVEŠTAJ, PODATKE I OBAVEŠTENJA IZ ČLANA 8. ST. 3. I 4. OVOG ZAKONA.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana može se uz izrečenu kaznu izreći i zaštitna mera zabrane obavljanja delatnosti u trajanju do tri godine.

Za prekršaj iz stava 1. tačka 3) ovog člana uz izrečenu kaznu može se izreći i zaštitna mera oduzimanja predmeta.

Član 43.

Novčanom kaznom od 20.000 do ~~50.000~~ 100.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

1) koristi komunalnu uslugu na način suprotan članu 18. ovog zakona;

2) odbije da omogući vršiocu komunalne delatnosti intervenciju na komunalnoj infrastrukturi u cilju redovnog pregleda, popravke ili havarije, u skladu sa članom 21. ovog zakona;

3) ne ukloni stvari i druge predmete sa površina javne namene ako su oni tu ostavljeni protivno propisima, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 10) ovog zakona;

4) odlaže otpad na mestima koja nisu određena za tu namenu, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 12) ovog zakona;

5) spaljuje otpad izvan za to određenog postrojenja, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 13) ovog zakona;

6) ne odlaže komunalni otpad u za to određene komunalne kontejnere, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 14) ovog zakona;

7) odlaže komunalni otpad na mestima koja nisu određena kao registrovane komunalne deponije, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 15) ovog zakona;

8) odlaže otpad građevinskog materijala, zemlju i građevinski materijal protivno propisima, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 16) ovog zakona;

9) odlaže otpad i otpadne materije u vodotoke i na obale vodotoka, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 17) ovog zakona;

10) baca goreće predmete u komunalne kontejnere i korpe za otpad, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 18) ovog zakona;

11) uništava ograde, klupe i dečija igrališta, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 19) ovog zakona;

12) uništava zelene površine, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 20) ovog zakona;

13) ne omogući inspektoru obavljanje kontrole i ne postupi po rešenju inspektora kojim je naređeno izvršavanje utvrđenih obaveza i preduzimanja mera za otklanjanje nedostataka.

Za prekršaj iz stava 1. tačka 3) ovog člana uz izrečenu kaznu može se izreći i zaštitna mera oduzimanja predmeta.

XA DAN KOMUNALNIH DELATNOSTI

ČLAN 43A

DAN KOMUNALNIH DELATNOSTI U REPUBLICI SRBIJI OBELEŽAVA SE PRVE SUBOTE U SEPTEMBRU MESECU.

ČLAN 23.

U NAZIVU IZNAD ČL. 23. I 38. I U ČL. 23. I 38. REČI: „KOMUNALNA POLICIJA” U ODREĐENOM PADEŽU ZAMENJUJU SE REČIMA: „KOMUNALNA MILICIJA” U ODGOVARAJUĆEM PADEŽU.

ČLAN 24.

PODZAKONSKI PROPISI ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA BIĆE DONETI U ROKU OD ŠEST MESECI OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA, OSIM PODZAKONSKOG AKTA IZ ČLANA 13. OVOG ZAKONA (NOVI ČLAN 26A), KOJI ĆE BITI DONET U ROKU OD GODINU OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE DUŽNE SU DA USKLADE SVOJA OPŠTA AKTA U ROKU OD ŠEST MESECI OD DANA STUPANJA NA SNAGU PODZAKONSKIH AKATA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA.

JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE DUŽNE SU DA PROGRAM IZ ČLANA 14. OVOG ZAKONA (NOVI ČLAN 29A STAV 1) DONESU DO 1. JANUARA 2025. GODINE.

VRŠIOCI KOMUNALNIH DELATNOSTI DUŽNI SU DA U ROKU OD TRI MESECA OD DANA STUPANJA NA SNAGU PODZAKONSKOG AKTA IZ ČLANA 4. STAV 6. ZAKONA (ODREDBA ČLANA 4. STAV 2. OVOG ZAKONA) USKLADE SVOJE POSLOVANJE SA TIM PODZAKONSKIM AKTOM.

VRŠIOCI KOMUNALNE DELATNOSTI IZ ČLANA 2. STAV 3. TAČKA 6A) ZAKONA O KOMUNALNIM DELATNOSTIMA („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 88/11, 104/16 I 95/18), DUŽNI SU DA U ROKU OD TRI MESECA OD DANA STUPANJA NA SNAGU PODZAKONSKOG AKTA IZ ČLANA 7. OVOG ZAKONA (NOVI ČLAN 9A STAV 2) PODNESU ZAHTEV ZA DOBIJANJE REŠENJA MINISTARSTVU.

DO DONOŠENJA PROPISA NA OSNOVU OVLAŠĆENJA IZ OVOG ZAKONA PRIMENJIVAĆE SE PROPISI KOJI SU DONETI NA OSNOVU ZAKONA O KOMUNALNIM DELATNOSTIMA („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 88/11, 104/16 I 95/18) AKO NISU U SUPROTNOSTI SA OVIM ZAKONOM.

ČLAN 25.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”.

VI. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

PRILOG 1:

Test uticaja Član 7. (uredbe) Odluka o potrebi sprovođenja analize efekata dokumenata javnih politika i propisa			
Test nivoa uticaja javne politike		Test nivoa prioriteta javne politike	
Visok uticaj	Vrlo složena, politički osetljiva ili sa značajnim finansijskim troškovima	Visok prioritet	Mere Vlade odnosno jedinice lokalne samouprave visokog političkog prioriteta, sa značajnim političkim, fiskalnim ili pravnim posledicama
Srednji uticaj	Donekle složena, politički osetljiva ili sa značajnim finansijskim troškovima	Srednji prioritet	Mere Vlade odnosno jedinice lokalne samouprave sa manjim političkim, fiskalnim ili pravnim posledicama
Nizak uticaj	Vrlo jasna, njeno sprovođenje prouzrokuje minimalne troškove	Nizak prioritet	Mere ministarstva ili drugih organa državne uprave, odnosno jedinica lokalne samouprave koje će, u slučaju da ne budu realizovane, izazvati minimalne štetne posledice
Utvrđivanje potrebe za sprovođenje Analize efekata (u daljem tekstu: AE)			
	Visok prioritet	Srednji prioritet	Nizak prioritet
Visok uticaj	AE potrebna	AE potrebna	AE potrebna
Srednji uticaj	AE potrebna	AE potrebna	AE potrebna
Nizak uticaj	AE preporučena	AE preporučena	AE nije potrebna

PRILOG 2:

Ključna pitanja za analizu postojećeg stanja i pravilno definisanje promene koja se predlaže

- 1) Koji pokazatelji se prate u oblasti, koji su razlozi zbog kojih se ovi pokazatelji prate i koje su njihove vrednosti?

OBLAST 1 – IZVEŠTAVANJE MINISTARSTVA GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

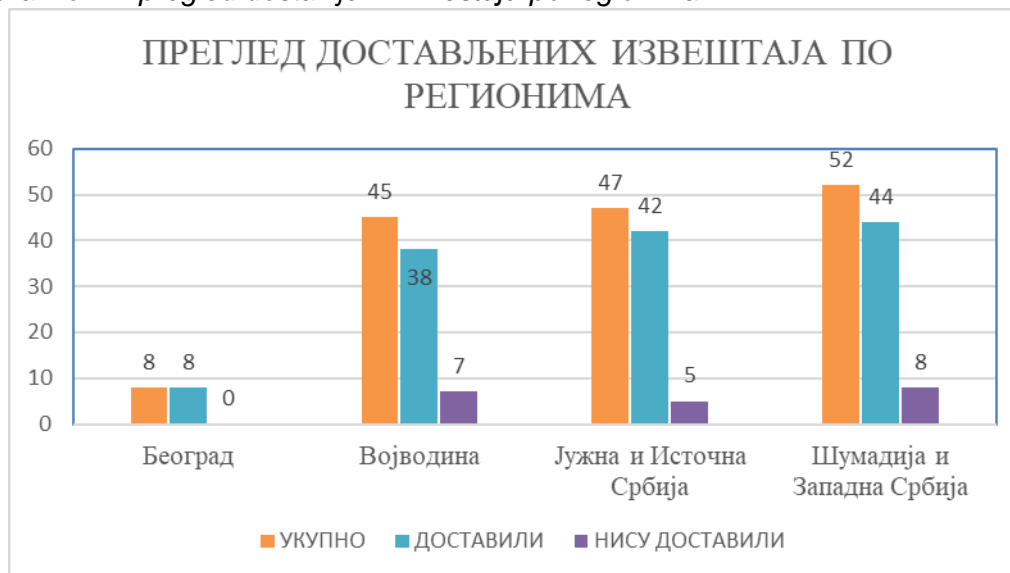
1.1. Broj JLS i gradskih opština koje su dostavile godišnje izveštaje Ministarstvu građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture Republike Srbije.

1.1.1. Razlog za praćenje: Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture prati kvalitet i obuhvat pružanja komunalnih usluga, efikasnost vršilaca komunalne delatnosti, kretanje cena, broj zaposlenih i nivo ulaganja u održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture i o svojim nalazima najmanje jednom godišnje obaveštava Vladu i javnost.

1.1.2. Vrednosti:

- ukupan broj JLS i gradskih opština koje su u obavezi da dostave izveštaje: 152
- izveštaje o obavljanju komunalnih delatnosti u 2021. godini je dostavilo 132 JLS, što je za 28 više nego prethodne godine.

Grafikon 1. pregled dostavljenih izveštaja po regionima

Grafikon 2: ukupan broj dostavljenih izveštaja u periodu 2016-2021

1.2. Број достављених извештаја по делатностима.

1.2.1. Razlog za praćenje: Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture prati kvalitet i obuhvat pružanja komunalnih usluga, efikasnost vršilaca komunalne delatnosti, kretanje cena, broj zaposlenih i nivo ulaganja u održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture i o svojim nalazima najmanje jednom godišnje obaveštava Vladu i javnost.

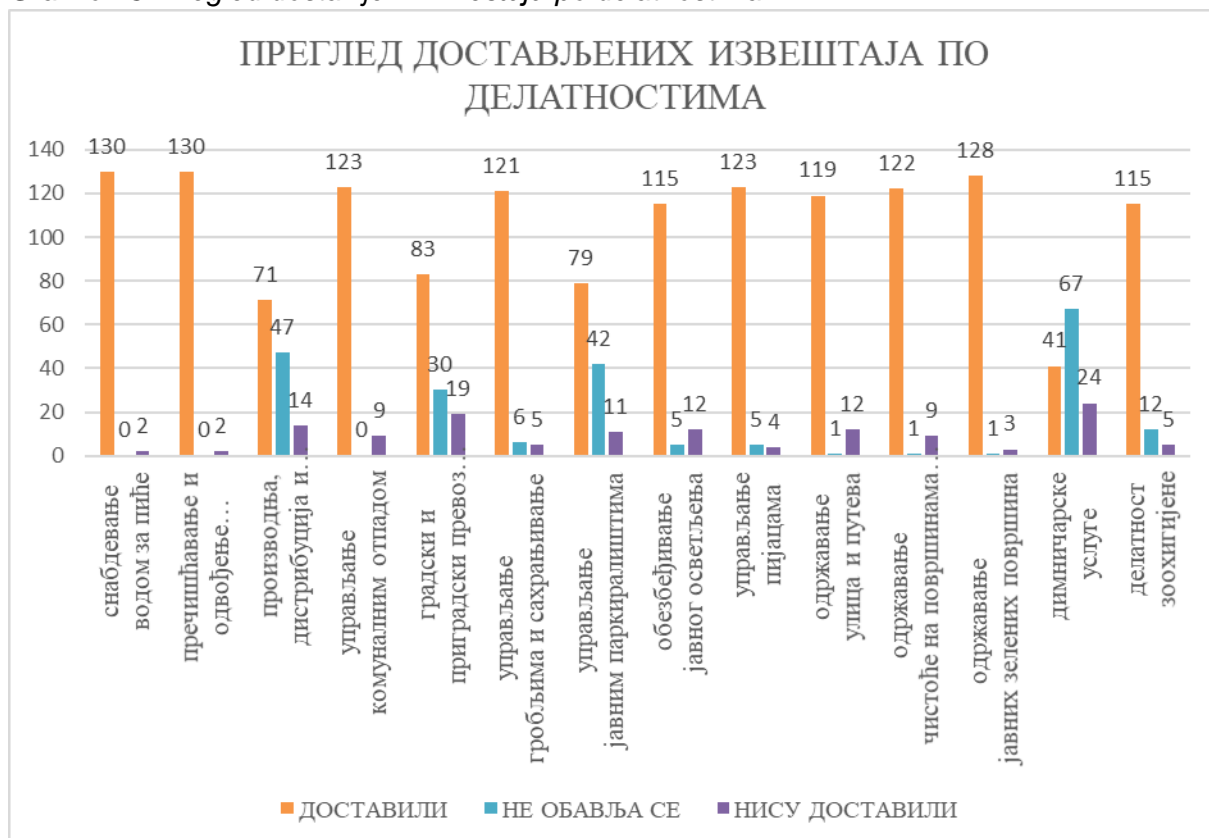
1.2.2. Vrednosti: Prikazane u Tabeli 1. i Grafikonu 3.

Tabela 1: Broj dostavljenih izveštaja po delatnostima

Red. br.	DELATNOST	BROJ JLS KOJE SU DOSTAVILE IZVEŠTAJ O DELATNOSTI	BROJ JLS U KOJIMA SE DELATNOST NE OBAVLJA	BROJ JLS KOJE NISU DOSTAVILE IZVEŠTAJ O DELATNOSTI
	Snabdevanje vodom za piće	130	/	2
	Prečišćavanje i odvođenje atmosferskih i otpadnih voda	130	/	2
	Proizvodnja, distribucija i snabdevanje toplotnom energijom	71	47	14
	Upravljanje komunalnim otpadom	123	/	9
	Gradski i prigradski prevoz putnika	83	30	19
	Upravljanje grobljima i sahranjivanje	121	6	5
	Upravljanje javnim parkiralištima	79	42	11
	Obezbeđivanje javnog osvetljenja	115	5	12
	Upravljanje pijacama	123	5	4
	Održavanje ulica i puteva	119	1	12

Održavanje čistoće na površinama javne namene	122	1	9
Održavanje javnih zelenih površina	128	1	3
Dimničarske usluge	41	67	24
Delatnost zoo higijene	115	12	5

Grafikon 3: Pregled dostavljenih izveštaja po delatnostima

OBLAST 2 - SNABDEVANJE VODOM ZA PIĆE I PREČIŠĆAVANJE I ODVOĐENJE OTPADNIH VODA

PODOBLAST- OBUHVAT – BROJ JLS SA USLUGOM SNABDEVANJA VODOM I KANALISANJA OTPADNIH VODA

1.3. Broj JLS / preduzeća / malih vodovoda koja pružaju usluge snabdevanja vodom/ dužina distributivne vodovodne mreže

1.3.1. Razlog za praćenje: -||-

1.3.2. **Vrednosti:** U Srbiji se organizovanim snabdevanjem naselja vodom bavi 144 preduzeća opštinskih tj. gradskih centara, i nepoznat broj manjih preduzeća, koja vodom snabdevaju stanovnike van pomenutih centra.

Tačan broj malih vodovoda, uključujući i seoske vodovode, nije poznat, a iz jedinica lokalne samouprave se iz godine u godinu daju različiti brojevi; 2021. godine, 781.

Broj javnih vodovoda seoskih naselja koji je kontrolisao Zavod za javno zdravlje „Dr Milan Jovanović Batut“ je promenljiv i dat je u tabeli 2:

Tabela 2: Kontrolisani broj javnih vodovoda seoskih naselja

R. broj	Godina	Kontrolisani broj javnih vodovoda seoskih naselja
1	2016	968
2	2017	801
3	2018	1043
4	2019	915
5	2020	827
6	2021	751

Ukupna dužina distributivne vodovodne mreže analiziranih preduzeća je 32.675 kilometara (prosečno 230 km po preduzeću).

1.4. Broj JLS sa uslugom kanaliziranja otpadnih voda/projektovani kapacitet/radni kapacitet

1.4.1. Razlog za praćenje: -||-

1.4.2. Vrednosti: Pored izvorišta i dovodnih cevovoda sirove i pitke vode, i distributivne vodovodne mreže, sistemi za snabdevanje vodom sadrže i postrojenja za prečišćavanje vode za piće u 69 analiziranih JLS. Projektovani kapacitet ovih postrojenja je oko 1.02 miliona m³ pitke vode godišnje, a radni kapacitet je oko 740 miliona m³.

PODOBLAST - POKAZATELJI POVEZANI SA SNABDEVANJEM VODOM I OTPADNIM VODAMA

1.5. Stanovnici pokriveni uslugom snabdevanja vodom

1.5.1. Razlog za praćenje: -||-

1.5.2. Vrednosti: Na organizovane sisteme snabdevanja vodom priključeno je oko 86,5% stanovnika na teritorijama koje pokrivaju odgovarajuća komunalna preduzeća.

1.6. Zahvat komunalnih vodovodnih sistema/potrošnja/struktura potrošnje/specifična potrošnja/gubici vode

1.6.1. Razlog za praćenje: -||-

1.6.2. Vrednosti: Podaci RZS za 2021. godinu su:

- **Zahvat:** u republici se preko komunalnih vodovodnih sistema zahvata 687 miliona m³ godišnje, tj. oko 21,7 m³/s.
- **Potrošnja:** u potrošnju se pošalje oko 65% zahvaćene vode (445 miliona m³ ~ 14 m³/s): 48% (330 miliona m³ godišnje ~ 10,4 m³/s) za potrošnju domaćinstava i 26% (115 miliona m³ godišnje ~ 3,6 m³/s) za potrošnju industrije i institucija.
- **Struktura potrošnje:** domaćinstva troše oko 74% vode upućene u potrošnju, industrijski sektor oko 10%, a ostali korisnici oko 16% isporučene vode.

- **Specifična potrošnja:** Specifične potrošnje pojedinih kategorija potrošača, dobijene iz višegodišnjih analiza MGSI, su sledeće:

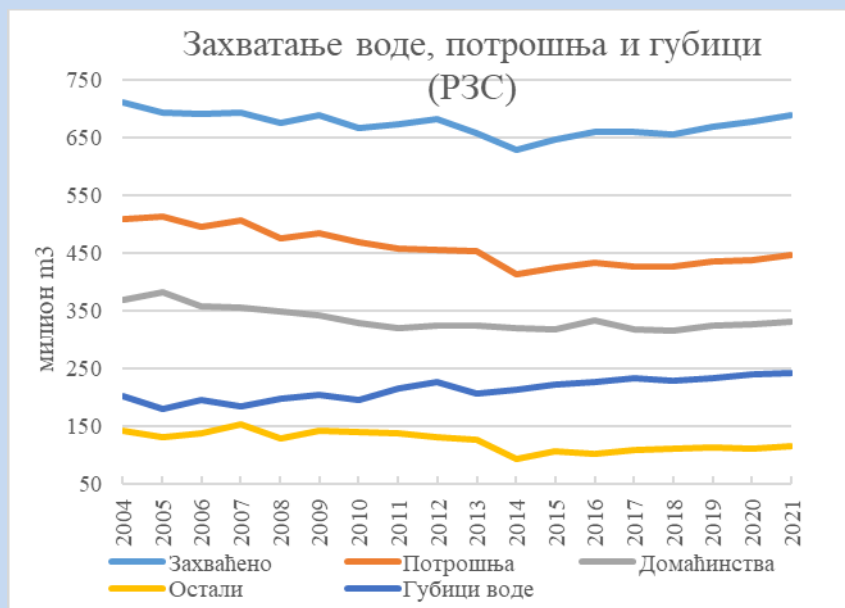
Tabela 3: Specifične potrošnje po kategorijama potrošača

R. br.	Kategorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
		(litara po stanovniku na dan)							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Neto specifična potrošnja domaćinstava	140 - 145	144	136	139	135	135,5	139	142
2	Komercijalni potrošači i institucije	35 - 40	37	32	37	33	33,5	32	34
3	Bruto specifična potrošnja (sa potrošnjom privrede i institucija)	180	181	168	176	169	169	171	176
4	Ukupni gubici vode	110	117	116	121	117	119	119	125
5	Bruto specifična potrošnja (domaćinstva, privreda i institucije, gubici)	290	298	284	297	286	288	291	301

Mišljenje MGSI je da je neto specifična potrošnja u stvarnosti veća, a da se jedan njen deo krije u komercijalnim gubicima (potrošena, ali neobračunata i nenaplaćena voda).

- **Gubici vode:** Gubici vode od 35% do 42% zahvaćene vode su naravno veliki, ali podatak o tome da se od vode upućene u potrošnju izgubi 54%, tj. čak oko 71% od količine prodane vode su alarmantni.

Grafikon 4. (podaci RZS) ilustruje kretanje bilansa vode u Srbiji u periodu 2004 - 2021.

Zapaža se da su se u posmatranom periodu smanjile količina zahvaćene vode (-3,2%) i potrošnja (-12,6%), dok su gubici vode porasli (+20,4%).

Pažnja koja se poklanja problemu gubitaka vode je različita od preduzeća do preduzeća i generalno nedovoljna, mada se radi o značajnim količinama izgubljene vode, za čije se dobijanje i korišćenje ulažu značajna kadrovska, materijalna i finansijska sredstva.

Opremu za pronalaženje gubitaka vode i specijalizovane timove za rad sa tom opremom za smanjenje gubitaka vode ima svega oko 42% preduzeća.

Prave specijalizovane timove koji sistematski i planski rade na smanjenje gubitaka nema niko ili skoro niko.

Jedan od uzroka nedovoljne posvećenosti preduzeća smanjenju gubitaka vode je i njena niska cena, pa se preduzećima „ne isplati“ pojačati rad na smanjenju gubitaka vode, mada bi tako dobijena bila oko 15 puta jeftinija od novo dovedene vode. Ipak, pojedini vodovodi sa ograničenim kapacitetima izvorišta počinju da posvećuju više pažnje smanjenju gubitaka vode, jer na okolnim izvorištima više nema vode koja se lako može dovesti u potrošnju.

Uobičajen parametar za izražavanje veličine gubitaka vode je tzv. „voda koja ne donosi prihod“ (NRW – Non-Revenue Water), kao indikator svih vrsta gubitaka vode, koja u sebi sadrži sve količine vode koje nisu fakturisane iz bilo kog razloga (fizički i komercijalni gubici i voda isporučena bez naplate).

Dva uobičajena IWA pokazatelja vode koja ne donosi prihod su: odnos količina nefakturisane vode i vode unete u sistem (u našem slučaju proizvedene vode), i gubici po jedinici dužine mreže na dan, i po priključku na dan). Vrednosti ovih pokazatelja su date u sledećoj tabeli:

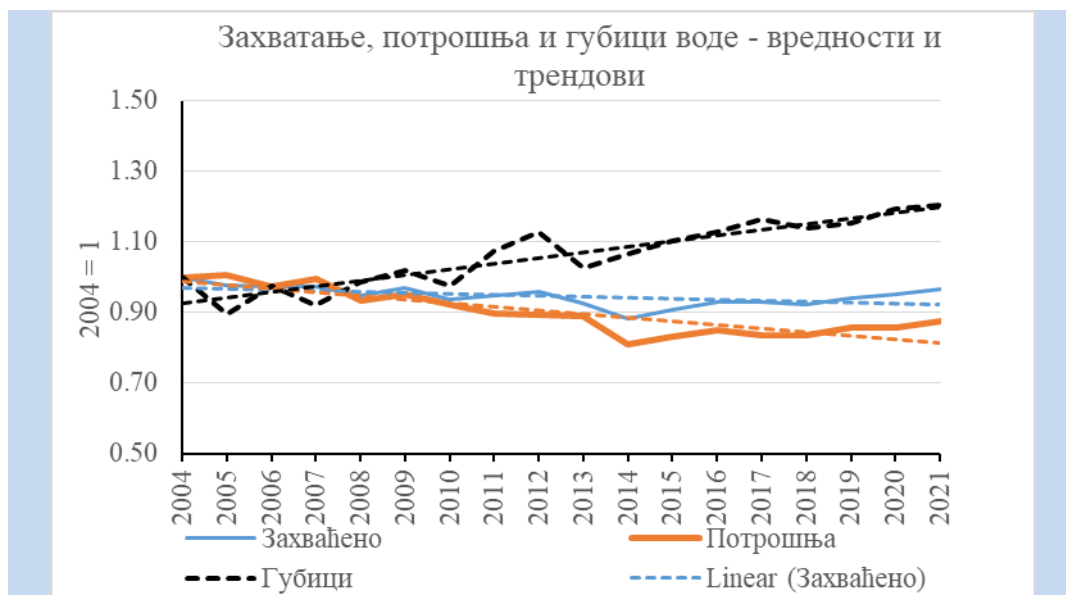
Tabela 4: IWA pokazatelji gubitaka vode

R. br.	Stavka	2019	2020	2021
1	2	3	4	5
1	Nefakturisana voda / voda uneta u sistem (proizvedena)	41%	41%	42%
2	Gubici vode m ³ /km na dan	22	22,1	22,5
3	Gubici vode litara/priključak na dan	485	486	488

Prema našim podacima za 145 preduzeća, ukupna količina vode koja ne donosi prihod u 2021 godini je oko 269 miliona m³ godišnje ili oko 22,5 m³/km distributivne mreže /dan.

Voda koja ne donosi prihod čini oko 42% ukupno proizvedene vode. Ta količina vode je za oko 67% veća od ukupno prodane vode u Beogradu, Novom Sadu, Nišu i Kragujevcu (~161 milion m³).

Grafikon 5. pokazuje promene odnosa količina zahvaćene vode, potrošnje i gubitaka poslednjih šestnaest godina u odnosu na stanje u 2004 godine (podaci RZS).

▪ Bilans vode

Bilans vode iz javnih vodovoda, prema podacima MGSI i podacima RZS, u 2021. godini se dat je u tabeli 3.

Tabela 5: Bilans vode iz javnih vodovoda 2021

R. br.	Stavka	RZS		MGSI		
		h 10 ⁶ m ³	%	h 10 ⁶ m ³	%	%
1	2	3	4	5	6	7
1	Zahvaćena voda	687	100			
2	Proizvedena voda	-/-		648	100	
3	Isporučena voda	445	65 (100)	-/-		
4	Prodana voda:	-/-		379	58%	100
	- na osnovu čitanja vodomera	-/-		368	57%	98
	- domaćinstva	330	74	306		81
	- industrija	44	10	62		16
	- ostali korisnici	71	16	11		3
5	Gubici vode					
	- u odnosu na zahvaćenu ili proizvedenu vodu	242	35%	269	42%	
	- u odnosu na vodu upućenu u potrošnju ili prodatu vodu		54%			71%

1.7. Dužina distributivne mreže

1.7.1. Razlog za praćenje: -||-

1.7.2. Vrednosti: dužina vodovodnih cevovoda (dovodni cevovodi i distributivna mreža) je u 2021 godini bila ukupne dužine 48.811 km.

1.8. Pokazatelji povezani sa finansiranjem sektora voda / bilans poslovanja preduzeća

1.8.1. Razlog za praćenje: -||-

1.8.2. Vrednosti: finansiranje - Prosečna cena vode za domaćinstva u 2021. godini je bila 51,80 dinara po m³, uz raspon cena usluga od 1:4,2 – minimalna cena je bila 27,3 dinara/m³. Prosečna cena kanalizacije (sakupljanja, odvođenja i prečišćavanja) otpadne vode za domaćinstva u 2021. godini je bila 21,0 dinara po m³, uz raspon cena usluga od 1:12 – minimalna cena je bila oko 5,2 dinara/m³. Sa ovakvim cenama preduzeća vodovoda i kanalizacije ne mogu održati ni postojeći nivo usluga, ni izdržati promene koje ih čekaju, pa prikupljeni podaci pokazuju neophodno učešće budžetskih transfera i drugih bespovratnih sredstava, kako je to prikazano u tabeli 6:

Tabela 6: Učešće budžetskih i drugih nepovratnih sredstava (h 109 dinara)

R. br.	Godina	Broj analiziranih preduzeća	Ukupan prihod od usluga vodovoda i kanalizacije	Sredstva sa strane	Udeo (5) u ukupnom prihodu (4) %	Prosečan prihod preduzeća
1	2	3	4	5	6	7
1	2021	145	33,3	2,7	9,6	0,232
2	2020	124	30,1	2,5	8,3	0,241
3	2019	133	29,5	1,6	5,4	0,224
4	2018	118	27,6	1,5	5,4	0,234
5	2015	129	27,1	1,9	7,0	0,210

Ukupni prihodi 145 posmatranih preduzeća od usluga snabdevanja vodom i kanaliziranja u 2021. godini su bili oko 33,3 milijarde dinara, a ukupni troškovi oko 32,2 milijarde, što daje ukupni pozitivan rezultat od 1,17 milijardi dinara (9,97 miliona EUR). Ne sme se, pri tom, zaboraviti da je iznos budžetskih transfera i ostalih nepovratnih sredstava u 2021. godini bio 2,7 milijardi dinara (23,2 miliona EUR), što je za 132% više od ostvarenog pozitivnog poslovnog rezultata. Prosečan prihod preduzeća je za nijansu manji nego 2020: 232/241 miliona dinara (-3,8%). Odnos prosečnih godišnjih prihoda preduzeća u periodu 2021/2015 iznosi 232/210 miliona dinara tj. prosečni prihodi preduzeća su porasli za oko 10,5%. Prosečni troškovi analiziranih preduzeća u 2021. godini su 230 miliona dinara.

Već duže vreme je osnovni problem u finansiranju preduzeća sektora voda nizak stepen fakturisanja (u 2021. je 57%), dok se stepen naplate drži na prihvatljivom nivou od oko 97%. Podvlačimo da se stepen naplate odnosi na fakturisanu vodu, a ne ukupnu količinu vode upućenu u potrošnju, pa je stepen naplate u odnosu na isporučenu vodu svega 0,58 h 0,97 ~ 57%.

Poslovanje - Promene u bilansu svih javnih preduzeća koja se bave snabdevanjem vodom i kanaliziranjem naselja, ali ne samo snabdevanjem vodom i kanalizacijom, već i drugim komunalnim delatnostima u periodu 2009 – 2021,

prikazane su u tabeli 9 i na slici broj 6. Ukupni prihod i troškovi poslovanja u tabeli su rezultat svih delatnosti preduzeća, a ne samo delatnosti snabdevanja vodom i kanalisanja.

Primećuje se da se višegodišnji ukupan negativan bilans 2015. godine menja u pozitivan, i ostaje takav u 2016. godini. U 2017. godini on je manji, ali još uvek pozitivan, a od 2018 godine je ponovo negativan.

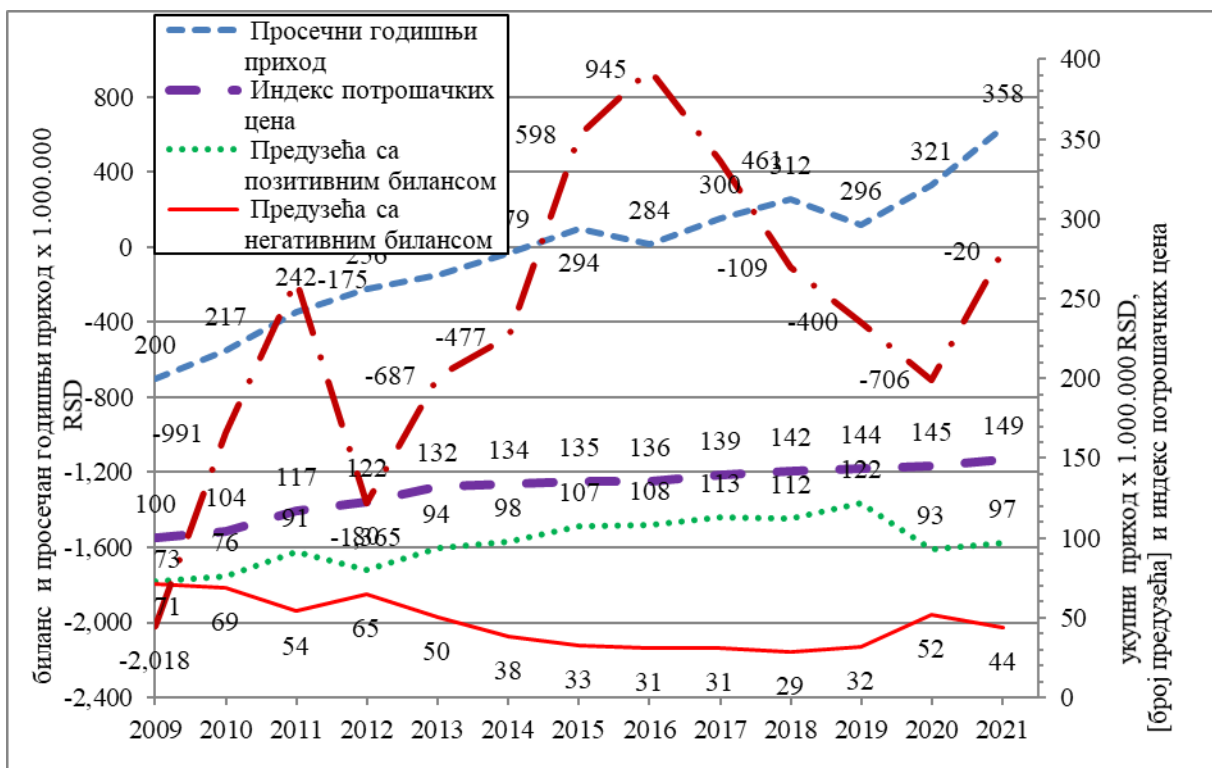
U ovom periodu je prosečan prihod preduzeća rastao nešto brže od rasta potrošačkih cena: 1,75 prema 1,49, ali je i pored toga, ukupan negativni rezultat ovih JKP oko 4,9 milijardi dinara ili oko 43 miliona evra.

Tabela 6: Bilans poslovanja preduzeća (podaci APR)

R. br.	Godina	Ukupni prihod od svih delatnosti h 10 ⁹ RSD	Troškovi poslovanja h 10 ⁹ RSD	Bilans poslovanja	
				h 10 ⁶ RSD	h 10 ⁶ EUR
1	2	3	4	5	6
1	2009	28,82	30,84	-2.018	-21,59
2	2010	31,50	32,49	-991	-9,49
3	2011	35,09	35,26	-175	-1,71
4	2012	37,15	38,51	-1.365	-11,79
5	2013	38,12	38,81	-687	-6,02
6	2014	37,92	38,39	-477	-4,12
7	2015	41,18	40,58	598	4,96
8	2016	39,46	38,51	945	7,66
9	2017	43,25	42,79	461	3,82
10	2018	43,98	44,09	-109	-0,92
11	2019	45,59	45,99	-400	-3,39
12	2020	46,59	47,30	-706	-6,00
13	2021	50,41	50,43	-20	-0,17
14	Ukupno	519,05	524,00	-4.942	-43,35

Rast ukupnog prihoda preduzeća od 2015. godine do 2021. godine od oko 75% (izvor APR), različit od rasta prosečnog prihoda preduzeća (10,4%), je pokazatelj neujednačenosti uslova i rezultata rada ovog sektora.

Grafikon 6. Pokazatelji poslovanja preduzeća (2009-2020)

Bilans poslovanja ima pozitivan trend, mada uz značajne oscilacije, pa je u 2021. godini ipak bolji nego 2011. godine.

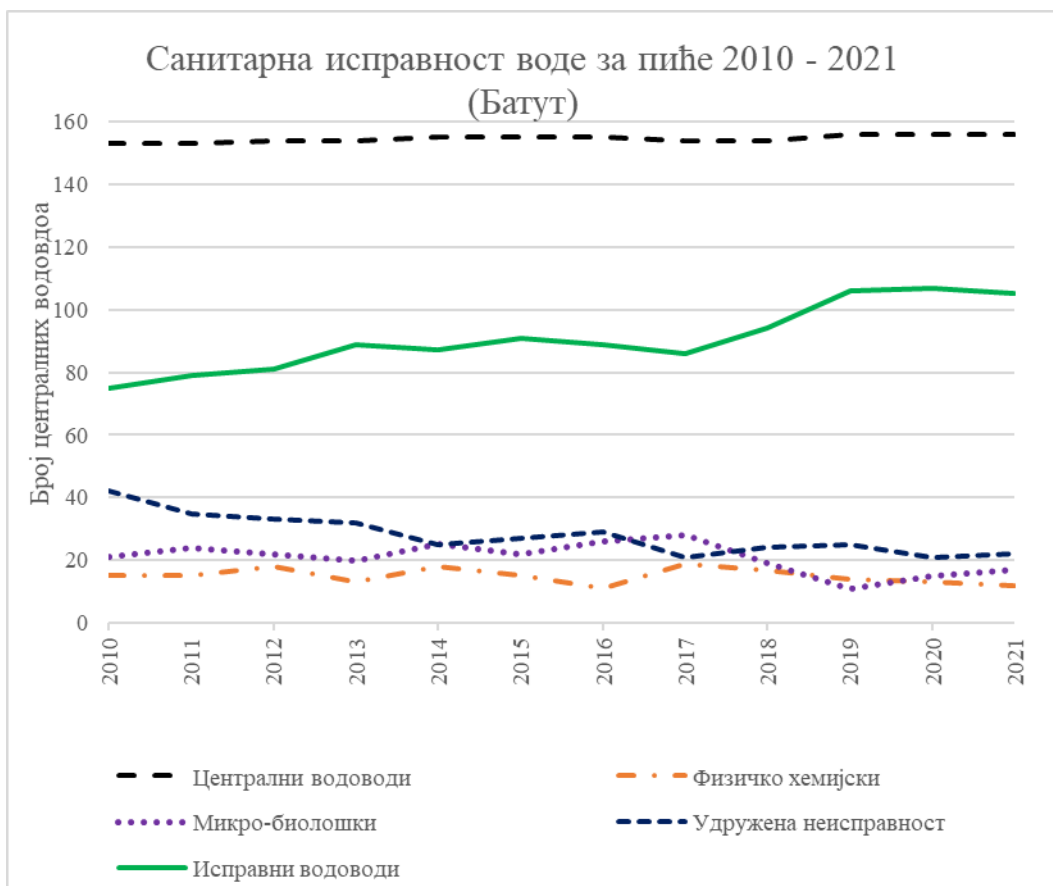
1.9. Pokazatelji sanitarne ispravnost vode

1.9.1. Razlog za praćenje: -||-

1.9.2. Vrednosti:

Podaci o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće preuzeti su iz godišnjih izveštaja „Instituta za javno zdravlje Srbije dr Milan Jovanović Batut“. Ovi izveštaji daju, pored ostalog, i podelu vodovoda prema ispravnosti tj. neispravnosti vode za piće u vodovodnim sistemima.

Slika 5 prikazuje promene u sanitarnoj ispravnosti vode za piće centralnih vodovoda u periodu 2010 – 2021.

1.10. Investicioni pokazatelji - ulaganja u izgradnju, popravke i održavanje sistema

1.10.1. Razlog za praćenje: -||-

1.10.2. Vrednosti: Tabela 7. daje poređenje iznosa investicija i troškova popravki i održavanja u 2021, 2020, 2019. i 2018. godini (investicije u milionima EUR). Ukupna ulaganja su u 2021. godini, uprkos povećanom broju analiziranih preduzeća, za oko 19% manja od ulaganja u prethodnoj godini, sa smanjenim ulaganjima i iz sopstvenih sredstava i iz sredstava sa strane.

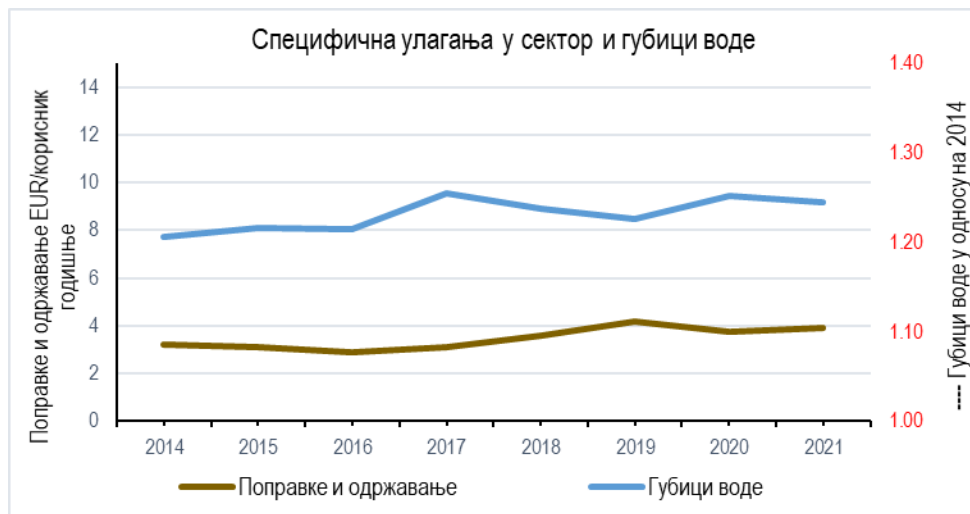
Tabela 7: Investicije i troškovi popravki i održavanja (h 106 EUR)

R. br.	Stavka	2018	2019	2020	2021
1	2	3	4	5	6
1	Број анализираних предузећа	118	133	127	145
2	Укупна вредност инвестиција	41	47,5	57,8	46,6
3	- из сопствених средстава	13	9,7	15,1	10,97
4	- из средстава са стране	28	37,8	42,7	37,67
5	Средства за поправке и одржавање	16	20,9	18,8	20,30
6	Укупно инвестиције из сопствених средстава и поправке и одржавање	30,0	30,6	33,9	31,27

Ilustrativan je grafikon 7 koja pokazuje odnos sredstava utrošenih u popravke i održavanje sistema i gubitaka vode. Zavisnost veličine gubitaka vode od ulaganja.

Grafikon 7.

Specifična ulaganja (ulaganja po korisniku) vodovodne i kanalizacione sisteme su u 2021 godini bila oko 77% iznosa iz 2013, kao što se vidi iz tabele 8:

Tabela 8: Ulaganja u izgradnju i održavanje sistema (2013 - 2021)

R. br.	Godina	Oblast	Izgradnja	Održavanje	Ukupno	Odnos
			EUR/korisnik godišnje			
1	2	3	4	5	6	7
1	2013	Snabdevanje vodom i kanalisanje naselja	12,6	4,9	17,4	1,00
2	2019		10	4,22	13,22	0,76
3	2020		11,92	3,66	15,58	0,90
4	2021		9,43	3,92	13,36	0,77

Tabela 9 prikazuje odnos između visine ulaganja u izgradnju i održavanje sistema, iznosa amortizacije i ukupne vrednosti osnovnih sredstava u 2020. i 2021. godini:

Tabela 9: Ulaganja, amortizacija i vrednost osnovnih sredstava u 2020. i 2021. godini

R. br.	Godina	Oblast	Izgradnja*	Održavanje*	Amortizacija		Osnovna sredstva
			EUR/korisnik godišnje		% od vrednosti osnovnih sredstava	EUR/korisnik godišnje	
1	2	3	45	6	5	7	8

1	2020	Snabdevanje vodom	4,8	3,7	4,6	1,8	135
2		Kanalisanje naselja	7,1		3,0	1,2	111
3		Ukupno	11,9		7,6	3,0	246
4	2021	Snabdevanje vodom	5,14	3,92	5,0	1,9	143
5		Kanalisanje naselja	4,29		3,3	1,2	116
6		Ukupno	9,43		8,3	3,1	259

Sredstva izdvojena za izgradnju i održavanje su 2021, kao i 2020. godine, posle dužeg vremena veća od iznosa amortizacije.

Ravnomernost raspodele investicija o preduzećima je prikazana u tabeli 10:

Tabela 10: Raspored investicija

R. br.	Stavka	Učešće u ukupnim investicijama %		
		2021	2020	2019
1	2	3	4	5
1	Ukupne investicije	100	100	100
2	Grad sa najvećim iznosom investicija	19	27	20
3	Investicije u samo dva JKP	32	41	31
4	Investicije u samo tri JKP	44	55	41
5	Investicije u samo četiri JKP	48	63	50
6	Investicije u samo pet JKP	53	69	57

OBLAST 3 - PROIZVODNJA, DISTRIBUCIJA I SNABDEVANJE TOPLOTNOM ENERGIJOM

Od 152 JLS, podatke o komunalnoj delatnosti „Proizvodnja, distribucija i snabdevanje toplotnom energijom“, posedujemo podatke o 75 JLS. Podaci obrađeni u tabelama okvirno prikazuju stanje u ovoj komunalnoj delatnosti na osnovu pristiglih izveštaja od strane 49,34% JLS.

1.11. Pokazatelji obuhvata - kapacitet, potrošnja energenata i energije i naplata

1.11.1. Razlog za praćenje: -||-

1.11.2. Vrednosti:

Tabela 11: Obuhvat pružanja usluge

TERITORIJALNI OBUH VAT	UKUPAN BROJ KORISNIKA USLUGE	BROJ DOMAĆINSTAVA	BROJ PRAVNIH LICA I PREDUZETNIKA
Srbija	734.163	656.062	42.829
Beograd	372.428	358.120	14.308
Južna i istočna srbija	85.518	63.024	4.446
Šumadija i zapadna Srbija	112.542	82.950	13.604
Vojvodina	163.675	151.968	10.471

Ukupno je 734.163 korisnika usluge obuhvaćenih proizvodnjom, distribucijom i snabdevanjem toplotnom energijom u 75 JLS (koliko ih je dostavilo ovaj podatak).

Grafikon 8: Ukupan broj korisnika usluge

Grafikon 9: Broj domaćinstava, pravnih lica i preduzetnika

1.12. Pokazatelji kapaciteta

1.12.1. Razlog za praćenje: -||-

1.12.2. Vrednosti:

Tabela 12: Broj aktivnih kotlarnica, podstanica i dužina toplovodnih cevi u km

TERITORIJALNI OBUHVAT	BROJ AKTIVNIH KOTLARNICA	BROJ PODSTANICA	UKUPNA DUŽINA TOPLOVODNIH CEVI
Srbija	256	22.633	3.204
Beograd	39	9.074	1.512
Južna i istočna srbija	65	2.779	643
Šumadija i zapadna Srbija	91	4.591	422

Vojvodina	61	6.189	627
-----------	----	-------	-----

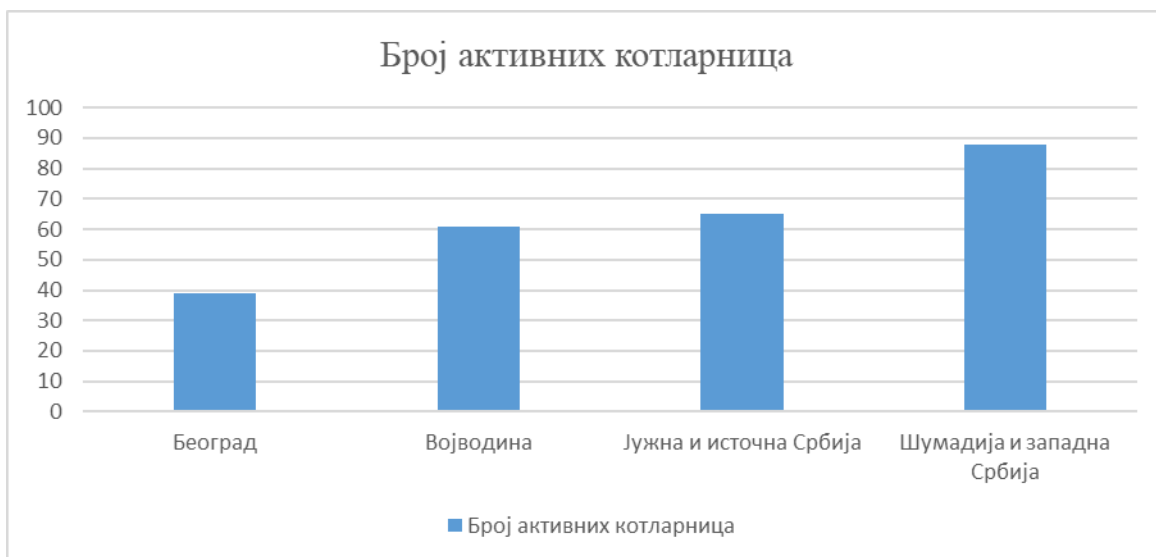
Na teritoriji Republike Srbije ima 256 lokacija proizvodnog sistema (toplana i kotlarnica) u sistemu daljinskog grejanja.

Po jednu lokaciju proizvodnog sistema imaju 27 JLS. Najviše lokacija proizvodnog sistema (39) ima grad Beograd. Prema podacima Udruženja toplana u sistemu daljinskog grejanja po jednu lokaciju proizvodnog sistema ima 14 JLS, a najviše ima Beograd sa gradskim opštinama ukupno 38.

Ukupno ima 22.633 aktivnih podstanica, dok prema podacima Udruženja toplana na teritoriji Republike Srbije u sistemu daljinskog grejanja ima 27.193 podstanica. Pet jedinica lokalne samouprave se izjasnilo da nemaju nijednu podstanicu, dok prema podacima Udruženja toplana najmanji broj podstanica imaju Žitište 2, Kosjerić 13 i Pećinci 13. Najviše aktivnih podstanica ima grad Beograd (9.074), dok prema podacima Udruženja toplana ih ima 9.002.

Ukupna dužina mreže daljinskog grejanja, po tipu uglavnom dvocevne, u Srbiji je 3.204,00 km, sa najvećom dužinom toplovodnih cevi od 1.512 km u Beogradu i najmanjom dužinom u Kuli (0,4 km). Prema podacima Udruženja toplana dužina mreže iznosi 2.686 km, sa najvećom dužinom toplovodnih cevi na teritoriji grada Beograda od 1.520 km, odnosno od 2.740 km na teritoriji grada Beograda sa gradskim opštinama. Najkraću dužinu mreže daljinskog grejanja od 1 km, po podacima Udruženja toplana imaju Pećinci i Žitište.

Grafikon 10: Broj aktivnih kotlarnica

Grafikon 11: Број подстанца и дужина топоводних цеви

1.13. **Pokazatelji proizvodnje i potrošnje energenata i energije i naplate**

1.13.1. Razlog za praćenje: -||-

1.13.2. Vrednosti:

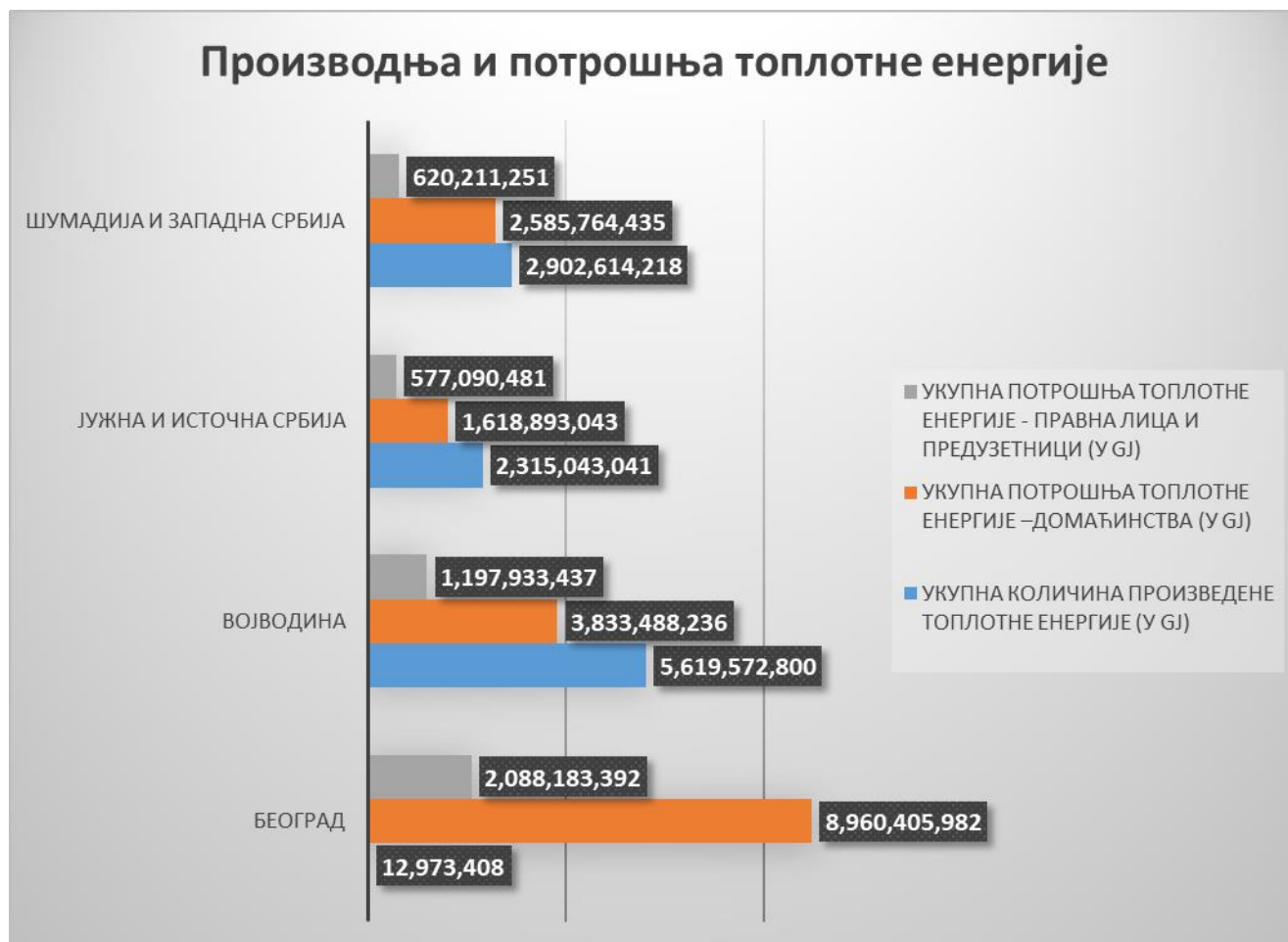
Tabela 13: Količina proizvedene toplotne energije, potrošnja toplotne energije – домаћинства, правна лица и предузетници

TERITORIJALN I OBUHVAT	UKUPNA KOLIČINA PROIZVEDENE TOPLOTNE ENERGIJE (MJ)	UKUPNA POTROŠNJA TOPLOTNE ENERGIJE – DOMAĆINSTVA (MJ)	UKUPNA POTROŠNJA TOPLOTNE ENERGIJE - PRAVNA LICA I PREDUZETNICI (MJ)
Srbija	23.810.638.059	16.988.551.696	4.483.418.568

Beograd	12.973.408.000	8.960.405.982	2.088.183.392
Vojvodina	5.619.572.800	3.833.488.236	1.197.933.437
Južna i istočna Srbija	2.315.043.041	1.618.893.043	577.090.488
Šumadija i zapadna Srbija	2.902.614.218	2.585.764.435	620.211.250

Ukupna količina proizvedene toplotne energije iznosi 23.810.638 MJ dok po podacima Ministarstva rudarstva i energetike (MRE) taj broj za sisteme daljinskog grejanja iznosi 37.209.000.000 MJ. Ukupna potrošnja toplotne energije u domaćinstvima iznosi 16.988.551.696 MJ dok po podacima MRE taj broj iznosi 19.245.000.000 MJ za domaćinstva u sistemu daljinskog grejanja. Ukupna potrošnja toplotne energije kod pravnih lica i preduzetnika iznosi 4.483.418.568 MJ dok po podacima MRE taj broj iznosi 5.213.000.000MJ za ostale potrošače. (Zvanični podatak iz Bilansa toplotne energije za 2021. godinu, objavljen na sajtu Republičkog zavoda za statistiku). Najmanja potrošnja toplotne energije kod pravnih lica i preduzetnika zabeležena je u opštini Boljevac (5.670 MJ) dok je najveća potrošnja zabeležena u gradu Beogradu 12.973.408 MJ.

Grafikon 12: Količina proizvedene toplotne energije, potrošnja toplotne energije – domaćinstva, pravna lica i preduzetnici

Procenat naplate za korišćenje toplotne energije iznosi 93,80 %. Na osnovu podataka dobijenih od strane Udruženja toplana taj procenat iznosi 95,6 %.

1.14. **Finansijski pokazatelji - Prihod, rashod i investiciona ulaganja u 2021. godini**

1.14.1. Razlog za praćenje: -||-

1.14.2. Vrednosti:

Tabela 14: Prihod i troškovi realizacije komunalne delatnosti i realizovane investicije

TERITORI- JALNI OBUHVAT	PRIHOD OD SNABDEVANj A TOPLOTNOM ENERGIJOM	UKUPNI TROŠKOVI REALIZACIJE KOMUNALNE DELATNOSTI	REALIZOVAN E INVESTICIJE U PRIMARNU PROIZVODNj U TOPLOTNE ENERGIJE	REALIZOVAN E INVESTICIJE U MAGISTRALN E TOPLOVODE	REALIZOVAN E INVESTICIJE U DISTRIBUTIV NI SISTEM
Srbija	54.703.525.62 1	51.309.674.02 4	1.128.527.661	3.817.044.049	984.560.799
Beograd	30.876.288.98 7	27.668.925.17 1	413.634.847	3.281.750.904	514.020.904
Južna i istočna	12.805.702.31	12.829.339.08	96.485.341	436.029.624	331.798.344

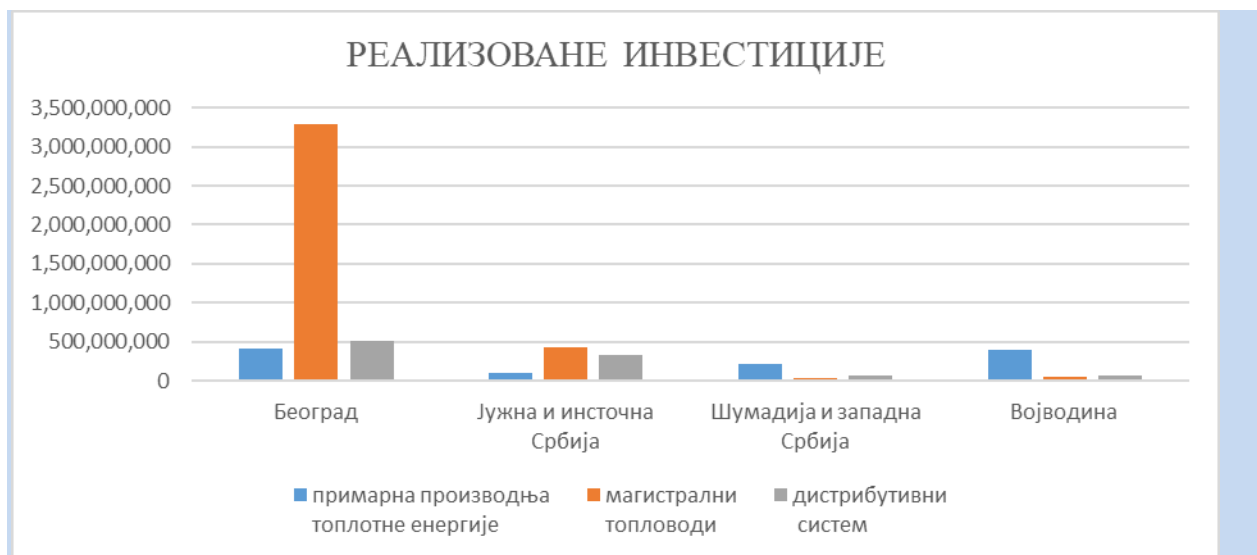
Srbija	0	1			
Šumadija i zapadna Srbija	4.494.463.565	3.631.465.048	214.430.918	41.386.303	62.472.797
Vojvodina	6.527.070.759	7.179.944.724	403.976.555	57.877.218	76.268.754

Ukupan prihod od snabdevanja toplotnom energijom iznosi 54.703.525.621 dinara. Ukupni troškovi realizacije komunalne delatnosti iznose 51.309.674.024 dinara. Realizovane investicije u primarnu proizvodnju toplotne energije iznose 1.128.527.661 dinara. Realizovane investicije u magistralne toplove iznose 3.817.044.049 dinara. Realizovane investicije u distributivni sistem iznose 984.560.799 dinara. Najveća ulaganja u primarnu proizvodnju toplotne energije je imao grad Beograd u iznosu od 413.634.847 dinara. Takođe, u Beogradu su realizovane najviše investicije u magistralne toplove u iznosu od 3.281.750.904 dinara. Najveće investicije u distributivni sistem realizovane su u Beogradu u iznosu od 514.020.904 dinara.

Grafikon 13: Prihod i troškovi realizacije komunalne delatnosti

Grafikon 14: Realizovane investicije

Primena sistema daljinskog grejanja u Republici Srbiji datira od 1961. godine, kada su pušteni u rad sistemi u Beogradu i Novom Sadu. Sistem daljinskog grejanja se pokazao kao efikasan i ekonomičan u gradovima.

Sistemi daljinskog grejanja u Republici Srbiji danas postoje u 61 gradu/opštini, a njihov ukupni nominalno instalisani kapacitet iznosi 6.700 MW, prema podacima Ministarstva rudarstva i energetike je 5.987MW. Prosečna starost toplotnih izvora, toplotnih podstanica i distributivne toplovodne mreže je preko 27 godina. Revitalizacija i modernizacija ovih sistema, kroz obnavljanje opreme toplotnih izvora, zamenu dotrajalih elemenata u okviru distributivnih mreža, kao i kontinualno unapređenje opreme toplotnih podstanica predstavlja stalni prioritet ovog sektora. U toku je realizacija više projekata kao što je Podsticanje obnovljivih izvora energije – Razvoj tržišta biomase u Republici Srbiji, preko Nemačke razvojne banke KfW, i Programa Rehabilitacija sistema daljinskog grejanja u Republici Srbiji – faza V. Okretanja prema čistijim izvorima energije u ovom sektoru i tehnološka modernizacija sistema daljinskog grejanja je imperativ, s obzirom da se najveći deo postojećih toplotnih izvora nalazi u gusto naseljenim urbanim sredinama. Posebna pažnja treba se usmeriti na rekonstrukciju sistema daljinskog grejanja u sredinama čije toplane dominantno koriste ugalj i/ili mazut.

Razvoj gradskih sredina i izgradnja energetske efikasne objekata, odnosno energetska rekonstrukcija postojećih, uz naplatu toplotne energije prema potrošnji za svaku stambenu jedinicu, uz mogućnost regulisane predaje toplotne energije u podstanici i na svakom grejnom telu, trebalo bi da dovede do vrlo značajnog smanjenja finalne potrošnje toplotne energije. Ostvarena ušteda bi i bez značajnije izgradnje novih toplotnih izvora, mogla da predstavlja energiju raspoloživu za nove potrošače.

U funkcionisanju ovog sistema mogu se pojaviti tehnološki problemi, a najrizičniji od njih su oni koji izazivaju zastoje u radu, tj. snabdevanju grejnim fluidom koji pogađa veliki broj korisnika. Problem u snabdevanju toplotnom energijom nastaje zbog starih i dotrajalih kotlova, kao i usled lošeg stanja i dotrajalosti distributivne mreže, podložne havarijama.

Da bi kupci toplotne energije u čitavoj zemlji bili upućeni na racionalnu potrošnju toplotne energije i ostvarivanje ušteda potrebno je unaprediti energetske efikasnost u zgradama, kako kroz unapređenje energetske svojstava zgrada, tako i kroz povećanje udela u korišćenju obnovljivih izvora energije za zagrevanje zgrada.

Obračun isporučene toplotne energije vrši se po kvadratnom metru grejne površine, ili po utrošenoj toplotnoj energiji, kako je definisano Zakonom o efikasnom korišćenju energije („Službeni glasnik RS” , broj 25/13), kao i Uredbom o utvrđivanju metodologije za određivanje cene snabdevanja krajnjeg kupca toplotnom energijom.

OBLAST 4 - UPRAVLJANJE KOMUNALNIM OTPADOM

1.15. Pokazatelji obuhvata – kapaciteti, registrovane deponije i postrojenja

1.15.1. Razlog za praćenje: -||-

1.15.2. Vrednosti:

Tabela 15: Broj korisnika usluge, broj domaćinstva i pravnih lica i preduzetnika na teritoriji JLS obuhvaćenih uslugom

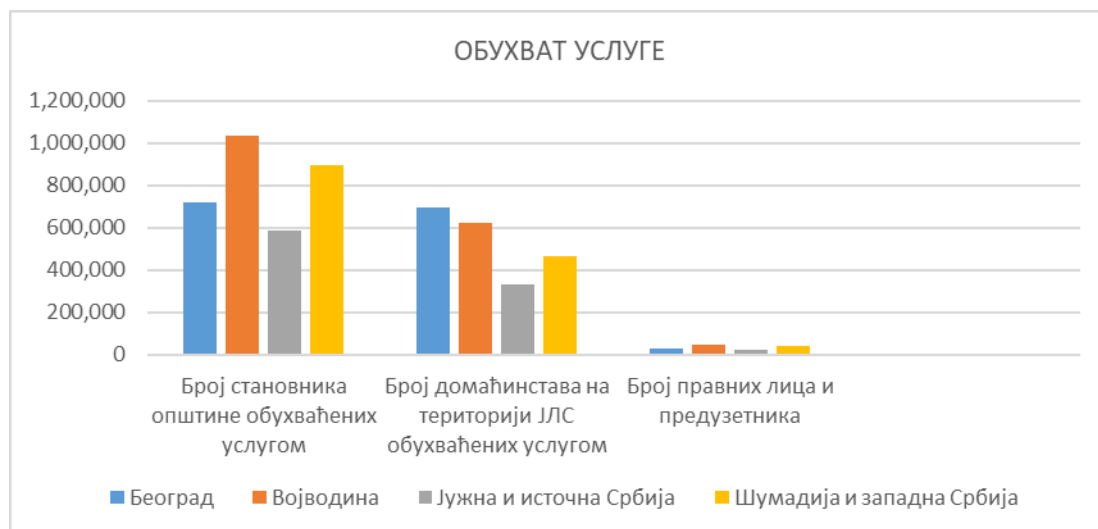
TERITORIJALNI OBUH VAT	BROJ STANOVNIKA OPŠTINE OBUHVAĆENIH USLUGOM	BROJ DOMAĆINSTAVA NA TERITORIJI JLS OBUHVAĆENIH USLUGOM	BROJ PRAVNIH LICA I PREDUZETNIKA OBUHVAĆENIH USLUGOM
Srbija	3.239.755	2.114.935	131.211
Beograd	720.666	695.416	25.250
Vojvodina	1.033.590	619.106	44.493
Južna i istočna Srbija	588.570	333.633	23.510
Šumadija i zapadna Srbija	896.929	466.780	37.958

Prema pristiglim podacima koje je dostavilo 115 JLS, uslugom upravljanja otpadom u Republici Srbiji obuhvaćeno je 3.239.755,40 stanovnika. Od dostavljenih podataka, najmanji broj stanovnika obuhvaćen uslugom ima opština Titel – 1.075, dok najveći broj stanovnika obuhvaćenih uslugom ima grad Beograd i to 720.666.

Uslugom upravljanja otpadom na teritoriji Republike Srbije obuhvaćeno je 2.114.935 domaćinstva. Najmanje domaćinstava koja su obuhvaćene uslugom upravljanja otpadom, od JLS koje su dostavile podatke, ima opština Ražanj - 525, dok najviše domaćinstava ima grad Beograd – 695.416.

Uslugom upravljanja otpadom na teritoriji Republike Srbije obuhvaćeno je 131.211 pravnih lica i preduzetnika. Od JLS koje su dostavile podatke o broju pravnih lica, najmanji broj ima opština Kučevo - 42, dok najviše pravnih lica ima grad Beograd – 25.250.

Grafikon 15: Broj stanovnika opštine, domaćinstva, pravnih lica i preduzetnika obuhvaćenih uslugom

Tabela 16: Količine odveženog komunalnog otpada

TERITORIJALNI OBUHVAT	KOLIČINA ODVEŽENOG KOMUNALNOG OTPADA (U TONAMA GODIŠNJE)	KOLIČINA OTPADA KOJI SE PRIMARNO ILI SEKUNDARNO IZDVAJA RADI PONOVNE UPOTREBE (U TONAMA GODIŠNJE)
Srbija	2.445.511	61.353
Beograd	568.221	9.783
Vojvodina	828.239	25.189,82
Južna i istočna Srbija	397.140	3795,15
Šumadija i zapadna Srbija	651.910	22.586

Količina odveženog komunalnog otpada na republičkom nivou iznosi 2.445.511 tona godišnje. Prema dostavljenim podacima, najmanju količinu odveženog komunalnog otpada u 2021. godini imala je opština Golubac – 1.200 tona, dok je najveću količinu imao Grad Beograd – 568.219 tona.

Ukupna količina otpada koji je primarno ili sekundarno izdvojen radi ponovne upotrebe tokom 2021. godine u opštinama koje su dostavile podatke iznosi 61.353 tona. Sekundarno izdvajanje radi ponovne upotrebe izjasnilo se da nema 48 JLS. Najmanju količinu otpada koja se separiše i posle ponovo upotrebljava imaju opštine Blace, Brus i Beočin po 1 tonu godišnje. Radi ponovne upotrebe grad Novi Sad primarno ili sekundarno izdvaja 16.460 tona komunalnog otpada godišnje.

Grafikon 16: Količina odveženog komunalnog otpada i otpada koji se primarno ili sekundarno izdvaja radi ponovne upotrebe u tonama godišnje

Tabela 17: Registrovana postrojenja za preradu komunalnog otpada, odlagališta komunalnog otpada i divlje deponije na teritoriji JLS

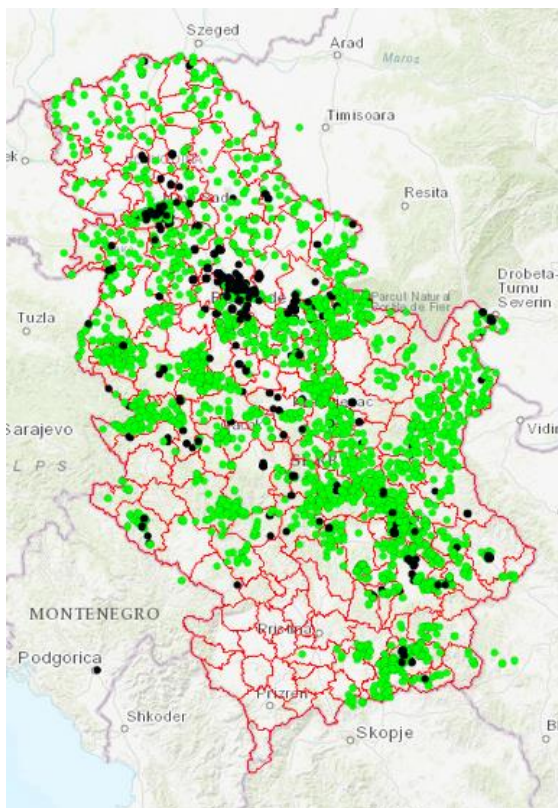
TERITORIJALNI OBUHVAT	BROJ REGISTROVANIH POSTROJENJA ZA PRERADU KOMUNALNOG OTPADA	BROJ REGISTROVANIH ODLAGALIŠTA KOMUNALNOG OTPADA NA TERITORIJI JLS	BROJ DIVLJIH DEPONIJA NA TERITORIJI JLS
Srbija	19	117	1.899
Beograd	2	2	23
Vojvodina	6	51	440
Južna i istočna Srbija	4	24	847
Šumadija i zapadna Srbija	7	41	635

Na osnovu pristiglih podataka, 73 JLS se izjasnilo da nema na svojoj teritoriji ovakva postrojenja, 18 JLS je izvestilo da ima po jedno postrojenje.

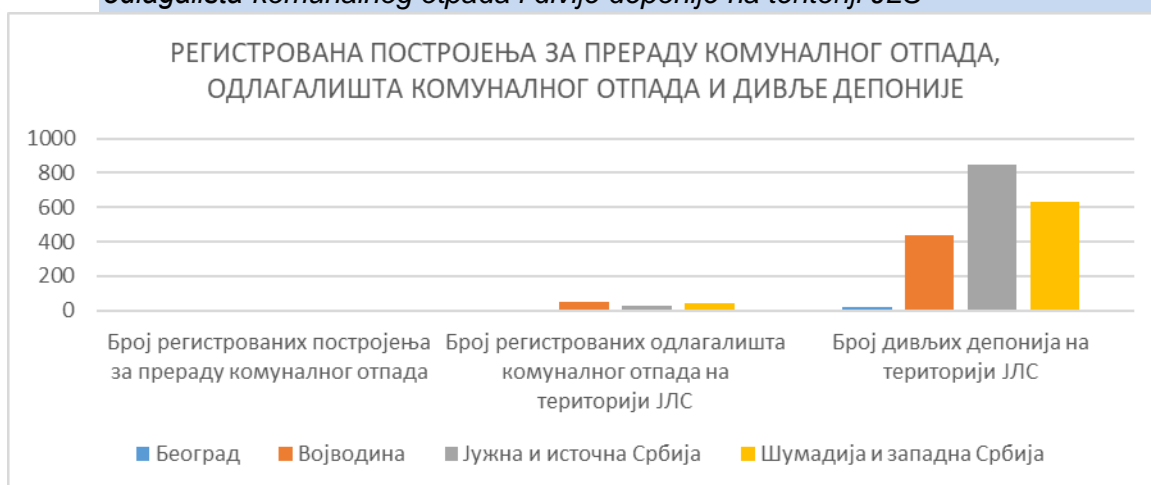
Prema podacima koje su dostavljeni postoji 117 registrovanih odlagališta komunalnog otpada. Odlagališta komunalnog otpada nema 28 JLS. Po jedno odlagalište komunalnog otpada imaju 66 JLS.

Na osnovu dostavljenih podataka, ukupno postoji 1.899 divlja deponija. Deset JLS se izjasnilo da na svojoj teritoriji nema divlje deponije, opštine Bački Petrovac i Kula imaju po 1 deponiju dok najviše deponija ima grad Novi Sad 131.

U Republici Srbiji je prijavljeno 1.899 deponija.

Grafikon 17: Registrovana postrojenja za preradu komunalnog otpada, odlagališta komunalnog otpada i divlje deponije na teritoriji JLS

Prema Nacionalnoj strategiji upravljanja otpadom predviđeno je zatvaranje i rekultivacija postojećih smetlišta i izgradnja 29 regionalnih sanitarnih deponija, sa centrima za separaciju reciklabilnog otpada i transfer stanicama. Do sada je izgrađeno 11 sanitarnih deponija.

Tabela 18: Broj i starost specijalnih vozila za odvoženje komunalnog otpada

TERITORIЈALNI OBUHVAT	BROJ AKTIVNIH SPECIJALNIH VOZILA ZA ODVOŽENJE KOMUNALNOG OTPADA	PROSEČNA STAROST SPECIJALNIH VOZILA ZA ODVOZ SMEĆA
Srbija	991	13,56

Beograd	181	8,4
Vojvodina	285	13,35
Južna i istočna Srbija	220	14,13
Šumadija i zapadna Srbija	299	13,10

Na osnovu podataka koje su dostavile 113 JLS, u Republici Srbiji ima 991 aktivno specijalno vozilo za odvoženje komunalnog otpada. Po jedno specijalizovano vozilo ima 8 JLS, dok najviše vozila ima Grad Beograd - 181.

Prema pristiglim podacima prosečna starost vozila iznosi 13,56 godina. U Beogradskom regionu vozila su prosečne starosti 8,4 godina, u regionu Vojvodine 13,35 godina, u regionu Južne i istočne Srbije 14,13 dok u regionu Šumadije i zapadne Srbije prosečna starost vozila iznosi 13,10 godina. Najmanju prosečnu starost vozila ima opština Novi Kneževac 1 godinu, dok najveću prosečnu starost vozila ima opština Ražanj i ona iznosi 34 godine.

Grafikon 18: Broj aktivnih specijalnih vozila za odvoženje komunalnog otpada i njihova prosečna starost

1.16. Finansijski pokazatelji - Prihod, rashod i investiciona ulaganja u 2021. godini

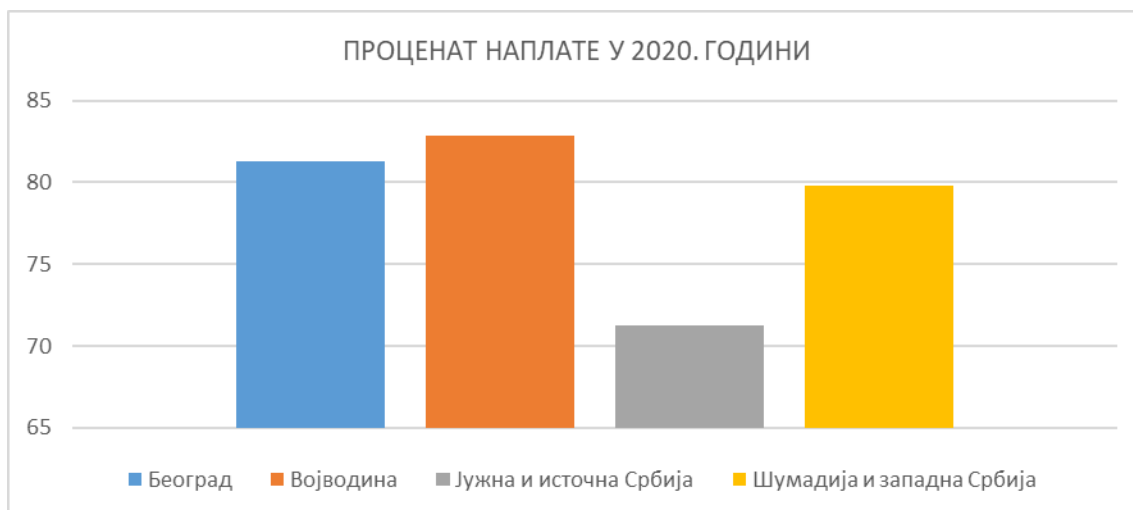
1.16.1. Razlog za praćenje: -||-

1.16.2. Vrednosti:

83 JLS je dostavilo podatke o procentu naplate u 2021. godini i on na republičkom nivou iznosi 80 %. Najniži procenat naplate ima opština Sečanj – 52 %, dok najviši procenat naplate ima opština Čoka – 99,1%.

Grafikon 19: Procenat naplate u 2021. godini

Tabela 19: Prihod i troškovi realizacije usluge u 2021. godini

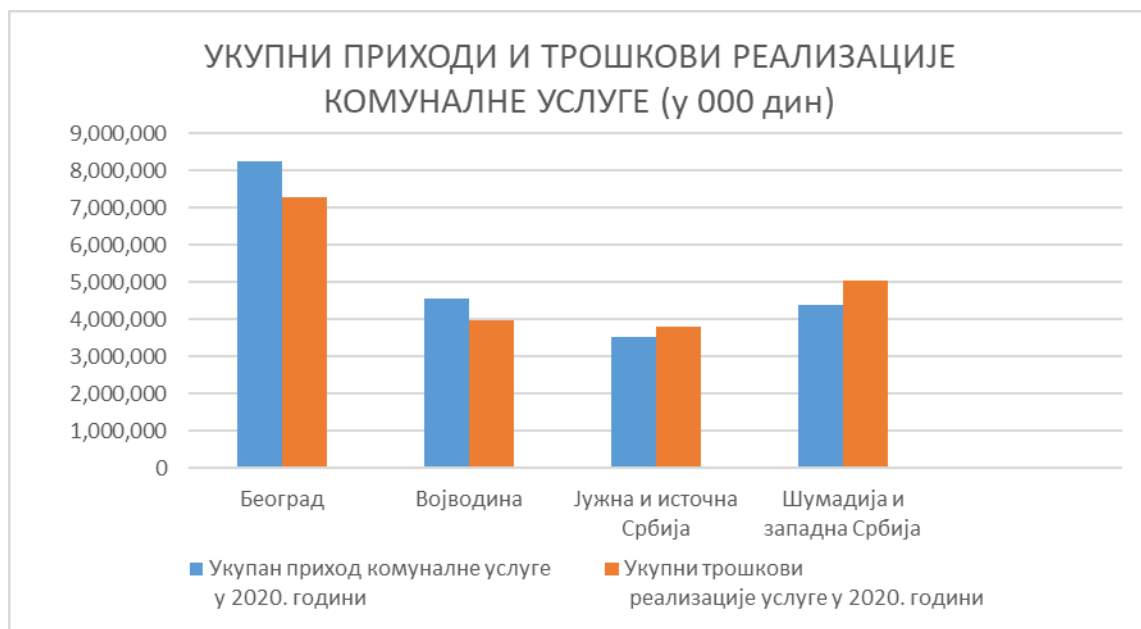
TERITORIJALNI OBUHVAT	UKUPAN PRIHOD KOMUNALNE USLUGE U 2021. GODINI	UKUPNI TROŠKOVI REALIZACIJE USLUGE
Srbija	20.726.374.308	20.059.295.653
Beograd	8.251.169.180	7.271.595.139
Vojvodina	4.564.918.887	3.983.768.576
Južna i istočna Srbija	3.536.389.462	3.779.702.743
Šumadija i zapadna Srbija	4.373.896.779	5.024.229.195

Podatke o ostvarenom prihodu od komunalne usluge je dostavilo 112 JLS. Ukupan prihod od komunalne usluge za 2021. godinu u 112 JLS iznosi 20.726.374.308 dinara. Najmanji prihod od 3.431.000 dinara ostvarila je opština Vladimirci, dok je najveći prihod ostvario grad Beograd 8.251.169.180 dinara.

Ukupni troškovi realizacije usluge iznose 20.059.295.653 dinara. Najveće troškove realizacije usluge imao je grad Beograd u iznosu od 7.079.011.000 dinara.

Grafikon 20: Ukupni prihodi i troškovi realizacije komunalne usluge

Tabela 20: Realizovane investicije

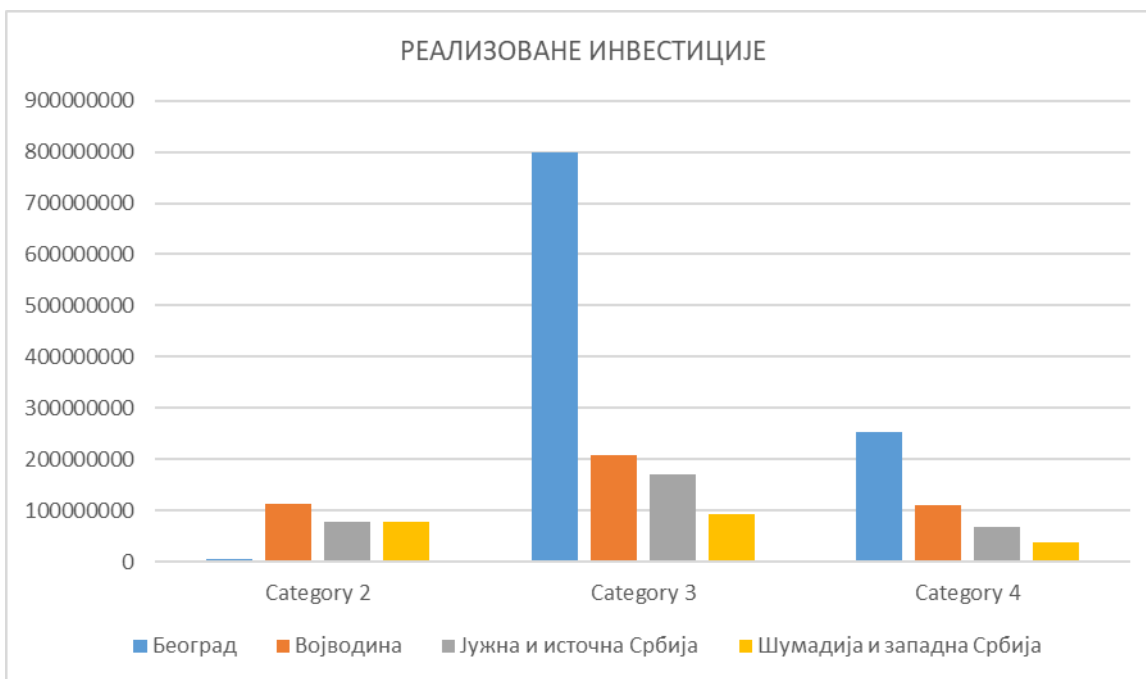
TERITORIЈALNI ОBUHVAT	REALIZOVANE INVESTICIЈE		
	DEPONИЈE I DRUGI KOMUNALNI OBJEKTI	KOMUNALNA VOZILA	POSUDE ZA SAKUPLЈANЈE I ODLAGANЈE OTPAĐA
Srbija	275.881.094	1.271.726.668	465.866.668
Beograd	4.950.000	799.298.495	252.423.731
Vojvodina	113.631.765	208.457.920	109.866.962
Južna i istočna Srbija	78.456.623	171.100.005	66.505.455
Šumadija i zapadna Srbija	78.842.706	92.870.248	37.070.520

Svega 22 JLS je izvestilo da je imalo ulaganja u deponije i druge komunalne objekte i to u ukupnom iznosu od 275.881.094 dinara. Najveća ulaganja imala je opština Trstenik u iznosu od 465.866.668 dinara.

52 JLS je u komunalna vozila investiralo ukupno 1.271.726.668 dinara. Najniža ulaganja imala je opština Kovačica u iznosu od 141.951 dinara, dok je najviše investicija imao grad Beograd i to u iznosu od 710.262.000 dinara.

Investicije u posude za sakupljanje i odlaganje otpada realizovane su u 64 JLS u ukupnom iznosu od 465.866.668 dinara. Najniža ulaganja je imala opština Krupanj u iznosu od 30.000 dinara dok je najviša ulaganja imala je opština Batočina u iznosu od 778.800 dinara.

Grafikon 21: Realizovane investicije u toku 2021. godine

OBLAST 5. GRADSKI I PRIGRADSKI PREVOZ PUTNIKA

1.17. Pokazatelji obuhvata - broj preveženih putnika, registrovanih linija, aktivnih vozila

1.17.1. Razlog za praćenje: -||-

1.17.2. Vrednosti:

Podatke o komunalnoj delatnosti „Gradski i prigradski prevoz putnika“ dostavilo je 71 JLS. Podaci obrađeni u tabelama prikazuju stanje u ovoj komunalnoj delatnosti na osnovu pristiglih izveštaja od strane 46,71 % JLS.

Tabela 22: Br. preveženih putnika u gradskom i prigradskom saobraćaju po regionima

TERITORIJALNI OBUHVAT	BROJ PREVEŽENIH PUTNIKA			JAVNI REČNI SAOBRAĆAJ
	GRADSKI AUTOBUSKI SAOBRAĆAJ	PRIGRADSKI AUTOBUSKI SAOBRAĆAJ	TROLEJBUSKI I ŠINSKI GRADSKI I PRIGRADSKI SAOBRAĆAJ	
Srbija	704.268.945	54.156.716	138.541.327	Nema dostavljenih podataka
Beograd	645.892.091	30.000.000	138.541.327	
Vojvodina	36.970.798	9.103.376		
Južna i istočna Srbija	9.018.735	9.075.813	0	

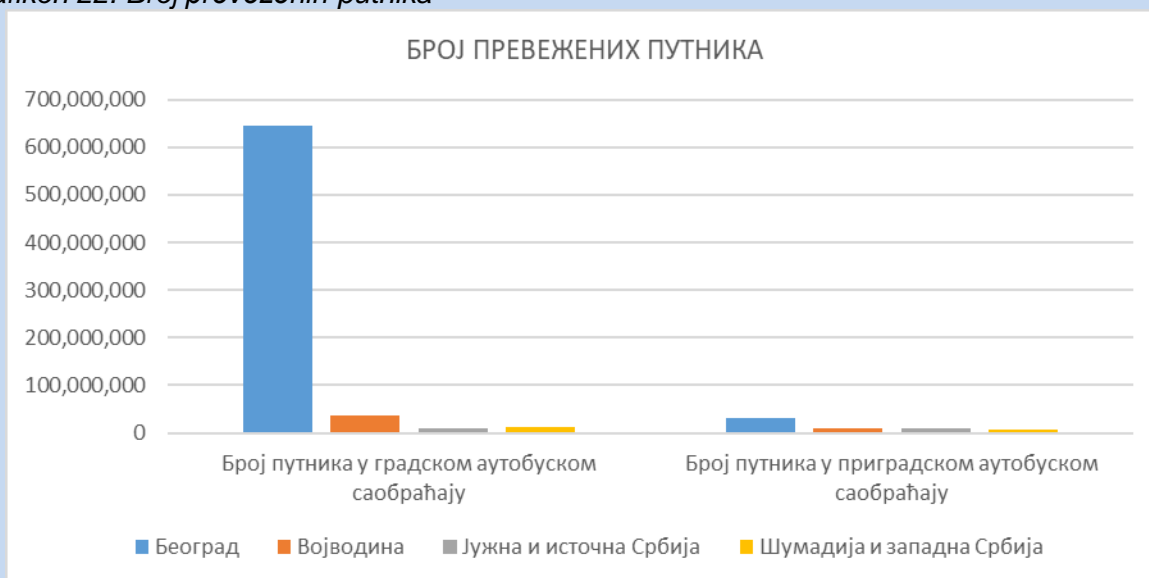
Šumadija i zapadna Srbija	12.387.321	5.977.527		
------------------------------	------------	-----------	--	--

Prema pristiglim podacima koje nam je dostavila 71 JLS ukupan broj preveženih putnika u gradskom autobuskom saobraćaju u toku 2021. godine iznosi 704.268.945 putnika. Najveći broj preveženih putnika ima Grad Beograd - 645.892.091

Ukupan broj preveženih putnika u prigradskom autobuskom saobraćaju u toku 2021. godine iznosi 54.156.716 putnika. Najviše preveženih putnika u prigradskom saobraćaju ima grad Beograd 30.000.000 putnika.

Ukupan broj preveženih putnika u trolejbuskom i šinskom gradskom i prigradskom saobraćaju iznosi 138.541.327 putnika.

Grafikon 22: Broj preveženih putnika

Tabela 23: Broj registrovanih linija u gradskom i prigradskom saobraćaju

TERITORIJALNI OBUHVAT	BROJ REGISTROVANIH LINIJA		BROJ AKTIVNIH VOZILA U GRADSKOM I PRIGRADSKOM SAOBRAĆAJU	UKUPAN BROJ STANIČA I STAJALIŠTA U GRADSKOM I PRIGRADSKOM SAOBRAĆAJU
	GRADSKI SAOBRAĆAJ	PRIGRADSKI SAOBRAĆAJ		
Srbija	425	1.571	3.370	15.535
Beograd	209	326	2.011	5.614
Vojvodina	104	541	484	2.871
Južna i istočna Srbija	40	289	431	2.313
Šumadija i zapadna Srbija	72	415	444	4.737

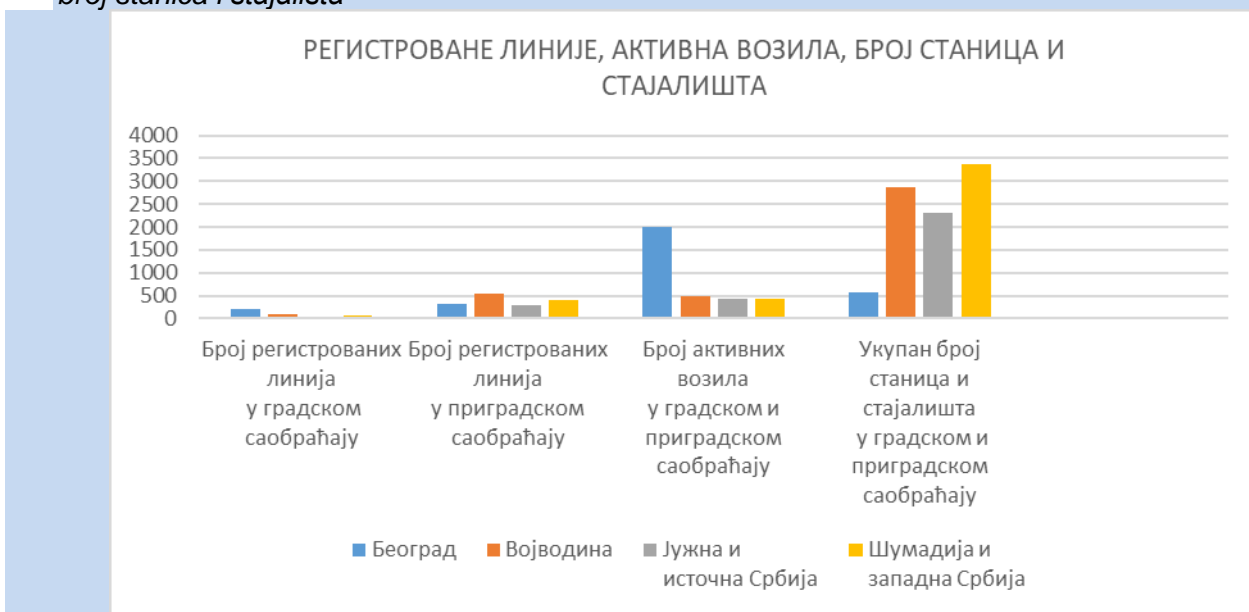
Prema dobijenim podacima u Republici Srbiji funkcionišu 425 registrovanih linija u gradskom saobraćaju. Najviše linija ima grad Beograd 209 dok pet jedinica lokalne samouprave ima po 1 registrovanu liniju.

U prigradskom saobraćaju saobraća 1.571 registrovana linija. Najviše prigradskih linija ima grad Beograd 321 dok najmanje linija – 1 ima opština Senta.

U Republici Srbiji saobraća 3.370 aktivnih vozila u gradskom i prigradskom saobraćaju. Najmanje aktivnih vozila imaju opštine Senta, Ražanj i Dimitrovgrad po 3, dok najviše ima grad Beograd – 2.011 vozila.

Ukupno ima 15.535 stanica i stajalište u gradskom i prigradskom saobraćaju. Najmanje stanica i stajališta imaju opštine Srbobran i Senta po 10, dok najviše ima grad Beograd – 5.614.

Grafikon 23: Registrovane linije u gradskom i prigradskom saobraćaju, broj aktivnih vozila i broj stanica i stajališta

1.18. Финансијски показатељи – цене prevoza, приход korisnika, prihodi, troškovi i investicije

1.18.1. Razlog za praćenje: -||-

1.18.2. Vrednosti:

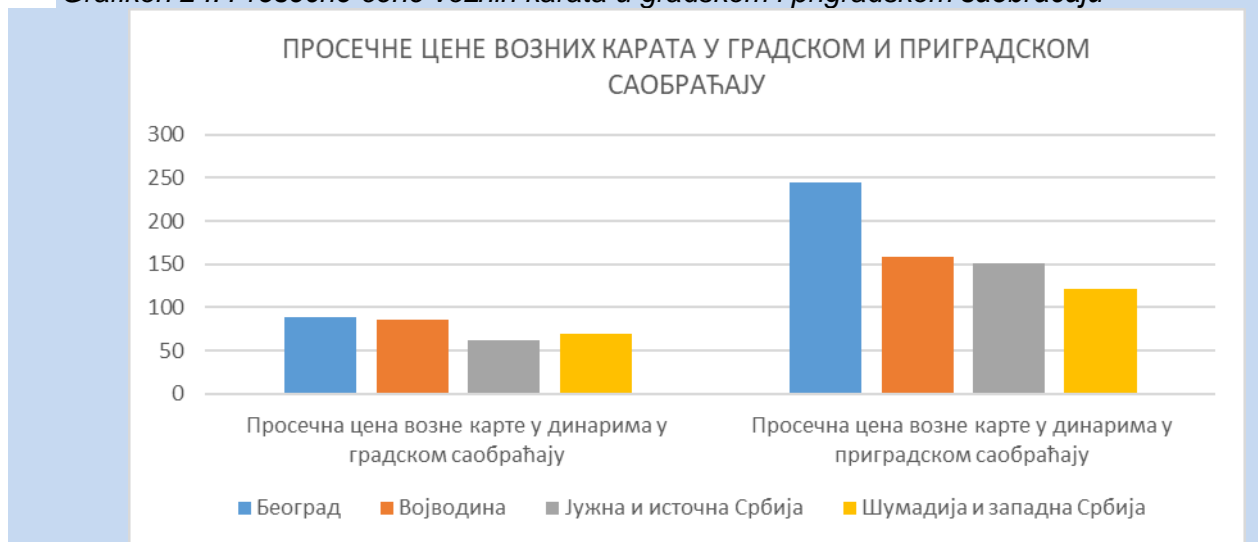
Tabela 24: Cena vozne karte u gradskom i prigradskom saobraćaju

TERITORIЈALNI OBUHVAT	CENA VOZNE KARTE U GRADSKOM SAOBRAĆAJU	CENA VOZNE KARTE U PRIGRADSKOM SAOBRAĆAJU
Srbija	77	142
Beograd	89	244
Vojvodina	86	159
Južna i istočna Srbija	63	151
Šumadija i zapadna Srbija	69	122

Na osnovu podataka koje su dostavile 33 JLS, prosečna cena karte u gradskom saobraćaju prema pristiglim podacima na nivou Republike Srbije iznosi 77,26 dinara. Prosečna cena jedne vožnje u gradskom saobraćaju najniža je u gradu Boru i iznosi 13,71 dinar- dok je najviša u opštini Ražanj i iznosi 172,00 dinara.

Prosečna cena karte u prigradskom saobraćaju na nivou Republike Srbije iznosi 142,16 dinara. Prosečna cena jedne vožnje u prigradskom saobraćaju najniža je u Boru i iznosi 13,71 dinara dok je najviša u opštini Svrlijig i iznosi 310 dinara.

Grafikon 24: Prosečne cene vozničkih karata u gradskom i prigradskom saobraćaju

Tabela 25: Realizovane investicije u komunalne objekte, opremu i vozila

TERITORIJALNI OBUHVAT	PRIHOD OD KORISNIKA USLUGE U 2021. GODINI		
	NAPLAĆENE KARTE	PRIHOD OD KORISNIKA KOJI USLUGU PLAĆAJU PO REDOVNOJ CENI	PRIHOD OD KORISNIKA KOJI USLUGU PLAĆAJU PO POVLAŠĆENOJ CENI
Srbija	11.653.576.997,18	9.621.991.166,60	2.181.667.927,71
Beograd	6.114.397.915	5.524.890.782	589.507.133
Vojvodina	2.710.080.749,85	2.179.562.814,00	440.189.025,00
Južna i istočna Srbija	1.274.445.546,23	1.157.694.165,16	277.332.917,07
Šumadija i zapadna Srbija	1.554.652.785,81	759.843.405,21	874.638.852,58

Na osnovu pristiglih podataka od 46 JLS ukupan prihod od naplaćenih karata iznosi 11.653.576.997 dinara. Prihod od korisnika koji uslugu plaćaju po redovnoj ceni iznosi 9.621.991.167 dinara, dok prihod od korisnika koji uslugu plaćaju po povlašćenoj ceni iznosi dinara.

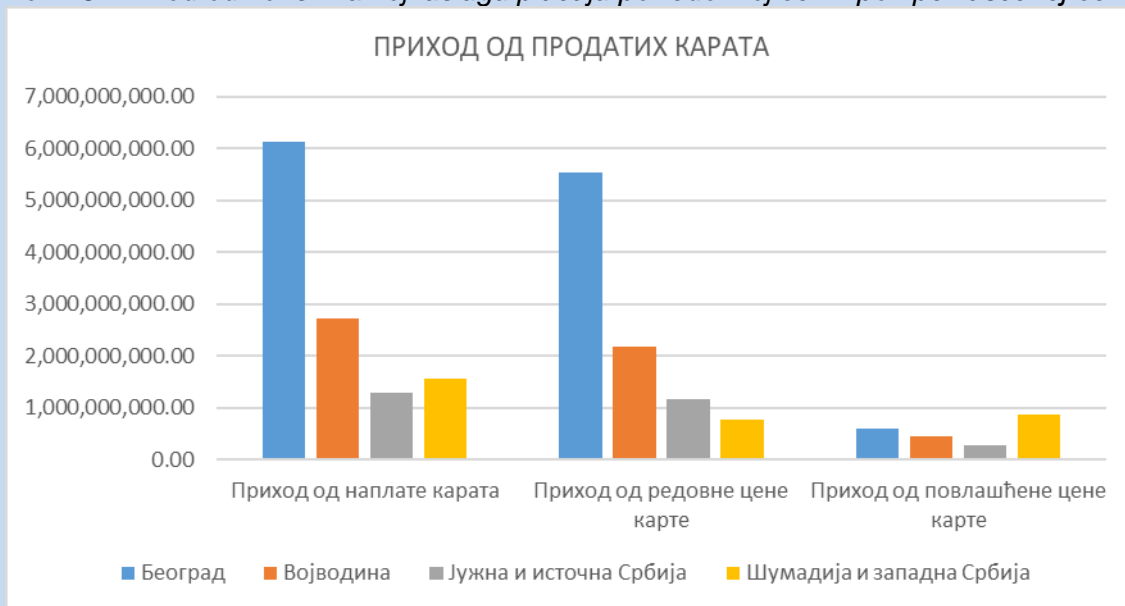
Najveći prihod od naplaćenih karata imao je grad Beograd u iznosu od 6.114.397.915 dinara.

Najveći prihod imao od korisnika koji uslugu plaćaju po redovnoj ceni imao je grad Beograd u iznosu od 5.524.890.782 dinara.

dinara.

Najveći prihod od korisnika koji uslugu plaćaju po povlašćenoj ceni imao je grad Beograd u iznosu od 589.507.133 dinara.

Grafikon 25: Prihod od korisnika koji uslugu plaćaju po redovnoj ceni i po povlašćenoj ceni

Tabela 26. Prihodi, troškovi, investicije u objekte i investicije u vozila

TERITORIJALNI OBUHVAT	UKUPAN PRIHOD OD REALIZACIJE KOMUNALNE USLUGE	UKUPNI TROŠKOVI REALIZACIJE KOMUNALNE USLUGE
Srbija	14.701.288.358	12.551.095.901
Beograd	6.114.397.915	3.634.794.427
Vojvodina	4.524.583.741	4.744.045.310,00
Južna i istočna Srbija	2.185.432.398	2.256.493.748
Šumadija i zapadna Srbija	1.876.874.304	1.915.762.416

Na osnovu podataka koje su nam dostavile 38 JLS ukupan prihod od realizacije komunalne usluge na teritoriji Republike Srbije iznosi 14.701.288.357,92 dinara. Najmanji prihod ostvarila je opština Žagubica u iznosu od 14.701.288.357,92 dinara dok je najveći prihod ostvario grad Beograd u iznosu od 6.114.397.915 dinara.

Ukupni troškovi realizacije komunalne usluge na teritoriji Republike Srbije iznosi 12.551.095.901 dinara. Najmanje troškove realizacije komunalne usluge imala je opština Žagubica u iznosu od 1.700.000 dinara.

Grafikon 26: Prihodi i troškovi realizacije komunalne delatnosti

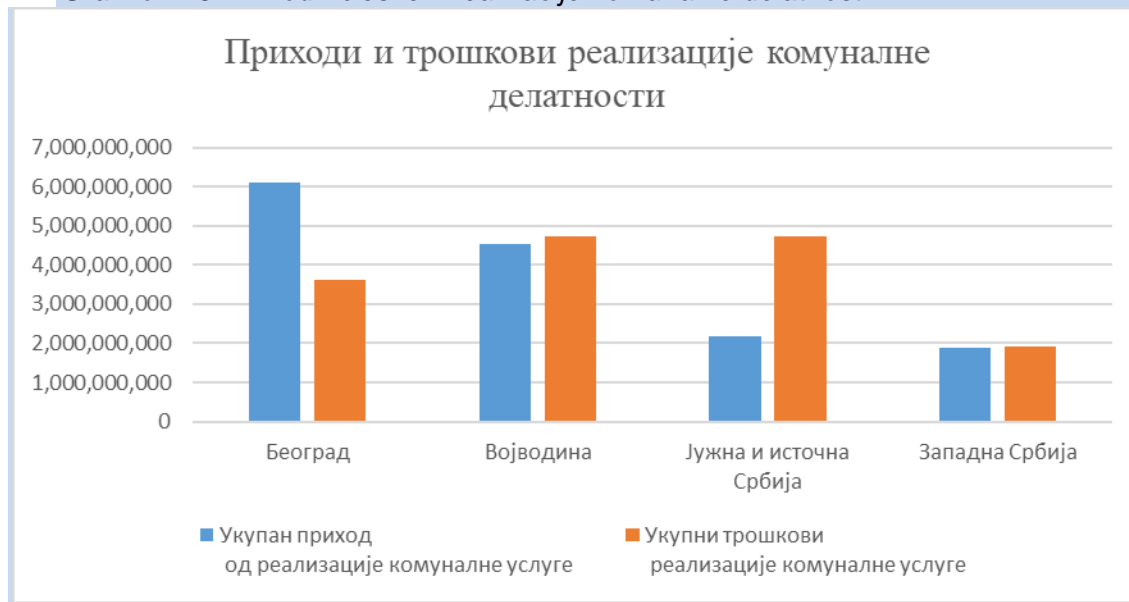

Tabela 27: Realizovane investicije u objekte i vozila

TERITORIJALNI OBUHVAT	REALIZOVANE INVESTICIJE U OBJEKTE	REALIZOVANE INVESTICIJE U VOZILA
Srbija	120.524.558	1.188.768.883
Beograd	0	720.000.000
Vojvodina	108.615.157	69.801.428
Južna i istočna Srbija	8.632.062	264.135.264
Šumadija i zapadna Srbija	3.277.338	134.832.191

Na osnovu podataka koje nam je dostavilo 71 JLS, 8 njih je imalo realizovane investicije u objekte dok je njih 17 imalo realizovane investicije u vozila. Na osnovu dostavljenih podataka na nivou Republike Srbije 120.524.557 dinara investirano je u objekte dok je 1.188.768.883 dinara investirano u vozila.

Najmanje investicije u objekte imala je opština Aranđelovac 57.338 dinara dok je najveće investicije imao grad Beograd 86.030.854 dinara. Najmanje investicije u vozila imala je opština Mali Zvornik u iznosu od 980.000 dinara, dok je najveće investicije imao grad Novi Sad u iznosu od 100.486.000 dinara.

Javni prevoz putnika u gradskim područjima je značajno veći u odnosu na vangradska područja. Više od trećine stanovništva Republike Srbije živi u šest najvećih gradskih naselja i u njima se realizuje oko 95% putovanja. S obzirom na to da 75% stanovništva živi u gradovima, transportnim uslugama i infrastrukturi u gradovima potrebna je posebna pažnja.

Strateški ciljevi javnog gradskog i prigradskog prevoza putnika moraju biti određeni na državnom nivou, a lokalna samouprava treba da bude stimulisana da bi te ciljeve realizovala u okviru svog specifičnog okruženja, uslova, interesa i raspoloživih sredstava. Specifični ciljevi su:

1) pripremanje dugoročnih planova (i budžeta) za javni gradski i prigradski prevoz putnika; 2) povećanje kapaciteta i nivoa kvaliteta usluga u javnom gradskom i prigradskom prevozu putnika; 3) stimulisanje korišćenja javnog gradskog i prigradskog prevoza putnika umesto privatnih vozila u gradskim područjima; 4) pripremanje programa za ograničenje korišćenja motornih vozila u gradskim područjima; 5) integrisanje gradske i transportne mreže državnih puteva; 6) modernizovanje voznih parkova; 7) poboljšanje projekata uličnih mreža i upravljanja parkiranjem; 8) razvijanje rezervisane transportne infrastrukture za javni, pešački i biciklistički saobraćaj i transport gde god je to moguće; 9) usmeravanje tranzitnih tokova van gradskih područja poboljšanjem infrastrukture; 10) prilagođavanje transportne infrastrukture i vozila specifičnim grupama korisnika (deca, osobe sa posebnim potrebama, starije osobe itd.).

OBLAST 6. UPRAVLJANJE GROBLJIMA I SAHRANJIVANJE I POGREBNA DELATNOST

Od 152 JLS i gradskih opština, podatke o komunalnoj delatnosti „Upravljanje i sahranjivanje i pogrebna delatnost“ dostavilo je 116 JLS i gradskih opština. Podaci obrađeni u tabelama prikazuju stanje u ovoj komunalnoj delatnosti na osnovu pristiglih izveštaja od strane 76,32 % JLS.

1.19. Pokazatelji obuhvata – kapacitet

1.19.1. Razlog za praćenje: -||-

1.19.2. Vrednosti:

Tabela 28: Aktivna groblja i groblja kojima ne upravlja JKP na teritoriji JLS

TERITORIJALNI OBUH VAT	BROJ AKTIVNIH GROBALJA	BROJ PASIVNIH I SPOMEN GROBALJA	BROJ GROBALJA KOJIMA NE UPRAVLJAJU JKP	UKUPAN BROJ NASELJENIH MESTA KOJA NEMAJU GROBLJE
Srbija	1.576	264	1.803	55
Beograd	114	13	23	0
Vojvodina	369	61	121	17
Južna i istočna Srbija	593	106	553	13
Šumadija i zapadna Srbija	500	84	1.106	25

Prema podacima pristiglim od 116 JLS u Republici Srbiji ima 1.576 aktivnih grobalja. Po jedno aktivno groblje ima 22 JLS dok najviše aktivnih grobalja ima grad Čačak 140 .

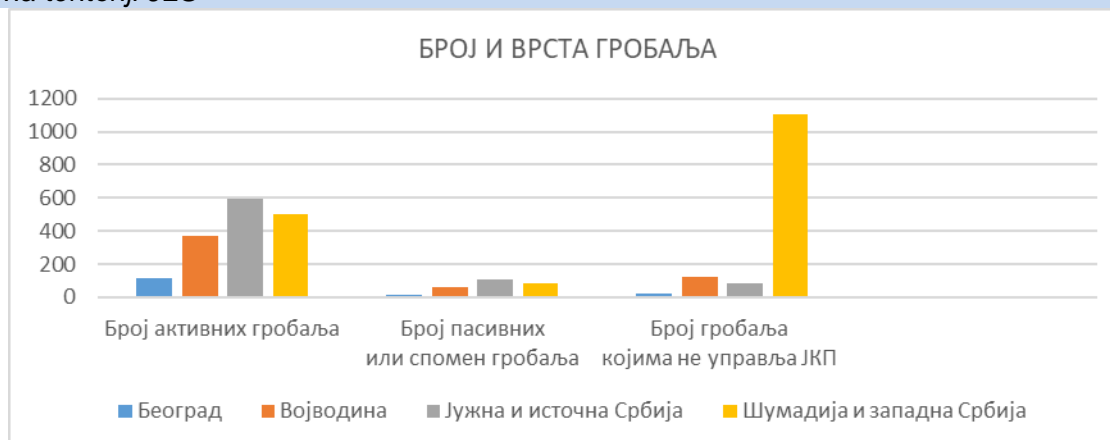
Ukupno ima 264 pasivnih i spomen grobalja. Ni jedno pasivno ili spomen groblje nema 48 JLS, 17 JLS imaju po jedno pasivno ili spomen groblje.

Prema dostavljenim podacima o broju grobalja kojima ne upravlja JKP na teritoriji JLS, 93 JLS je dostavila podatke i na osnovu njih taj broj je 1.803 grobalja. Groblja kojima ne upravlja JKP na svojoj teritoriji nema 28 JLS, 7 JLS su dostavile podatke o posedovanju po jednog groblja kojima ne upravlja JKP.

U Republici Srbiji ima ukupno 55 naseljenih mesta koja nemaju groblje.

Grafikon 27: Broj aktivnih, pasivnih ili spomen grobalja kao i broj grobalja kojima ne upravlja JKP na teritoriji JLS

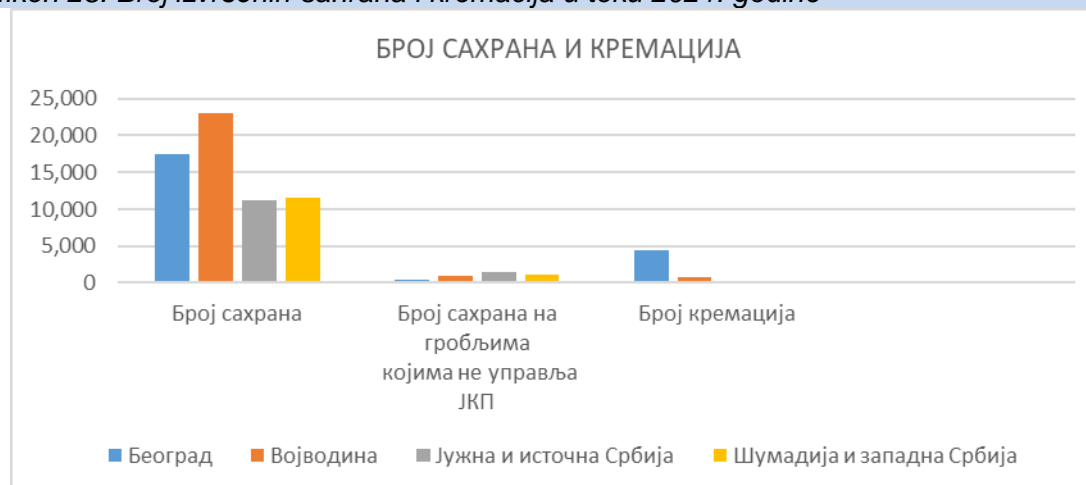
Tabela 29: Sahrane i izvršene kremacije

TERITORIЈALNI OBUHVAT	BROJ SAHRANA	BROJ SAHRANA NA GROBLЈIMA KOЈIMA NE UPRAVLЈA JKP	BROJ KREMACIЈA
Srbija	63.481	3.978	4.378
Beograd	17.461	420	3.678
Vojvodina	23.108	951	700
Južna i istočna Srbija	11.289	1.487	0
Šumadija i zapadna Srbija	11.623	1.120	0

Na osnovu podataka prikupljenih od 114 JLS u toku 2021. godine ukupno je bila 63.481 sahrana na grobljima na kojima upravlja JKP, 3.978 sahrana na grobljima na kojima ne upravlja JKP kao i 4.378 kremacija. Najmanji broj sahrana organizovan je u opštini Ub – 7, dok je najveći broj sahrana organizovan u gradu Beogradu – 14.504.

U toku 2021. godine u Republici Srbiji izvršeno je 3.978 kremacija, od čega 3.678 u Beogradu i 700 kremacija u Novom Sadu.

Grafikon 28: Broj izvršenih sahrana i kremacija u toku 2021. godine

1.20. Finansijski pokazatelji – cene pogrebnih usluga, prihodi, rashodi i investicije

1.20.1. Razlog za praćenje: -||-

1.20.2. Vrednosti:

Tabela 30: Troškovi sahrane u grobno mesto i troškovi kremiranja posmrtnih ostataka

TERITORIJALNI OBUHVAT	TROŠKOVI SAHRANE U GROBNO MESTO - PROSEČNO	TROŠKOVI KREMIRANJA POSMRJNIH OŠTATAKA - PROSEČNO
Srbija	13.160	16.294
Beograd	17.086	35.171
Vojvodina	14.992	7.755
Južna i istočna Srbija	12.139	5.957
Šumadija i zapadna Srbija	11.076	0

Prosečna visina troškova sahrane u grobno mesto iznosi 13.160 dinara. Na osnovu podataka koje su dostavile 98 JLS a odnose se na troškove sahrane u grobno mesto, došlo se do podatka da su najniži troškovi u opštini Žitorađa i iznose 3.000 dinara.

Prema dostavljenim podacima od strane 3 JLS, troškovi kremacije su najniži u opštini Kladovo i iznose 5.957 dinara dok su najviši u gradu Beogradu i iznose 35.171 dinara. Prosečni troškovi kremiranja posmrtnih ostataka u Republici Srbiji iznose 16.294 dinara.

Grafikon 29: Prosečni troškovi sahrane u grobno mesto i prosečni troškovi kremiranja posmrtnih ostataka

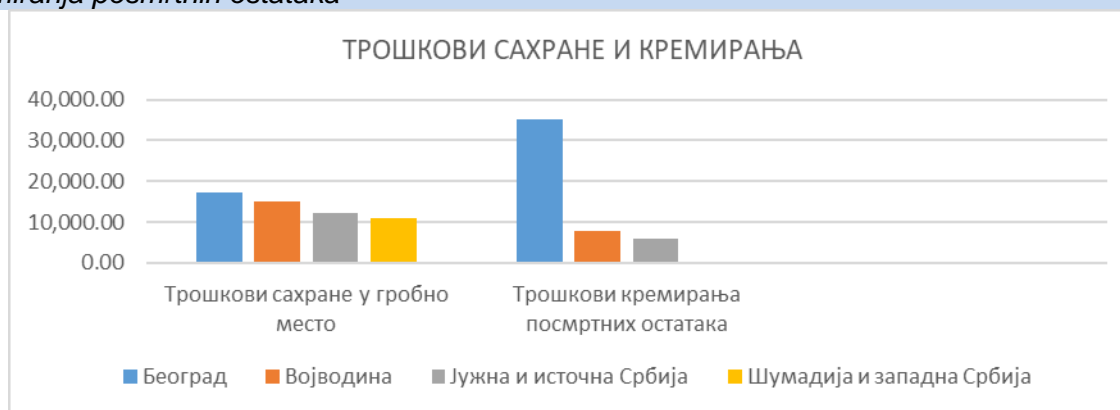

Tabela 31: Godišnji zakup grobnog mesta i naknada za godišnje održavanje grobalja po grobnom mestu

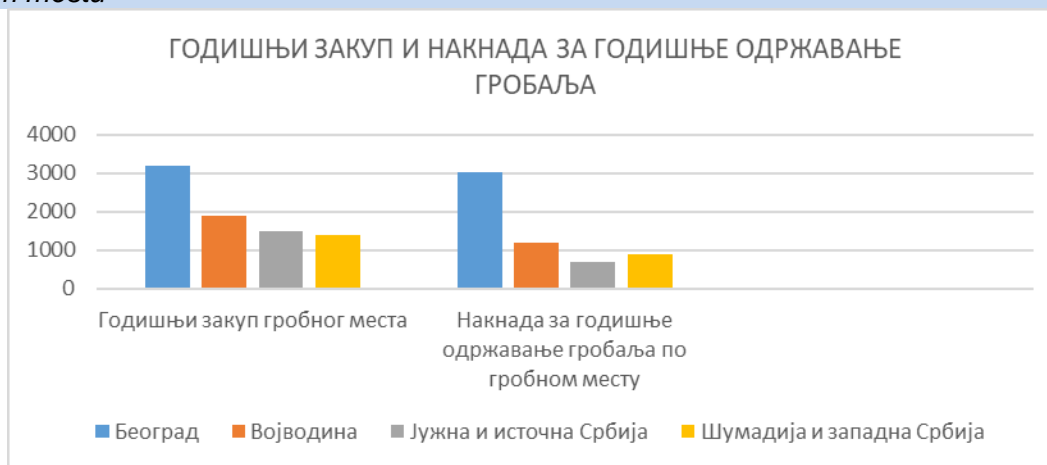
TERITORIJALNI OBUHVAT	GODIŠNJI ZAKUP GROBNOG MESTA - PROSEČNO	NAKNADA ZA GODIŠNJE ODRŽAVANJE GROBALJA PO GROBNOJ MESTU - PROSEČNO
Srbija	1.604	963
Beograd	3.182	3.027
Vojvodina	1.889	1.185
Južna i istočna Srbija	1.484	697

Šumadija i zapadna Srbija	1.385	887
---------------------------	-------	-----

Na osnovu podataka koje su dostavile 85 JLS, prosečni godišnji zakup grobnog mesta iznosi 1.604 dinara, pri čemu je najniži u Kruševcu i iznosi 148 dinara dok je najviši u opštini Bač u iznosu od 11.250 dinara.

Prosečna naknada za godišnje održavanje grobalja po grobnom mestu iznosi 9636 dinara pri čemu najniža nadoknada je u opštini Kladovo i iznosi 100 dinara dok je najviša u opštini Novi Pazar i iznosi 4.600 dinara.

Grafikon 30: Cena godišnjeg zakupa grobnog mesta i naknada za godišnje održavanje grobalja po grobnom mestu

Procenat naplate usluga u 2021. godini na republičkom nivou iznosi 77,13%. Najniži procenat naplate imaju opštine Ljig i Knić – 50% dok najviši procenat imaju tri opštine Topola, Lučani, Novi Pazar i Vladimirci u iznosu od 100%.

Tabela 32: Ukupan prihod i troškovi realizacije komunalne usluge

TERITORIJALNI OBUHVAT	UKUPAN PRIHOD OD KOMUNALNE USLUGE	UKUPNI TROŠKOVI REALIZACIJE KOMUNALNE USLUGE
Srbija	4.705.084.143	4.388.934.655
Beograd	1.413.990.000	1.385.710.000
Vojvodina	1.435.018.118,25	1.308.178.939,69
Južna i istočna Srbija	1.088.166.334,48	1.067.064.218,40
Šumadija i zapadna Srbija	767.909.690,85	627.981.496,55

Ukupan prihod od komunalne usluge u 2021. godini iznosi 4.705.084.143 dinara, dok ukupni troškovi realizacije komunalne usluge iznose 4.388.934.655 dinara.

Grafikon 31: Ukupan prihod i troškovi realizacije komunalne usluge

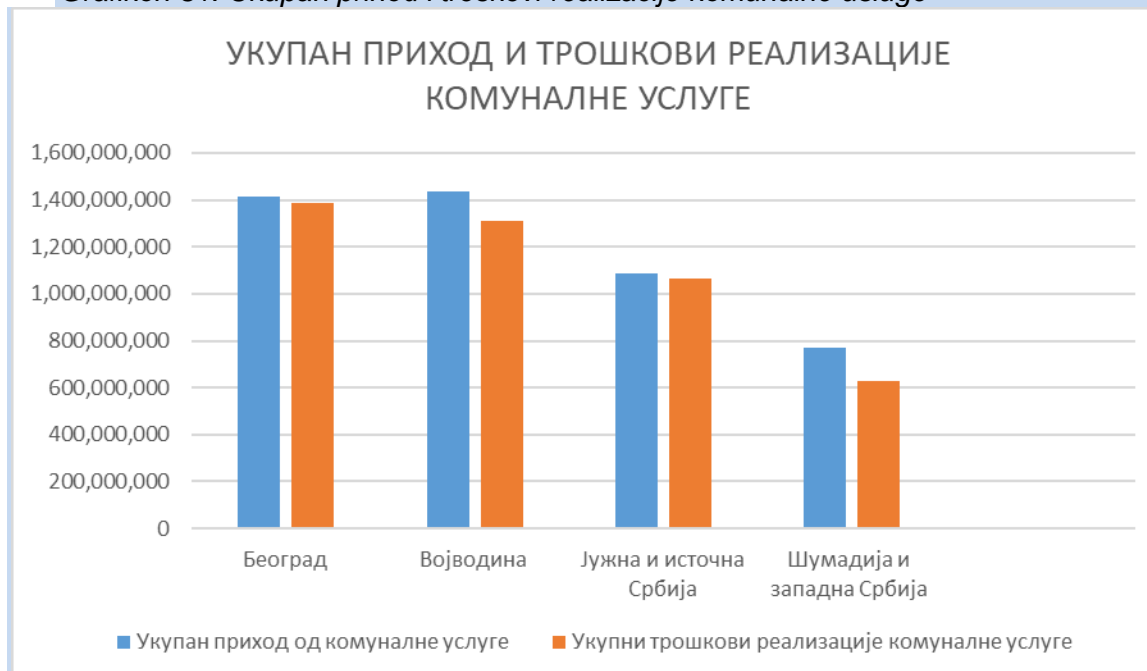
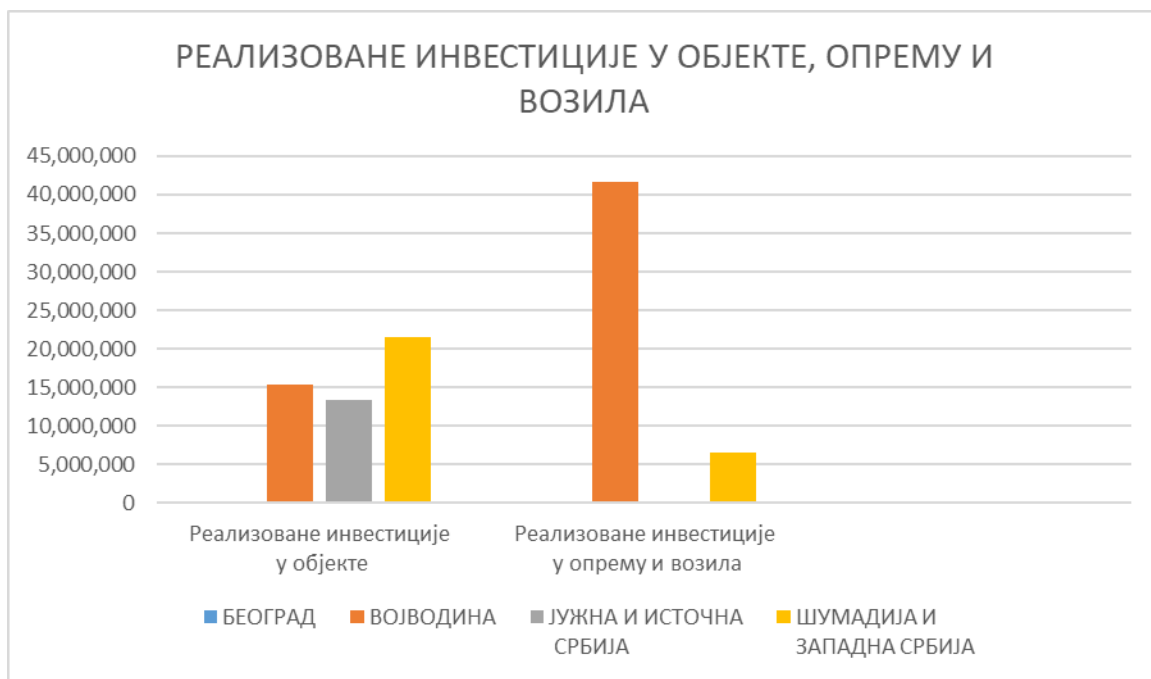

Tabela 33: Realizovane investicije u objekte, opremu i vozila

TERITORIJALNI OBUHVAT	REALIZOVANE INVESTICIJE U OBJEKTE	REALIZOVANE INVESTICIJE U OPREMU I VOZILA
Srbija	51.690.880	48.505.185
Beograd	142.734	104.841
Vojvodina	15.393.402	41.721.132
Južna i istočna Srbija	13.392.149	0
Šumadija i zapadna Srbija	21.564.594	6.499.197

Od 57 JLS koje su dostavile podatke o ovoj komunalnoj delatnosti, ulaganja u komunalne objekte u toku 2021. godine imalo je 28 JLS u iznosu od 51.690.880 dinara dok je ulaganja u opremu i vozila imalo 13 JLS u iznosu od 48.505.185 dinara.

Grafikon 32: Realizovane investicije u objekte, opremu i vozila

OBLAST 7. UPRAVLJANJE JAVNIM PARKIRALIŠTIMA

Od 152 JLS i gradskih opština podatke o komunalnoj delatnosti „Upravljanje javnim parkiralištima“ dostavilo je 68 JLS i gradskih opština. Podaci obrađeni u tabelama prikazuju stanje u ovoj komunalnoj delatnosti na osnovu pristiglih izveštaja od 44,74 % JLS.

1.21. Pokazatelji obuhvata - kapaciteti

1.21.1. Razlog za praćenje: -||-

1.21.2. Vrednosti:

Tabela 34: Broj naseljenih mesta i broj stanovnika u naseljenim mestima u kojima je organizovana komunalna delatnost

TERITORIJALNI OBUHVAT	BROJ NASELJENIH MESTA	BROJ STANOVNIKA
Srbija	77	3.599.008
Beograd	1	1.694.480
Vojvodina	26	653.881
Južna i istočna Srbija	19	534.262
Šumadija i zapadna Srbija	29	716.385

Prema podacima dostavljenim od strane 68 JLS ukupno ima 77 naseljena mesta u kojima je organizovana komunalna delatnost sa ukupno 3.599.008 stanovnika.

Grafikon 33: Broj stanovnika u naseljenim mestima u kojima je organizovana komunalna delatnosti

Становници у насељеним местима у којима је
организована комунална делатност

Tabela 35: Kapaciteti i obuhvat

TERITORIJALNI OBUHVAТ	BROJ PARKING MESTA	
	OTVORENA JAVNA PARKIRALIŠTA	NADZEMNE/PODZEMNE JAVNE GARAŽE
Srbija	79.182	11.523
Beograd	26.417	8.896
Vojvodina	24.718	367
Južna i istočna Srbija	7.541	630
Šumadija i zapadna Srbija	20.506	4.630

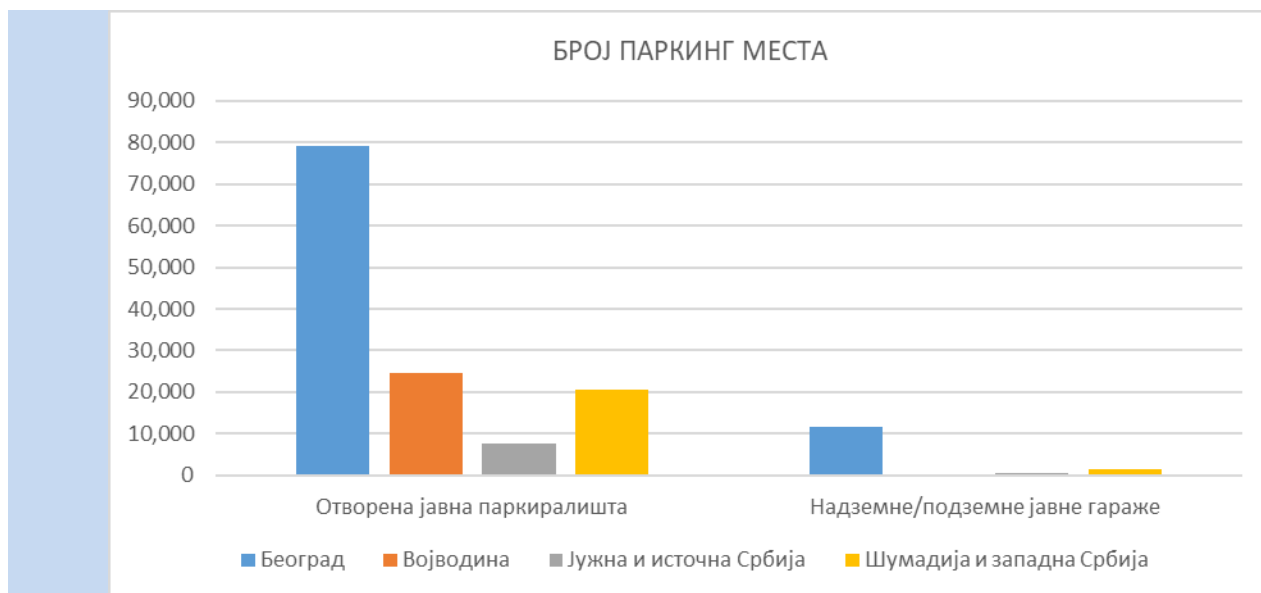
rema
dostav
ljenim
podaci
ma od
strane
47 JLS
u

Republici Srbiji postoji 79.182 parking mesta na otvorenim javnim parkiralištima. Najmanji broj parking mesta na otvorenim parkiralištima, prema dostavljenim podacima ima opština Boljevac - 100 a najveći broj ima grad Beograd - 26.417.

Ukupan broj parking mesta u nadzemnim/podzemnim javnim garažama u Republici Srbiji, prikazan je na osnovu dostavljenih izveštaja od strane 10 JLS iznosi 11.523 parking mesta. Ukupno 15 JLS se izjasnilo da nemaju nadzemne/podzemne garaže. Najmanje parking mesta u nadzemnim/podzemnim javnim garažama u gradovima koji imaju javne garaže je u Jagodini - 82 dok je najviše parking mesta u Beogradu - 8.896.

Broj specijalizovanih vozila za odvoženje nepropisno parkiranih vozila, na osnovu dostavljenih podataka od strane 24 JLS, iznosi 67 vozila. Da ne poseduju vozila za odvoženje nepropisno parkiranih vozila izjasnilo se 30 JLS, 18 JLS imaju po jedno vozilo dok najviše vozila ima grad Beograd, ukupno 31 vozilo.

Grafikon 34: Broj parking mesta na otvorenim javnim parkiralištima i u podzemnim/nadzemnim garažama

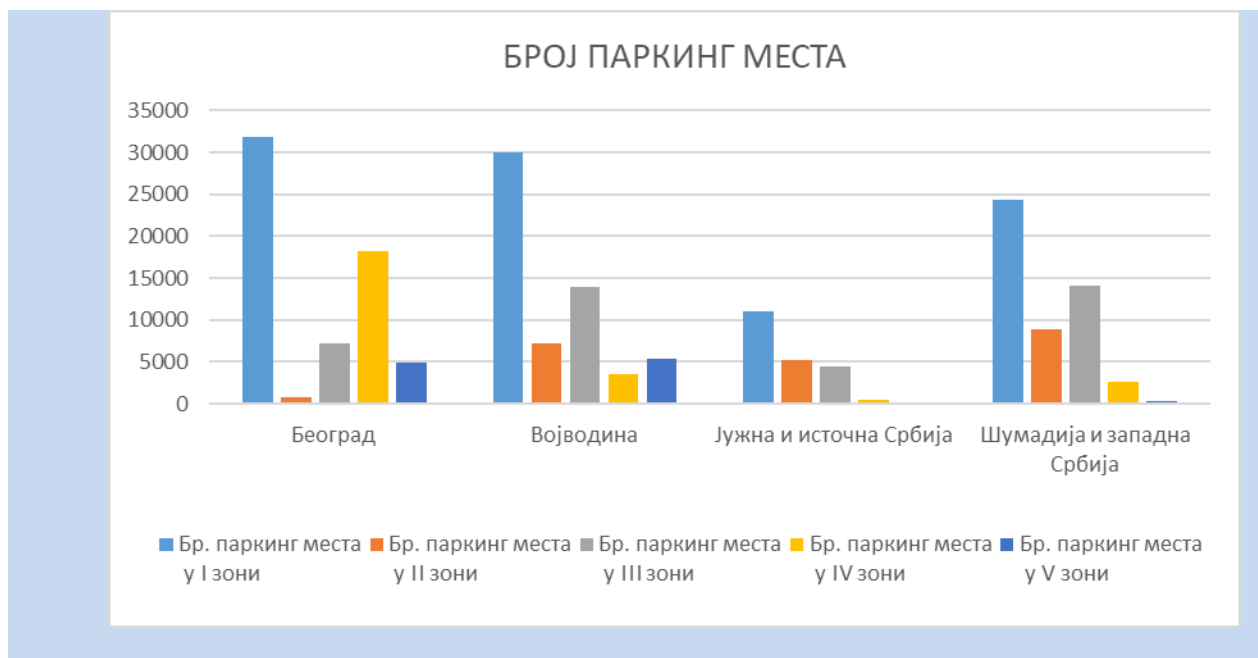

Tabela 35: Zonsko parkiranje – kapaciteti i prosečna cena usluge u 2020. godini u dinarima

TERITORIJALN I OBUHVAT	UKUPAN BR. PARKING MESTA U REŽIMU ZONSKOG PARKIRANJA	BR. PARKING MESTA U PRVOJ ZONI	BR. PARKING MESTA U DRUGOJ ZONI	BR. PARKING MESTA U TREĆOJ ZONI	BR. PARKING MESTA U ČETVRTOJ ZONI	BR. PARKING MESTA U PETOJ ZONI
Srbija	98.175	22.578	40.041	25.016	10.668	231
Beograd	31.813	812	7.238	18.283	4.955	196
Vojvodina	30.066	7.145	13.941	3.576	5.404	0
Južna i istočna Srbija	10.998	5.261	4.446	534	0	0
Šumadija i zapadna Srbija	24.323	8.931	14.120	2.623	309	35

Na osnovu podataka koje su dostavile 63 JLS ukupno ima 98.175 parking mesta u režimu zonskog parkiranja na teritoriji republike Srbije. Najmanje parking mesta ima u opštinama Despotovac i Bosilegrad po 30, dok najviše parking mesta ima grad Beograd – 31.813.

Grafikon 35: Broj parking mesta

1.22. Финансијски показатељи – цене, приход, rashod i investiciona ulaganja

1.22.1. Razlog za praćenje: -||-

1.22.2. Vrednosti:

Tabela 36: Prosečna cena parking karte po započetom satu po zonama

TERITORIJALNI OBUHVAT	I ZONA	II ZONA	III ZONA	IV ZONA	V ZONA
Srbija	37	30	40	40	53
Beograd	56	48	41	31	70
Vojvodina	38	32	43	50	36
Južna i istočna Srbija	34	30	34	0	0
Šumadija i zapadna Srbija	36	30	40	19	0

Na osnovu pristiglih podataka od strane 64 JLS, prosečna cena parking karte u prvoj zoni po započetom satu na nivou Republike Srbije iznosi 37 dinara. Cena parking karte po započetom satu najniža je u opštinama Osečina i Krupanj i iznosi 20,00 dinara dok je najviša u Čačku i iznosi 65 dinara.

Grafikon 36: Prosečna cena parking karte po započetom satu i za jedan sat parkiranja u zoni 1 ili ekstra zoni

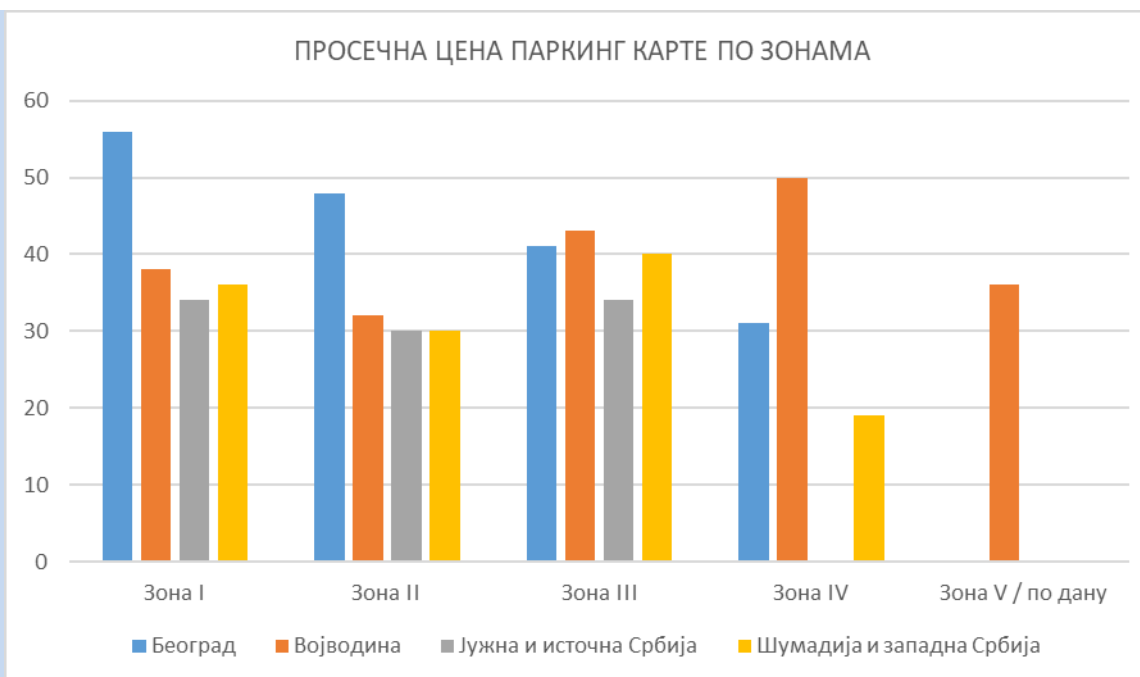

Tabela 37: Uklanjanje nepropisno parkiranih motornih vozila po kategorijama

TERITORIJALNI OBUHVAT	UKLANJANJE NEPROPISNO PARKIRANIH MOTORNIH VOZILA (UTOVAR, ISTOVAR I ČUVANJE DO 24 SATI) – PO KATEGORIJAMA PROSEČNO					
	DO 800 kg	801- 1330 kg	1331-1900 kg	1901 kg – 4 t	4t – 14t	PREKO 14 t
Srbija	4.821	5.792	7.534	9.362	14.069	17.123
Beograd	6.000	8.830	13.245	19.867	30.000	45.000
Vojvodina	4.433	5.340	7.440	8.646	9.236	3.989
Južna i istočna Srbija	5.017	6.260	8.250	11.422	15.828	20.991
Šumadija i zapadna Srbija	4.453	5.033	5.804	6.888	12.723	12.136

Na osnovu podataka o uklanjanju nepropisno parkiranih motornih vozila po kategorijama, koje je nam je dostavilo 10 JLS, prosečna cena uklanjanja motornih vozila do 800 kg, na nivou Republike Srbije iznosi 4.821 dinara. Najjeftinije uklanjanje je u opštini Kikinda i iznosi 3.000 dinara dok je najskuplje u Šidu – 6.166 dinara.

Prosečna cena uklanjanja motornih vozila od 800 do 1.330 kg, na nivou Republike Srbije iznosi 5.792 dinara. Najjeftinije uklanjanje je u opštini Kikinda i iznosi 3.600 dinara dok je najskuplje u Vranju i opštini Sremska Mitrovica i iznosi 9.000,00 dinara.

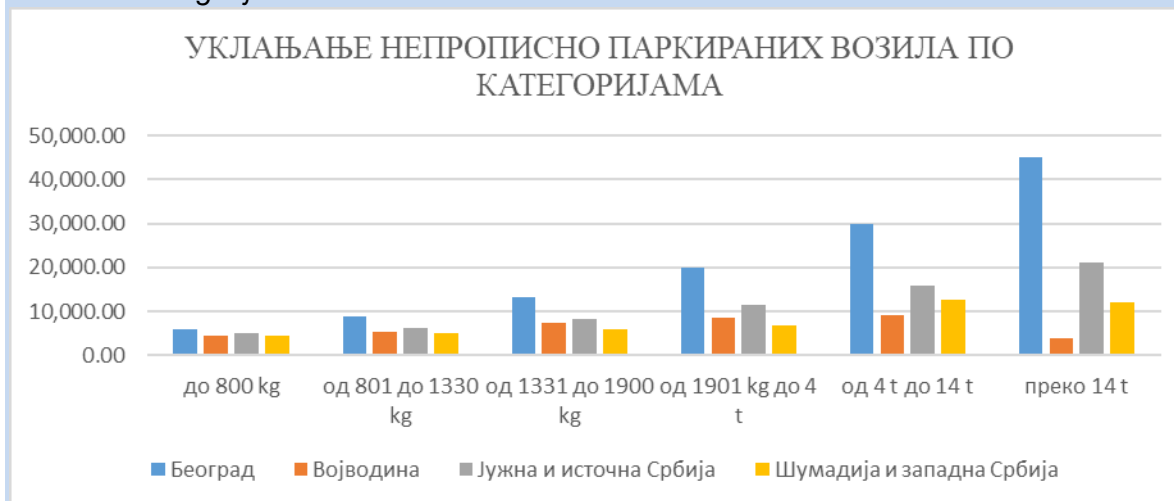
Prosečna cena uklanjanja motornih vozila od 1331 do 1900 kg, na nivou Republike Srbije iznosi 7.534 dinara. Najjeftinije uklanjanje je u Novom Pazaru i iznosi 3.966 dinara dok je najskuplje u Smederevu i Sremskoj Mitrovici i iznosi 13.500,00 dinara.

Prosečna cena uklanjanja motornih vozila od 1901 kg do 4 t, na nivou Republike Srbije iznosi 9.362 dinara. Najjeftinije uklanjanje je u Užicu - 4.000,00 dinara dok je najskuplje u Smederevu i iznosi 20.250 dinara.

Prosečna cena uklanjanja motornih vozila od 4 t do 14 t, na nivou Republike Srbije iznosi 14.069 dinara. Najjeftinije uklanjanje je u gradu Pančevu - 4.167 dinara dok je najskuplje u gradu Kragujevcu i iznosi 30.890,00 dinara.

Prosečna cena uklanjanja motornih vozila preko 14 t, na nivou Republike Srbije iznosi 17.123 dinara. Najjeftinije uklanjanje je u gradu Pančevu i iznosi 4.167 dinara dok je najskuplje u gradu Smederevu i iznosi 45.563 dinara.

Grafikon 37: Cena za uklanjanje nepropisno parkiranih vozila po težinskim kategorijama

Tabela 38: Ukupan prihod i troškovi realizacije komunalne usluge u 2021. godini

TERITORIJALNI OBUHVAT	UKUPAN PRIHOD OD KOMUNALNE USLUGE	UKUPNI TROŠKOVI REALIZACIJE KOMUNALNE USLUGE
Srbija	6.515.045.351	2.158.759.640
Beograd	3.476.402.522	88.692.968
Vojvodina	1.167.917.328	1.088.714.523
Južna i istočna Srbija	374.473.169	290.847.902
Šumadija i zapadna Srbija	1.468.717.246	663.141.860

Na osnovu podataka koje je dostavila 61 JLS ukupan prihod od komunalne usluge iznosi 6.515.402.522 dinara. Najmanji prihod od komunalne usluge ostvarila je opština Dimitrovgrad u iznosu od 718.580 dinara dok je najveći prihod ostvario grad Beograd u iznosu od 3.476.402.522 dinara.

Ukupni troškovi realizacije komunalne usluge iznose 2.158.759.640 dinara. Najniže troškove realizacije imala je opština Dimitrovgrad u iznosu od 314.787 dinara dok je najviše troškove realizacije imao grad Novi Sad u iznosu od 670.960.060 dinara

Grafikon 38: Ukupan prihod i troškovi realizacije komunalne usluge u 2021. godini

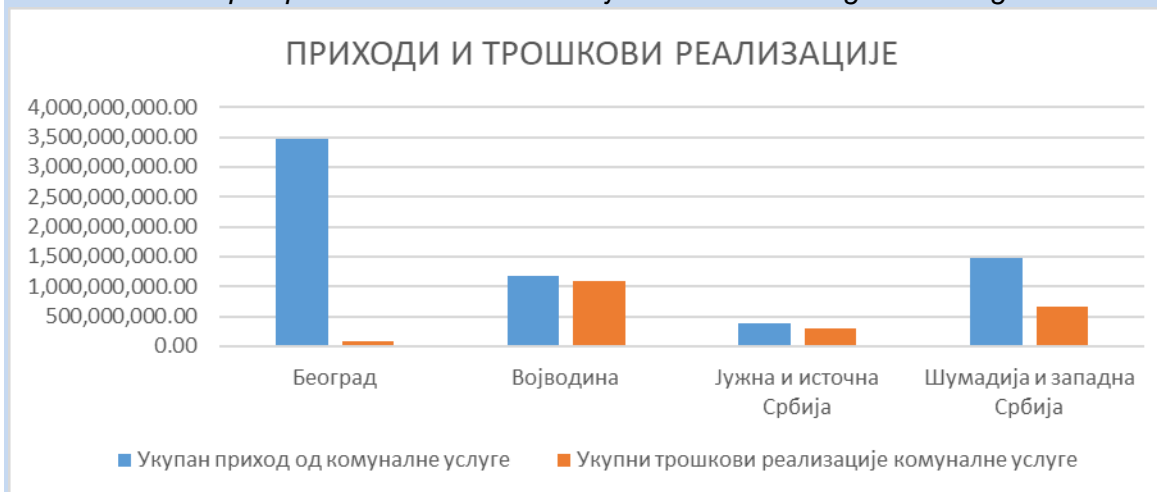

Tabela 39: Realizovane investicije

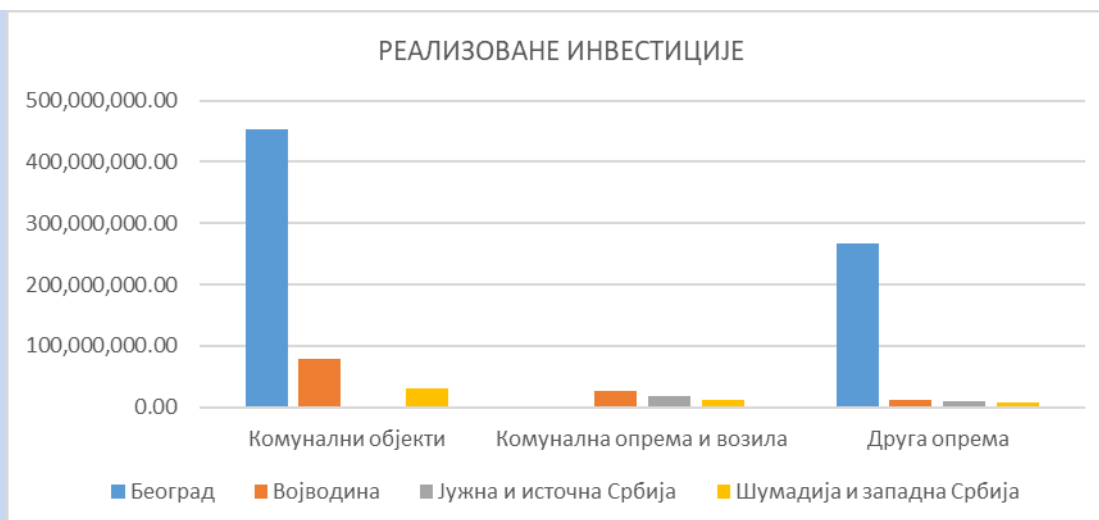
TERITORIJALNI OBUHVAT	VREDNOST INVESTICIJA		
	KOMUNALNI OBJEKTI	KOMUNALNA OPREMA I VOZILA	DRUGA OPREMA
Srbija	561.788.119	56.247.148	298.329.805
Beograd	452.956.576	0	267.107.423
Vojvodina	77.930.757	26.145.148	12.846.904
Južna i istočna Srbija	1.150.000	18.367.000	9.923.115
Šumadija i zapadna Srbija	29.750.786	11.735.000	8.452.363

Na osnovu pristiglih podataka od strane 45 JLS samo 10 JLS su imale investicije u komunalne objekte i to u ukupnom iznosu od 561.788.119 dinara. Od JLS koje su imale ulaganja u komunalne objekte najmanja ulaganja je imala opština Kučevo u iznosu od 250.000 dinara dok je najveća ulaganja imao grad Beograd u iznosu od 452.956.576 dinara.

Ukupna ulaganja u komunalnu opremu i vozila iznose 56.247.148 dinara. Od JLS koje su imale ulaganja u komunalnu opremu i vozila najmanja ulaganja je imala opština Sombor u iznosu od 246.072 dinara dok je najveća ulaganja imao grad Smederevo u iznosu od 17.179.000 dinara.

Ukupna ulaganja u drugu opremu iznose 298.329.805 dinara. Od JLS koje su imale ulaganja u komunalnu opremu i vozila, najmanja ulaganja imala je opština Sremska Mitrovica u iznosu od 11.583 dinara, dok je najveća ulaganja imao grad Beograd u iznosu od 267.107.423 dinara.

Grafikon 39: Vrednost realizovanih investicija

Parkiranje je delatnost koja se intezivno razvija prateći dinamiku modernog života i u tom smislu u ovoj oblasti postoje konstantni zahtevi koji iniciraju brzo i efikasno prilagođavanje sa stalnim izmenama i dopunama u samoj u strategiji upravljanja parkiranjem. Zbog toga preduzeća koja se bave ovom delatnošću konstantno analiziraju nove zahteve korisnika, primenjeni režim i primenjenu tarifnu politiku, a isto tako razmatraju i mogućnost investicionog razvoja u pogledu novih kapaciteta za parkiranje .

Osnivanje javno-komunalnih preduzeća koja se bave delatnošću parkiranja u svim sredinama imalo je pre svega za cilj da uvede komunalni red u toj oblasti koji do tada nije postojao. Intezivna urbanizacija i ubrzan razvoj gradskih sredina nametnule su brza i efikasna rešenja. Uvođenjem zona naplate i obezbeđivanjem veće izmene vozila u centralnom gradskom jezgrou dobilo se na prohodnosti saobraćajnica, ali i smanjenju broja nepravilno parkiranih vozila naročito onih posetilaca koji imaju za cilj kratko vreme zadržavanja. Optimizacija sistema se uglavnom ogleda u promenama tarifnog sistema za pojedine kategorije, kao i izmene režima parkiranja.

Najveći problemi u upravljanju javnim parkiralištima jesu naplativost posebnih dnevnih karti, pa je potrebno detaljnije uraditi analizu istih i pronaći najadekvatniji način kako bi se korisnici javnih parkirališta koji postupaju suprotno zakonskim odredbama koje važe za određeno područje, disciplinovali i motivisali za plaćanje istih.

Važan segment upravljanja parkiranjem u jednom gradu jeste i sankcionisanje vozila koja se nalaze u različitim saobraćajnim prekršajima koji imaju direktan ili indirektan uticaj kako na stacionarni, tako i na dinamički saobraćaj, ali i na bezbednost svih učesnika u saobraćaju. Iz tog razloga je veoma bitno na nekim višim nivoima upravljanja, odnosno na strateškom nivou upravljanja parkiranjem, poslovnu komunikaciju sa nadležnim organima koji izdaju naloge za uklanjanje nepropisno parkiranih vozila (saobraćajna policija i komunalna inspekcija) podići na znatno viši nivo. Preduzeća koja su imala tehničke mogućnosti, zahvaljujući unapređenju informaciono-komunikacionih tehnologija u ovoj oblasti, su ovu saradnju znatno unapredila uvođenjem softvrске aplikacije pauk-video nadzor.

Kod unapređenja ali i povećanja atraktivnosti centralne zone grada Beograda srećemo se sa nedostajućim kapacitetima za parkiranje. Kao jedno od rešenja nameće se izrada modela pravnog okvira za izgradnju podzemnih garaža u Beogradu, kroz projekat partnerstva (privatno – javne) saradnje. Kao dobar model za rešavanje hroničnog problema nedostajućih parkiranih

mesta u Beogradu nameće se izgradnja podzemnih garaža. Neki delovi centralne gradske zone i pored restriktivnog režima parkiranja i dalje imaju veoma izražen problem nedostatka parking mesta, te je neophodno planiranje i realizacija dodatnih kapaciteta za stacioniranje vozila. Problem nedovoljnih kapaciteta za parkiranje u centralnoj zoni Beograda i u većem delu šire centralne zone negativno utiče na komunalni red i funkcionisanje ostalih vidova saobraćaja. Izgradnjom podzemnih javnih garaža zadovoljiće se potrebe korisnika komunalnih usluga – građana Beograda, čime se doprinosi podizanju komunalnog reda u oblasti delatnosti parkiranja motornih vozila (usluge u drumskom saobraćaju) na znatno veći nivo od dosadašnjeg.

Ključni problemi sa parkiranjem sa kojima se mnoge opštine u Republici Srbiji suočavaju su:

- Mnogo veća potražnja i potreba za parking mestima od trenutne ponude, naročito u blizini poslovnih/šoping/ uslužnih centara. Ova neuravnoteženost će se samo povećavati u budućnosti kako broj parking mesta počne sve više da zaostaje za brojem automobila kojih će biti sve više;
- Nezakonito parkiranje i zagušenje saobraćaja koje nastaje zbog ostalih vidova lošeg parkiranja što stvara nezadovoljstvo u građana i poslodavaca.
- Kombinovanje stambenog i poslovnog prostora koje stvara poteškoće u pronalaženju rešenja za parkiranje;
- Želja da se revitalizuju opštinski centri povlači za sobom potrebu za novim parking mestima koja će pratiti povećanje intenziteta ekonomskih aktivnosti u centrima.
- Nedostatak sredstava potrebnih za realizovanje parking projekata.

OBLAST 8 - OBEZBEĐIVANJE JAVNOG OSVETLJENJA

Podatke za obavljanje komunalne delatnosti „Obezbeđivanje javnog osvetljenja“ dostavilo je 102 JLS. Podaci obrađeni u tabelama prikazuju stanje u ovoj komunalnoj delatnosti na osnovu pristiglih izveštaja od 67,11 % JLS.

1.23. Pokazatelji obuhvata – kapacitet

1.23.1. Razlog za praćenje: -||-

1.23.2. Vrednosti:

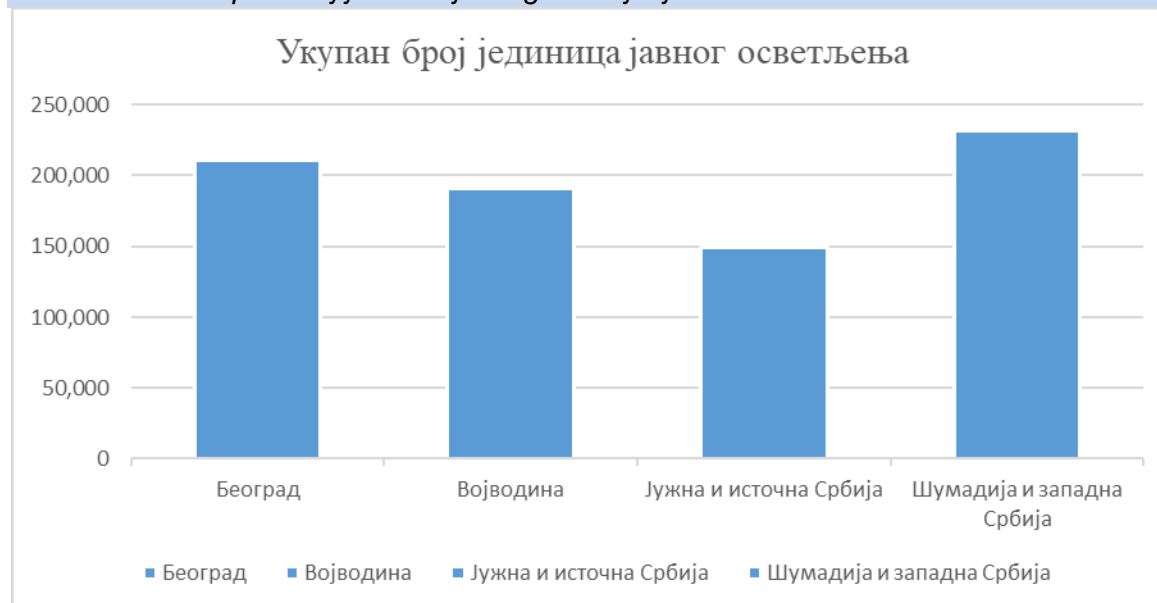
Tabela 40: Broj naselja obuhvaćenih komunalnom uslugom, ukupan broj domaćinstava obuhvaćen komunalnom uslugom i ukupan broj jedinica javnog osvetljenja (sijaličnih mesta)

TERITORIJALNI OBUHVAT	BROJ NASELJA OBUHVAĆENIH KOMUNALNOM USLUGOM	UKUPAN BROJ DOMAĆINSTAVA OBUHVAĆEN KOMUNALNOM USLUGOM	UKUPAN BROJ JEDINICA JAVNOG OSVETLJENJA (SIJALIČNIH MESTA)
Srbija	2.756	934.579	783.634
Beograd	17	480.000	211.044
Vojvodina	393	433.617	191.040
Južna i istočna Srbija	980	152.094	149.498

Šumadija i zapadna Srbija	1.366	348.868	232.052
---------------------------	-------	---------	---------

Na osnovu podataka koje su dostavile 102 JLS u Republici Srbija ima 2.756 naseljenih mesta pokrivenih javnom rasvetom. Komunalnom uslugom obuhvaćeno je 934.579 domaćinstva. Ukupno ima 783.634 jedinica javnog osvetljenja odnosno sijaličnih mesta.

Grafikon 40: Ukupan broj jedinica javnog osvetljenja

1.24. Finansijski pokazatelji – finansiranje, prihod, rashod i investicije

1.24.1. Razlog za praćenje: -||-

1.24.2. Vrednosti:

Tabela 41: Izvori finansiranja komunalne usluge

TERITORIJALNI OBUHVAT	IZVORI FINANSIRANJA KOMUNALNE USLUGE
Srbija	4.577.347.166
Beograd	1.684.008.342
Vojvodina	892.670.470
Južna i istočna Srbija	363.541.552
Šumadija i zapadna Srbija	1.637.126.802

Komunalna delatnost „Obezbeđivanje javnog osvetljenja“ finansirana je na republičkom nivou u iznosu od 4.577.347.166 dinara. Najniže izvore finansiranja komunalne usluge imala je opština Ražanj u iznosu od 300.000 dinara dok je najviše izvore finansiranja imao je grad Beograd u iznosu od 1.684.008.342 dinara.

Grafikon 41: Izvori finansiranja komunalne usluge

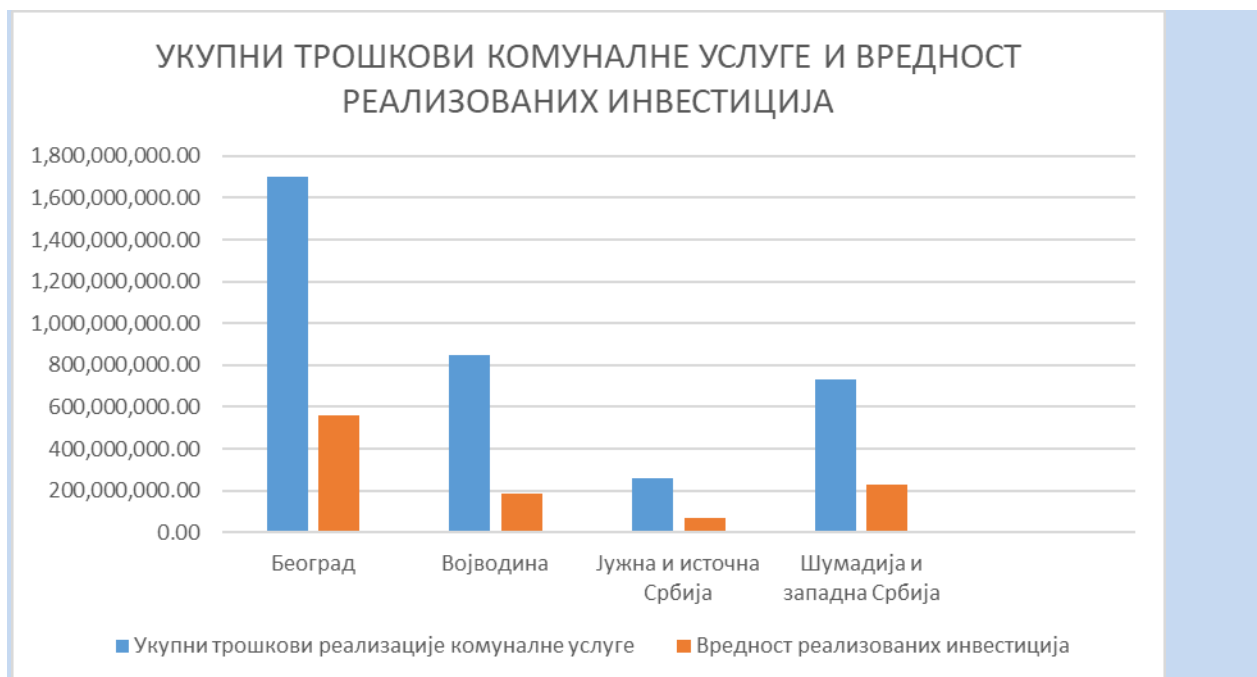
Tabela 42: Ukupni troškovi realizacije komunalne usluge i vrednost realizovanih investicija

TERITORIJALNI OBUHVAT	UKUPNI TROŠKOVI REALIZACIJE KOMUNALNE USLUGE	VREDNOST REALIZOVANIH INVESTICIJA
Srbija	3.538.090.916	1.043.505.230
Beograd	1.701.153.470	560.686.929
Vojvodina	847.723.702	186.830.309
Južna i istočna Srbija	257.591.340	69.503.179
Šumadija i zapadna Srbija	731.622.403	226.484.811

Na osnovu podataka dostavljenih od strane 90 JLS ukupni troškovi realizacije komunalne usluge iznose 3.538.090.916 dinara. Najniže troškove realizacije komunalne usluge imala je opština Ražanj u iznosu od 300.000 dinara dok je najviše troškove imao grad Beograd u iznosu od 1.701.153.470 dinara.

Na osnovu dostavljenih podataka 37 JLS je imalo ulaganja u prethodnoj godini u ukupnom iznosu od 1.043.505.230 dinara. Od JLS koje su imale ulaganja u ovu komunalnu delatnost najmanja ulaganja je imala opština Sečanj u iznosu od 17.435 dinara dok je najveća ulaganja imao grad Beograd u iznosu od 560.686.929 dinara.

Grafikon 42: Ukupni troškovi realizacije komunalne usluge i vrednost realizovanih investicija

Problemi u funkcionisanju javnog osvetljenja mogu nastati usled vremenskih nepogoda ili drugih vanrednih okolnosti, dotrajalih stubova i svetiljki za osvetljenje, nepostojanje javnog osvetljenja u ruralnim oblastima, nepostojanje foto senzora.

Zbog velikog broja svetiljki u urbanim sredinama, ozbiljan problem predstavlja stalna kontrola rada pojedinačne svetiljke, a određivanje tipa i mesta kvara zahteva mnogo vremena i angažovanje velikog broja ljudi, što povećava troškove održavanja sistema. Kvalitetno osvetljenje autoputeva, raskrsnica, ulica i parkova, kao i poželjno smanjivanje sredstava koja se koriste za održavanje povećavaju potrebu za postojanjem sistema daljinskog upravljanja. Zbog nemogućnosti trenutnog sistema da šalje povratne informacije o stanju mreže, uvid o funkcionisanju opreme postoji na osnovu obilazaka „terena“ i poziva građana o eventualnim kvarovima.

OBLAST 9 - UPRAVLJANJE PIJACAMA

Od 152 JLS i gradskih opština, upitnik sa podacima o komunalnoj delatnosti upravljanje pijacama dostavilo je 119 JLS i gradskih opština.

Podaci obrađeni u tabelama prikazuju stanje u ovoj komunalnoj delatnosti na osnovu pristiglih izveštaja od 78,29 % JLS.

1.25. Pokazatelji obuhvata – kapacitet, prodavci na pijacama

1.25.1. Razlog za praćenje: -||-

1.25.2. Vrednosti:

Tabela 43: Broj pijaca na teritoriji 89 JLS

TERITORIJSKI OBUHVAT	VRSTE PIJACA				
	zelena	mlečna	kvantaška	robno zanatska	stočna
Srbija	405	269	76	25	147

Beograd	29	0	1	0	0
Vojvodina	140	87	22	7	61
Južna i Istočna Srbija	103	70	23	6	43
Šumadija i Zapadna Srbija	133	69	30	11	38

Na osnovu dostavljenih izveštaja dolazi se do sledećih podataka: zelenih pijaca na teritoriji 119 JLS ima ukupno 405, mlečnih 269, kvantaskih 77, robnozanatskih 25 i stočnih 147.

Grafikon 43: Broj pijaca po regionima

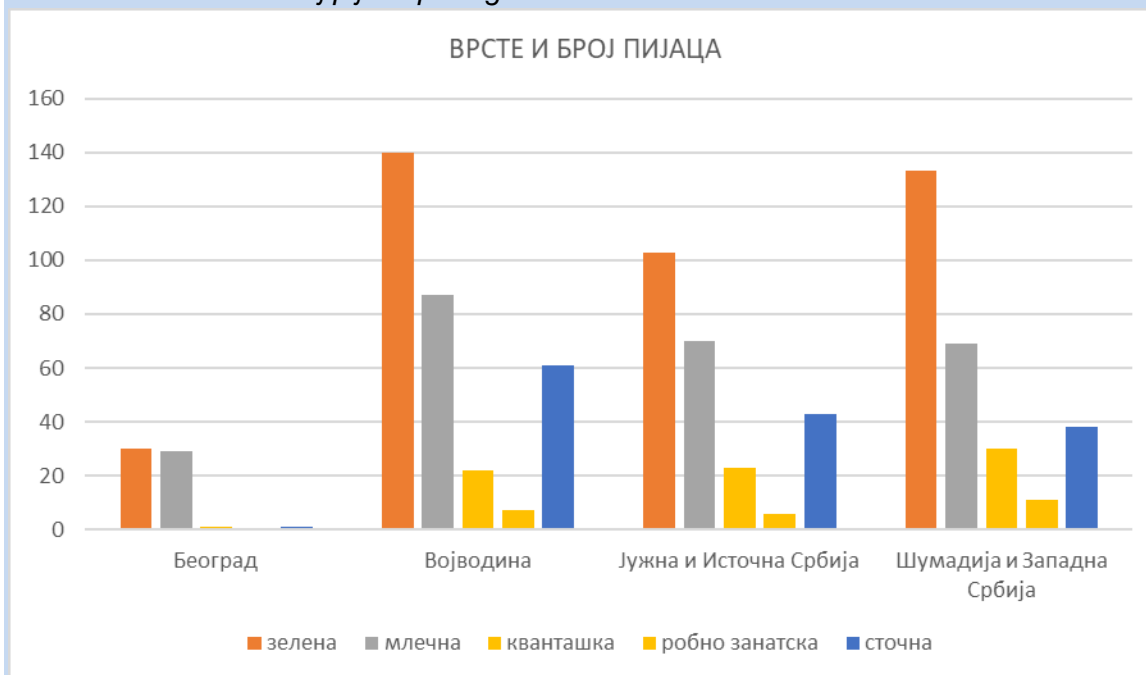

Tabela 44: Površina i broj pijaca (m2)

TERITORIJALNI OBUHVAT	UKUPNA POVRŠINA SVIH PIJACA U M2	UKUPAN BROJ PIJACA POVRŠINE DO 1000 M2	UKUPAN BROJ PIJACA POVRŠINE PREKO 1000 M2
Srbija	1.596.903	731	226
Beograd	187.552	2	28
Vojvodina	318.467	87	55
Južna i istočna Srbija	356.208	57	57
Šumadija i zapadna Srbija	640.259	62	72

U 98 JLS koje su dostavile podatke o površini pijaca, ukupna površina svih pijaca iznosi 1.596.902 m². Podatke o broju pijaca površine do 1.000 m² dostavilo je 111 JLS, ukupno 76

pijaca, a 35 JLS je navelo da nema takvih pijaca.

Pijaca površine preko 1.000 m² ima ukupno 226 u 81 JLS koje su dostavile ovaj podatak.

Grafikon 44: Površina pijaca u m²

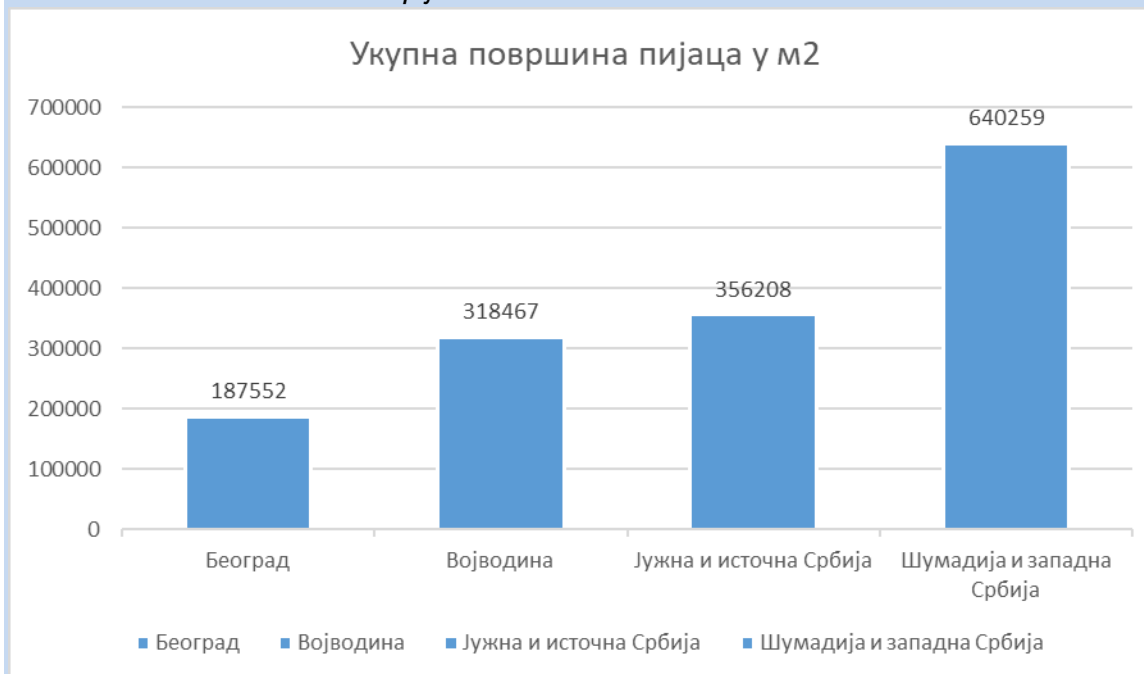

Tabela 45: Infrastruktura na pijacama

TERITORIJALNI OBUHVAT	UKUPNA INFRASTRUKTURA NA SVIM PIJACAMA		
	BR. TEZGI	BR. LOKALA	BR. MONTAŽNIH OBJEKATA
Srbija	37.591	2.263	2.198
Beograd	5.518	597	704
Vojvodina	15.185	675	306
Južna i Istočna Srbija	7.258	268	522
Šumadija i Zapadna Srbija	8.240	664	626

Podatke o broju tezgi dostavilo je 116 JLS u kojima ima ukupno 37.591 tezgi, od toga u regionu Beograda 5.518, u regionu Vojvodine 15.185, u regionu Južne i Istočne Srbije 7.258 i u regionu Šumadije i Zapadne Srbije 8.240.

Prema prispelim podacima iz 108 JLS, pijace na njihovoj teritoriji poseduju ukupno 2.263 lokala i to u regionu Beograda 597, u regionu Vojvodine 675, u regionu Južne i Istočne Srbije 268 i u regionu Šumadije i Zapadne Srbije 664.

Broj montažnih objekata na pijacama dostavilo je 102 JLS i u njima ih ima ukupno 2.198 u regionu Vojvodine 306 u regionu Južne i Istočne Srbije 522 i u regionu Šumadije i Zapadne Srbije 626.

Grafikon 45: Pijačna infrastruktura (tezge, lokali, montažni objekti)

Tabela 46: Infrastruktura na pijacama

TERITORIЈALNI OBUHVAT	INFRASTRUKTURA NA PIЈACAMA		
	BROJ RASHLADNIH VITRINA	BROJ RASHLADNIH KOMORA	BROJ BOKSEVA
Srbija	2.040	174	1.874
Beograd	931	35	151
Vojvodina	535	30	584
Južna i istočna Srbija	215	23	742
Šumadija i zapadna Srbija	291	79	374

Podatke o infrastrukturi na pijacama vitrinama dostavilo je 114 JLS, postoji 2.040 rashladnih vitrina, 174 rashladne komore i 1.874 boksa. Da nema rashladne vitrine izjasnilo se 36 JLS, 85 njih da nema rashladne komore i 57 njih da nema bokseve.

Grafikon 46: Pijačna infrastruktura (rashladne vitrine, komore i boksevi)

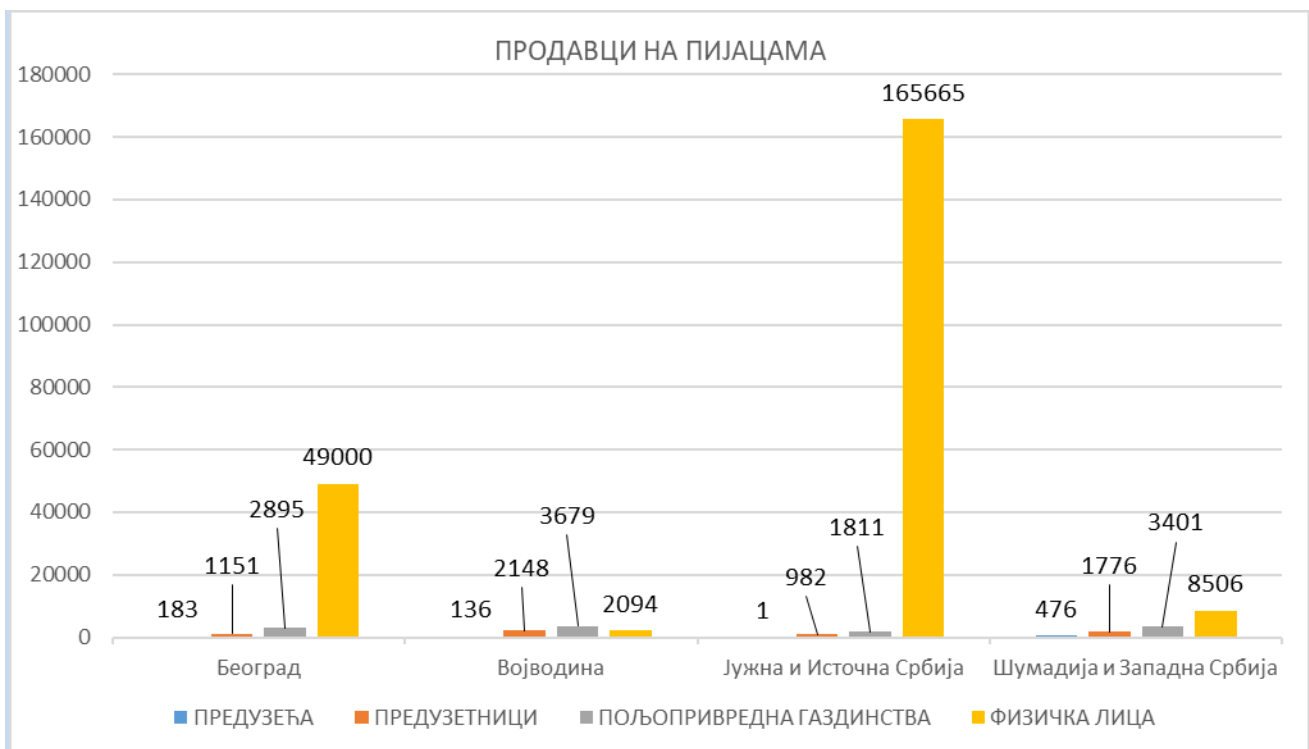
Tabela 47: Prodavci na pijacama

TERITORIЈALNI OBUHVAT	PRODAVCI NA PIJACAMA			
	PREDUZEĆA	PREDUZETNICI	POLЈOPRIVREDNA GAZDINSTVA	FIZIČKA LICA
Srbija	831	6.337	11.979	225.265
Beograd	183	1.151	2.895	49.000
Vojvodina	136	2.148	3.679	2.094
Južna i istočna Srbija	1	982	1.811	165.665
Šumadija i zapadna Srbija	476	1.776	3.401	8.506

Prema dobijenim podacima, struktura prodavaca na pijacama u Republici Srbiji je sledeća:

- preduzeća ukupno ima 831 u 20 JLS koje su dostavile ovaj podatak; 67 JLS se izjasnilo da nema preduzeća kao prodavce na pijacama
- preduzetnika ima ukupno 6.337 u 86 JLS, dok je 17 JLS navelo da nema ovu kategoriju prodavaca
- poljoprivredna gazdinstva kao prodavce na pijacama ima 84 JLS, ukupno 11.979; 18 JLS je navelo da nema ovu kategoriju prodavaca
- fizičkih lica kao prodavaca na pijacama ima ukupno 225.265 u 59 JLS, a 31 JLS je navela da nema fizička lica kao prodavce na pijacama.

Grafikon 47: Prodavci na pijacama (preduzeća, preduzetnici, poljoprivredna gazdinstva i ostali)

1.26. Финансијски показатељи – цене, приходи, rashodi i investicije

1.26.1. Razlog za praćenje: -||-

1.26.2. Vrednosti:

Tabela 48: Prosečna cena zakupa tezge za prodaju voća i povrća

TERITORIJALNI OBUHVAT	PROSEČNA CENA ZAKUPA TEZGE ZA PRODAJU VOĆA I POVRĆA			
	REZERVACIJA NA MESEČNOM NIVOU	MESEČNI ZAKUP	DNEVNA PIJAČARINA	PAUŠAL
Srbija	3.745	3.023	259	2.033
Beograd	3.480	3.480	130	
Vojvodina	4.335	2.154	256	2.790
Južna i Istočna Srbija	2.201	3.375	301	1.354
Šumadija i Zapadna Srbija	3.980	2.821	224	1.798

Podatke o iznosu rezervacije tezge na mesečnom nivou dostavile su 53 JLS, 38 JLS se izjasnilo da nema rezervaciju na mesečnom nivou.

Prema tim podacima prosečna cena rezervacije (bez PDV) na nivou Srbije iznosi 3.745 dinara, najniža je 307 dinara u opštini Knjaževac, dok je najviša u Somboru 45.000 dinara.

U Beogradskom regionu prosečna cena rezervacije iznosi 3.480 dinara .

U regionu Vojvodine prosečna cena rezervacije iznosi 4.335 dinara.

U regionu Južne i Istočne Srbije prosečna cena rezervacije iznosi 2.201 dinar.

U regionu Šumadije i Zapadne Srbije prosečna cena rezervacije iznosi 3.980 dinara.

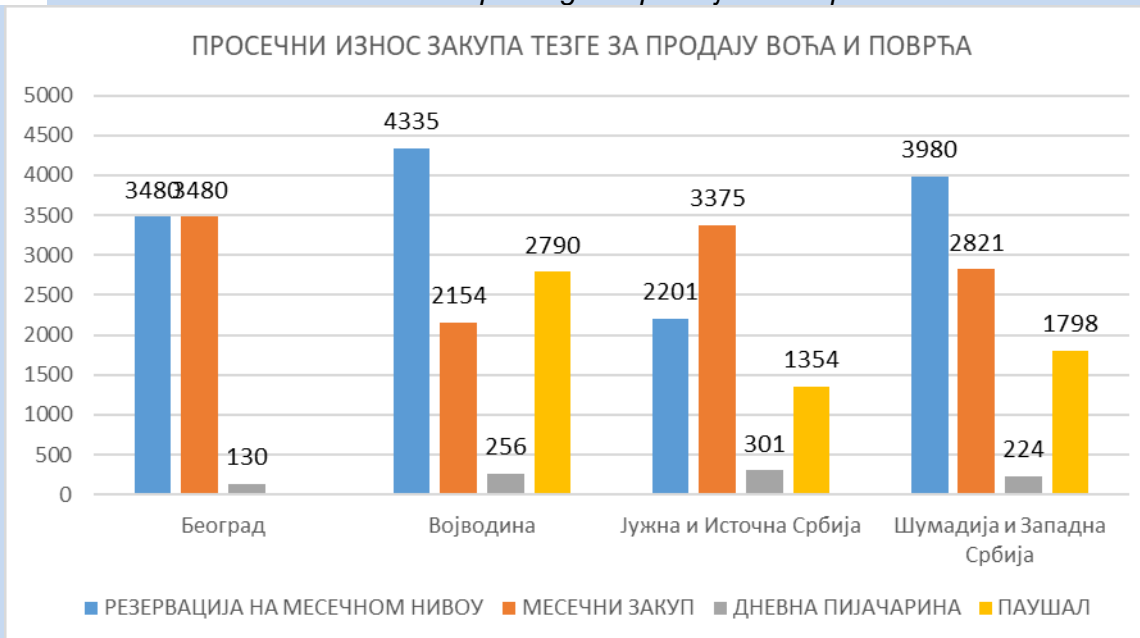
Podatke o ceni mesečnog zakupa tezge dostavila je 81 JLS.

Prema tim podacima prosečna cena mesečnog zakupa (bez PDV) na nivou Srbije iznosi 3.023 dinara, najniža je 165 dinara u opštini Novi Pazar dok je najviša 18.000 dinara u opštini Čajetina.

Podatke o iznosu dnevne pijačarine dostavilo je 102 JLS i iznosi 259 dinara..

Podatke o iznosu paušala dostavilo je 16 JLS i iznosi 2.033 dinara.

Grafikon 48: Prosečni iznos zakupa tezge za prodaju voća i povrća

Tabela 49: Cena zakupa tezge sa rashladnom vitrinom

TERITORIJALNI OBUHVAT	CENA ZAKUPA TEZGE SA RASHLADNOM VITRINOM			
	REZERVACIJA NA MESEČNOM NIVOU	MESEČNI ZAKUP	DNEVNA PIJAČARINA	PAUŠAL
Srbija	3.126	5.391	364	3.357
Beograd	3.323	17.957	487	0,00
Vojvodina	2.767	7.253	371	7.308
Južna i Istočna Srbija	2.229	4.255	323	4.675
Šumadija i Zapadna Srbija	3.924	3.698	397	1.820

Podatke o iznosu rezervacije tezge sa rashladnom vitrinom na mesečnom nivou dostavilo je 30 JLS i ona na republičkom nivou iznosi 3.126 dinara. Prosečna cena rezervacije

na mesečnom nivou u Beogradskom regionu iznosi 3.323 dinara, u Vojvodini 2.767 dinara, u južnoj i istočnoj Srbiji iznosi 2.229 dinara i u Šumadiji i zapadnoj Srbiji iznosi 3.924 dinara.

Mesečni zakup po regionima je sledeći: Beograd – 17.958 dinara, Vojvodina 7.253 dinara, južna i istočna Srbija 2.229 dinara i šumadija i zapadna Srbija – 3.924 dinara.

Dnevna pijačarina iznosi u Beogradu 487 dinara u Vojvodini 371 dinar, u južnoj i istočnoj Srbiji 323 dinara i u Šumadiji i zapadnoj Srbiji 397 dinara. Paušal se ne naplaćuje u Beogradu dok je u Vojvodini 7.308 dinara, u južnoj i istočnoj Srbiji 4.675 dinara dok je u šumadiji i zapadnoj Srbiji 1.820 dinara.

Grafikon 49: Zakup tezge sa rashladnom vitrinom

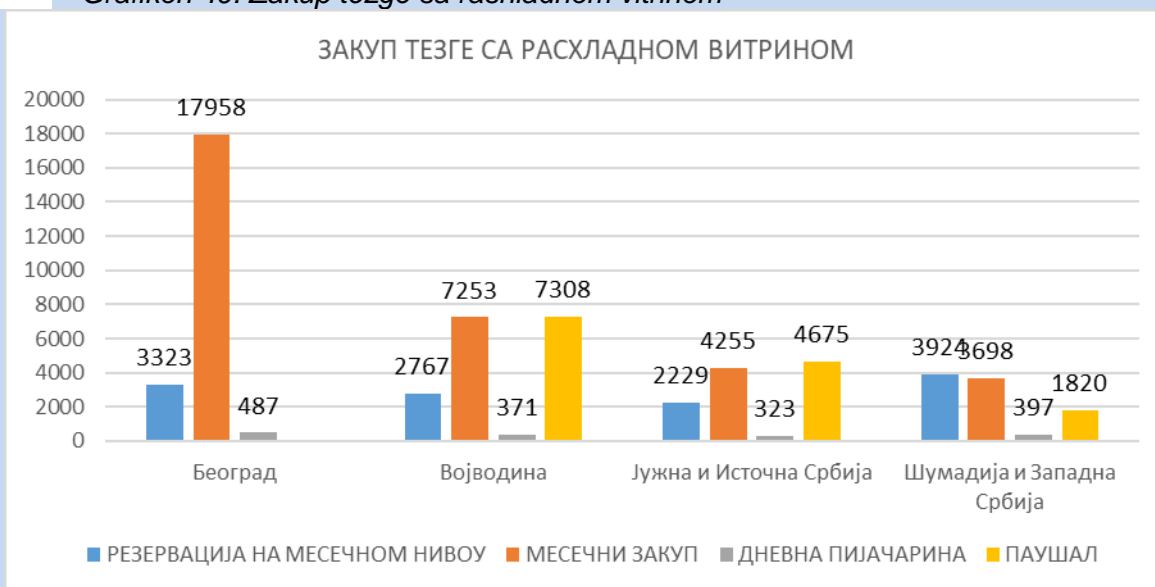

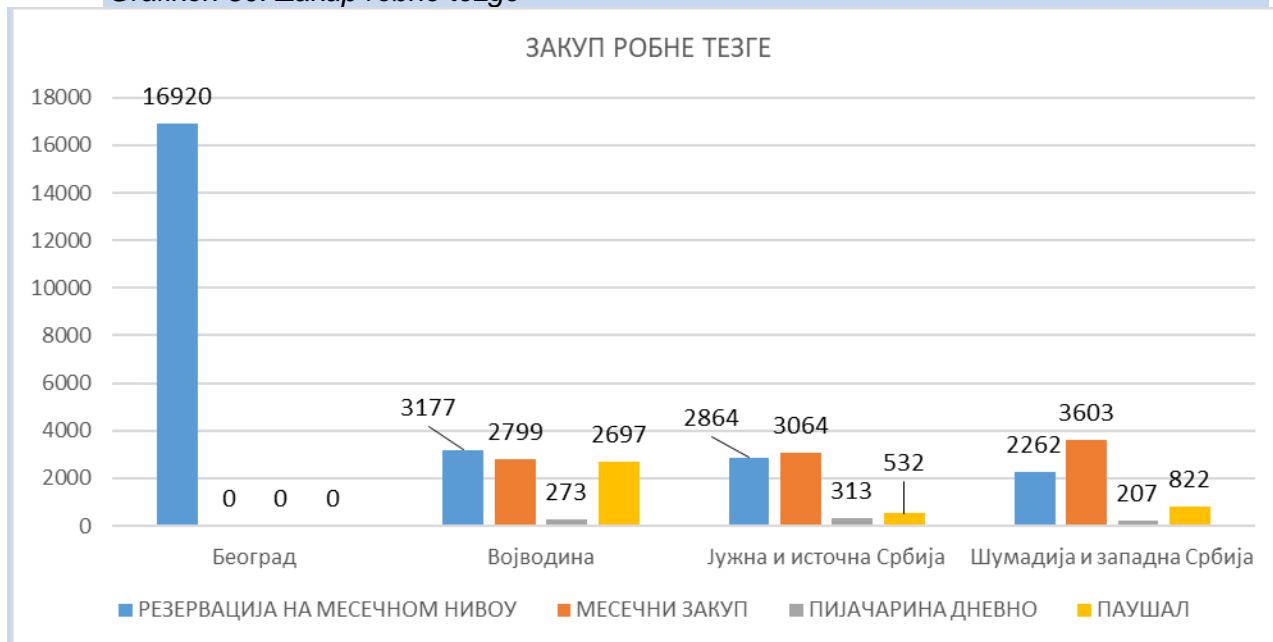
Tabela 50: Cena zakupa robne tezge

TERITORIЈALNI OBUHVAT	CENA ZAKUPA ROBNE TEZGE			
	REZERVACIЈA NA MESEČНОM NIVOU	MESEČNI ZAKUP	PIЈAČARINA DNEVNO	PAUŠAL
Srbija	3.483	262	1.179	526
Beograd	16.920	0	0	0
Vojvodina	3.177	2.799	273	2.697
Južna i Istočna Srbija	2.864	3.064	313	532
Šumadija i Zapadna Srbija	2.262	3.603	207	822

Cenu mesečne rezervacije robne tezge dostavilo je 40 JLS i prema tim podacima prosečna cena rezervacije na mesečnom nivou iznosi 3.483 dinara. U beogradskom regionu rezervacija iznosi 16.920 dinara, u Vojvodini 3.177 dinara, u južnoj i istočnoj Srbiji 2.864 dinara i u Šumadiji i zapadnoj Srbiji 2.262 dinara.

Mesečni zakup robne tezge se ne naplaćuje u Beogradskom regionu, nema dnevne pijačarine kao ni paušala.

Grafikon 50: Zakup robne tezge

Cenu pijačarina na kvantaškim pijacama dostavilo je 13 JLS.

Na osnovu prikupljenih podataka, prosečni iznos pijačarine na kvantaškim pijacama u Republici Srbiji iznosi 519 dinara

Grafikon 51: Pijačarina na kvantaškim pijacama

Tabela 51: Ukupan prihod i troškovi komunalne usluge u 2021. godini

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ	
	УКУПАН ПРИХОД	УКУПНИ ТРОШКОВИ
Srbija	3.407.957.315	2.544.378.210

Beograd	1.271.785.737	1.288.492.609
Vojvodina	967.126.020	769.292.950
Južna i Istočna Srbija	463.487.374	187.697.301
Šumadija i Zapadna Srbija	705.558.184	298.895.350

Ukupan prihod od komunalne delatnosti upravljanje pijacama u 106 JLS koje su dostavile podatke iznosi 3.407.957.316 dinara. Najniži prihod ostvarila je opština Surdulica u iznosu od 493.491 dinara.

Ukupni troškovi komunalne delatnosti upravljanje pijacama u 91 JLS koje su navele ovaj podatak u dostavljenim izveštajima iznose 2.544.378.210 dinara. Najniže troškove komunalne usluge imala je opština Beočin u iznosu od 82.356 dinara. Najviše troškove komunalne usluge u iznosu od 1.166.605.060 dinara imao je grad Beograd.

Tabela 52: Realizovane investicije u objekte i opremu

TERITORIJALNI OBUHVAT	REALIZOVANE INVESTICIJE		
	OBJEKTI	OPREMA	UKUPNO
Srbija	245.597.159,00	72.717.512,55	245.597.159,00
Beograd	1.271.785.737,00	1.288.492.608,91	58.897.334,00
Vojvodina	967.126.020,15	769.292.950,23	3.076.755,00
Južna i Istočna Srbija	463.487.374,41	187.697.300,93	17.016.475,00
Šumadija i Zapadna Srbija	705.558.184,40	298.895.349,62	166.606.595,00

Grafikon 52: Ukupan prihod i rashod od komunalne delatnosti i investicije u komunalnu delatnost u 000 dinara

OBLAST 10 - ODRŽAVANJE ULICA I PUTEVA

Od ukupno 152 JLS i gradskih opština, podatke za delatnost „Održavanje ulica i puteva“ dostavilo je 110 JLS i gradskih opština. Podaci obrađeni u tabelama prikazuju stanje u ovoj komunalnoj delatnosti na osnovu pristiglih izveštaja od 72,37 % JLS.

1.27. Pokazatelji o obuhvatu

1.27.1. Razlog za praćenje: -||-

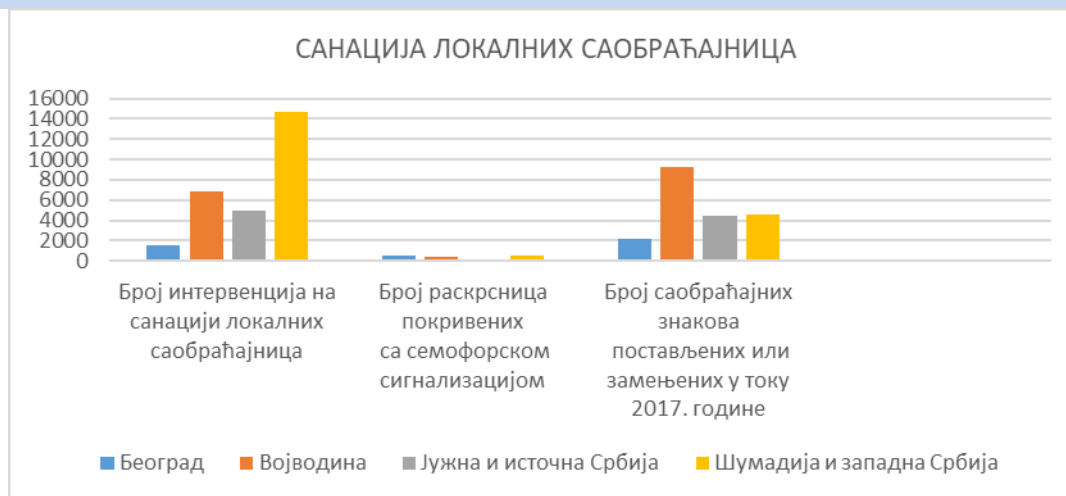
1.27.2. Vrednosti:

Tabela 53: Broj intervencija na saniranju lokalnih saobraćajnica, broj raskrsnica pokrivenih sa semaforском signalizacijom i broj saobraćajnih znakova postavljenih ili zamenjenih u toku 2021. godine

TERITORIЈALNI OBUHVAT	BROJ INTERVENCIЈA NA SANACIЈI LOKALNIH SAOBRAĆAJNICA	BROJ RASKRSNICA POKRIVENIH SA SEMAFORSKOM SIGNALIZACIЈOM	BROJ SAOBRAĆAJNIH ZNAKOVA POSTAVLJENIH ILI ZAMENJENIH U TOKU 2021. GODINE
Srbija	28.086	1.584	20.395
Beograd	1.500	560	2.150
Vojvodina	6.888	377	9.238
Južna i istočna Srbija	4.949	112	4.442
Šumadija i zapadna Srbija	14.749	535	4.565

Na osnovu pristiglih podataka u toku 2021. godine bilo je 28.086 intervencija na sanaciji lokalnih saobraćajnica. Ukupno ima 1.584 raskrsnica pokrivenih semaforском signalizacijom pri čemu ih najviše ima u gradu Beogradu – 560. Ukupno je postavljeno ili zamenjeno 20.395 saobraćajnih znakova.

Grafikon 53: Broj intervencija na sanaciji lokalnih saobraćajnica, broj raskrsnica pokrivenih sa semaforском signalizacijom, broj saobraćajnih znakova postavljenih ili zamenjenih u toku 2021. godine

a.

1.28. Finansijski pokazatelji – investicije i troškovi

1.28.1. Razlog za praćenje: -||-

1.28.2. Vrednosti:

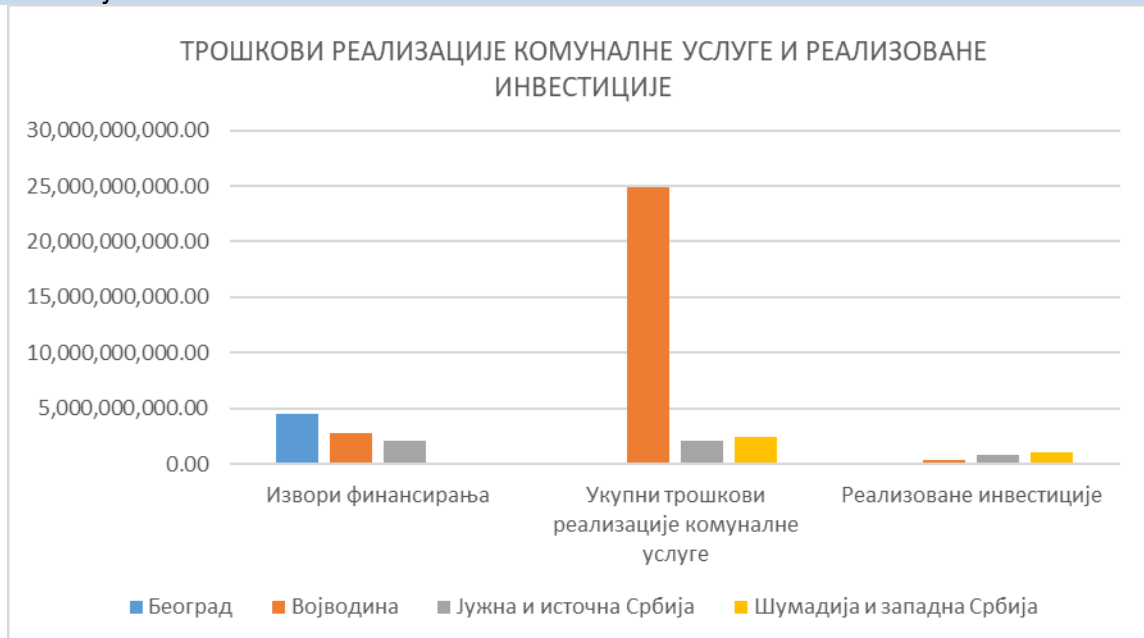
Tabela 53: Vrednost investicija

TERITORIJALNI OBUHVAT	IZVORI FINANSIRANJA	UKUPNI TROŠKOVI REALIZACIJE KOMUNALNE USLUGE	REALIZOVANE INVESTICIJE
Srbija	13.407.943.653	7.076.489.888	2.249.180.152
Beograd	4.570.190.552		
Vojvodina	2.848.149.910	2.488.199.361	317.879.742
Južna i istočna Srbija	2.152.999.392	2.152.999.392	838.742.799
Šumadija i zapadna Srbija	3.836.603.799	2.435.291.135	1.092.557.611

Na osnovu podataka koje su dostavile 101 JLS, ukupni izvori finansiranja ove komunalne delatnosti iznose 13.407.943653 dinara. Ukupni troškovi realizacije komunalne usluge iznose 7.076.489.888 dinara.

Na osnovu pristiglih podataka realizovane investicije u ovu komunalnu delatnost iznose 7.916.465.146 dinara.

Grafikon 54: Ukupni troškovi realizacije komunalne usluge i vrednost realizovanih investicija

OBLAST 11 - ODRŽAVANJE ČISTOĆE NA POVRŠINAMA JAVNE NAMENE

Od ukupno 152 JLS i gradskih opština, podatke za komunalnu delatnost „Održavanje čistoće na površinama javne namene“ dostavilo je 98 JLS i gradskih opština. Podaci obrađeni u tabelama prikazuju stanje u ovoj komunalnoj delatnosti na osnovu pristiglih izveštaja od 64,47 % JLS.

1.29. Pokazatelji obuhvata i učestalosti

1.29.1. Razlog za praćenje: -||-

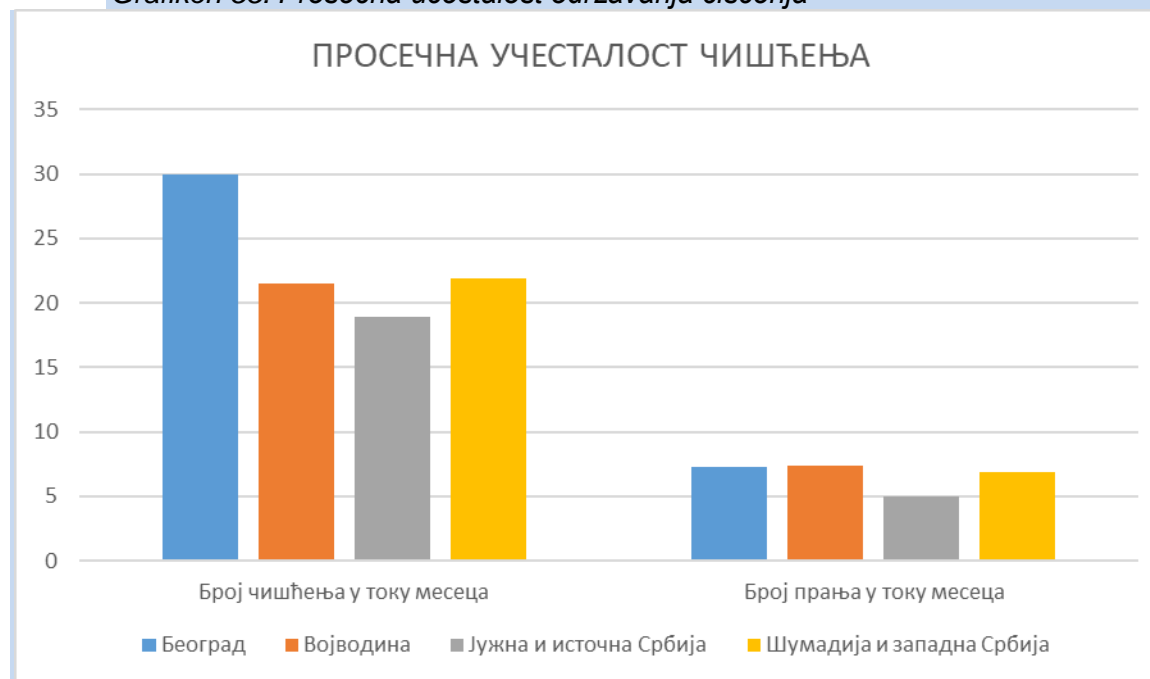
1.29.2. Vrednosti:

Tabela 54: Prosečna učestalost održavanja čistoće

TERITORIJALNI OBUHVAT	BROJ ČIŠĆENJA U TOKU MESECA	BROJ PRANJA U TOKU MESECA
Srbija	21	8
Beograd	30	7
Vojvodina	21	7
Južna i istočna Srbija	19	5
Šumadija i zapadna Srbija	22	7

Na osnovu pristiglih podataka od strane 116 JLS prosečno se obavi 21 čišćenja u toku meseca. Najmanji broj čišćenja, 2 puta mesečno obavi se u opštinama Smederevska Palanka i Veliko Gradište, dok se u 31 JLS pranje obavlja svakodnevno.

Grafikon 55: Prosečna učestalost održavanja čišćenja

1.30. Finansijski pokazatelji – izvori finansiranja, troškovi i investiciona ulaganja

1.30.1. Razlog za praćenje: -||-

1.30.2. Vrednosti:

Tabela 55: Izvori finansiranja

TERITORIJALNI OBUHVAT	IZVORI FINANSIRANJA
Srbija	24.062.082.117
Beograd	8.641.238.350
Vojvodina	1.121.641.699
Južna i istočna Srbija	1.022.880.848
Šumadija i zapadna Srbija	1.245.280.160

Na osnovu podataka koje su dostavile 103 JLS ukupni izvori finansiranja komunalne usluge iznose 24.062.082.117 dinara. Najmanje izvore finansiranja imala je opština Malo Crniće u iznosu od 150.000 dinara dok je najveće izvore finansiranja imao grad Beograd u iznosu od 8.641.238.350 dinara.

Grafikon 56: Izvori finansiranja komunalne usluge

Tabela 56: Troškovi i investiciona ulaganja

TERITORIJALNI OBUHVAT	UKUPNI TROŠKOVI REALIZACIJE KOMUNALNE USLUGE	REALIZOVANE INVESTICIJE
Srbija	12.637.604.961	191.517.844
Beograd	7.212.591.211	12.668.658
Vojvodina	1.066.152.475	21.293.000
Južna i istočna Srbija	3.320.189.165	25.211.600
Istočna i zapadna Srbija	1.038.672.110	132.344.586

Na osnovu dostavljenih podataka 98 JLS ukupni troškovi realizacije komunalne usluge iznose 12.637.604.961 dinara.

Investicije su realizovane u iznosu od 191.517.844 dinara. Najveće investicije imao je grad Beograd u iznosu od 12.668.658 dinara.

Grafikon 57: Troškovi i investiciona ulaganja

OBLAST 12 - ODRŽAVANJE JAVNIH ZELENIH POVRŠINA

Od ukupno 152 JLS i gradskih opština, 89 JLS i gradskih opština je dostavilo podatke o komunalnoj delatnosti „Održavanje zelenih površina“. Podaci obrađeni u tabelama prikazuju stanje u ovoj komunalnoj delatnosti na osnovu pristiglih izveštaja od 58,55 % JLS.

1.31. Pokazatelji obuhvata – učestalost

1.31.1. Razlog za praćenje: -||-

1.31.2. Vrednosti:

Na osnovu pristiglih podataka od strane 122 JLS, 1.276 naseljenih mesta je obuhvaćeno komunalnom uslugom.

Podatke o ukupnoj površini obuhvaćenoj komunalnom uslugom, ukupnoj površini travnjaka i ukupne održavane ukrasne površine nije bilo moguće obraditi zato što dostavljeni su podaci u različitim mernim jedinicama.

Obavljeno je 4.553 košenja na teritoriji 122 JLS.

Tabela 57: Ukupan broj stabala koja su obuhvaćena komunalnom uslugom, ukupan broj novoposađenih stabala, broj stabala na kojima je rađen neki od postupaka održavanja

TERITORIJALNI OBUHVAT	UKUPAN BROJ STABALA KOJA SU OBUHVAĆENA KOMUNALNOM USLUGOM	UKUPAN BROJ NOVOPOSAĐENIH STABALA	BROJ STABALA NA KOJIMA JE RAĐEN NEKI OD POSTUPAKA ODRŽAVANJA
Srbija	332.672	52.371	121.596
Beograd	28.874	1.732	6.951
Vojvodina	129.843	28.474	27.170
Južna i istočna Srbija	107.579	11.610	41.463
Šumadija i zapadna Srbija	66.376	10.555	46.012

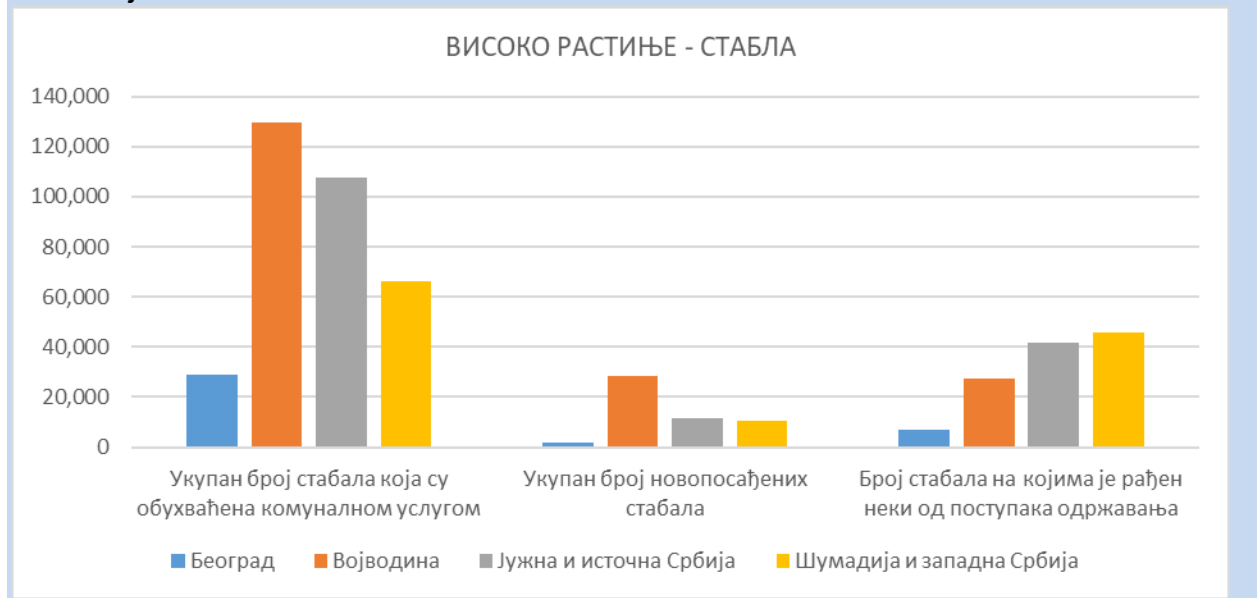
Ukupno ima 332.672 stabala koja su obuhvaćena komunalnom uslugom. Posađeno 52.371 stablo dok je nad 121.596 stabala rađen neki od postupaka održavanja.

Najmanje stabala obuhvaćenih komunalnom uslugom, 10 ima opština Opovo, dok najviše stabala ima grad Novi Sad i to 72.631. Od onih JLS koje su imale nove zasade, najmanje stabala su zasadile opštine Osečina i Ljig po 2 dok je najviše zasadila opština Srbobran – 4.200.

Od onih JLS koje su imale neke od postupaka održavanja, najmanje intervencija nad stablima, ukupno 4, imala je opština Crna Trava, dok je najviše intervencija imao grad Šabac – 21.304 stabala.

Grafikon 58: Ukupan broj stabala koja su obuhvaćena komunalnom uslugom, ukupan broj novoposađenih stabala, broj stabala na kojima je rađen neki od postupaka

održavanja

1.32. Finansijski pokazatelji – finansiranje, troškovi i investiciona ulaganja

1.32.1. Razlog za praćenje: -||-

1.32.2. Vrednosti:

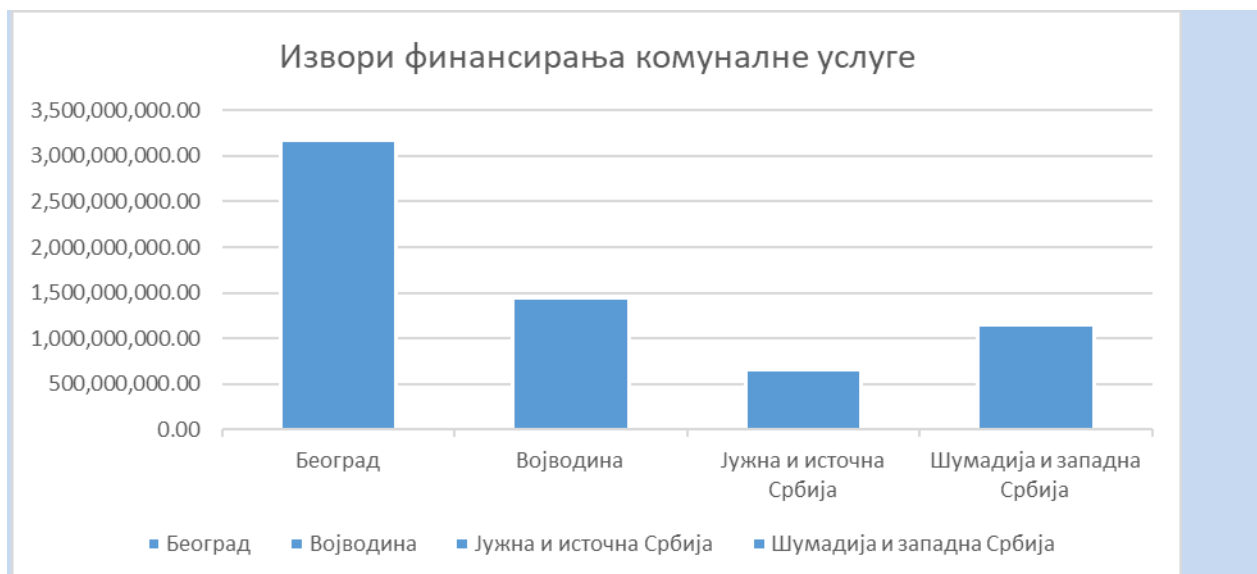
Tabela 58: Izvori finansiranja komunalne usluge

TERITORIJALNI OBUHVAT	IZVORI FINANSIRANJA KOMUNALNE USLUGE
Srbija	6.417.887.883
Beograd	3.168.940.074
Vojvodina	1.442.304.845
Južna i istočna Srbija	661.044.567
Šumadija i zapadna Srbija	1.145.598.397

Na osnovu podataka koje je dostavilo 112 JLS ukupni izvori finansiranja komunalne usluge iznose 6.417.887.883 dinara. Najniže izvore finansiranja komunalne usluge imala je opština Crna Trava u iznosu od 240.000,00 dinara dok je najviše izvore finansiranja imao grad Beograd u iznosu od 3.168.940.000 dinara.

Grafikon 59: Izvori finansiranja komunalne usluge

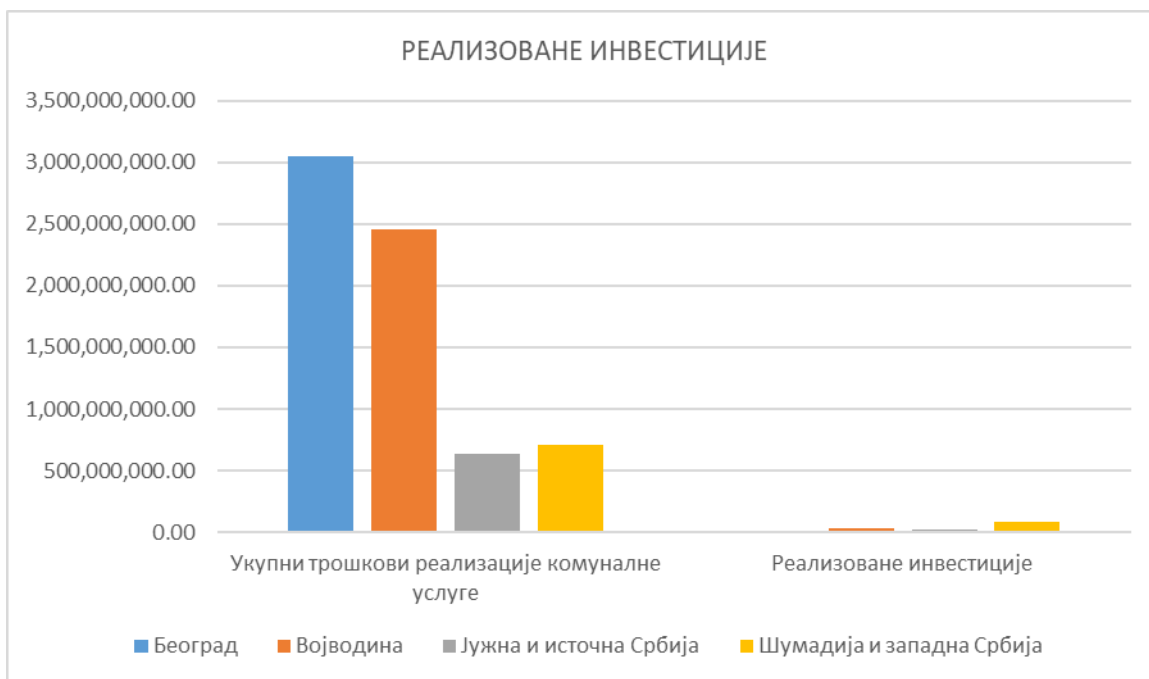
Tabela 59: Ukupni troškovi realizacije u komunalne usluge i realizovane investicije

TERITORIJALNI OBUHVAT	UKUPNI TROŠKOVI REALIZACIJE KOMUNALNE USLUGE	REALIZOVANE INVESTICIJE
Srbija	6.836.598.123,61	142.245.544,08
Beograd	3.045.741.139,85	126.671,00
Vojvodina	2.452.652.405,21	34.531.268,72
Južna i istočna Srbija	633.899.513,67	26.348.688,92
Šumadija i zapadna Srbija	704.305.064,88	81.238.915,44

Na osnovu podataka koje nam je dostavilo 101 JLS ukupni troškovi realizacije komunalne usluge iznose 6.836.598.123 dinara. Najniže troškove realizacije komunalne usluge imala je opština Ražanj u iznosu od 150.000 dinara dok je najviše troškove realizacije imao grad Beograd 3.045.741.140 dinara.

Na osnovu pristiglih podataka, 35 JLS je imalo ulaganja u komunalnu delatnost "Održavanje zelenih površina" u ukupnom iznosu od 142.245.544 dinara. Najmanja ulaganja je imala opština Vladičin Han u iznosu od 70.000,00 dinara a najveću grad Čačak u iznosu od 62.119.466 dinara.

Grafikon 60: Vrednost realizovanih investicija u toku 2021. godine

OBLAST 13 - DIMNIČARSKЕ USLUGE

Od ukupno 152 JLS i gradskih opština, podatke o obavljanju delatnosti „Dimničarske usluge“ dostavilo je 36 JLS i gradskih opština. Podaci obrađeni u tabelama prikazuju stanje u ovoj komunalnoj delatnosti na osnovu pristiglih izveštaja od 23,68 % JLS.

1.33. Pokazatelji obuhvata

1.33.1. Razlog za praćenje: -||-

1.33.2. Vrednosti:

Tabela 60: Br. naseljenih mesta obuhvaćenih komunalnom uslugom, broj domaćinstva obuhvaćenih uslugom, broj pravnih lica i preduzetnika obuhvaćenih uslugom

TERITORIJALN I OBUHVAT	BROJ NASELJENIH MESTA OBUHVAĆENIH KOMUNALNOM USLUGOM	UKUPAN BROJ KORISNIKA OBUHVAĆENIH KOMUNALNOM USLUGOM	BROJ DOMAĆINSTAVA OBUHVAĆENIH USLUGOM	BROJ PRAVNIH LICA I PREDUZETNIKA OBUHVAĆENIH USLUGOM
Srbija	379	683.705	490.641	20.369
Beograd	17	138.981	136.972	498
Vojvodina	140	354.806	262.914	18.552
Južna i istočna Srbija	103	103.332	50.154	375
Šumadija i zapadna Srbija	119	88.595	40.601	944

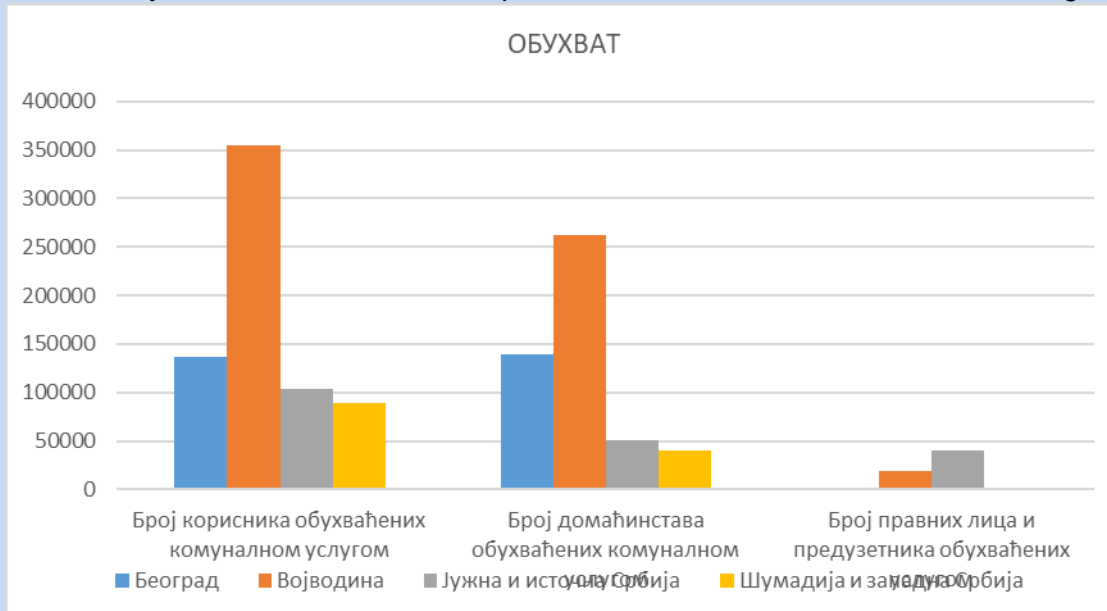
U 36 JLS koje su dostavile podatke, dimničarskim uslugama obuhvaćeno je 379 naseljenih mesta. Ukupan broj korisnika u JLS, koje su dostavile ovaj podatak, iznosi ukupno 683.705 stanovnika, odnosno 490.641 domaćinstva i 20.369 pravnih lica i preduzetnika.

Od JLS koje su obuhvaćene izveštajem o ovoj komunalnoj delatnosti najmanje korisnika ima Jagodina – 1.472, dok najviše korisnika ima Novi Sad i to 179.303.

Od ukupno 490.641 domaćinstva korisnika dimničarskih usluga najmanje ih ima u Jagodini – 1.032, a najviše domaćinstava je obuhvaćeno u gradu Novom Sadu 163.425.

Ovom komunalnom delatnošću pokriveno je 20.369 pravnih lica i preduzetnika. Najmanje pravnih lica i preduzetnika obuhvaćenih ovom uslugom je u Bačkoj Topoli – 2 pravna lica. Najviše pravnih lica i preduzetnika obuhvaćenih dimničarskim uslugama ima u gradu Novom Sadu – 15.878. Trinaest JLS se izjasnilo da ovu komunalnu delatnost ne pruža pravnim licima i preduzeticima .

Grafikon 61: Broj korisnika, domaćinstava i pravnih lica obuhvaćenih komunalnom uslugom

Prema podacima koje je dostavilo 28 JLS u Republici Srbiji je u toku 2021. godine pruženo 279.758 dimničarskih usluga. Najmanje pročišćenih dimnjaka je bilo u opštini Vršac – 2, dok je najviše bilo u Beogradu – 130.725 dimnjaka.

Tabela 61: Prosečna cena usluge za domaćinstva i prosečna cena usluge za pravna lica i preduzetnike

TERITORIJALNI OBUHVAT	PROSEČNA CENA USLUGE ZA DOMAĆINSTVA	PROSEČNA CENA USLUGE ZA PRAVNA LICA I PREDUZETNIKE
Srbija	947	4.037
Beograd	782	782
Vojvodina	886	3.632
Južna i istočna Srbija	992	3.201

Šumadija i zapadna Srbija	1.126	8.533
---------------------------	-------	-------

Na osnovu podataka koje je dostavilo 27 JLS prosečna cena usluge za domaćinstva iznosi 946 dinara.

Prosečna cena usluge za pravna lica i preduzetnike iznosi 4.037 dinara.

Grafikon 62: Prosečne cene usluga za domaćinstva, pravna lica i preduzetnike

Prosečni procenat naplate iznosi 90,63%.

1.34. Finansijski pokazatelji – prihod, rashod i investicije

1.34.1. Razlog za praćenje: -||-

1.34.2. Vrednosti:

Tabela 62: Ukupni prihodi i troškovi realizacije komunalne usluge i realizovane investicije

TERITORIJALNI OBUHVAT	UKUPAN PRIHOD OD KOMUNALNE USLUGE	UKUPNI TROŠKOVI REALIZACIJE	REALIZOVANE INVESTICIJE U OBJEKTE	REALIZOVANE INVESTICIJE U OPREMU I VOZILA
Srbija	397.929.298	248.120.869	957.000	11.670.331
Beograd	104.163.230	93.947.000	0	0
Vojvodina	246.057.653	87.125.716	0	4.782.477
Južna i istočna Srbija	30.736.370	42.557.591	0	4.853.294
Šumadija i zapadna Srbija	16.972.045	24.490.561	957.000	2.034.560

Na osnovu dostavljenih podataka iz 26 JLS ukupan prihod od komunalne usluge iznosi 397.929.298 dinara. Podatke o troškovima realizacije usluge dostavilo je 29 JLS i oni iznose ukupno 248.120.869 dinara.

Ulagano je u komunalne objekte u iznosu od 957.000 dinara. Ulaganja u opremu i komunalna vozila imalo je 7 JLS u ukupnom iznosu od 11.670.331 dinara.

Grafikon 63: Ukupni prihodi i troškovi realizacije komunalne usluge i realizovane investicije

OBLAST 14 - DELATNOST ZOOHIGIJENE

Od ukupno 152 JLS i gradskih opština, podatke o obavljanju delatnosti „Delatnost zoonoznih bolesti“ dostavilo je 111 JLS i gradskih opština. Podaci obrađeni u tabelama prikazuju stanje u ovoj komunalnoj delatnosti na osnovu pristiglih izveštaja od 73,03 % JLS.

1.35. Pokazatelji obuhvata

1.35.1. Razlog za praćenje: -||-

1.35.2. Vrednosti:

Tabela 63: Aktivni azili za smeštaj pasa i mačaka lualica i uhvaćeni i zbrinuti psi i mačke

TERITORIJALNI OBUHVAT	BROJ NASELJENIH MESTA OBUHVAĆENIH USLUGOM	UKUPAN BROJ DOMAĆINSTVA U NASELJENIM MESTIMA OBUHVAĆENIM USLUGOM	BROJ AKTIVNIH AZILA ZA SMEŠTAJ NAPUŠTENIH ŽIVOTINJA
Srbija	2.180	1.006.117	53
Beograd	17		5
Vojvodina	509	526.287	18
Južna i istočna Srbija	603	213.423	13
Šumadija i zapadna Srbija	1.051	266.407	17

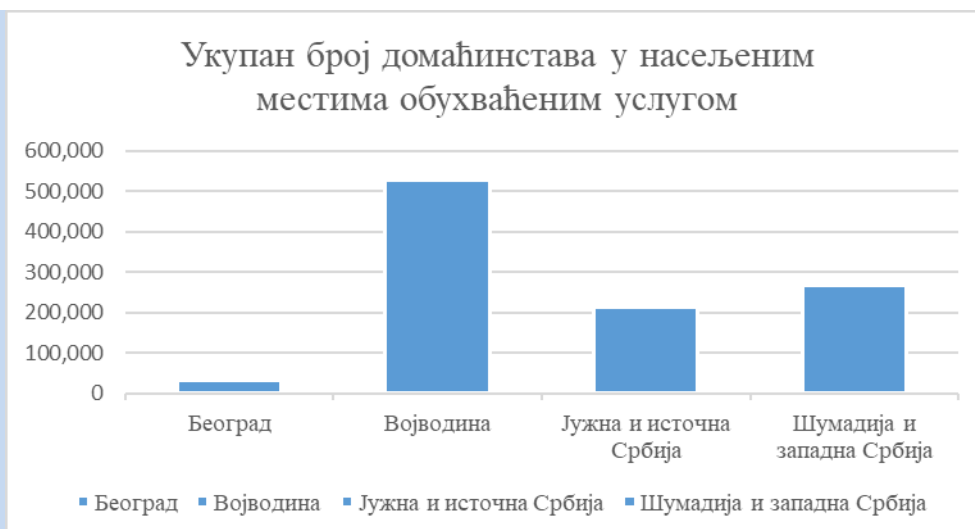
Na osnovu podataka pristiglih od 11 JLS došlo se do podatka da je 2.180 naseljenih mesta obuhvaćenih uslugom na teritoriji Republike Srbije.

Grafikon 64: Broj naseljenih mesta obuhvaćenih uslugom

Ukupno 1.006.117 domaćinstva u naseljenim mestima je obuhvaćeno uslugom.

Grafikon 65: Broj domaćinstava obuhvaćenih uslugom

Ukupno ima 37 aktivnih azila za smeštaj napuštenih životinja.

Tabela 64: Kapacitet aktivnih azila i broj uhvaćenih i zbrinutih pasa i mačaka

TERITORIЈALNI OBUHVAT	KAPACITET AKTIVNIH AZILA	BROJ UHVAĆENIH I ZBRINUTIH PASA I MAČAKA
Srbija	10.449	31.176
Beograd	3.650	9.461
Vojvodina	2.932	9.355
Južna i istočna Srbija	1.409	4.213
Šumadija i zapadna Srbija	2.458	8.147

Prema podacima dostavljenim od 43 JLS, kapacitet aktivnih azila u Republici Srbiji iznosi 10.449 mesta za smeštaj pasa lualica i mačaka. Od JLS koje imaju aktivne azile, najmanji kapacitet ima opština Temerin - 10 mesta, dok najveći kapacitet ima grad Beograd i to 3.650 mesta.

Broj uhvaćenih i zbrinutih pasa i mačaka na teritoriji Republike Srbije u toku 2021. godine iznosi 31.176 na osnovu podataka koje su dostavile 102 JLS. Što se tiče broja uhvaćenih i zbrinutih pasa i mačaka, 6 JLS nije dostavilo podatke. Od JLS koje su dostavile podatke o hvatanju, najmanji broj uhvaćenih i zbrinutih pasa i mačaka imaju Zaječar i Vladimirci- 9, dok najveći broj ima grad Beograd – 9.461.

Grafikon 66: Kapacitet aktivnih azila i broj uhvaćenih i zbrinutih životinja

Tabela 65: Deratizacija i izvršena zaprašivanja za suzbijanje komaraca i krpelja u toku 2021. godine

TERITORIJALNI OBUHVAT	BROJ IZVRŠENIH ZAPRAŠIVANJA
Srbija	391
Beograd	-
Vojvodina	216
Južna i istočna Srbija	106
Šumadija i zapadna Srbija	69

Na osnovu podataka koje su dostavile 90 JLS u toku 2021. godine je izvršeno 391 zaprašivanje. Po jedno zaprašivanje su imale pet JLS, dok je najviše zaprašivanja imala opština Beočin - 32.

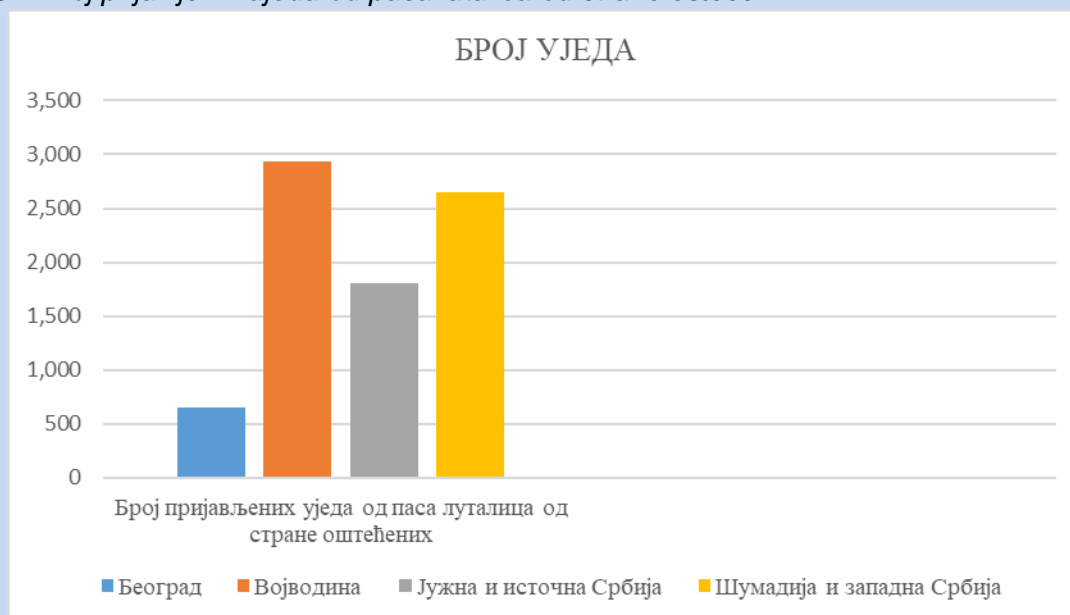
Tabela 66: Prijavljeni ujeti od pasa lotalica i ukupna visina isplaćenih obeštećenja

TERITORIJALNI OBUHVAT	BROJ PRIJAVLJENIH UJEDA OD PASA LOTALICA OD STRANE OŠTEĆENIH	UKUPNA VISINA ISPLAĆENIH OBEŠTEĆENJA ZA UJEDE
Srbija	8.046	476.791.710
Beograd	653	64.011.441
Vojvodina	2.931	171.262.728
Južna i istočna Srbija	1.810	66.509.855
Šumadija i zapadna Srbija	2.652	175.007.686

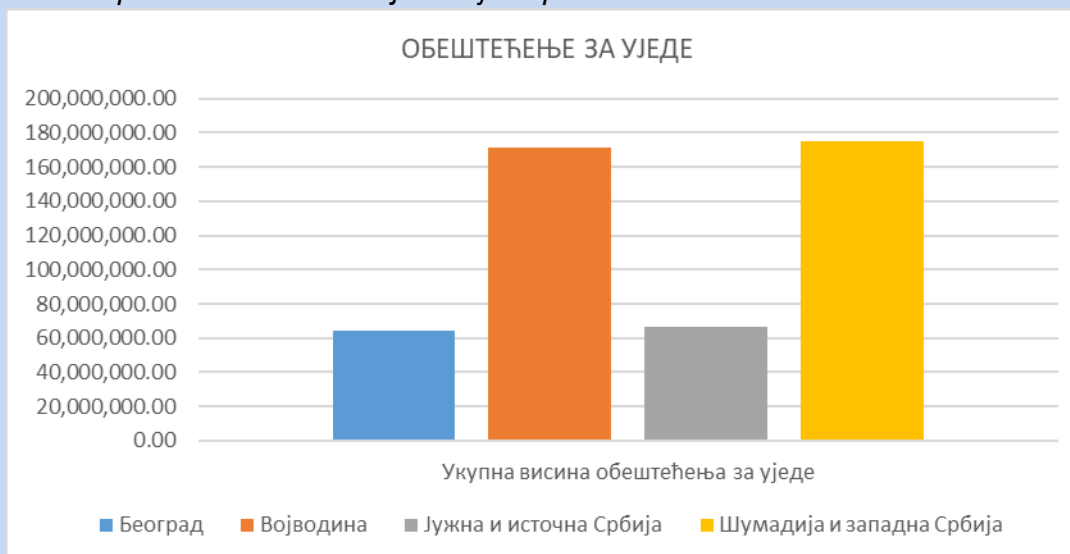
Prema podacima koje su dostavile 98 JLS, ukupan je prijavljeno 8.046 ujeda pasa lualica od strane oštećenih u toku 2021. godine na teritoriji Republike Srbije. U opštini Bosilegrad nema prijavljenih ujeda pasa lualica dok je najveći broj ujeda – 653 prijavljen u Beogradu .

Grafikon 67: Broj prijavljenih ujeda od pasa lualica od strane oštećenih

Ukupna visina isplaćenih obeštećenja za ujede pasa lualica u toku 2021. godine na teritoriji Republike Srbije, na osnovu dostavljenih podataka od 91 JLS iznosi 476.791.710 dinara. Najniži iznos je isplatila opština Despotovac u iznosu od 1.452 dinara dok je najviši iznos isplatio grad Čačak u iznosu od 73.967.862 dinara.

Grafikon 68: Ukupna visina obeštećenja za ujede pasa

1.36. Finansijski pokazatelji – finansiranje i investicije

1.36.1. Razlog za praćenje: -||-

1.36.2. Vrednosti:

Tabela 68: Izvori finansiranja

TERITORIJALNI OBUHVAT	IZVORI FINANSIRANJA
Srbija	1.878.895.672
Beograd	768.787.394
Vojvodina	574.123.743,23
Južna i istočna Srbija	277.214.442,79
Šumadija i zapadna Srbija	258.770.092

Prema podacima koje je dostavila 104 JLS ukupni izvori finansiranja na republičkom nivou iznose 1.878.895.672 dinara.

Grafikon 69: Izvori finansiranja u toku 2021. godine

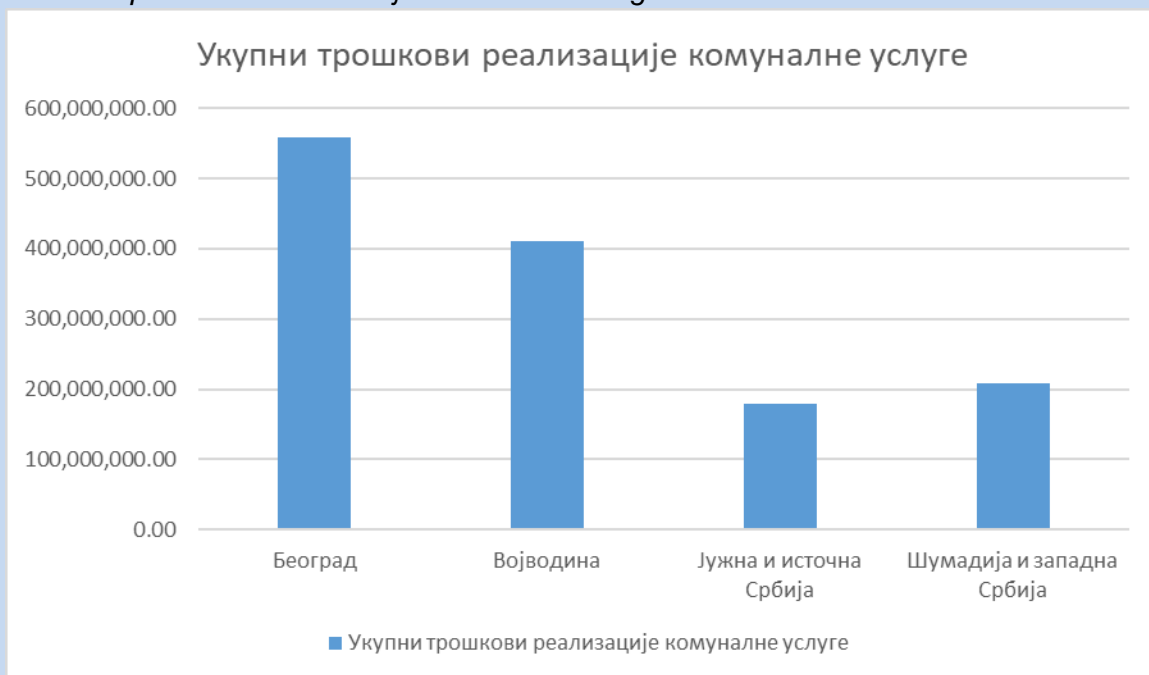
Tabela 69: Realizovane investicije

TERITORIJALNI OBUHVAT	UKUPNI TROŠKOVI REALIZACIJE KOMUNALNE USLUGE	VREDNOST INVESTICIJA
Srbija	1.355.750.840,08	36.934.586,00
Beograd	558.411.978	0
Vojvodina	410.489.766,49	17.973.253,00
Južna i istočna Srbija	178.415.583,61	651.000,00

Šumadija i zapadna Srbija	208.433.511,98	18.310.333,00
---------------------------	----------------	---------------

Podatke o ukupnim troškovima realizacije komunalne usluge dostavila je 85 JLS i oni iznose 1.355.750.840 dinara.

Grafikon 70: Ukupni troškovi realizacije komunalne usluge

Od onih JLS koje su dostavile podatke o vršenju ove komunalne delatnosti, 10 JLS je imalo investicije u toku prošle godine, što na republičkom nivou iznosi 36.934.586 dinara. Od JLS koje su imale ulaganja, najniža ulaganja je imala je opština Opovo u iznosu od 260.000 dinara dok je najviša ulaganja imao grad Kragujevac u iznosu od 14.927.000 dinara.

Grafikon 71: Vrednost investicija u toku 2021. godine

- 2) Da li se u predmetnoj oblasti sprovodi ili se sprovodio dokument javne politike ili propis? Predstaviti rezultate sprovođenja tog dokumenta javne politike ili propisa i obrazložiti zbog čega dobijeni rezultati nisu u skladu sa planiranim vrednostima.

Odgovor:

Dokumenti javne politike koji se sprovode:

- 2.1. Program upravljanja otpadom u Republici Srbiji za period 2022 - 2031. godine
 2.2. Akcioni plan za period 2022-2024. godine za sprovođenje programa upravljanja otpadom u Republici Srbiji za period 2022-2031. godine

Rezultati sprovođenja dokumenta i odstupanja od planiranog:

U Republici Srbiji je u funkciji deset regionalnih sanitarnih deponija – Užice, Pančevo, Sremska Mitrovica, Pirot, Leskovac, Jagodina, Lapovo, Kikinda, Subotica i opštinske sanitarne deponije – Beograd, Vranje i Gornji Milanovac, na kojima se na sanitaran, kontrolisan način odlaže otpad iz 41 opštine (što iznosi 26% od ukupnog broja opština, sa 1.200.000 stanovnika). U izgradnji su regionalne sanitarne deponije u Novoj Varoši i Inđiji.

Nacionalnim programom za upravljanje otpadom predviđeno je 26 regionalnih sanitarnih deponija. Međutim novim programom predlaže se smanjenje tog broja, a da se već izgrađeni kapaciteti maksimalno iskoriste.

U cilju poboljšanja komunalne delatnosti „Upravljanje komunalnim otpadom“ formirani su regionalni centri za upravljanje otpadom, u okviru kojih se otpad sakupljen iz više opština tretira na postrojenjima za separaciju reciklabilnog otpada i ostatak odlaže na regionalnim deponijama.

U Republici Srbiji još uvek veliki broj opština/gradova ima sopstvenu deponiju - smetlište. To su uglavnom deponije za koje je u skladu sa Programom o upravljanju otpadom predviđeno saniranje i zatvaranje, jer je kapacitet postojećih deponija – smetlišta u većini opština već popunjen, a većina ne zadovoljava ni minimum tehničkih standarda.

Zemljište na kojem su deponije locirane je najčešće u svojini Republike Srbije. Starost deponija varira od 4 do 60 godina. Podaci o dimenzijama i zapremini tela deponija nisu pouzdani, s obzirom da za mnoge od njih ne postoji odgovarajuća tehnička dokumentacija. Oko 70% aktivnih deponija - smetlišta nije predviđeno prostorno-planskim dokumentima i nemaju urađenu studiju o proceni uticaja na životnu sredinu, niti imaju potrebne dozvole.

Ne postoji kontrolisano odvođenje deponijskog gasa koji nastaje razgradnjom otpada u deponiji, što može dovesti do požara ili eksplozije. Procedne vode iz deponija se ne sakupljaju niti prečišćavaju, što ugrožava podzemne i površinske vode i zemljište zbog visokog sadržaja organskih materija i teških metala. Ne postoji sistematski monitoring emisija, procednih voda, deponijskog gasa itd.

Na ovim smetlištima često dolazi do samopaljenja, pri čemu dolazi do emisije zagađujućih materija. Deponije-smetlišta sa najvećim rizikom po životnu sredinu i zdravlje ljudi su one koje se nalaze na udaljenostima manjim od 500 m od naselja ili obale reke, potoka, jezera ili akumulacije i zonama sanitarne zaptite vodoizvorišta. Nakon sanacije, većina dosadašnjih odlagališta može biti pretvorena u transfer stanice i centre za sakupljanje reciklabilnog otpada, a preostala će se zatvoriti izgradnjom regionalnih deponija. Zahtev da se

otpad odlaže samo na adekvatnim deponijama biće ispunjen razvojem sanitarnih deponija i zatvaranjem preko 3.500 lokacija koje ne ispunjavaju uslove u dve faze:

1. Zatvaranje svih deponija odmah nakon otvaranja i puštanja u rad novih sanitarnih odlagališta;
2. Rekultivacija svih prethodnih lokacija za odlaganje će početi nakon uspostavljanja novih regionalnih sanitarnih deponija.

Smanjenje upotrebe deponija kako bi se ispunio maksimalni programski cilj od 10% do 31.12.2049. godine odlaganja na deponiju i napredovanje u hijerarhiji upravljanja otpadom postići će se institucionalnim, finansijsko/ekonomskim, tehničkim i administrativnim merama (npr. utvrđivanje i postizanje ciljeva, davanje prioriteta finansiranju primarne separacije za finansiranje, i progresivni ekonomski instrumenti poput taksi na deponovanje).

Pravilnik o načinu vođenja i izgledu evidencije deponija i smetlišta na području jedinice lokalne samouprave ("Službeni glasnik RS", broj 18/18) je donet i informacija o tome dostavljena je svim lokalnim samoupravama.

Prema podacima dobijenim od 144 jedinice lokalnih samouprava, na njihovoj teritoriji JKP organizovano odlažu otpad na 138 nesanitarnih deponija (smetlišta) lociranih na 114 opština. To su uglavnom deponije za koje je u skladu sa Strategijom o upravljanju otpadom predviđeno saniranje i zatvaranje. Od ukupnog broja deponija prijavljeno je da je njih 22 neaktivno, odnosno ne vrši se odlaganje otpad, dok je ostalih 116 aktivno.

Analizom prikupljenih podataka je utvrđeno da je za 22 deponije predviđena eksploatacija narednih 3 godine, za 20 od 3 do 5 godina, za 47 više od 5 godina, dok je za ostale (49) predviđeno što hitnije zatvaranje i saniranje. U poplavnom području se nalazi 26 nesanitarnih deponija.

Na divlja smetlišta, van kontrole opštinskih javnih komunalnih preduzeća, baca se oko 20% generisanog komunalnog otpada u Republici Srbiji.

U većini slučajeva divlja smetlišta se nalaze u seoskim sredinama i posledica su, u prvom redu, nedostatka sredstava za proširenje sistema sakupljanja otpada, ali i loše organizacije upravljanja otpadom na lokalnom nivou. Pored ovih, ova smetlišta se često formiraju duž saobraćajnica u putnom pojasu, od kojih je veći procenat na kosinama nasipa puteva, odakle se otpad jednostavno baca kipovanjem iz kamiona. Takvi prostori su najčešće nedostupni za uklanjanje. Za deponovanje se koriste i prirodne depresije, jame i vrtače gde je čišćenje praktično nemoguće.

Program upravljanja otpadom u Republici Srbiji za period od 2022. do 2031. godine predviđa najviše 27 regiona. Zasad su u 12 regiona uspostavljena regionalna preduzeća za upravljanje otpadom, a još 12 regiona je potpisalo međuopštinske sporazume, ali u njima nisu još uvek nisu osnovana regionalna preduzeća. Do 2030. godine planira se otvaranje regionalnih centara u: Novoj Varoši, Beogradu, Kruševcu, Vranju, Novom Sadu, Inđiji, Somboru, Smederevu, i Vršcu. Odluka o zajedničkom obezbeđivanju i sprovođenju upravljanja otpadom („Službeni glasnik RS”, broj 45/2018) podržava ovaj pristup.

Na području AP Vojvodine izrađen je predlog mikrolokacija na osnovu geoloških, hidroloških i infrastrukturnih kriterijuma u skladu sa Programom i Studijom prostornog razmeštaja regionalnih deponija i transfer stanica.

Glavni izazovi upravljanja otpadom u Srbiji još uvek se odnose na obezbeđivanje dobre pokrivenosti i kapaciteta za pružanje osnovnih usluga, kao što su sakupljanje, transport i sanitarno odlaganje otpada.

- 3) Koji su važeći propisi i dokumenti javnih politika od značaja za promenu koja se predlaže i u čemu se taj značaj ogleda?

Odgovor:

3.1. Oblast komunalnih delatnosti u pravnom sistemu Republike Srbije uređuje veliki broj propisa. Pored Zakona o komunalnim delatnostima, ovu oblast regulišu propisi o javnim preduzećima i obavljanju delatnosti od opšteg interesa, o sredstvima u svojini Republike Srbije, o lokalnoj samoupravi, glavnom gradu, energetici, upravljanju otpadom, vodama, putevima, sahranjivanju i grobljima, trgovini, održavanju stambenih zgrada, koncesijama, javnim nabavkama, stranim ulaganjima i drugo.

- 4) Da li su uočeni problemi u oblasti i na koga se oni odnose? Predstaviti uzroke i posledice problema.

Odgovor:

4.1. Paralelno sa promenom ukupnog privrednog ambijenta menjao se i položaj komunalne privrede i komunalnih preduzeća. Komunalna preduzeća su ciklično prolazila kroz periode uspona i padova, ali poslednjih godina vidno je da se položaj komunalne privrede permanentno pogoršava.

Pokazatelji poslovanja javnih komunalnih preduzeća nedvosmisleno potvrđuju da je komunalna privreda u ozbiljnim problemima i u sve dubljoj krizi. Kada se ovome doda činjenica da je usledio novi nalet globalne ekonomske krize, onda je jasno da se u narednim godinama, kada se radi o komunalnoj privredi u celini, nažalost samo može očekivati dalje pogoršanje stanja.

S druge strane, postojećim pravnim okvirom nisu stvoreni jasni parametri za određivanje cena komunalnih usluga niti mehanizmi za kontrolu poštovanja načela u utvrđivanju tih cena. Činjenica je da su opštine i gradovi osnivali javna komunalna preduzeća za obavljanje komunalnih delatnosti, kao i da je negde osnovano više tih preduzeća, a u nekim jedinicima lokalne samouprave samo jedno ili čak nijedno. Komunalna preduzeća su raznolika i u pogledu delatnosti koju obavljaju postoje specijalizovana javna komunalna preduzeća koja obavljaju samo jednu komunalnu delatnost, a postoje javna komunalna preduzeća koja pored više komunalnih funkcija obavljaju čak i neke nekomunalne (tržišne) poslove.

Odredba člana 8. Zakona propisuje da Ministarstvo prati kvalitet i obuhvat pružanja komunalnih usluga, efikasnost vršilaca komunalne delatnosti, kretanje cena, broj zaposlenih i nivo ulaganja u održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture i o svojim nalazima najmanje jednom godišnje obaveštava Vladu i javnost. S tim u vezi, Ministarstvo od 2016. objavljuje Izveštaj o obavljanju komunalnih delatnosti, odnosno podatke koji su dostavile jedinice lokalnih samouprava.

Jedinice lokalne samouprave često nisu u mogućnosti da pravovremeno dostave godišnje izveštaje ministarstvu jer im znatan broj vršilaca komunalnih delatnosti iste ne dostavljaju.

S obzirom da su komunalne delatnosti delatnosti od opšteg interesa i od izuzetnog su značaja za normalno funkcionisanje zajednice, njenih stanovnika i pravnih lica, a na osnovu Izveštaja o obavljanju komunalnih delatnosti i podataka dobijenih od jedinica lokalnih

samouprava dolazi se do zaključka da su neophodne kontinuirane aktivnosti na jačanju kapaciteta i funkcionalnosti komunalne infrastrukture, obezbeđivanju sredstava za finansiranje izgradnje komunalne infrastrukture, aktivnosti na praćenju kvaliteta komunalnih usluga, kao i preduzimanju mera za kontinuirano vršenje komunalnih delatnosti u cilju obezbeđenja životnih potreba fizičkih i pravnih lica

5) Koja promena se predlaže?

Odgovor:

5.1. Imajući u vidu da Zakon o komunalnim delatnostima uređuje pitanja koja su od značaja za ostvarivanje životnih potreba fizičkih i pravnih lica, nova zakonska rešenja bi trebala da obuhvate i regulišu sva pitanja koja su u funkciji celovitog obavljanja delatnosti i da budu ne samo funkcionalna sa aspekta korisnika i vršilaca komunalnih delatnosti, već treba da budu održiva i svrsishodna i sa aspekta interesa lokalne zajednice i države u celini.

Objašnjenje osnovnih pravnih instituta i pojedinačnih rešenja koja se predlažu predlogom Izmena i dopuna Zakona:

Članom 1. Predloga zakona izvršena je dopuna Zakona o komunalnim delatnostima dodavanjem novog člana 1a kojim je uveden pojmovnik, odnosno značenje izraza u tom zakonu.

Članom 2. Predloga zakona izvršena je izmena člana 2. Zakona o komunalnim delatnostima tako što je predviđeno da je neophodna prethodna saglasnost ministarstva nadležnog za komunalne delatnosti kako bi skupština jedinice lokalne samouprave kao komunalne odredila i druge delatnosti od lokalnog interesa, pri čemu skupština jedinice lokalne samouprave svojom odlukom propisuje uslove i način obavljanja komunalne delatnosti, a ministar nadležan za komunalne delatnosti bliže propisuje postupak za pribavljanje saglasnosti.

Članom 3. Predloga zakona izvršena je izmena člana 3. Zakona o komunalnim delatnostima tako što je detaljnije dato određenje komunalnih delatnosti, u cilju jasnijeg tumačenja i primene odredaba ovog zakona, i to tako što su preciznije definisani proizvodnja i distribucija toplotne energije i upravljanje pijacama.

Članom 4. Predloga zakona izmenjen je i dopunjen član 4. Zakona o komunalnim delatnostima tako što je osnov za donošenje podzakonskog akta prenet na ministra, kao

rukovodioca resornog ministarstva, radi lakšeg prilagođavanja sistemu komunalnih delatnosti u jedinicama lokalnih samouprava.

Članom 5. Predloga zakona brisan je član 8a koji se u praksi pokazao neprimenjiv.

Članom 6. Predloga zakona stav 2. brisan je iz razloga što je ista odredba predviđena novim članom 9a.

Članom 7. Predloga zakona izvršena je dopuna Zakona o komunalnim delatnostima dodavanjem novog člana 9a kojim su za pogrebnu delatnost, kao izuzetu od poveravanja, predviđeni uslovi koje će morati da ispune svi privredni subjekti radi njenog obavljanja, kao i komisija koju obrazuje ministar nadležan za poslove komunalnih delatnosti i na čiji predlog ministar donosi rešenje o ispunjenosti uslova za obavljanje pogrebne delatnosti. Takođe, predviđeno je da se rešenje donosi sa rokom važenja od tri godine, da nije dozvoljena žalba, ali se protiv njega može pokrenuti upravni spor, da se plaća republička administrativna taksa kao i da predsednik i članovi komisije nemaju pravo na naknadu za svoj rad.

Članom 8. Predloga zakona izmenjen je član 10. Zakona o komunalnim delatnostima tako što je preciznije uređeno zajedničko obavljanje komunalnih delatnosti dve ili više jedinica lokalne samouprave, a dopunjen odredbom o saradnji kroz ustupanje obavljanja određene komunalne delatnosti drugoj jedinici lokalne samouprave, odnosno javnom komunalnom preduzeću. U tom smislu novom odredbom preciziran je odnos gradskih opština u odnosu na grad Beograd, kao jedinicu lokalne samouprave i precizirano na koje gradske opštine u glavnom gradu se odnose odredbe iz člana 8 Predloga zakona (Barajevo, Grocka, Lazarevac, Mladenovac, Obrenovac, Sopot i Surčin).

Članom 9. Predloga zakona izmenjen je i dopunjen je član 11. Zakona o komunalnim delatnostima čime je predviđeno da sporazum o zajedničkom obavljanju komunalne delatnosti uređuje način rešavanja sporova koji ne trpe odlaganje, kao i sredstva obezbeđenja za neizvršavanje ugovornih obaveza.

Članom 10. Predloga zakona izvršena je dopuna Zakona o komunalnim delatnostima dodavanjem novog člana 12a kojim se uvodi Nacionalni upravljач kao podrška jedinicama lokalne samouprave u cilju pružanja bolje komunalne usluge komunalnim korisnicima. Predloga zakona izvršena je dopuna Zakona o komunalnim delatnostima kojom se radi podizanja kvaliteta komunalnih usluga predviđa mogućnost da jedinice lokalne samouprave mogu svojim odlukama preneti ovlašćenja za obavljanje komunalnih delatnosti ili za upravljanje komunalnom infrastrukturom na Republiku Srbiju, odnosno Vladu. Vlada će na osnovu odluke jedinice lokalne samouprave o prenošenju ovlašćenja vršiti izbor Nacionalnog upravljачa za obavljanje komunalnih delatnosti i upravljanje komunalnom infrastrukturom u skladu sa Zakonom o javno-privatnom partnerstvu.

Članom 11. Predloga zakona u članu 13. u stavu 4. reči: „koji ispunjava uslove iz člana 8a ovog zakona” brišu se iz razloga usklađivanja sa odredbom člana 5. Nacrta zakona kojim je član 8a brisan.

Članom 12. Predloga zakona dopunjen je član 19. Zakona o komunalnim delatnostima tač. 6) i 7) čime je proširena odredba stava 1. kojom je data je mogućnost da korisnik uz pismeni zahtev za obustavu isporuke komunalne usluge za period od najmanje godinu dana uz odobrenje vršioca te komunalne delatnosti. Stavom 4. predviđeno je da je vršilac komunalne delatnosti dužan da u pismenoj formi obavesti korisnika o mogućnosti obustave komunalne usluge u slučaju da korisnik komunalnu uslugu koristi protivno propisima sa ostavljenim primerenim rokom za ispunjenje obaveze.

Članom 13. Predloga zakona izvršena je dopuna Zakona o komunalnim delatnostima dodavanjem novog člana 26a kojim je predviđeno da Vlada propisuje metodologiju za određivanje cena komunalnih usluga, osim za one cene koje su uređene drugim propisima.

Članom 14. Predloga zakona izvršena je dopuna Zakona o komunalnim delatnostima dodavanjem novih čl. 29a i 29b kojim se razrađuje program izgradnje i održavanja komunalne infrastrukture na nivou jedinica lokalnih samouprava, kao i godišnji program radova.

Članom 15. Predloga zakona brisano je da se sredstva iz budžeta jedinice lokalne samouprave koriste preko budžetskog fonda.

Članom 16. Predloga zakona izmenjen je član 33. stav 1. Zakona o komunalnim delatnostima tako što je izvršeno usklađivanje sa predloženim izmenama, kao i usklađivanje sa propisima kojima je uređen inspekcijski nadzor tako što su precizirana ovlašćenja republičkih komunalnih inspektora.

Članom 17. Predloga zakona izmenjen je član 34. Zakona o komunalnim delatnostima tako što je izvršeno usklađivanje sa predloženim izmenama Predloga zakona, kao i usklađivanje sa propisima kojima je uređen inspekcijski nadzor tako što su precizirana ovlašćenja opštinskih, odnosno gradskih komunalnih inspektora.

Članovima od 18.-21 Predloga zakona izmenjeni su čl. 39, 41, 42. i 43. kojima su predložene izmene koje se odnose kaznene odredbe kako bi se obezbedila efikasnija primena Zakona o komunalnim delatnostima.

Članom 22. Predloga zakona izvršena je dopuna zakona dodavanjem nove glave Ha i novog člana 43a kojom je predviđeno da se u Republici Srbiji obeležava Dan komunalnih delatnosti prve subote u septembru mesecu.

Članom 23. Predloga zakona u čl. 23. i 38. Zakona o komunalnim delatnostima vrši se usklađivanje sa Zakonom o komunalnoj miliciji tako što se reč: „policija” u određenom padežu zamenjuje se rečju: „milicija” u odgovarajućem padežu.

Članom 24. Predloga zakona dati su rokovi za donošenje podzakonskih propisa koji se donose na osnovu odredaba ovog zakona, kao i da do stupanja na snagu propisa utvrđenih ovim zakonom ostaju na snazi propisi koji su doneti na osnovu Zakona o komunalnim delatnostima ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Članom 25. Predloga zakona reguliše se vreme stupanja na snagu zakona.

6) Da li je promena zaista neophodna i u kom obimu?

Odgovor:

6.1. Da, u obimu koji je predložen izmenama i dopunama Zakona.

7) Na koje ciljne grupe će uticati predložena promena? Utvrditi i predstaviti ciljne grupe na koje će promena imati neposredan odnosno posredan uticaj.

Odgovor:

7.1. U prvoj kategoriji subjekata regulacije, na koje će predložena rešenja u zakonu najverovatnije uticati, nalaze se pre svega državni organi: resorno Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, u procesu praćenja, nadzora i kontrole, kao i jedinice lokalne samouprave, koje su po Ustavu i zakonu odgovorne za funkcionisanje i razvoj komunalnih delatnosti i koje su kao takve donosioci svih ključnih odluka. Takođe, na jedinice lokalne samouprave i kroz mogućnost uvođenja ustupanja kao vida međupštinske saradnje, pogotovo kod onih koje usled nedostatka finansijskih sredstava nisu u mogućnosti da obezbede odgovarajući kvalitet, obim, dostupnost i kontinuitet komunalnih usluga.

S obzirom na materiju koju reguliše, rešenja predložena u Nacrtu zakona neposredno će podsticajno uticati na:

- javna komunalna preduzeća, od kojih se očekuje da iskoriste mogućnosti koje zakon pruža kako bi poboljšala kvalitet i dostupnost usluga, ojačala svoj finansijski položaj i postepeno uskladila cene komunalnih usluga sa tržišnim principima, kao i privredna društva i preduzetnici koji obavljaju komunalnu delatnost;
- povećanje zainteresovanosti privatnih investitora za ulaganje u projekte razvoja i unapređenja komunalne infrastrukture jer će biti garantovana zakonitost, javnost, ravnopravnost učesnika u postupku i transparentnost postupka poveravanja (čl. 14);
- korisnike usluga, građane i privredne subjekte, kroz uvođenje prava korisnika da podnese pismeni zahtev za obustavu komunalne usluge, kao i obaveze vršioca komunalne delatnosti da obavesti korisnika o mogućnosti obustave usled neplaćanja komunalne usluge i obaveze ostavljanja primerenog roka za izvršenje iste. Takođe, korisnici usluga mogu da očekuju postepeno jačanje odgovornosti vršilaca komunalnih delatnosti, odnosno isporučilaca komunalnih proizvoda i usluga koji, uz primenu principa ekonomske cene zauzvrat preuzimaju punu odgovornost za obuhvat, obim i kvalitet proizvoda i usluge.

8) Da li postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti željena promena i o kojim dokumentima se radi?

Odgovor:

8.1. Samo delimično, u određenoj oblasti koju reguliše Zakon. Dokumenti javnih politika:

- Program upravljanja otpadom u Republici Srbiji za period 2022 - 2031. godine
- Akcioni plan za period 2022-2024. godine za sprovođenje programa upravljanja otpadom u Republici Srbiji za period 2022-2031. godine

9) Da li je promenu moguće ostvariti primenom važećih propisa?

Odgovor:

9.1. Ne.

10) Kvantitativno (numerički, statistički) predstaviti očekivane trendove u predmetnoj oblasti, ukoliko se odustane od intervencije (*status quo*).

Odgovor:

10.1. Detaljan pregled statističkih parametara koji opisuju trendove u svim oblastima koje uređuje predmetni Zakon dat je u odgovoru na pitanje 1. u Prilogu 2 (Koji pokazatelji se prate u oblasti, koji su razlozi zbog kojih se ovi pokazatelji prate i koje su njihove vrednosti?)

Donošenjem Zakona o izmenama i dopunama Zakona o komunalnim delatnostima preciziraće se sadržina i način obavljanja komunalne delatnosti i definisati relevantne odredbe na način da se prevaziđu svi izazovi u komunalnom sektoru i da se podigne kvalitet usluge.

Naime, u slučaju *status quo* opcije (engl. base case – nepromenjeno stanje) odnosno nepreduzivanja mera državne intervencije, koje mogu biti neregulatorne i regulatorne, nije moguće rešiti opisane probleme. Izazove u komunalnom sektoru, bez uticaja države, nije moguće rešiti, a rešavanje predmetnih problema nije moguće postići ni u slučaju samostalnog delovanja tržišnih mehanizma.

Neregulatorne mere, socijalne prirode, sa nižim stepenom državne intervencije, poput različitih vrsta akcija u vidu informacionih, obrazovnih i medijskih kampanja usmerenih na podizanje nivoa svesti, neophodno je da prate primenu ovog zakona u praksi, ali one same, izolovane, ne doprinose rešavanju predmetnih problema.

U okviru mera regulatorne prirode, kao najbolje rešenje javlja se donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o komunalnim delatnostima, s obzirom na bitnost postupka regulacije komunalne delatnosti, iz razloga opšteg interesa.

11) Kakvo je iskustvo u ostvarivanju ovakvih promena u poređenju sa iskustvom drugih država, odnosno lokalnih samouprava (ako je reč o javnoj politici ili aktu lokalne samouprave)?

Odgovor:

11.1. *Irelevantno.*

Ključna pitanja za utvrđivanje ciljeva

1) Zbog čega je neophodno postići željenu promenu na nivou društva? (odgovorom na ovo pitanje definiše se opšti cilj).

Odgovor:

1.1. Imajući u vidu sve uočene probleme u ovoj oblasti, neminovno je da je u Republici Srbiji potrebno izmeniti neke od ključnih principa na osnovu kojih se obavljaju komunalne delatnosti. Nedovoljno oslanjanje na savremene principe upravljanja komunalnim delatnostima iziskuje potrebu da se kod nas ova oblast drugačije reguliše.

2) Šta se predmetnom promenom želi postići? (odgovorom na ovo pitanje definišu se posebni ciljevi, čije postizanje treba da dovode do ostvarenja opšteg cilja. U odnosu na posebne ciljeve, formulišu se mere za njihovo postizanje).

Odgovor:

2.1. Donošenjem Zakona o izmenama i dopunama Zakona o komunalnim delatnostima obezbeđuje se osnov za uspešno funkcionisanje i razvoj ovih delatnosti i njime se postiže sledeće:

- poboljšanje efikasnosti i kvaliteta obavljanja komunalnih usluga kao komunalnih delatnosti od opšteg interesa uvođenjem novog vida međuopštinske saradnje kroz ustupanje obavljanja poslova iz okvira određene komunalne delatnosti iz člana 8. Predloga zakona, kao i uvođenjem obaveze donošenja Programa izgradnje i održavanja komunalne infrastrukture iz člana 14.);
- precizna definisanost komunalnih delatnosti, kroz jasno određivanje izraza koji su upotrebljeni u ovom zakonu u čl. 1. i 3;
- konkurencija vršilaca komunalnih delatnosti podrazumeva obavezu jedinice lokalne samouprave da podstiče i održava nadmetanje za pristup vršenju komunalnih delatnosti i u obavljanju komunalnih delatnosti kad god je to zakonski dozvoljeno, tehnički moguće i ekonomski opravdano;
- uređivanje politike cena koja predstavlja izuzetno važno pitanje za održivost komunalnih sistema i kvalitet komunalnih usluga; postepenost u dostizanju ekonomske cene komunalnih proizvoda i usluga (princip „korisnik plaća”), kojima se obezbeđuje održavanje i razvoj objekata i sistema u komunalnom sektoru u skladu sa jedinstvenom metodologijom iz člana 13. Predloga zakona.
- zaštita prava korisnika komunalnih usluga, uvođenjem prava korisnika da podnese pismeni zahtev za obustavu komunalne usluge, kao i obaveze vršioca komunalne delatnosti da obavesti korisnika o mogućnosti obustave usled neplaćanja komunalne usluge i propisivanja roka za izvršenje iste;
- dugoročno i održivo planiranje komunalnih sistema kroz donošenje Programa izgradnje i održavanja komunalne infrastrukture i donošenje Godišnjeg programa obavljanja

komunalnih delatnosti što je na lokalnom nivou od izuzetne važnosti i predstavlja preduslov za nesmetano obavljanje komunalnih delatnosti i pružanje komunalnih usluga u dugom vremenskom periodu.

Ciljevi koji se postižu donošenjem Zakona o izmenama i dopunama Zakona o komunalnim delatnostima su stvaranje uslova za upravljanje komunalnim delatnostima i obavljanje komunalnih delatnosti, jačanje odgovornosti i efikasnosti jedinica lokalne samouprave i vršilaca komunalnih delatnosti, povećanje ulaganja u komunalnu infrastrukturu i usklađivanje principa obavljanja komunalnih delatnosti sa najboljom međunarodnom praksom.

3) Da li su opšti i posebni ciljevi usklađeni sa važećim dokumentima javnih politika i postojećim pravnim okvirom, a pre svega sa prioriternim ciljevima Vlade?

Odgovor:

3.1. Da.

- Akcioni plan za sprovođenje Programa Vlade 2023-2026. Prioritetni cilj 1.3. Zaštita prirode i održivo upravljanje otpadom, 1.3.1. Unapređenje upravljanja komunalnim otpadom.

4) Na osnovu kojih pokazatelja učinka će biti moguće utvrditi da li je došlo do ostvarivanja opštih odnosno posebnih ciljeva?

Odgovor:

4.1. U pitanju je čitav niz pokazatelja koji su iskazani u odgovoru na pitanje 1. Priloga 2. Navedeni pokazatelji, između ostalog, prate se kroz analizu izveštaja o obavljanju komunalnih delatnosti na teritoriji Republike Srbije.

Ključna pitanja za identifikovanje opcija javnih politika

- 1) Koje relevantne opcije (alternativne mere, odnosno grupe mera) za ostvarenje cilja su uzete u razmatranje? Da li je razmatrana „*status quo*” opcija?

Odgovor:

1.1. S obzirom da uređivanje ove oblasti ima za cilj postizanje odgovarajućih uslova koji će omogućiti kvalitetniji život korisnika komunalnih usluga, kao i neusklađenosti Zakona sa drugim sektorskim zakonima nije moguće primeniti druge mogućnosti za rešavanje uočenih problema. Obezbeđivanje osnova za efikasno i kvalitetno obavljanje komunalnih delatnosti moguće je jedino izmenom zakonskog okvira i njegovo usaglašavanje sa drugim sektorskim zakonima. U tom smislu, druge mogućnosti su ocenjene kao neadekvatne.

U slučaju status quo opcije (engl. base case – nepromenjeno stanje) odnosno nepreduzivanja mera državne intervencije, koje mogu biti neregulatorne i regulatorne, nije moguće rešiti opisane probleme. Izazove u komunalnom sektoru, bez uticaja države, nije moguće rešiti, a rešavanje predmetnih problema nije moguće postići ni u slučaju samostalnog delovanja tržišnih mehanizma.

- 2) Da li su, pored regulatornih mera, identifikovane i druge opcije za postizanje željene promene i analizirani njihovi potencijalni efekti?

Odgovor:

2.1. Donošenjem Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o komunalnim delatnostima preciziraće se sadržina i način obavljanja komunalne delatnosti i definisati relevantne odredbe na način da se prevaziđu svi izazovi u komunalnom sektoru i da se podigne kvalitet usluge.

Neregulatorne mere, socijalne prirode, sa nižim stepenom državne intervencije, poput različitih vrsta akcija u vidu informacionih, obrazovnih i medijskih kampanja usmerenih na podizanje nivoa svesti, neophodno je da prate primenu ovog zakona u praksi, ali one same, izolovane, ne doprinose rešavanju predmetnih problema.

U okviru mera regulatorne prirode, kao najbolje rešenje javlja se donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o komunalnim delatnostima, s obzirom na bitnost postupka regulacije komunalne delatnosti, iz razloga opšteg interesa.

Regulatorne mere:

Predloženim rešenjima izmena i dopuna Zakona o komunalnim delatnostima predviđeno je da:

1. Vlada:

- Bliže uređuje metodologiju za određivanje cena komunalnih usluga

2. Ministar:

- bliže propisuje postupak za pribavljanje saglasnosti iz člana 2. stav 5 važećeg zakona
- bliže uređuje opšte uslove za otpočinjanje obavljanja komunalnih delatnosti iz člana 2. stav 3. tač. 1), 2), 4), 5) 6) i tač. 7) do 14) važećeg zakona
- propisuje uslove koje privredni subjekti koji obavljaju komunalnu delatnost pogrebna delatnost moraju da ispune, način proveravanja ispunjenosti uslova, način vođenja evidencije subjekata koji ispune uslove
- bliže propisuje sadržinu i način donošenja programa iz člana 29a stav 1.
- Jedinica lokalne samouprave:
  - donosi program izgradnje i održavanja komunalne infrastrukture za kalendarsku godinu i naredne dve godine
  - na osnovu prethodno sagledanih potreba, za svaku komunalnu delatnost iz domena zajedničke komunalne potrošnje pojedinačno, donosi godišnji program obavljanja komunalnih delatnosti sa predračunom ukupnih troškova
  - dužna je da uskladi svoja opšta akta u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu podzakonskih akata iz ovog zakona;

Drugi sektorski zakoni (Zakon o trgovini, Zakon o inspekciskom nadzoru, Zakon o energetici i dr) neće imati potrebu da se menjaju iz razloga što je Nacrtom zakona o izmenama i dopunama Zakona o komunalnim delatnostima izvršeno usklađivanje sa tim sektorskim zakonima.

- 3) Da li su, pored restriktivnih mera (zabrane, ograničenja, sankcije i slično) ispitane i podsticajne mere za postizanje posebnog cilja?
- 4) Da li su u okviru razmatranih opcija identifikovane institucionalno upravljачko organizacione mere koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi?

Odgovor:

4.1. Institucionalno upravljачke mere:

Za sprovođenje Zakona o komunalnim delatnostima nadležni su:

1. Jedinica lokalne samouprave je u obavezi da obezbedi obavljanje komunalnih delatnosti i njihov razvoj, kao i da obezbedi organizacione, materijalne i druge uslove za izgradnju, održavanje i funkcionisanje komunalnih objekata i za tehničko-tehnološko jedinstvo sistema i uređaja. Jedinica lokalne samouprave svojim opštim aktima propisuje uslove za obavljanje komunalnih delatnosti u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu zakona, zatim način vršenja nadzora nad obavljanjem komunalnih delatnosti, kao i prava i obaveze korisnika komunalnih usluga. Inspekciski nadzor nad sprovođenjem propisa jedinica lokalne samouprave donetih na osnovu zakona vrši jedinica lokalne samouprave preko komunalnih inspektora. Što se tiče kapaciteta, svaka

jedinica lokalne samouprave ima komunalnu inspekciju, kao i nadležne organe koje se bave komunalnim delatnostima.

2. Ministarstvo ima obavezu da prati kvalitet i obuhvat pružanja komunalnih usluga, efikasnost vršilaca, kretanje cena, broj zaposlenih i nivo ulaganja u održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture i o tome najmanje jednom godišnje obaveštava Vladu i javnost. Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem zakona i republičkih propisa donetih na osnovu zakona obavlja Ministarstvo preko republičkih inspektora za komunalne delatnosti. U okviru resornog ministarstva u Sektoru za inspekcijski nadzor postoji Odsek republičke inspekcije za komunalne delatnosti, stoga Ministarstvo ima kapacitete za sprovođenje Zakona o komunalnim delatnostima.

3. Ministar donosi rešenje o ispunjenosti uslova za obavljanje komunalne delatnosti potrebna delatnost.

5) Da li se promena može postići kroz sprovođenje informativno-edukativnih mera?

Odgovor:

5.1. Neregulatorne mere, socijalne prirode, sa nižim stepenom državne intervencije, poput različitih vrsta akcija u vidu informacionih, obrazovnih i medijskih kampanja usmerenih na podizanje nivoa svesti, neophodno je da prate primenu ovog zakona u praksi, ali one same, izolovane, ne doprinose rešavanju predmetnih problema.

6) Da li ciljne grupe i druge zainteresovane strane iz civilnog i privatnog sektora mogu da budu uključene u proces sprovođenja javne politike, odnosno propisa ili se problem može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora?

Odgovor:

6.1. Obezbeđivanje osnova za efikasno i kvalitetno obavljanje komunalnih delatnosti moguće je jedino izmenom zakonskog okvira i njegovo usaglašavanje sa drugim sektorskim zakonima. Druge zainteresovane strane iz civilnog i privatnog sektora mogu imati ulogu u procesu sprovođenja propisa, ali je uloga javnog sektora ključna.

7) Da li postoje raspoloživi, odnosno potencijalni resursi za sprovođenje identifikovanih opcija?

Odgovor:

7.1. Da.

8) Koja opcija je izabrana za sprovođenje i na osnovu čega je procenjeno da će se tom opcijom postići željena promena i ostvarenje utvrđenih ciljeva?

Odgovor:

8.1. Izabrane opcije oslikane su u predlogu izmena i dopuna Zakona. Kapaciteti jedinica lokalnih samouprava nadležnih za obavljanje komunalnih delatnosti urediće se kako bi mogli da obavljaju poslove koji su im dati u nadležnost, kao i da pojačaju inspekcijski nadzor u cilju efikasnog obavljanja komunalnih delatnosti u skladu sa zakonom.

Podzakonski akti koji će se donositi u skladu sa odredbama ovog zakona biće doneti u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Jedinice lokalne samouprave biće dužne da usklade svoja opšta akta u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu podzakonskih akata, osim Programa izgradnje i održavanja komunalne infrastrukture koji će biti u obavezi da donesu do 1. januara 2025. godine.

Svi privredni subjekti koji obavljaju komunalnu delatnost pogrebna delatnost biće dužni da u roku od tri od meseca od dana stupanja na snagu podzakonskog akta iz člana 7. Predloga zakona podnesu zahtev nadležnom ministarstvu, čime će se utvrditi tačan broj vršilaca pogrebne delatnosti.

Vršioци komunalnih delatnosti dužni su da u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu podzakonskog akta iz člana 4. stav 6. ovog zakona usklade svoje poslovanje sa tim podzakonskim aktima.

Po stupanju na snagu ovog zakona, Ministarstvo će doneti program odražavanja radionica sa jedinicama lokalnih samouprava, kao i drugim zainteresovanim učesnicima na kojima će biti predstavljena rešenja iz predloženih izmena i dopuna Zakona o komunalnim delatnostima, a u cilju omogućavanja pune implementacije predviđenih zakonskih rešenja.

Implementacija zakona će se pratiti i kroz redovne i vanredne inspekcijske nadzore republičke i opštinske, odnosno gradske komunalne inspekcije, i to kako u jedinicama lokalne samouprave, tako i kod vršilaca komunalne delatnosti i korisnika usluga.

Ključna pitanja za analizu finansijskih efekata

- 1) Kakve će efekte izabrana opcija imati na javne prihode i rashode u srednjem i dugom roku?

Odgovor:

1.1. Izmene i dopune Zakona koje potencijalno mogu imati efekat na javne prihode i rashode u dugom i srednjem roku su:

- Članom 7. Predloga zakona izvršena je dopuna Zakona o komunalnim delatnostima dodavanjem novog člana 9a kojim su za pogrebnu delatnost, kao izuzetu od poveravanja, predviđeni uslovi koje će morati da ispune svi privredni subjekti radi njenog obavljanja, kao i komisija koju obrazuje ministar nadležan za poslove komunalnih delatnosti i na čiji predlog ministar donosi rešenje o ispunjenosti uslova za obavljanje pogrebne delatnosti. Takođe, predviđeno je da se rešenje donosi sa rokom važenja od tri godine, da nije dozvoljena žalba, ali se protiv njega može pokrenuti upravni spor, **da se plaća republička administrativna taksa** kao i da administrativno-stručne i tehničke poslove ministarstvo može poveriti strukovnoj organizaciji ili udruženju na osnovu ugovora koji nadležno ministarstvo zaključuje sa tom organizacijom, odnosno udruženjem.

Procenjeni efekat (kvantitativni):

- republička administrativna taksa: 660 dinara.
- procenjen broj privrednih subjekata na teritoriji Republike Srbije koji obavljaju predmetnu delatnost: 11,000
- procenjen godišnji prirast broja subjekata: 27 ($11,000 \cdot 0,25\% = 27$, za tri godine $27 \cdot 3 = 81$)
- procenjeni nivo prihoda po osnovu naplate administrativne takse za izdavanje rešenja o ispunjenosti uslova za obavljanje pogrebne delatnosti (u trogodišnjem periodu): $660 \cdot 11,081 = 7,313,460$ dinara.
- Članom 12. Predloga zakona izvršena je dopuna Zakona o komunalnim delatnostima dodavanjem novog člana 26a kojim je predviđeno da **Vlada propisuje metodologiju za određivanje cena komunalnih usluga**, osim za one cene koje su uređene drugim propisima.

Procenjeni efekat (kvalitativni):

- Ovaj zakon sistemski uređuje stanje u komunalnoj oblasti i kao takav neposredno ne reguliše pitanja kojima se generišu troškovi subjekata regulacije, među kojima su svakako najvažnije sve kategorije korisnika

komunalnih usluga – grupa potrošača. U skladu sa ovom sitemskom postavkom, kao i Ustavom, Republika Srbija oko tih pitanja nema direktnu nadležnost, već sve ključne odluke o statusu vršioca, o cenama komunalnih usluga, načinu finansiranja komunalnih delatnosti i visini eventualnih subvencija prema vršiocima delatnosti donose nadležni organi jedinica lokalnih samouprava. Odredbama člana 12. Predloga zakona izvršena je dopuna Zakona o komunalnim delatnostima dodavanjem novog člana 26a kojim je propisano da **Vlada donosi metodologiju za određivanje cena onih komunalnih usluga** kod kojih se može utvrditi krajnji korisnik, a vršioci komunalnih delatnosti su u obavezi da odluku o promeni cena komunalnih usluga donesu u skladu sa tom metodologijom. Pored načina na koji se izračunavaju svi opravdani troškovi i utvrđuje struktura cene određene komunalne usluge, sastavni deo metodologije će biti kvantifikovanje granice pristupačnosti cena tako da se utvrde maksimalno dozvoljeni iznosi jediničnih cena i prosečnog računa koje su usklađeni sa realnom kupovnom moći i standardom stanovništva. Na ovaj način regulisanje cena komunalnih usluga sa nacionalnog nivoa, kakav je uobičajen i u komparativnoj praksi drugih država, a ne zadirući u Ustavom i zakonima garantovana izvorna prava i nadležnosti jedinica lokalne samouprave, ima za cilj da podstakne lokalne samouprave da vode aktivniju politiku cena, što je od posebne važnosti ne samo za veću dostupnost i bolji kvalitet komunalnih usluga, već i za uspešnu realizaciju započetih i planiranih kapitalnih projekata u sisteme za vodosnabdevanje, tretman otpadnih voda i regionalne centre za upravljanje otpadom u skladu sa strateškim opredeljenjima Republike Srbije i započete projekte koji su finansijski podržani iz nacionalnih i međunarodnih izvora sredstava.

Novi član 26a Predloga zakona daje prostor za izuzetke tako što ostavlja mogućnost da se ova metodologija ne primenjuje na one delatnosti kod kojih je pitanje cena uređeno drugim propisima. Trenutno, izuzetak bi bila samo komunalna delatnost proizvodnja, distribucija i snabdevanje toplotnom energijom za koju jedinice lokalnih samouprava cene utvrđuju na osnovu Uredbe o utvrđivanju metodologije za određivanje cene snabdevanja krajnjeg kupca toplotnom energijom („Službeni glasnik RS”, broj 63/15), a u skladu sa Zakonom o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14, 95/18 - dr. zakon i 40/21).

U perspektivi, moguće je da bi se izuzeće od primene metodologije moglo odnositi i na neke druge komunalne delatnosti ukoliko bi sektorskim propisima kojima se uređuju te delatnosti, bilo regulisano i pitanje cena, a kada zbog toga ne bi morao da se usklađuje Zakon o komunalnim delatnostima.

Dakle, **Nacrt zakona uvodi važnu novinu: donošenje podzakonskog akta - Uredbe o metodologiji za određivanje cena komunalnih usluga (koje imaju identifikovanog krajnjeg korisnika) koja je suštinski samo jedan dopunski mehanizam za doslednu primenu postojećih zakonskih rešenja i propisanih načela.** Naime u praksi se dešavalo da pojedine jedinice lokalne samouprave kao donosioci odluka, na različite načine tumače

i primenjuju Zakon ili ga ne sprovode dosledno i potpuno što je suprotno zahtevima međunarodnih finansijskih i razvojnih institucija koje dodelu bespovratnih donatorskih sredstava i povoljnih kreditnih linija za finansiranje komunalne infrastrukture uslovljavaju upravo promenama u politici cena i prelaskom na ekonomske cene komunalnih usluga.

Primena Metodologije i postepeni prelazak na ekonomske cene komunalnih usluga, imaće pozitivne reperkusije na javne finansije i budžetsku potrošnju. Naime, u lokalnim sredinama u kojima do sada nisu bili obezbeđeni stabilni izvori za finansiranje komunalnih delatnosti, upravo zbog nedosledne primene Zakona, javljao se pritisak na povećanje javne (budžetske) potrošnje preko tekućih ili kapitalnih subvencija ili drugih njima srodnih budžetskih intervencija koje su odobravane lokalnim javnim komunalnim preduzećima. To na određeni način poništava napore Vlade da se racionalizuju svi vidovi javne potrošnje, tako da predloženo rešenje iz Predloga zakona preko smanjenog pritiska na subvencije, korelira sa ukupnim naporima za smanjenje budžetskog deficita i uvođenja reda u javne finansije i konsolidovani budžet Republike Srbije.

- Članom 13. Predloga zakona izvršena je dopuna Zakona o komunalnim delatnostima dodavanjem novih čl. 29a i 29b kojim se razrađuje **program izgradnje i održavanja komunalne infrastrukture na nivou jedinica lokalnih samouprava, kao i godišnji program radova.**
- Članom 14. Predloga zakona izmenjen je član 30. stav 3. pri čemu je utvrđeno da jedinica lokalne samouprave od prihoda od davanja u zakup, odnosno na korišćenje komunalne infrastrukture i drugih sredstava za obavljanje komunalne delatnosti u javnoj svojini budžeta jedinice lokalne samouprave, **može osnovati budžetski fond za komunalnu infrastrukturu za izgradnju i investiciono održavanje objekata komunalne infrastrukture** u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžetski sistem.

Procenjeni efekat (kvalitativni):

Prethodno pomenuta rešenja (izrada programa izgradnje i održavanja komunalne infrastrukture i godišnjeg programa radova i potencijalno osnivanje budžetskog fonda za komunalnu infrastrukturu za izgradnju i investiciono održavanje objekata) u srednjem i dugom roku, mogu imati pozitivan uticaj na kvalitet upravljanja budžetskim sredstvima, što se posredno može pozitivno odraziti na prihodnu i rashodnu stranu budžeta, posebno uzimajući u obzir obim sredstava koje lokalne samouprave izdvajaju za ovu namenu. Isti je u ovom trenutku teško kvantifikovati ali je gotovo izvesno da sa kvalitativnog aspekta, predložena rešenja predstavljaju napredak.

Dakle, bitan činilac od koga zavisi kvalitet pružanja komunalne usluge jeste održavanje postojeće i izgradnja nove komunalne infrastrukture. Važeći zakon pitanje komunalne infrastrukture dotiče samo na par mesta, a najviše i uglavnom u poglavlju VIII gde se govori o sredstvima i izvorima sredstava za

građenje objekata komunalne infrastrukture. Infrastruktura se pominje i u delu koji obavezuje vlasnike objekata da omoguće nesmetani pristup ovim objektima. U komparativnoj praksi drugih zemalja, u propisima kojima se uređuje komunalna oblast, pitanjima vezanim za komunalnu infrastrukturu, posvećuje se mnogo veća pažnja.

Kada govorimo o infrastrukturi, treba da imamo u vidu da pored Zakona postoje i drugi propisi koji manje ili više imaju dodir sa pitanjima vezanim za izgradnju i korišćenje komunalne infrastrukture, a među njima su svakako u prvom planu dva zakona: Zakon o planiranju i izgradnji i Zakon o javnoj svojini. Zakon o planiranju i izgradnji po svojoj prirodi ima znatniji uticaj i na komunalnu infrastrukturu. Naime, procedure iz ovog propisa u celini se odnose na rekonstrukciju ili izgradnju komunalnih objekata i infrastrukture, što se u određenoj meri odražava i na obavljanje komunalnih delatnosti. Pojedine delatnosti poput upravljanja grobljima i sahranjivanja su takve prirode da pored obezbeđenja građevinskog zemljišta, urbanističkih i drugih preduslova, kod njih investicija nikad nije završena. Takođe, sve intervencije na vodovodnim, kanalizacionim i toplovodnim mrežama, praktično predstavljaju gradilišta i podležu pravilima gradnje. Na pojedine specifične infrastrukturne objekte poput gradskih deponija, postrojenja za mehaničko biološki tretman otpada, spalionica i sl., pored opštih pravila gradnje, odnose se i drugi sektorski propisi iz oblasti zaštite životne sredine. Ovaj zakon na određeni način uređuje i pitanja u vezi sa izgradnjom komunalne infrastrukture, odnosno naglašava da se o uređivanju zemljišta stara jedinica lokalne samouprave, da se na nivou jedinice lokalne samouprave donosi poseban program čija je sadržina uređena podzakonskim aktom, a načelno navodi i moguće izvore finansiranja izgradnje komunalne infrastrukture. Osim pomenutih, drugi propisi nemaju neki značajniji uticaj na postupanje sa komunalnom infrastrukturuom i načinom na koji se ona koristi, održava i gradi. Međutim, ova dva pomenuta zakona pitanjima uže vezanim za komunalnu infrastrukturu se posebno ni ne bave, već ovaj segment tretiraju u „paketu” sa bilo kojim drugim vidom javne svojine ili bilo kojom drugom gradnjom, tako da se u tom pogledu javila potreba da se regulativa u ovom delu doradi i harmonizuje.

U skladu sa navedenim, ukazala se potreba za stvaranjem odgovarajućeg pravnog okvira. Naime, potrebno je da se komunalna infrastruktura posmatra mnogo šire: iz ugla izgradnje nove komunalne infrastrukture i investicionog održavanja postojeće, programa izgradnje komunalne infrastrukture, sredstava za izgradnju, kao i obaveze lokalne samouprave da donosi „Program izgradnje komunalne infrastrukture“. Navedeni program je izuzetno važan i potreban dokument na lokalnom nivou koji uz druge dokumente koje donose jedinice lokalne samouprave postavlja osnov za dugoročno održivo planiranje komunalnih sistema što je preduslov za nesmetano obavljanje delatnosti i pružanje komunalnih usluga u dugom vremenskom roku.

Podzakonski aktom treba da propiše vrste i tipove komunalne infrastrukture, povezanost komunalnih delatnosti sa komunalnom infrastrukturom, uslove za izgradnju i održavanje komunalne infrastrukture, troškove i finansiranje, elemente koje sadrži program, važnost programa, povezanost sa drugim dokumentima javne politike u planskom sistemu u Republici Srbiji, povezanost sa budžetskim procesom jedinice lokalne samouprave i druge elemente programa izgradnje i programa održavanja komunalne infrastrukture.

- 2) Da li je finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije potrebno obezbediti u budžetu, ili iz drugih izvora finansiranja i kojih?

Odgovor:

2.1. Ne.

- 3) Kako će sprovođenje izabrane opcije uticati na međunarodne finansijske obaveze?

Odgovor:

3.1. Nema uticaja na međunarodne finansijske obaveze.

- 4) Koliki su procenjeni troškovi uvođenja promena koji proističu iz sprovođenja izabrane opcije (osnivanje novih institucija, restrukturiranje postojećih institucija i obuka državnih službenika) iskazani u kategorijama kapitalnih troškova, tekućih troškova i zarada?

Odgovor:

4.1. U odnosu na važeći Zakon o komunalnim delatnostima, Nacrt zakona ne unosi nove elemente na osnovu kojih bi troškovi pružaoca usluga bili veći od dosadašnjih.

- 5) Da li je moguće finansirati rashode izabrane opcije kroz redistribuciju postojećih sredstava?

Odgovor:

5.1. Irelevantno.

- 6) Kakvi će biti efekti sprovođenja izabrane opcije na rashode drugih institucija?

Odgovor:

6.1. Nema efekata po ovom osnovu.

PRILOG 6:

Ključna pitanja za analizu ekonomskih efekata

- 1) Koje troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati privredi, pojedinoj grani, odnosno određenoj kategoriji privrednih subjekata?

Odgovor:

Procena efekata (kvalitativna):

- 1.1. Ovaj zakon sistemski uređuje stanje u komunalnoj oblasti i kao takav neposredno ne reguliše pitanja kojima se generišu troškovi subjekata regulacije, među kojima su svakako najvažnije sve kategorije korisnika komunalnih usluga – grupa potrošača. U skladu sa ovom sistemskom postavkom, kao i Ustavom, Republika Srbija oko tih pitanja nema direktnu nadležnost, već sve ključne odluke o statusu vršioca, o cenama komunalnih usluga, načinu finansiranja komunalnih delatnosti i visini eventualnih subvencija prema vršiocima delatnosti donose nadležni organi jedinica lokalnih samouprava. Odredbama člana 13. Predloga zakona izvršena je dopuna Zakona o komunalnim delatnostima dodavanjem novog člana 26a kojim je propisano da Vlada donosi metodologiju za određivanje cena onih komunalnih usluga kod kojih se može utvrditi krajnji korisnik, a vršioci komunalnih delatnosti su u obavezi da odluku o promeni cena komunalnih usluga donesu u skladu sa tom metodologijom. Pored načina na koji se izračunavaju svi opravdani troškovi i utvrđuje struktura cene određene komunalne usluge, sastavni deo metodologije će biti kvantifikovanje granice pristupačnosti cena tako da se utvrde maksimalno dozvoljeni iznosi jediničnih cena i prosečnog računa koje su usklađeni sa realnom kupovnom moći i standardom stanovništva. Na ovaj način regulisanje cena komunalnih usluga sa nacionalnog nivoa, kakav je uobičajen i u komparativnoj praksi drugih država, a ne zadirući u Ustavom i zakonima garantovana izvorna prava i nadležnosti jedinica lokalne samouprave, ima za cilj da podstakne lokalne samouprave da vode aktivniju politiku cena, što je od posebne važnosti ne samo za veću dostupnost i bolji kvalitet komunalnih usluga, već i za uspešnu realizaciju započetih i planiranih kapitalnih projekata u sisteme za vodosnabdevanje, tretman otpadnih voda i regionalne centre za upravljanje otpadom u skladu sa strateškim opredeljenjima Republike Srbije i započete projekte koji su finansijski podržani iz nacionalnih i međunarodnih izvora sredstava. Novi član 26a Predloga zakona daje prostor za izuzetke tako što ostavlja mogućnost da se ova metodologija ne primenjuje na one delatnosti kod kojih je pitanje cena uređeno drugim propisima. Trenutno, izuzetak bi bila samo komunalna delatnost proizvodnja, distribucija i snabdevanje toplotnom energijom za koju jedinice lokalnih samouprava cene utvrđuju na osnovu Uredbe o utvrđivanju metodologije za određivanje cene snabdevanja krajnjeg kupca toplotnom energijom („Službeni glasnik RS”, broj 63/15), a u skladu sa Zakonom o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14, 95/18 - dr. zakon i 40/21). U perspektivi, moguće je da bi se izuzeće od primene metodologije moglo odnositi i na neke druge komunalne delatnosti ukoliko bi

sektorskim propisima¹ kojima se uređuju te delatnosti, bilo regulisano i pitanje cena, a kada zbog toga ne bi morao da se usklađuje Zakon o komunalnim delatnostima. Dakle, Nacrt zakona uvodi važnu novinu: donošenje podzakonskog akta - Uredbe o metodologiji za određivanje cena komunalnih usluga (koje imaju identifikovanog krajnjeg korisnika) koja je suštinski samo jedan dopunski mehanizam za doslednu primenu postojećih zakonskih rešenja i propisanih načela. Naime u praksi se dešavalo da pojedine jedinice lokalne samouprave kao donosioci odluka, na različite načine tumače i primenjuju Zakon ili ga ne sprovode dosledno i potpuno što je suprotno zahtevima međunarodnih finansijskih i razvojnih institucija koje dodelu bespovratnih donatorskih sredstava i povoljnih kreditnih linija za finansiranje komunalne infrastrukture uslovljavaju upravo promenama u politici cena i prelaskom na ekonomske cene komunalnih usluga. Primena Metodologije i postepeni prelazak na ekonomske cene komunalnih usluga, imaće pozitivne reperkusije na javne finansije i budžetsku potrošnju. Naime, u lokalnim sredinama u kojima do sada nisu bili obezbeđeni stabilni izvori za finansiranje komunalnih delatnosti, upravo zbog nedosledne primene Zakona, javljao se pritisak na povećanje javne (budžetske) potrošnje preko tekućih ili kapitalnih subvencija ili drugih njima srodnih budžetskih intervencija koje su odobravane lokalnim javnim komunalnim preduzećima. To na određeni način poništava napore Vlade da se racionalizuju svi vidovi javne potrošnje, tako da predloženo rešenje iz Predloga zakona preko smanjenog pritiska na subvencije, korelira sa ukupnim naporima za smanjenje budžetskog deficita i uvođenja reda u javne finansije i konsolidovani budžet Republike Srbije. Pored određivanja optimalnog nivoa cena i granica njihove pristupačnosti, Metodologija bi trebalo da razradi i pitanja vezana za tarifnu politiku što je u interesu stanovništva i privrede kao korisnika komunalnih usluga. Naime, dosadašnja praksa pokazala je da u primeni u osnovi ispravnih i sa EU standardima usaglašenih načela oko formiranja cena, postoje odstupanja koja dovode do diskriminacije pojedinih grupa korisnika komunalnih usluga.

Elementi diskriminacije pojavljuju se iz dva osnovna razloga:

- Prvi razlog je nedovoljno precizno merenje (očitanje) potrošnje što zbog nedostatka mernih instrumenata, što zbog primene neadekvatnih jedinica mere za izvršenu uslugu, zbog čega u praksi postoje razni vidovi socijalizacije troškova. Jedna grupa korisnika od ovog uprosečavanja neosnovano se opterećuje troškovima drugih grupa korisnika koji su tako prikriveno subvencionisani. Ovaj problem svakako će biti tretiran rešenjima predviđene Uredbe o metodologiji za određivanje cena, koja će svakako sadržati i elemente tarifne politike.
- Drugi razlog koji diskriminiše pojedine grupe potrošača, uz istovremeno favorizovanje drugih grupa (potkategorija) su osetno više tarife koje se primenjuju na pravna lica u odnosu na stanovništvo i druge povlašćene kategorije potrošača. Ova praksa troškovno nepotrebno opterećuje privredu, a izrazito negativno dejstvo je naročito kod malih i srednjih privrednih subjekata kojima ovaj dodatni trošak usporava razvoj.

¹ U narednom periodu može se desiti da pitanje cena bude razrađeno i regulisano sektorskim propisima poput Zakona o vodama, Zakona o upravljanju otpadom ili nekog drugog propisa kojim se bliže uređuje određena komunalna delatnost (saobraćaj, veterina, trgovina...).

Podaci prikupljeni iz jedinica lokalnih samouprava i analize rađene u Ministarstvu, pokazuju da je raspon između tarifa za stanovništvo i pravna lica na nivou od 1:2,5 odnosno da privreda istu uslugu plaća i do dva i po puta skuplje nego građani. Sa druge strane, pilot računice pokazuju da bi nagli raskid sa ovom, u osnovi neodrživom praksom, izazvao osetan rast cena i tarifa koje se primenjuju na stanovništvo koje je takođe osetljiva kategorija korisnika i čiji standard takođe treba zaštititi od naglih cenovnih udara.

Stoga je Nacrt zakona, imajući u vidu interese svih kategorija korisnika usluga, predvideo raskidanje sa praksom kojom se diskriminišu ili prikriveno subvencionišu pojedine kategorije korisnika, a jedan od zadataka Metodologije biće upravo da ustanovi systemske modalitete kojima se smanjuju ili eliminišu razni vidovi diskriminacija pojedinih grupa potrošača.

Predloženo rešenje kojim bi Vlada propisala metodologiju za određivanje cena, ne samo da bi unapredilo stanje u oblasti cena komunalnih usluga i otklonilo sada prisutne neujednačenosti, već bi u velikoj meri predstavljalo pomoć i usmerenje lokalnim samoupravama, posebno onih najmanjih, da politiku cena komunalnih usluga profilisu i vode, u interesu svih, na uravnotežen dugoročno održiv način.

Pored toga, nesporna je činjenica da u pojedinim komunalnim delatnostima postoji tzv. prirodni monopol koji proističe iz korišćenja objekata komunalne infrastrukture koji su najvećim delom u javnoj svojini i koji su od neprocenjivog značaja, te se kao takvi ne mogu otuđiti. U tom slučaju, država mora da uspostavi mehanizme za ograničenja zloupotrebe monopola od strane preduzeća kome je povereno obavljanje delatnosti, a pre svega da uspostavi kontrolu cena komunalnih usluga na način kako je odredbom člana 13. Predloga zakona predviđeno da Vlada bliže propisuje metodologiju za određivanje cena komunalnih usluga.

Dosadašnja iskustva i primeri za promene cena za pojedine vrste komunalnih delatnosti na teritorijama različitih lokalnih samouprava:

Potrebu za donošenje Metodologije kojom se na nacionalnom nivou regulišu cene komunalnih usluga u prethodnom periodu pokretale su praktično sve naše strukovne i interesne organizacije i asocijacije koje se na neki način bave komunalnom problematikom. Stavovi komunalne privrede su objedinjeni u inicijativama Privredne komore Srbije (PKS), dok su interesi lokalnih samouprava da se na ovaj način unapredi politika cena komunalnih usluga izraženi kroz aktivnosti Stalne konferencije gradova i opština (SKGO). Inicijative SKGO i PKS nailazile su na nepodeljenu podršku ne samo komunalnih preduzeća, već i reprezentativnih sindikata, međunarodnih razvojnih i finansijskih organizacija, ali što je posebno značajno, podržavani su i od pojedinih udruženja potrošača koji po prirodi svog delovanja u sektoru cena usluga imaju razloge za opreznost.

SKGO kao asocijacije svih naših lokalnih samouprava najdalje je otišla u konkretizaciji ove inicijative. Naime, još u toku 2013. godine urađen i objavljen dokument pod nazivom „Jedinstvena metodologija za određivanje cena komunalnih usluga” koja je potpuno usklađena sa Zakonom o komunalnim delatnostima, a naročito sa načelima iz člana 25. tog zakona. Posle više pilot provera koje su pokazale da je Metodologija primenljiva i

da nije opravdano strahovanje da će cene komunalnih usluga njenom primenom enormno porasti, SKGO je posle razmatranja na svojim organima, Metodologiju preporučio svim lokalnim samoupravama i ujedno, pokrenuo inicijativu da se izmenama i dopunama Zakona propiše obaveznost njene primene.

U prethodnih desetak godina ova Metodologija je uspešno primenjivana kod određivanja cena komunalnih usluga praktično u svim tipovima komunalnih preduzeća iz više naših gradova i opština. Od usko specijalizovanih vodovoda, toplana ili čistoća iz naših najvećih gradova², do manjih mešovitih komunalnih preduzeća iz manjih opština³ kojima je povereno istovremeno obavljanje većeg broja komunalnih delatnosti.

Pokazalo se da bi u većini slučajeva, već sa rastom cena od 15-20% bio dostignut nivo kojim se obezbeđuje stabilno finansiranje komunalnih delatnosti. To znači da bi u tim opštinama gde cene nisu previše depresirane, ekonomske cene komunalnih usluga mogle da se dostignu u relativno kratkom roku od samo par godina. Pritom, kada se radi o osnovnim komunalnim uslugama zaštita interesa potrošača postignuta je uvođenjem obaveznog korektivnog elementa za određivanje visine cene komunalne usluge kroz tzv. granicu pristupačnosti. Utvrđivanje granice pristupačnosti je pokazatelj cene koju građani realno mogu da podnesu i ona se utvrđuje u odnosu na prosečnu neto zaradu u konkretnoj jedinici lokalne samouprave. Ovde treba posebno napomenuti činjenicu da komunalne usluge kao takve ne utiču presudno na ukupan standard građana, ali su svakako značajan izdatak u okviru ukupnih troškova stanovanja i da je to bitan razlog zbog čega će se upravo voditi računa o ovom korektivnom elementu, kako ne bi došlo do ugrožavanja standarda života građana Republike Srbije.

U narednim tabelama kao ilustracija, prikazani su rezultati primene metodologije Stalne konferencije gradova i opština u nekoliko karakterističnih slučajeva koji su dobijani u prethodnih nekoliko godina:

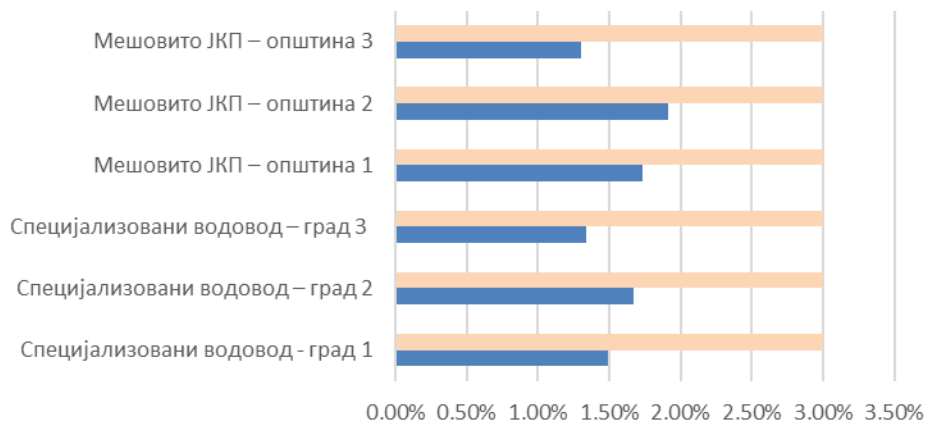
CENE VODE	Izračunato potrebno povećanje cene vode	Prosečan mesečni račun za tročlano domaćinstvo	Učešće prosečnog računa za vodu u neto zaradi (< 3%)
Specijalizovani vodovod - grad 1	+20,3%	780 RSD	1,49 %
Specijalizovani vodovod – grad 2	+17,2 %	870 RSD	1,67 %
Specijalizovani vodovod – grad 3	+9,3%	825 RSD	1,34 %
Mešovito JKP – opština 1	+23,2%	930 RSD	1,73 %
Mešovito JKP – opština 2	-3,4%	1.020 RSD	1,91 %

² Npr: Specijalizovana JKP iz oblasti upravljanja otpadom iz Beograda i Novog Sada, specijalizovane toplane iz Valjeva, Vranja i Užica, specijalizovani Vodovodi iz Kruševca, Vranja, Užica ...

³ Na primer mešovita JKP iz opština Aleksandrovac, Titel, Paraćin, Svilajnac, Kuršumljija, Krupanj, Brus. Blace, Kladovo, Trstenik, Čajetina, Čičevac, Varvarin ...

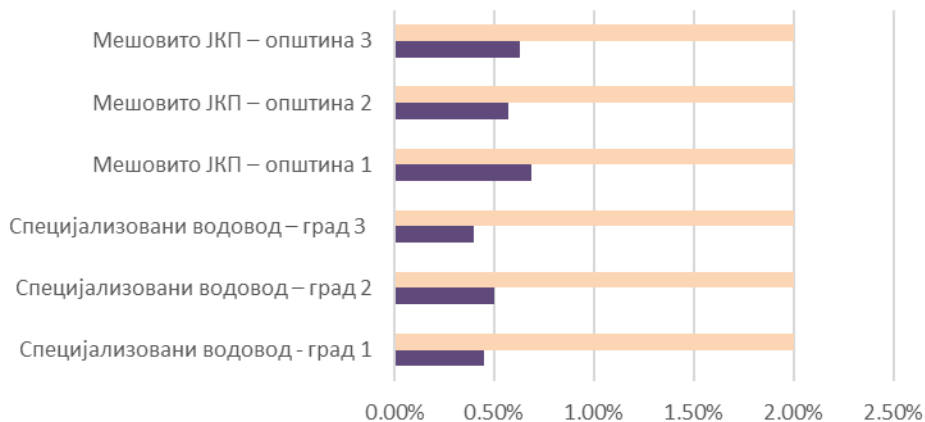
Mešovito JKP – opština 3	+12,7%	840 RSD	1,30 %
--------------------------	--------	---------	--------

Границе приступачности цене воде после
корекције цена

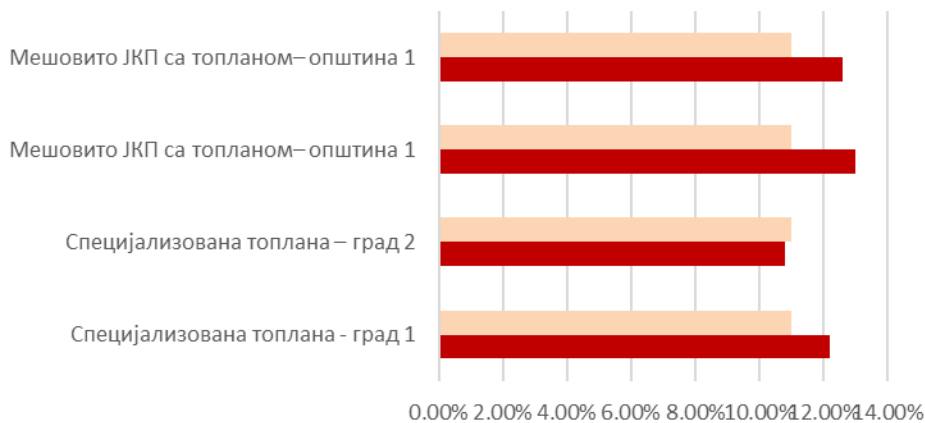
CENE ODVOĐENJA I PREČIŠĆAVANJA OTPADNIH VODA	Izračunato potrebno povećanje cene kanalizacije	Prosečan mesečni račun za tročlano domaćinstvo	Učešće prosečnog računa za kanalizaciju u neto zaradi (< 2%)
Specijalizovani vodovod - grad 1	+30,5%	234 RSD	0,45 %
Specijalizovani vodovod – grad 2	+27,2 %	261 RSD	0,50 %
Specijalizovani vodovod – grad 3	+19,8%	247 RSD	0,40 %
Mešovito JKP – opština 1	+23,2%	372 RSD	0,69 %
Mešovito JKP – opština 2	0,0%	306 RSD	0,57 %
Mešovito JKP – opština 3	+9,2%	410 RSD	0,63 %

Границе приступачности после корекција цена канализације

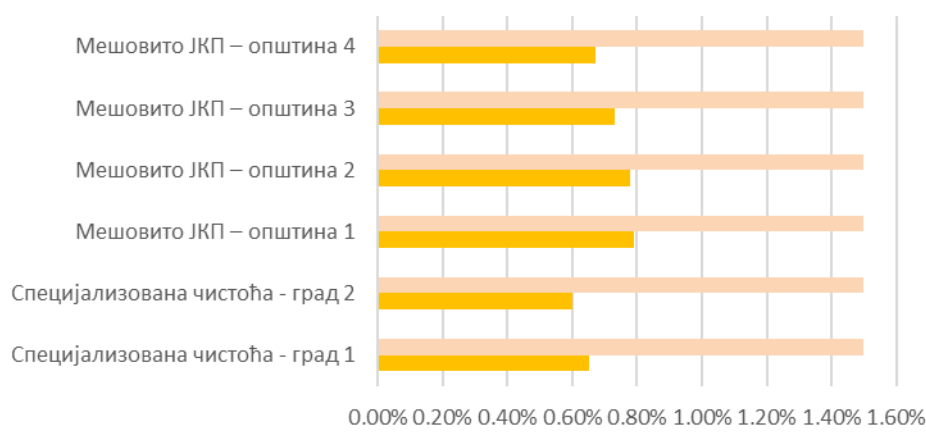
CENE DALJINSKOG GREJANJA	Izračunato potrebno povećanje cene vode	Prosečan mesečni račun za tročlano domaćinstvo	Učešće prosečnog računa za grejanje u neto zaradi ($< 11\%$)
Specijalizovana toplana - grad 1	+7,1%	6.386 RSD	12,2 %
Specijalizovana toplana – grad 2	+15,7 %	5.626 RSD	10,8 %
Mešovito JKP sa toplanom – opština 1	+9,2%	8.003 RSD	13,0 %
Mešovito JKP sa toplanom – opština 1	+3,4%	7.560 RSD	12,6 %

Границе приступачности после корекције цена грејања

CENE UPRAVLJANJA OTPADOM	Izračunato potrebno povećanje cene iznošenja smeća	Prosečan mesečni račun za tročlano domaćinstvo	Učešće prosečnog računa za upravljanje otpadom u neto zaradi (< 1,5%)
Specijalizovana čistoća - grad 1	+18,2%	420 RSD	0,65 %
Specijalizovana čistoća - grad 2	+15,6 %	398 RSD	0,60 %
Mešovito JKP – opština 1	+12,3%	425 RSD	0,79 %
Mešovito JKP – opština 2	-4,1%	470 RSD	0,78 %
Mešovito JKP – opština 3	-2,5%	403 RSD	0,73 %
Mešovito JKP – opština 4	+28,9%	379 RSD	0,67 %

Границе приступачности после корекција цена управљања комуналним отпадом

Pored ove četiri (4) osnovne komunalne usluge, Metodologija je obuhvatila i sve druge komunalne usluge koje se obavljaju u konkretnom komunalnom preduzeću, kao i prateće usluge koje su ili indirektno vezane za obavljanje komunalnih delatnosti ili su po svom karakteru čisto tržišni poslovi.

- 2) Da li izabrana opcija utiče na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu (uključujući i efekte na konkurentnost cena) i na koji način?

Odgovor:

2.1. Nedovoljno oslanjanje na savremene principe upravljanja komunalnim delatnostima, uključujući i postepeno uvođenje principa konkurencije za tržište (u postupku izbora vršioca komunalne delatnosti) i na tržištu jedan je od razloga za zakonske izmene u ovoj oblasti.

Predloženim izmenama i dopunama Zakona o komunalnim delatnostima predviđeno je da komunalnu delatnost može da obavlja svaki privredni subjekt pod uslovima određenim zakonom, odnosno podzakonskim aktima predviđenim čl. 4. i 7. Predloga zakona.

Odredbom člana 5. Predloga zakona kojom je brisan član 8a Zakona o komunalnim delatnostima ukinuta su ograničenja koja su bila predviđena za privredne subjekte koji su otpočinjali, odnosno tek ulazili u sistem obavljanja niza komunalnih delatnosti, dakle ukinuta je obaveza tzv. „licenciranja”, preciznije dobijanja rešenja. S tim u vezi, novim zakonskim okvirom iz člana 4. Predloga zakona predviđen je podzakonski akt kojim privredni subjekti koji otpočinju obavljanje određene komunalne delatnosti neće imati obavezu podnošenja zahteva Ministarstvu za izdavanje rešenja i na taj način ukinuti su im troškovi takse. Predloženim rešenjima otvaraju se nove mogućnosti za razvoj privrednih subjekata i otvaranje novih radnih mesta.

Odredbom člana 9a Predloga zakona predviđeno je da pogrebnu delatnost, kao komunalnu mogu obavljati privredni subjekti koji ispune uslove, pri čemu, ministar nadležan za poslove komunalnih delatnosti propisuje te uslove. Dakle, utvrđivaće se ispunjenost uslova svakog privrednog subjekta, bilo da obavlja ili da otpočinje obavljanje pogrebne delatnosti. Zahvaljujući ovom transparentnom zakonskom rešenju neće biti prostora za potencijalnu diskriminaciju „starih” u odnosu na „ nove” vršioce pogrebne delatnosti, kako je do sada bio slučaj, već će komunalnu delatnost moći da obavljaju svi privredni subjekti koji ispune uslove iz podzakonskog akta i svi će imati rešenje nadležnog ministarstva.

3) Da li izabrane opcije utiču na uslove konkurencije i na koji način?

Odgovor:

3.1. Ne.

4) Da li izabrana opcija utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija i na koji način?

Odgovor:

4.1. Ne.

5) Da li izabrana opcija utiče na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu i na koji način?

Odgovor:

5.1. Ne.

6) Kakve će efekte izabrana opcija imati na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca?

Odgovor:

6.1. Irelevantno.

Ključna pitanja za analizu efekata na društvo

- 1) Kolike troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati građanima?

Odgovor:

1.1. U odnosu na važeći Zakon o komunalnim delatnostima, Nacrt zakona ne unosi nove elemente na osnovu kojih bi troškovi korisnika usluga bili veći od dosadašnjih. Tako su u sektoru cena komunalnih usluga ostale nepromenjene odredbe Zakona u kojima se utvrđuje pet (5) načela za utvrđivanje cena.

S obzirom na ciljeve koje bi Nacrtom zakona trebalo ostvariti, koji su postavljeni u javnom i opštem interesu, to postoje višestruki pozitivni efekti donošenja ovog zakona.

- koristi za korisnike komunalnih usluga predstavljaju obezbeđenje dostupnosti komunalnih usluga svim subjektima na održivim osnovama; pravedniji sistem tarifiranja i sprečavanje preliivanja sa jedne na drugu grupu potrošača;
- koristi za korisnike komunalnih usluga predstavljaju obezbeđenje dostupnosti komunalnih usluga svim građanima na održivim osnovama; pravedniji sistem tarifiranja i sprečavanje preliivanja sa jedne na drugu grupu potrošača;

- 2) Da li će efekti realizacije izabrane opcije štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije i da li će to negativno uticati na uspešno sprovođenje te opcije, kao i koje mere treba preduzeti da bi se ovi rizici sveli na minimum?

Odgovor:

2.1. Nema procenjenih štetnih efekata.

- 3) Na koje društvene grupe, a posebno na koje osetljive društvene grupe, bi uticale mere izabrane opcije i kako bi se taj uticaj ogledao (pre svega na siromašne i socijalno isključene pojedince i grupe, kao što su osobe sa invaliditetom, deca, mladi, žene, stariji preko 65 godina, pripadnici romske nacionalne manjine, neobrazovani, nezaposleni, izbegla i interno raseljena lica i stanovništvo ruralnih sredina i druge osetljive društvene grupe)?

Odgovor:

3.1. Irelevantno.

- 4) Da li bi i na koji način izabrana opcija uticala na tržište rada i zapošljavanje, kao i na uslove za rad (npr, promene u stopama zaposlenosti, otpuštanje tehnoloških viškova, ukinuta ili novoformirana radna mesta, postojeća prava i obaveze radnika, potrebe za prekvalifikacijama ili dodatnim obukama koje nameće tržište rada, rodnu ravnopravnost, ranjive grupe i oblike njihovog zapošljavanja i slično)?

Odgovor:

4.1. Nema značajnijih efekata.

- 5) Da li izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman, ili dovode do direktne ili indirektno diskriminacije različitih kategorija lica (npr, na osnovu nacionalne pripadnosti, etničkog porekla, jezika, pola, rodnog identiteta, invaliditeta, starosne dobi, seksualne orijentacije, bračnog statusa ili drugih ličnih svojstava)?

Odgovor:

5.1. Odredbama člana 13. Predloga zakona izvršena je dopuna Zakona o komunalnim delatnostima dodavanjem novog člana 26a kojim je propisano da Vlada donosi metodologiju za određivanje cena onih komunalnih usluga kod kojih se može utvrditi krajnji korisnik, a vršioци komunalnih delatnosti su u obavezi da odluku o promeni cena komunalnih usluga donesu u skladu sa tom metodologijom.

Pored određivanja optimalnog nivoa cena i granica njihove pristupačnosti, Metodologija bi trebalo da razradi i pitanja vezana za tarifnu politiku što je u interesu stanovništva i privrede kao korisnika komunalnih usluga. Naime, dosadašnja praksa pokazala je da u primeni u osnovi ispravnih i sa EU standardima usaglašenih načela oko formiranja cena, postoje odstupanja koja dovode do diskriminacije pojedinih grupa korisnika komunalnih usluga.

Elementi diskriminacije pojavljuju se iz dva osnovna razloga:

- Prvi razlog je nedovoljno precizno merenje (očitanje) potrošnje što zbog nedostatka mernih instrumenata, što zbog primene neadekvatnih jedinica mere za izvršenu uslugu, zbog čega u praksi postoje razni vidovi socijalizacije troškova. Jedna grupa korisnika od ovog uprosečavanja neosnovano se opterećuje troškovima drugih grupa korisnika koji su tako prikriveno subvencionisani. Ovaj problem svakako će biti tretiran rešenjima predviđene Uredbe o metodologiji za određivanje cena, koja će svakako sadržati i elemente tarifne politike.
- Drugi razlog koji diskriminiše pojedine grupe potrošača, uz istovremeno favorizovanje drugih grupa (potkategorija) su osetno više tarife koje se primenjuju na pravna lica u odnosu na stanovništvo i druge povlašćene kategorije potrošača. Ova praksa troškovno nepotrebno opterećuje privredu, a izrazito negativno dejstvo je naročito kod malih i srednjih privrednih subjekata kojima ovaj dodatni trošak usporava razvoj.

Podaci prikupljeni iz jedinica lokalnih samouprava i analize rađene u Ministarstvu, pokazuju da je raspon između tarifa za stanovništvo i pravna lica na nivou od 1:2,5 odnosno da privreda istu uslugu plaća i do dva i po puta skuplje nego građani. Sa druge strane, pilot računice pokazuju da bi nagli raskid sa ovom, u osnovi neodrživom praksom, izazvao osetan rast cena i tarifa koje se primenjuju na stanovništvo koje je takođe osetljiva kategorija korisnika i čiji standard takođe treba zaštititi od naglih cenovnih udara.

Stoga je Nacrt zakona, imajući u vidu interese svih kategorija korisnika usluga, predvideo raskidanje sa praksom kojom se diskriminišu ili prikriveno subvencionišu pojedine kategorije korisnika, a jedan od zadataka Metodologije biće upravo da ustanovi sistemske modalitete kojima se smanjuju ili eliminišu razni vidovi diskriminacija pojedinih grupa potrošača.

- 6) Da li bi izabrana opcija mogla da utiče na cene roba i usluga i životni standard stanovništva, na koji način i u kojem obimu?

Odgovor:

6.1. U odnosu na važeći Zakon o komunalnim delatnostima, Nacrt zakona ne unosi nove elemente na osnovu kojih bi troškovi korisnika usluga bili veći od dosadašnjih. Tako su u sektoru cena komunalnih usluga ostale nepromenjene odredbe Zakona u kojima se utvrđuje pet (5) načela za utvrđivanje cena.

- 7) Da li bi se realizacijom izabranih opcija pozitivno uticalo na promenu socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu i na koji način?

Odgovor:

7.1. Irelevantno.

- 8) Da li bi se realizacijom izabrane opcije uticalo na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja, posebno u smislu jednakog pristupa uslugama i pravima za osetljive grupe i na koji način?

Odgovor:

8.1. Irelevantno.

Ključna pitanja za analizu efekata na životnu sredinu

- 1) Da li izabrana opcija utiče i u kojem obimu utiče na životnu sredinu, uključujući efekte na kvalitet vode, vazduha i zemljišta, kvalitet hrane, urbanu ekologiju i upravljanje otpadom, sirovine, energetska efikasnost i obnovljive izvore energije?

Odgovor:

- 1.1. Iako se radi o oblasti koja ima značajan uticaj na životnu sredinu, predložene izmene i dopune Zakona neće imati neposredan uticaj na istu. Ipak, u dugom roku, unapređenje efikasnosti sistema koje će omogućiti predložene izmene i dopune Zakona, mogu se pozitivno odraziti na kvalitet životne sredine.

- 2) Da li izabrana opcija utiče na kvalitet i strukturu ekosistema, uključujući i integritet i biodiverzitet ekosistema, kao i floru i faunu?

Odgovor:

- 2.1. Irelevantno.

- 3) Da li izabrana opcija utiče na zdravlje ljudi?

Odgovor:

- 3.1. Irelevantno.

- 4) Da li izabrana opcija predstavlja rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi i da li se dopunskim merama može uticati na smanjenje tih rizika?

Odgovor:

- 4.1. Irelevantno.

- 5) Da li izabrana opcija utiče na zaštitu i korišćenje zemljišta u skladu sa propisima koji uređuju predmetnu oblast?

Odgovor:

- 5.1. Irelevantno

Ključna pitanja za analizu upravljačkih efekata

- 1) Da li se izabranom opcijom uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene i koje su to promene?

Odgovor:

2.1. Ne.

- 2) Da li postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije (uključujući i kvalitet i kvantitet raspoloživih kapaciteta) i da li je potrebno preduzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta?

Odgovor:

2.1. Ima kapacitet.

- 3) Da li je za realizaciju izabrane opcije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr. proširenje, ukidanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i ljudskih kapaciteta i sl.) i u kojem vremenskom periodu je to potrebno sprovesti ?

Odgovor:

3.1. Ne.

- 4) Da li je izabrana opcija u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika?

Odgovor:

4.1. Da.

- 5) Da li izabrana opcija utiče na vladavinu prava i bezbednost?

Odgovor:

5.1. Ne.

- 6) Da li izabrana opcija utiče na odgovornost i transparentnost rada javne uprave i na koji način?

Odgovor:

6.1. Irelevantno.

- 7) Koje dodatne mere treba sprovesti i koliko vremena će biti potrebno da se sprovede izabrana opcija i obezbedi njeno kasnije dosledno sprovođenje, odnosno njena održivost?

Odgovor:

7.1. Članom 24. Predloga zakona dati su rokovi za donošenje podzakonskih propisa koji se donose na osnovu odredaba ovog zakona, kao i da do stupanja na snagu propisa utvrđenih ovim zakonom ostaju na snazi propisi koji su doneti na osnovu Zakona o komunalnim delatnostima ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Članom 25. Predloga zakona reguliše se vreme stupanja na snagu ovog zakona.

Ključna pitanja za analizu rizika

- 1) Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđena podrška svih ključnih zainteresovanih strana i ciljnih grupa? Da li je sprovođenje izabrane opcije prioritet za donosiocce odluka u narednom periodu (Narodnu skupštinu, Vladu, državne organe i slično)?
- 2) Da li su obezbeđena finansijska sredstva za sprovođenje izabrane opcije? Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđeno dovoljno vremena za sprovođenje postupka javne nabavke ukoliko je ona potrebna?
- 3) Da li postoji još neki rizik za sprovođenje izabrane opcije?

Oblasti planiranja i sprovođenja javnih politika

- 1) Pravosuđe i pravni sistem;
- 2) Javna bezbednost;
- 3) Odbrana;
- 4) Javna uprava;
- 5) Urbanizam, prostorno planiranje i građevinarstvo;
- 6) Konkurentnost;
- 7) Mineralne sirovine i rudarstvo i energetika;
- 8) Zaštita životne sredine;
- 9) Saobraćaj i komunikacije;
- 10) Zaposlenost i socijalna zaštita;
- 11) Zdravstvo;
- 12) Sport;
- 13) Omladina;
- 14) Obrazovanje;
- 15) Poljoprivreda i ruralni razvoj;
- 16) Javno informisanje;
- 17) Kultura;
- 18) Ljudska prava i građansko društvo (uključujući vere i dijasporu).

a) Nadležni organ za celu oblast u obavezi je da u konsultacijama sa drugim organima odredi „krovni” dokument javne politike – strategiju za oblast planiranja i dokumente javne politike užeg obuhvata (program), kojima se razrađuje poseban cilj strategije;

b) Ukoliko strategija za određenu oblast planiranja ne pokriva neku temu ili se pojavi nova tema ili problem, prvo se izrađuje koncept politike kao odgovarajući dokument javne politike.

v) Identifikovane oblasti planiranja i sprovođenja javnih politika na nacionalnom nivou su u direktnoj vezi sa devet sektora⁴ koje je Vlada odabrala za usvajanje sektorskog pristupa u procesu evropskih integracija i koje koristi kao polaznu osnovu u planiranju i sprovođenju sredstava Evropske Unije i koordinaciji međunarodne razvojne pomoći.

⁴ pravda, unutrašnji poslovi, reforma javne uprave, razvoj ljudskih resursa i društveni razvoj, konkurentnost, životna sredina i klimatske promene, energetika, saobraćaj, poljoprivreda i ruralni razvoj

Ključna pitanja za vrednovanje učinaka dokumenata javnih politika**RELEVANTNOST/ZNAČAJ**

- 1) Da li su ciljevi politike u neposrednoj korelaciji sa nadređenim dokumentima javnih politika i prioritetima Vlade?
- 2) Zašto je bila potrebna intervencija Vlade (kreiranje i sprovođenje javne politike)?
- 3) Da li su potrebe ciljnih grupa javne politike u potpunosti zadovoljene?
- 4) Da li su postignuti efekti u direktnoj korelaciji sa ciljevima politike?

EFIKASNOST

- 1) Koji pokazatelji i ciljne vrednosti su definisane za rezultate i da li su ostvarene?
- 2) Koliki su troškovi rezultata – po rezultatu i ukupno? Koliko odstupaju od troškova koji su planirani?
- 3) Da li su angažovani resursi bili dovoljni za ostvarenje rezultata?
- 4) Da li su rezultati postignuti u skladu sa utvrđenim rokovima? Ukoliko nisu, koji su razlozi za to?

EFEKTIVNOST

- 1) Da li su planirani efekti i ishodi postignuti i razvojni uslovi promenjeni?
- 2) Ukoliko nisu, da li je moguće kvantifikovati razliku i pronaći uzroke?
- 3) Da li su izabrane aktivnosti/mere relevantne i najadekvatnije za postizanje rezultata?
- 4) Da li su korisnici javne politike zadovoljni postignutim ishodima?

ODRŽIVOST

- 1) Da li su finansijski i ekonomski mehanizmi uspostavljeni u cilju dugotrajnih i održivih koristi od konkretne javne politike?
- 2) Da li se u okviru važećeg regulatornog okvira može omogućiti trajnije kreiranje koristi od konkretne javne politike?
- 3) Da li postoje odgovarajući institucionalni kapaciteti za trajno održavanje pozitivnih efekata konkretne javne politike?

OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA
PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture

2. Naziv propisa

PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KOMUNALNIM DELATNOSTIMA

DRAFT OF THE LAW ON AMENDMENTS AND SUPPLEMENTS TO THE LAW ON COMMUNAL ACTIVITIES

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa, Odredbe čl. 73. i 74. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane i Republike Srbije, sa druge strane.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma,
Prelazni rok je ustanovljen članom 73. tačkom 6. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između evropskih zajednica i njihovih država članica i odnosi se na sveobuhvatan popis šema pomoći.

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,
U potpunosti ispunjava.

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,
Nema

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Nema

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

Nema

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
Nema

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
Nema

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenosti sa njima,
Nema

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,
Nema

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

Nema

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).
Ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Ne

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Nema